Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial 3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) **license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format
Adapt — remix, transform, and build upon the material

≤ Цир
324

W66 #2
Psalms

Ցայնժամ խօսեցաւ ընդ նոսա քահա-
կուն Թէ Թուով, և ասէ ամենայն
ժողովրդեան ցնոսա:
Կա կացէք Թագաւոր ի նմանէ,
ի վերայ լերինն սիօնի սրբոյ նորա՝
ի պատմել զիրաւանս տեառն:
Տէր ասաց ցիս որդի իմ ես դու,
և ես այսօր ծնայ զքեզ:
Խնդրեա յինէն, և տայ քեզ զհե-
Թանոսս ի ժառանգութիւն, և իշ-
խանութիւն քեզ ընդ ամենայն
ծագս երկրի:
Ողորեսցես զնոսա գաւազանաւ
երկաԹեայ, և որպէս զանօթ բըր-
տի փշրեսցես զնոսա:
Ըդդ Թագաւորք՝ զայս ի միտս
ունիք. և խրատեցարուք ամենե-
քեան, որ դատէք զերկիր:
Ծառայեցէք տեառն երկիւղիւ, և
ցընծացէք առաջի նորա դողութիւն:
Ընկալարուք զխրատս նորա, զի մի՛
բարկասցի տէր, և կորնչիցիք ի ճա-
նապարհէն արդարութեան:
Ի ժամանակի՝ յորժամ բորբոքեսցի
նոյնպիսեան արդարութիւն:

ԱԱՀԳ-26
1983
№ 3824

Երանի ամենեցուն՝ որք յուսացեալ են ի տէր։

Տունք ԺԹ։

ՍԱՂՄՈՍ Գ

Սաղմոս դաւթի. ի ժամանակի՝ յն փախուցեալ էր նա յերեսաց արիսողոմայ որդւոյ իւրոյ։

Տէր՝ զի բազում եղեն նեղիչք իմ, և բազումք յարեան ի վերայ իմ։
Բազումք ասէին զանձնէ իմմէ, թէ չիք փրկութիւն սորա առ աստուած իւր։
Այլ դու, տէր՝ օգնական իմ ես, փառք իմ և բարձրացուցիչ գլխոյ իմոյ։
Զայնիւ իմով ես առ տէր կարդայի, և լսաւ ինձ ի լեռնէ սրբոյ իւրմէ։
Եւ ննջեցի և քնացաւ եղէ. զարթեայ՝ և տէր ընդունելի իմ է։
Ոչ երկեայց ես ի բիւրից ազգաց ժողովեալ, որք շուրջանակի պատեալ պաշարեալ պահէին զիս։
Ելի տէր՝ և փրկեա զիս աստուած իմ. զի դու հարեր զամենեսեան, որք էին ընդ իս թշնամանք ի տա-

տապարտոց. և զատամունս մեղաւորացն վիրացուցեր։
Տեառնդ է փրկութիւն. ի վերայ ժողովրդեան քոյ օրհնութիւն քո։
Տունք ԻԵ. Գարշապար կը։

ՍԱՂՄՈՍ Գ

Ի կատարած օրհնութեան. Սաղմոսերգութիւն դաւթի։

Ի կարդալ իմում լսեր ինձ աստուած ըստ արդարութեան. ի նեղութեան ինձ անդորր արարեր. ողորմեա ինձ և լսեր աղօթից իմոց։
Որդիք մարդկան՝ մինչև յե՞րբ էք խստասիրտք. ընդէր սիրէք զնանրութիւն, և խնդրէք զստութիւն։
Ծաներ արք զի սքանչելեաց արար աէր սրբոյ իւրոյ. և աէր լսէ ինձ ի կարդալ իմում առ նա։
Բարկանայք՝ և մի մեղանչէք. զոր ինչ ասէք ի սիրտս ձեր, յանկողինս ձեր պինա ձեր պղծացարուք։
Ասացէք պատարագս արդարութեան, և յուսացարուք ի տէր։
Բազումք ասէին թէ, ո՞ցուցէ մեզ

զբաղումի տեսան. նշանեցաւ առ
մեզ լոյս երեսաց քոց. և եղեւ
ուրախութիւն սրտից մերոց։
Ի պողպ ցորենոյ գինւոյ և ձիւթոյ
իւրեանց լցուցեր զնոսա։
Խաղաղութ յայս և՛ ի սոյն ննջեց
ցուք և զարմացուք. զի դու տէր
միայն առանձին յուսով քո բնակ
եցուցեր զմեզ։

Տունք ը։

ՍԱՂՄՈՍ Ե

Ի կատարած Յասն Յիմակեցոյն . Սացմոս դաւթի ։

Բանից քոց ունկն դիր տէր, և
՚ի վիտ առ զաղաղակ իմ։
Լայեա ՚ի ձայն աղօթից իմոց, թագ
դաւոր իմ և աստուած իմ։
Ես զքեզ աղաչեմ տէր ընդ առա
ւօտս լուիցես ձայնի իմում. ընդ
առաւօտս պատրաստ եղէց, յանդ
գիման լինիլ առ քեզ։
Ոչ թէ դու աստուած կամիս զա
նօրէնութիւն. և ոչ բնակիսի առ
քեզ չարք, և անօրէնք մի բնակեսցին առաջի աչաց քոց։

Ատեցեր զամենայն որ գործեն զա
նօրէնութիւն. կորուսանես զա
մենեսեան որ խօսին զսուտ։
Օդար արիւնահեղ և զնենգաւոր
պիղծ առնէ դու տէր. այլ ես
ըստ բազում ողորմութեանդ քումմէ
տաց ՚ի տուն քո, և երկրպագից
՚ի տաճար սուրբ քո երկիւղիւ քո։
Տէր՝ առաջնորդեա ինձ յարդա
րութեան քում. վասն թշնամեաց
իմոց ուղիղ արա առաջի քում զճա
նապարհս քո։
Օի ոչ գոյ ՚ի բերանս նոցա ճշմար
տութիւն. և սիրտ նոցա նանր
կաւ է։
Որպէս դերեզմանք բաց են կոկորդք
նոցա. և լեզուօք իւրեանց նենգ
գաւոյք եղեն։
Դատեա զնոսա աստուած՝ զի անկ
ցին ՚ի խորհրդոց սրտից իւրեանց.
ըստ բազում ամբարշտութեան
նոցա մերժեա զնոսա, զի դառ
նացուցին զքեզ։
Ուրախ լիցին ամենեքեան՝ որ յու
սացեալ են ՚ի քեզ. յաւիտեան

ցընծասցեն. և բնակեսցիս դու
ի նոսա։
Պարծեսցին ի քեզ սիրելիք ան-
ուան քո, զի օրհնեսցես դու զար-
դարն. տէր որպէս զինու հաճու-
թեամբ քո պսակեցեր զնոսա։
Տունք ժբ։

ՍԱՂՄՈՍ Զ

Ի կատարած ընդ օրինութեան ցասն ումեքորդաց. Աց-
մոս դաւթի։

Տէր մի սրտմտութեամբ քով յանդ
պիտաներ զիս, և մի բարկութիւ
քով խրատեր զիս։
Ողորմեա ինձ տէր, զի հիւանդ
եմ ես. բժշկեա զոսկերս իմ, զի խռո-
վեցան ոսկերք իմ։
Ընդն իմ յոյժ խռովեցաւ՝ և դու
տէր մինչև յե՞րբ։
Դարձ տէր և փրկեա զանձն իմ.
կեցո զիս տէր ընդ ողորմութեան
քոում։
Զի ոչ ոք է որ ի մահու յիշէ զքեզ.
կամ ի դժոխս խոստովանեսցի
ումեք քեզ։

Վաստակեցայ ես ի հեծութիւ իմ.
մեսցեմ. լուացի զամենայն գիշեր
զմահիճս իմ, և արտասուօք իմովք
զանկողինն իմ թացի։
Խո ոմեցաւ ի սրտմտութենէն իմ.
և մաշեցայ ես ի վերայ ամենայն
թշնամեաց իմոց։
Իւսաց կացէք յինէն ամենեքեան,
զի գործէք զանօրէնութիւն։
Լուաւ տէր ձայնի լալոյ իմոյ.
լուաւ տէր աղաչից իմոց. և տէր
զինդրութիւնս իմ ընկալաւ։
Ընդունեսցին և խռովեսցին յոյժ ա-
մենայն թշնամիք իմ. դարձցին յե-
տս և ամաչեսցեն յոյժ վազվազա-
կի և խռովեսցին։
Տունք ժ, գոլոլայս ։

ՍԱՂՄՈՍ Է

Աց-մոս Դաւթի. ցոր ասաց տեառն ցխուն բանիւ բա-
եայ որդւոյ յիմնայ։

Տէր աստուած իմ ի քեզ յու-
սացայ, փրկեա զիս, և յամենայն
հալածչաց իմոց ապրեցո զիս։

Դուք եղբեք յափշտակիցէ որպէս առիւծ զանձն իմ. ոչ ոք լցէ որ փրկիցէ, և ոչ այն՝ որ ապրեցուցանիցէ։

Տէր աստուած իմ Թէ արարի զայս. և Թէ իցեն անօրէնութիւք՝ի ձեռս իմ։ Թէ հատուցի երբեք այնոցիկ, որ հատուցին ինձ չար. անկեայց և ես՝ի Թշնամեաց իմոց ընդունայն։ Հալածեսցէ ապա Թշնամին զանձն իմ. հասցէ և կոխեսցէ յերկիր զկեանս իմ, և զփառս իմ՝ի հող բնակեցուսցէ։

Երի տէր բարկութիւք քով, և բարձր լեր՝ի սպառիլ Թշնամեաց իմոց։ Յարիր տէր ՚ած իմ՝ի հրամանս՝ զոր պատուիրեցեր. և ժողովք ժողովրդոց չուրջ եղիցին զքեզ։ Վասն այսորիկ՝ի բարձունս դարձ ՚ար. և ՚ար դատ զժողովուրդս իւր։ Դատ արա ինձ տէր ըստ արդարութեան իմում, և ըստ ամբղձութեան իմում՝ որ կայ։ Կատարեսցին չարիք՝ի վերս մեղաւոցս, և յաջողեսցես դու արդարոյ։

Որ քննէ զսիրտս և զերիկամունս ՚ած արդար. յիրաւի է օգնութիւն ինձ յաստուծոյ՝ որ ապրեցուցանէ զայնոսիկ, որք ուղիղ են սրտիւք։ Աստուած դատաւոր արդար՝ հզօր և երկայնամիտ, որ ոչ ածէ զբարկութիւն իւր զօրհասապազ։ Եպա Թէ ոչ դառնայք առնա, զսուր իւր սրեալ է և զաղեղն իւր լարեալ. և՝ի նմա պատրաստեալ է զանօթս մահու, և զինեստս իւր այրեցելովք է գործեալ։ Ահաւասիկ երկնեաց զանօրէնութիւն. յղացաւ զցաւս, և ծնաւ զանիրաւութիւն։ Գուբն՝ զոր փորեաց և պեղեաց, ՚ի նոյն անկաւ՝ի խորխորատ՝ զոր և գործեաց։ Դարձցին ցաւք՝ի գլուխ նորա. և՝ի վերայ գագաթան նորա այ նօրէնութիւնք իւր իջցեն։ Խոստովան եղէց տեառն բանս արդարութեան նորա. և սաղմոս ասասցից անուան տեառն բարձրելոյ։

ՍԱՂՄՈՍ Ը

Ի կատարած ի ջերայ հնձանացն · Սացմոս Դաւթի ։

Տէր տէր մեր, զի սքանչելի է ա-
նուն քո ՚ի վերոյ ամենայն երկրի ։
Համբարձաւ մեծ վայելչութիւն քո
՚ի վերոյ քան զերկինս · ՚ի բերանոց
մանկանց տղայոց և ծծկեցելոց
հաստատեցեր զօրհնութիւն ։
Վասն թշնամեաց քոց տէր, զի
եղծցի թշնամին և հակառակորդն ։
Տեսից զերկինս զգործս մատանց
քոց, զլուսին և զաստեղս՝ զորս
դու հաստատեցեր ։
Ո՞վ է մարդ, զի յիշես դու զնա.
կամ որդի մարդոյ, թէ այց լինիս
բոցանես դու նմա ։
Փոքր լինիս քան զհրեշտակս պսակեր զնա քան
զհրեշտակս քո. փառօք և պատ-
ուով պսակեցեր զնա, և կացուցեր
զնա ՚ի վերոյ ամենայն ձեռագործոց
ասաց քոց ։
Ոչ ամենայն լինիս հնազանդ արարեր
՚ի ներքոյ ոտից նորա, զխաշն և
զարջառ և զամենայն լինիս ։

Եւս և զերկրե վայրի, զթռչունս
երկնից, և զձկունս ծովու՝ որք շրջա-
կին զնդ շաւիղս ծովու ։
Տէր տէր մեր, զի սքանչելի է ա-
նուն քո ՚ի վերոյ ամենայն երկրի ։

Տունք Թ ։ Գոքզայս կղ ։

ՍԱՂՄՈՍ Թ

Ի կատարած · Յաղթանակաց որդւոյ · Սացմոս Դաւթի ։

Խոհացայց զքէն տէր բոլորով
սրտիս իմով. պատմեցից զամե-
նայն սքանչելիս քո ։
Ուրախ եղէց և ցնծայցայց ՚ի քեզ.
սաղմոս ասացից անուան տեառն
Նըզ բարձրելոյ ։
Ի դառնալ յետս թշնամեաց իմոց,
տկարասցին և կորիցեն յերեսաց
քոց ։
Արարեր զդատաստանս իմ և զկրա-
ւունս. նստար յաթոռ՝ դատաւոր
ար դարութեան ։
Սաստեցեր ՚ի հեթանոսս, և կոր-
եաւ ամբարիշտն. զանուանս նո-
ցա ջնջեցեր յաւիտեան յաւիտ-

ԱԻՏՐ-20 Կ. 324 1983

տեղից. և Թշնամոյն զեն պակաս
եաց մինչ իսպառ:
Օ, քաղաքս աւերեցեր, և կորեաւ
յիշատակ նոցա աղաղակաւ:
Ընտրած կայ՝ և մնայ յաւիտեան.
պատրաստ արար զաթոռ իւր
՚ի դատաստանի:
Ինքն դատէ զաշխարհս արդարու-
թիւն, և զժողովուրդս իւր ուղղու-
թիւն:
Եղև տէր ապաւէն տնանկի, օգնա-
կան ՚ի նեղութեան ՚ի դէպ ժամանակի:
Յուսասցին ՚ի քեզ ամենեքեան որք
գիտեն զանուն քո. զի ոչ թողցես
զայնոսիկ, որք խնդրեն զքեզ տէր:
Սաղմոս ասացէք տեառն՝ որ բա-
նակեալն է ՚ի սիոն. պատմեցէք ՚ի
հեթանոսս զգործս նորա:
Ի խնդրել զարիւնս նոցա՝ յիշեաց. և
ոչ մոռացաւ տէր զաղաղակս տա-
նեանցս:
Ողորմեա ինձ տէր՝ և տես զնոնա-
ւորութիւնս՝ զոր ՚ի Թշնամեաց իմոց. ո բար-
ձրը արարեր զիս ՚ի դրանց մահու:
Որպէս պատմեցից զամենայն օրհ
նութիւնս քո ՚ի դրունս դստերը սիոնի,

և ցնծացայց ՚ի փրկութեան քում:
Ընկալան հեթանոսք յապականեա
լութեանց՝ զոր արարին. և որոգայթ՝
զոր թագուցին, առեալ զոտս նոցա:
Ճանաչի տէր յաւնել զդատաս
տանս իւր. և ՚ի գործս ձեռաց
իւրեանց կապեացին մեղաւորք:
Դարձցին մեղաւորք անդրէն ՚ի դը
ժոխս. և ամենայն հեթանոսք որք
մոռացան զաստուած:
Ոչ իսպառ մոռանայ տէր զաղքա
տին. համբերութիւն տնանկաց
մի կորիցէ իսպառ:
Ելի տէր՝ և մի զօրասցի մարդ. դա
տեսցին հեթանոսք առաջի քո:
Կացո տէր օրէնսդիր ՚ի վերայ նո
ցա. և ծանիցեն հեթանոսք՝ մի
մարդիկ են:
Ընդէր տէր՝ կացեր ՚ի հեռաստա
նէ. անտես արարեր ՚ի դէպ նե
ղութեան ժամանակի:
Յամբարտաւանել ամբարշտին՝ այ
րի աղքատն. արգելցին ՚ի խոր
հուրդս իւրեանց, զոր և խոր
հեցան:

Ջ. ի գովի մեղաւորն ՚ի ցանկու-
անձին իւրոյ. որ զկին, և նա գովի:
Իսկ ընդէ՞ր բարկացոյց մեղաւորն
զաստուած, ըստ բազում բան-
կու-թեան իւրում, թէ ոչ խնդրի:
Ոչ է ձեզ առաջի աչաց նորա, պիղծ
են ձանձապարհք նորա յամ ժամ:
Բարձրեալ են իրաւունք յերեսաց
նորա. ՚ի վերայ ամենայն թշնամեաց
իւրոց տիրեսցէ:
Ասաց ՚ի սրտի իւրում, թէ ոչ սասա-
նեցայց ազգէ յազգ առանց չարի:
Ընիծիւք և դառնութ՚ և նենգու-թ՚
լի է բերան նորա, և ՚ի նեղբոյ լեզ-
ուի նորա ցաւք և վաստակք:
Նստի դարանեալ ընդ մեծամեծս
՚ի գաղտնիս՝ սպանանել զամբիծն:
Աչք նորա ՚ի տնանկս հային. դա-
նի ՚ի գաղտնիս, որպէս զառիւծ
՚ի մօրմոզ իւրում:
Դարանի յափշտակել զաղքատն.
յափշտակել զաղքատն, և ձգել
զնա:
Ծորդայիմ իւր խոնարհեցուսցէ
զնա. խոնարհեսցի և անկցի ՚ի տիւ

րել իւրում ՚ի վերայ տնանկաց:
Ջ. ի ասաց ՚ի սրտի իւրում թէ մո-
ռացաւ աստուած. դարձոյց զե-
րեսս իւր, զի մի՛ տեսցէ յաւար:
Արի տէր ո՛ւռ իմ. բարձր եղիցի ձե-
ռն-դ, և մի՛ մոռանար զտնանկս:
Իսկ ընդէ՞ր բարկացոյց ամբարիշտն
զաստուած. զի ասաց ՚ի սրտի իւ-
րում թէ ոչ քննի:
Տեսանես դու զնա՛ ՚ի ցաւս, և
՚ի սրտմտութիւն հայիս. ի քեզ թող-
եալ է աղքատն, և որբոյն դու ես
օգնական:
Խորտակեացի բազուկ մեղաւորի
և չարի. խնդրեսցին մեղք նորա,
և նա մի՛ գտցի:
Տէր թագաւոր յաւիտեանս յա-
ւիտենից, կորիցեն հեթանոսք
յերկրէ նորա:
Ջ. ցանկութիւնն տնանկաց լուաւ
տէր. ՚ի պատրաստութիւն սրտից
նոցա հայեցաւ ակն քո:
Դատ առնել որբոյն և տնանկին, զի
մի՛ ևս յաւելցի մարդ, ՚ի մեծաբա-
նել իւրում ՚ի վերայ երկրի:

ՍԱՂՄՈՍ Ժ

Ի կատարած . Սաքմոս դաւթի ։

Ի տէր յուսացայ . ո՞րպէս ասիցէք
ցանձն իմ, փոխեսցի՛ ի լերինս
որպէս ճնճղուկ ։
Զի ահա մեղաւորք լարեցին զա-
ղեղունս իւրեանց . պատրաստա-
բարին զնետս ի կապարճս , ձգել
ընդ խաւար այնոցիկ որ ուղիղ
են սրտիւք ։
Զի զոր դու չինեցեր , նորքա աւե-
րեցին . իսկ արդարն զի՞ արար ։
Տէր ի տաճար սուրբ իւրում. տէր
յերկինս յաթոռ իւրում ։
Աչք նորա ի տնանկս հային , և ար-
տեւանունք նորա քննեն զորդիս
մարդկան ։
Տէր քննէ զարդարն և զամբարիշն.
որ սիրէ զանիրաւս , ատէ զանձն իւր ։
Տեղասցի ի վերայ մեղաւորաց ո-
րոգայթ՝ հուր և ծծումբ . այս մե-
րելոյ՝ բաժին բաժակի նոցա ։
Արդար է տէր՝ և զարդարութի սիրէ .
և զուղղութի տեսանեն երեսք նորա ։

ՍԱՂՄՈՍ ԺԱ

Ի կատարած ի վերայ ութերորդին . Սաքմոս դաւթի ։

Ապրեցո զիս տէր , զի նուազեաց
սուրբ . նուազեցան ճշմարտու-
թիւնք յորդւոց ի մարդկանէ ։
Ի նանիր խօսեցաւ այր ընդ ընկե-
րի իւրում. շրթամբք նենգաւո-
րօք սրտի ի սիրտ խօսեցաւ ։
Սատակէ տէր զամենայն շրթունս
նենգաւորս և զլեզուս մեծաբանս ։
Որ ասացին . զլեզուս մեր մեծս
արասցուք , շրթունք մեր առ մեզ
են , և արդ մեր ո՞վ է տէր ։
Վասն տառապանաց աղքատին և
հեծութեան տնանկին , այժմ յար-
ուցայց ասէ տէր . եդից զփրկուի
իմ , և համարձակեցայց ի նոսա ։
Բանք տեառն են բանք սուրբ , որ-
պէս զարծաթի ընտրեալ և փորձ-
եալ յերկրի , սրբեալ և պարզեալ
եօթնապատիկ ի հողոյ ։
Դու տէր պահեցեր զմեզ , և սա-
բեցուցեր զմեզ յազգէ յայսմա-
նէ մինչև յաւիտեան ։

Ե՛ւ ըլլանակի ամբարիշտք չըլլին ըստ
բարձրութեան քում մեծս ասաց
ցես դու զորդիս մարդկան :

Տունք ը :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԹ

Ի կատարած . Սացմոս դաւթի :

Մինչեւ յե՞րբ տէր՝ մոռանաս զիս
յապառ . մինչեւ յե՞րբ դարձուցաս
նեա զերեսս քո յինէն :
Մինչեւ յե՞րբ դնեմ զխորհուրդս
յանձին իմ . և ցաւք սրտի իմոյ
զաւուրս :
Մինչեւ ցե՞րբ բարձրանայ թշնա-
մին ի վերայ իմ. նայեա և լուր ինձ
տէր աստուած իմ :
Լոյս տուր տէր աչաց իմոց , զի մի
երբեք ննջեցից ի մահ :
Մի ասասցէ թշնամին՝ թէ յաղթե-
ցի նմա . կամ նեղիչք իմ ցնծասցեն , թէ ես սասանեցայց :
Ես յոդորմութիւնս քո տէր յու-
սացայ , ցնծացաւ սիրտ իմ՝ ի փրկ-
կութեան քում. օրհնեցից զտէր
զաւրեբազդ իմ :

Տունք զ :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԳ

Ի կատարած . Սացմոս դաւթի :

Ասաց անզգամն ի սրտի իւրում,
թէ ոչ գոյ աստուած :
Ապականեցան և պղծեցան յանօրէ-
նութեան իւրեանց . և ոչ ոք է՝ որ
առնէ զբարեգործութիւն :
Տէր յերկինից նայեցաւ յամենայն
որդիս մարդկան , տեսանել թէ
իցէ ոք լմնաստուն , որ խնդրիցէ
զաստուած :
Ամենեքեան խոտորեցան՝ ի միասին
և անպիտանացան :
Ոչ ոք է որ առնէ զբարի . և չէ ոք
մինչեւ ի մի :
Որպէս ոչ ծանիցեն ամենեքեան ,
որք գործեն զանօրէնութիւն :
Որք ուտէին զժողովուրդ իմ որ
պէս կերակուր հացի , և առ տէր
ոչ կարդացին :
Ընդ երկիցեն զերկիւղ՝ ուր ոչ իցէ
երկիւղ . զի ՚ի տէր է յաղթ ասդասող :
Ծ խորհուրդ աղքատին յամօթ ա-
րարին . զի տէր է յոյս նորա :

Ո՞ տացէ ՚ի սիօնէ զփրկու֊թի֊ն իսրայէլ. ՚ի դարձուցանել տեառն զգե֊ղութի֊ն ժողովրդեան իւրոյ, ցնծասցէ յակոբ՝ և ուրախ եղիցի իսրայէլ։

Տունք ԺԴ. Գոբզայս լբ։

ՍԱՂՄՈՍ ԺԴ

Ի կատարած. Սացմոս դաւթի։

Տէր ո՞վ կացցէ ՚ի խորանի քում, կամ՞վ բնակեսցէ ՚ի լեառն սո֊ք֊ո֊ւ։ Որ գնայ անբիծ՝ գործէ զարդա֊ր֊ո֊ւթի֊ն, խօսի զճշմարտութի֊ւն ՚ի սրտի իւրում։

Որ ոչ նենգաւորեաց լեզուաւ իւ֊րով, և չար ընկերի իւրում ոչա֊ր֊ար։

Նախատինս ՚ի մերձաւորաց նա ոչ առնու. արհամարհեալ է առաջի նորա չարագործն։

Զերկիւղածս տեառն փառաւորառնէ. որ երդնու ընդ ընկերի իւ֊րում, և ոչ ստէ։

Զարծաթի իւր ՚ի վարձու ոչ տայ, և կաշառս ՚ի վերայ իրաւանց ոչ

առնու. որ զայս արասցէ, նա մի սասանեսցի յաւիտեան։

Տունք ԺԵ։

ՍԱՂՄՈՍ ԺԵ

Յորձառեալիր. Սացմոս դաւթի։

Պահեա զիս ած իմ զի ես ՚ի քեզ յուսացայ. ասացի տեառն, եր իմ ես դու, և բարիք իմ ինձ ՚ի քէն են։ Սրբոց երկրի քում. սքանչելի արարեր զամենայն կամս իմ ՚ի նոսա։

Յաճախեսցին հիւանդութիք նոցա. յետ այսորիկ ապա վաղվաղեսցին։ Ոչ ժողովեցայց ՚ի ժողովս նոցա յարեանց. և ոչ յիշեցից զանուանս նոցա ՚ի շրթունս իմ։

Տէր բաժին ժառանգութե֊ան իմոյ՝ և բաժակի իմոյ դու ես, որ այսպէս դարձուցանես զժառանգութի֊ւն իմ ինձ։ Վիճակք եկին ինձ ընդ ընտիրս, և ժառանգութի֊ւն իմ հաճոյ եղեւ ինձ։ Օրհնեցից զտէր՝ որ խրատուն ա֊ր֊ար զիս, մինչ ՚ի գիշերի և խրա֊տեցին զիս երիկամունք իմ։

Յառաջագոյն տեսանէի զտէր ա-
ռաջի իմ յամենայն ժամ. զի է ընդ
աջմէ իմմէ, զի մի սասանեցայց ։
Վասն այսորիկ ուրախ եղեւ սիրտ
իմ, և ցնծացաւ լեզու իմ, եւս և
մարմին իմ բնակեսցի յոյսով ։
Զի ոչ թողցես զանձն իմ՝ ի դըժո-
խս, և ոչ տացես սրբոյդ քումդ տես-
անել զապականութիւն ։
Ցուցեր ինձ զճանապարհս քո կե-
նաց, լցուցեր զիս ուրախութիւ-
երեսաց քոց՝ ի քաղցրութիւնէ վայել
ջութիւնէ աջոյ քոյ մինչ յաւար ։

Տունք ժա ։

ՍԱՂՄՈՍ ԺԶ

Աւօթք . Սաղմոս դաւթի ։

Լուր տէր արդարութիւնէ, և նայեա
՝ի խնդրուածս իմ. ունկն դիր աղո-
թից իմոց, զի ոչ չրթամբք նենգ
դաւոտօք ։
Ցերեսաց քոց իրաւունք ինձ ել-
ցեն, և աչք իմ տեսցեն զուղղութի ։
Փորձեցեր զսիրտ իմ, և քննեցեր
՝ի գիշերի. փորձեցեր զիս՝ և ոչ

գտաւ յիս անիրաւութիւն ։
Մի խօսեսցի բերան իմ գործս որդ-
ւոց մարդկան. վասն բանից շըր-
թանց քոց ես պահեցից զճանա-
պարհս խիստս ։
Հաստատեա զշաւիղս իմ՝ ի ճանա-
պարհի քումմ, զի մի դայթակղեսց-
ցին գնացք իմ ։
Ես առ քեզ ՚որ կարդացի՝ զի լուար
ինձ Ած, խոնարհեցո առ իս զուն-
կըն քո և լուր բանից իմոց ։
Սքանչելի արարեր զողորմութիւնս
քո, ո փրկես զյուսակիսդ քո յոտից
եալ են՝ ի քեզ. յայնցանէ որ քո հա-
կառակ կան աջոյ քո ։
Պահեա զիս որպէս բիբ ականի.
ընդ հովանեաւ թեւուց քոց ծած-
կեսցես զիս յերեսաց ամբարշտաց,
որք տառապեցուցին զիս ։
Թշնամիք զանձն իմ պաշարեցին, և
՝ի ճարպս իւրեանց արգելին. և
բերանք նոցա խօսեցան զամբար-
տաւանութիւն ։
Անրժեցին զիս, և այժմ դարձեալ
պատեցան զինեւս, ուշ եդին խո-

նարհեցուցանել զնա յերկիր։
Համարեցան ինձ որպես առնուծ զի
պատրաստի յորս, և որպես կորիւն
առնուծու զի նստի դարանեալ։
Ելի տէր՝ ժամանեա նոցա և խա-
փանեա զնոսա. փրկեա զանձն իմ
յամբարշտաց՝ ի սրոյ՝ և՝ ի ձեռաց
ի շնամոյն։
Տէր կորո զնոսա յերկրէ. բաժան-
եա և խափանեա զնոսա՝ ի կեանս
իւրեանց։
Պատնեօք քովք լցան որովայնք
նոցա. յագեցան կերակրովք, և
ի ծոցին զմնացուածս ազգոյ իւր
եանց։
Ես արդարութեամբ երեւեցայց
երեսաց քոց. և յագեցայց յերե-
ւիլ փառաց քոց։

Տունք ժե։ Գործք լբ։

ՍԱՂՄՈՍ ԺԵ

Ի կատարած՝ ի ձեռայ դաւաթացմօց նահատակի ծառային տեառն Դաւթի. շոր խօսեցաւ քնդ տեառն շրանս օրհնութեան, յաւուր յորում փրկեաց զնա տէր՝ ի ձեռաց ամենայն թշնամեաց, եւ՝ ի ձեռաց սաւուղայ. եւ ասէ։

Սիրեցից զքեզ՝ տէր զօրութիւն

իմ, տէր հաստատիչ իմ, ապաւէն
իմ և փրկիչ իմ։
Աստուած օգնական իմ և ես յոյ-
սամ՝ ի նա. ապաւէն իմ, եղջիւր
փրկութեան իմոյ ընդունելի իմէ։
Օրհնելով կարդացից առ տէր, և
՝ի թշնամեաց իմոց ապրեցայց։
Շուրջ եղեն զինեւ երկունք մա-
հու. և ուղիք անօրէնութեան
հարուածին զնս։
Վիշտք դժոխոց պատարեցին զնս.
և ժամանեցին ինձ որոգայթք մա-
հու։
Ի նեղութեան իմում եաս առ տէր կար-
դացի, և առ ՚ած իմ աղաղակեցի։
Լուաւ ինձ ՚ի տաճարէ սրբոյ իւր
ի ձայնի աղօթից իմոց. և ար-
ձակ իմ առաջի նորա, մտցէ յա-
կանջս նորա։
Խռովեցաւ և դողաց երկիր, և հիմունք լերանց տատանեցան և խռովեցան, զի բարկացաւ ՚ի նմանէ նոցա ատամունք։
Եւ ծուխ ՚ի բարկութենէ նորա, և հուր յերեսաց նորա բորբոքեցաւ

վայելատակունք հատան ի նմանէ։
Խոնարհեցոյց զերկինս և էջ. և մէգ
ի ներքոյ ոտից նորա։
Եւ ի քրովբէս և թռեաւ. սըլա-
ցաւ նա ի թեւս հողմոց։
Եդ զխաւար ի ծածկոյթ իւր, և
շուրջ զնովաւ են յարկք իւր. և
խաւարային ջուրք ժինչեւ յամպս
օդոց։
Ի վայելատակել նորա առաջի նո-
ցա, ամպք անցուցին զկարկուտ,
և զկայծակունս հուր։
Որոտաց տէր յերկնից, և բարձ
եաւն ետ զձայն իւր ի կարկուտ և
ի կայծակունս հուր։
Ընդաքեաց զնետս իւր և ցրուեաց
զնոսա. յաճախեաց զվայելատա-
կունս իւր, և խռովեցոյց զնոսա։
Երեւեցան աղբերք ջուրց, և յայտ
նեցան հիմունք աշխարհի։
Ի սաստէ քումմէ տէր, և ի շնչել
հողւոյ բարկութեան քո։
Ընդաքեաց ի բարձանց և ընկալաւ
զիս ընկալաւ զիս ի ջուրց բազմաց։
Փրկեաց զիս տէր ի թշնամեաց

իմոց հզօրաց, և յատելեաց իմոց զի
հզօրք եղեն քան զիս։
Յանկանեցին ինձ աւուրք չարչա-
րանաց իմոց. եղեւ տէր հզօրիչ
իմ, և ետան զիս յանդորր. և փրկե
կեաց զիս տէր զի կամեցաւ զիս։
Հատուսցէ ինձ տէր ըստ արդա-
րութեան իմում. ըստ ամբռու-
թեան իմում հատուսցէ ինձ։
Զի պահեցից զճանապարհս տեառն և ոչ
ամբարշտեցայ յաստուծոյ իմմէ։
Զի ընդդէմ իրաւունք նորա առաջի
իմ են. և զարդարութիւն իւր ոչ
ի բացեայ արար յինէն։
Եղէց և ես ամբիծ ընդ նմա. և զգ-
ուշացայց յանօրէնութենէ իմմէ։
Հատուսցէ ինձ տէր ըստ արդա-
րութենէ իմում, ըստ սրբութեան
ձեռաց իմոց առաջի աչաց նորա։
Ընդ սրբոյն սուրբ եղիցիս, ընդ
առն ամբիծ ամբիծ եղիցիս, ընդ
ընտրեալն ընտրեալ եղիցիս, և
զհակառակն կործանեսցես։
Զի զժողովուրդս խոնարհս կե-
ցուցանես. և զաչս ամբարտաւա-

Նից դու խոնարհեցուցանես։
Դու լուսաւոր առնես զերդաք իմ
տէր. աստուած իմ, լոյս արա ինձ
ի խաւարի։
Քեզ վրկեցայց ի փորձութենէ.
աստուծով իմով անցից ընդ պարիս-
պըս։
Ընծ իմ, ամբիծ են ճանապարհք քո.
և բանք տեառն ընտրեալ են. և
ապաւէն ամենեցուն որք յուսան
ի նա։
Ո՞ան ոի՞ ել ե՞ն բաց ի տեառնէ,
կամ ո՞վ է ե՞ն բաց յոյ մերմէ։
Ընծ, որ զգեցուցեր ինձ զօրութի, և
եդեր յամբծութե զճանահարհս իմ։
Հաստատեցեր զոտս իմ որպէս
զեղջերուի. և ի վերայ բարձանց
կացուցեր զիս։
Ուսուցեր զձեռս իմ ի պատե-
րազմ, և արարեր զբազուկ իմ որ-
պէս զաղեղն հաստ. և ետուր ինձ
զպաշտպանութի փրկութե քոյ։
Ընդ քո ընկալաւ զիս, և խրատ քո
կանգեաց զիս իսպառ, և խրատ
քո ուսուսցէ զիս։

Ընդարձակեցեր զգնացս իմ ի ստո-
րէ իմմէ. և ոչ տկարացան շաւիղք
իմ։
Հալածեցից զթշնամիս իմ և հաս-
ցից նոցա. և ոչ դարձայց ի նոցա
նէ՝ մինչեւ սպառեցից զնոսա։
Նեղեցից զնոսա, և այլ մի կարաց-
ցեն կեալ. և անկցին ի ներքոյ ո-
տից իմոց։
Զգեցուցեր ինձ զօրութի ի պա-
տերազմի. և զյարուցեալն ի վե-
րայ իմ՝ ներքոյ իմ արարեր։
Զթշնամիս իմ հալածականս արա-
բեր, և զատելիս իմ սատակեցեր։
Աղաղակեցին, և ոչ ոք էր որ փրկեր
զնոսա. կարդացին առ տէր՝ և ոչ
լուաւ նոցա։
Ասեցից զնոսա որպէս փոշի ա-
ռաջի հողմոյ. և որպէս կաւ դը-
ռեհաց կոխեցից զնոսա։
Փրկեսցե զիս տէր ի հակառակու-
թենէ ժողովրդոց, և կացուսցէ
զիս գլուխ հեթանոսաց։
Ժողովուրդ՝ զոր ոչ գիտէի, ծա-
ռայեաց ինձ, և ի լուր ականջաց

լսաւ ինձ։
Որդիք օտարաց ստեցին ինձ. որ
դիք օտարաց մաշեցան, և կաղա
ցան ի շաւղաց իւրեանց։
Կենդանի է Տէր և օրհնեալ է ած. և
բարձր եղիցի աստուած փրկու
թեան իմոյ։
Աստուած է որ խնդրէ վրէժ իմ, և
հնազանդ առնէ զժողովուրդս ընդ
ինեւ։
Փրկիչ իմ՝ ի թշնամեաց իմոց բար
կացողաց. յայնցանէ որք յարու
ցեալ են ի վերայ իմ, բարձր արա
րեր զիս, և յառնէ անիրաւէ փրկե
կեցեր զիս։
Վասն այսորիկ խոստովան եղէց
քեզ ի հեթանոսս, և անուանդ
քում սաղմոս ասացից։
Մեծ արարեր զփրկութիւն թա
գաւորի նորա. առնել ողորմութի
ընդ օծելոյ նորա դաւթի, և ընդ
զաւակի նորա աստղ մինչեւ յաստ։

Տունք ծ։

Կանոնս Գաղտայս է։ Սաղմոս ժէ։

Տունք մք։

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՄՈՎՍԵՍԻ ԵՒ ՈՐԴՒՈՑՆ ԻՍՐԱՑԵԼԻ։

Եղէ ժե։

Օրհնեսցուք զտէր, զի փառաւոր է
փառաւորեալ։
Ձիեւ և զերիվարս ընկէց ի
ծով. օգնական ընդունելի իմ եր
եւ եղեւ ինձ ի փրկութիւն։
Սա է իմ ած, և փառաւորառնեմ
զսա ած հօր իմոյ, և բարձր արա
րեմ զսա։
Տէր խորտակէ զպատերազմունս.
և տէր է անուն նորա։
Զընտիրս արանց և զընտիրս ե
րիտասարդինաց, զիրաս և զերիվարս
և զամենայն զօրութիւնս փարա
ւոնի ընկէց ի ծով։
Ծով ծածկեաց զնոսա. ընկղման
յանդունդս խորոց իբրեւ զվէմս։
Ձքո տէր՝ փառաւորեալ է զօրու
թեամբ իւրով. և աջ քո տէր՝ խոր
տակեաց զթշնամիս քո։
Եւ մեծութեամբ փառաց քոց
ջնջեցեր զհակառակորդս քո։ ա

ռաքեցեր զբարկութի սրտմտութ
քոյ, և եկեր զնոսա որպէս զեղէգն։
Հոգւով զօրութեան սրտմտութ
քո պատառեցան ջուրք. դիպան՝
կացին որպ պարիսպ քարեայ ջուրք
ծովուն. և պաղեցան դիպան ալիք
ջուրցն ի մէջ ծովուն։

Ասաց Թշնամին. ասէ, հալածեցից՝
հասից՝ հարից. բաժանեցից զա-
ւարն, և լցուցից ի նոցանէ զանձն
ձրն իմ։

Ւ սուր իմ արկից զնոսա. տիրեսցէ
և բարձրասցի ի վերայ նոցա աՀ իմ։
Ռաքեցեր զհողմն քո, և ծածկեաց
զնոսա ծով. ընկղմեցան, և իջին,
որպէս կապար ի ջուրս սաստիկս։
Ո՞ նմանի քեզ յաստուածս տէր,
կամ ո՞վ նմանիցի քեզ փառաւոր
եալդ ի սուրբս։

Սքանչելի փառաւորեալ՝ որ առ-
նես զնշանս և զարուեստս. ձրգե-
ցեր զձեռն քո, և եկուլ զնոսա
երկիր։

Ռաջնորդեցեր արդարութ ժողո-
վրդեան քո այսմ, զոր և փրկեցեր։

Պխիթարեցեր զնոսա զօրութ քով
ի բանակետ սրբութե քո. լուան ազ-
գըք և բարկացան, և երկունք կա-
ւան զբնակիչսն վիշտացուց։
Յայնժամ փութացան դատաւորք
եդոմայ և իշխանք մոլաբացուց։
կալաւ զնոսա դողումն. Հալեցան
ամ բնակիչք քանանացուց։
Ընկղի ի վերայ նոցա ահ և դողու-
մըն. և ի զօրութենէ բազկի քո
քարասցին։
Մինչեւ անցցէ ժողովուրդ քո տէր,
մինչեւ անցցէ ժողովուրդ քո այս՝
զոր ստացար։
Տարեալ տնկեսցես զնոսա ի լերին
ժառանգութե քոյ, ի պատրաստուն
բնակութե ժառանգութե քոյ։
Օ՛ր ստացար ի սկզբանէ տէր, սր-
ուրբ ստացար սրբութ՝ զոր պատրաստե-
ցին ձեռք քո. տէր թագաւորէ յա-
ւիտեան յաւիտենից, և ետս։
Օ՛ի եմուտ փարաւօն կառօք և ե-
րիվարօք և բնտիր սպառազինօք
ի մէջ ծովուն։
Եբ եաց ի վերայ նոցա տէր զջուրս

ծովուն. և որդիքն իսրայէլի գը-
նացին ընդ ցամաք ի մէջ ծովուն:
Փառք հօր և որդւոյ և:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Բրիստոս է իմ ամէն, և վաստա-որ
առնեմ զսա. աստուած հօր իմոյ,
և բարձր արարիչ զսա:
Աստղասէր տէր, վասն սրբու-հոյ
անարատ մօր քոյ և կուսի, և վաս
սըն խաչի քո պատուականի, տէր
ընկալ զաղաչանս մեր, և կեցո զմեզ
մեզ:

Կարդայ եւ ացօթք՝ Երանեալ եւ Իրրեւ կանոնացն:

Ո՛վ ամէն ի վերուստ խաղաղութե՛ և
փրկութե՛ անձանց մերոց զտէր ա-
ղաչեսցուք: Տէր ողորմեա:
Ո՛վ ամէն լսել լինելոյ տեառն մեր Յիս-
նի աղաչանաց մերոց, զտէր աղա:
Ո՛վ ամէն քաւիչ և ներող լինելոյ մեր
ի վերայ մեղաց մերոց, զտէր ա:
Ո՛վ ամէն Թողլոյ մեզ զամ յանցանս
մեր զկամաց և զակամայ, զտէր ա:
Ո՛վ ամէն զի մի ընդ խոստանան գոյանել
զմեզ յաւուրն պատասխանատո-

ւթեան, զտէր աղա:
Ո՛վ ամէն հոգւոցն հանգուցելոց՝ որք
ճշմարիտ և ուղիղ հաւատով ի քրիս-
տոս ննջեցին, զտէր աղա:
Եւ եւս՝ մանաւանդ ո՛վ ամէն ճշմարիտ
և սքանչելոյս մերոյ զտէր աղա:
Օգնական մեր և զինուեանս մեր ա-
մենակալն յանձն արասցուք:
Ողորմեաց մեզ տէր ամէն մեր ըստ մե-
ծի ողորմութե՛ քում. աստուածութ
ամենեքեան միաբանութեամբ:
Տէր ողորմեա. տէր ողորմեա. տէր
ողորմեա:

Աղօթք

Տէր տուն ջեան՝ և գոյացուցիչ գի-
շերոյ, որ արարեր զարև ի զբօսա-
նութ բարեգործութե՛ ի փրկութի՛ ան-
ձանց մերոց, և զդիշեր ի հան-
գիստ քնոյ ախտացեալ բնութե՛ մե-
րոյ: Իսկ այժմ զարթուցեալ քա-
ղեր զբերանս մեր յօրհնաբանութի՛
սուրբ և փառաւորեալ անուա-
նըդ քում սրբոյ: Ընկալ և այժմ
զաղաչանս մեր, և յաջողեա մեզ
ուղիղ հաւատով և առաքինութեա-

վարուք ի նոյն պաշտօն քո կանխել միշտ, և նովին կանոնիւս անդադար փառաւորել զհայր և զորդի և զսուրբ հոգիդ այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Խոստովանութիւն ամենեցուն։

Աստուծոյ երկիրպագեցուք։

Օ՜ քեզ, որ յամենայնի գիշած և մարդասէր տէրդ ես, աղաչեմք հանապազ, զի զօրացուսցես զմեզ օր ըստ օրէ կալ ի կարգի կրօնաւորութեան մերում։ Թէպէտ և տէր զքաղցր լուծ քո՝ զոր եդեր ի վերայ մեր, զի կարասցուք կալ ի պատուիրանի քում, և զհամբոյն առնել առաջի քո յամէն ժամ ի տուէ և ի գիշերի։ Ընդ հոտակային երգակցութ զքեզ օրհնել, զքեզ գովել, և քեզ գոհութի և փառս մատուցանել ամենազօր տէրութեանդ այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Մաղթանք

Աղաչեմք և օրհնութ և երդօք

հոգեւորօք անդադար փառաւորութեամբ զհայր և զորդի և զսուրբ հոգիդ այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից ամէն։

Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս. ամէն։

Հայր մեր որ յերկինս։

ՍԱՂՄՈՍ ԺԵ

Ի կատարած . Սաքմոս դաւթի :

Երկինք պատմեն զփառս աստուծոյ, և զարարածս ձեռաց նորա պատմէ հաստատութիւնն :
Օր աւուր բղխէ զբան, և գիշեր գիշերի յուցանէ զիմաստութիւնն :
Ոչ են բանք և ոչ են խօսք, որոց ոչ լսին ձայնք նոցա :
Ընդ ամենայն երկիր ել բարբառ նոցա, և մինչեւ ի ծագս աշխարհ հնչեն խօսք նոցա :
Յարեւու եհար զխորան իւր, և ինքն որպէս փեսայ ել ելանէ յա ռագաստէ իւրմէ . և ցնծայ նա որպէս հսկայ յընթանալ ճանապարհս :
Ի ծագաց երկնից ել նորա . և հանդիպած նորա մինչեւ ի ծագս նորուն . և ոչ ոք իցէ , որ ծածկի ջերմութենէ նորա :
Օրէնք տեառն ամբիծ են , և դարձուցանեն զհոգիս . վկայութիւն

աեաուն հաւատարիմ է, և իմաց տուն առնէ զաղայս։
Աղդարուի ան ուղիղ է, և ուրախ առնէ զսիրտս. պատուիրանք ան լոյս են, և լոյս տան աչաց. երկիւղ ան սուբ է և մնայ յաւիտեան։
Դատաստան տեառն ճշմարիտ է, և արդար է ինքն։
Ցանկալի է նա քան զոսկի և քան զանան պատուական բազում. քաղցր է նա քան զմեղու խորիսխ։
Զանգի ծառայ քո պահեցէ զայս. ի պահել նմա՝ վճառուցումն բազում։
Ումանցուածս իւր ոմն կարէ առնուլ ի միտ. ի գաղտնեացս իմոց սուրբ արա զիս տէր, և յօտարէն պահեա զծառայս քո։
Ապա թէ ոչ տիրեացեն ինձ, յայնժամ անբիծ եղէց, և սուրբ եղէց ի մեղաց մեծաց։
Եղիցին քեզ հաճոյ բանք բերանոյ իմոյ, և խորհուրդք սրտի իմոյ առաջի քո յամենայն ժամ. տէր օգնական իմ և փրկիչ իմ։

Տունք ժդ։

ՍԱՂՄՈՍ ԻԹ

Ի կատարած. Սացմոս դաւթի։

Լուիցէ քեզ տէր յաւուր անձկութեան. օգնական եղիցի քեզ անուն աստուծոյ յակոբայ։
Առաքեսցէ քեզ տէր օգնութիւն ի սրբութենէ իւրմէ, և ի սիոնէ ընկալցի զքեզ։
Յիշեսցէ ամենայն պատարագս քո, և զուխտս քո ընդունելի արասցէ։
Տացէ քեզ տէր ըստ սրտի քում. և զամենայն խորհուրդս քո նա կատարեսցէ։
Ցնծասցուք մեք ի փրկութենէ քում. յանուն աստուծոյ մերոյ մեծաբանեսցուք։
Լցուսցէ տէր զամենայն խնդրուածս քո. այժմ ծանեաք, զի կեցոյց տէր զօծեալ իւր։
Լուաւ նմա յերկնից ի սրբութենէ իւրմէ, ի զօրութիւն փրկութեան աջոյ իւրոյ։
Սոքա կառօք և սոքա երիվարօք, այլ մեք զանուն տեառն աստուծոյ մերոյ կարդասցուք։

Սոքա խաւհանեցան և անկան. մեք յարեաք և ուղիղք եղաք։
Տէր կեցո զԹագաւորն, և լսեր մեզ յաւուր յորում կարդասցուք առ քեզ։

Տունք ժ։

ՍԱՂՄՈՍ Ի

Ի կատարած. Սացմոս դաւթի։

Տէր՝ ի զօրութեան քում ուրախ եղիցի Թագաւորն, ի փրկութեան քում ցնծասցէ յոյժ։
Ցանկութիւն սրտի նորաետուր նմա, և կամս շրթանց նորա ոչ արգելեր ի նմանէ։
Զամն արարեր զնա յօրհնութիւն քաղցրութեանդ քոյ. և եդեր ի գլուխ նորա պսակ՝ ի քարէ պատուականէ։
Կեանս խնդրեաց ի քէն, և ետուր նմա երկայնութիւն աւուրց՝ յաւիտեան յաւիտենից։
Մեծ են փառք նորա ի փրկութեան քում. զփառս մեծ վայելչութիւն դիցես ի վերայ նորա։
Տացես զնա օրհնութիւն յաւիտեան

յաւիտենից, և ուրախ արասցես զնա յուրախութեան երեսաց քոց։
Թագաւոր յուսացաւ ի տէր, և ողորմութեամբ բարձրելոյն նա մի սասանեսցի։
Գտցի ձեռն քո ի վերայ թշնամեաց քոց, և աջ քո գտցէ զամենայնատելիս քո։
Դիցես զնոսա որպէս հնոց ի հուր՝ ի ժամանակի երեսաց քոց։
Տէր բարկութեամբ խռովեցուսցէ զնոսա, և հուր կերիցէ զնոսա։
Զաւակ նոցա յերկրէ կորիցէ, և զաւակ նոցա յորդւոց ի մարդկանէ։
Խոտորեցան ի քէն չարութեամբ, խորհեցան զխորհուրդ, զոր ոչ կարացեն հաստատել։
Արասցես զնոսա հալածեալս, ի մնացուածս քո պատրաստեսցես զերեսս նոցա։
Բարձր լեր տէր ի զօրութեանդ քում, օրհնեսցուք, և սաղմոս ասասցուք ի զօրութեան քում։

Տունք ժդ։ Գոլ ղայս լը։

ՍԱՂՄՈՍ ԻԱ.

Ի կատարած չաան առաւօտին օգնականութենանց Սաղմոս գաւթի։

Աստուած աստուած իմ՝ նայեաց առ իս. ընդէր լքեցեր զիս. հեռի եղեր ի փրկութենէ իմմէ վասն բանից յանցանաց իմոց։

Աստուած իմ, ի տուէ կարդայի առ քեզ, և ինձ ոչ լսեար. ի գիշերի, և ինձ ոչ անսացեր։

Դու ի սուրբս բնակեալ ես, և գովեալդ իսրայելի։

Ի քեզ յուսացան հարքն մեր. յուսացան ի քեզ, և փրկեցեր զնոսա։

Ընդ քեզ աղաղակեցին, և կեցին ի քեզ յուսացան, և ոչ ամաչեցին։

Ես եմ որդն եմ, և ոչ եմ մարդ. նախատինք մարդկան, և արհամարհանք ժողովրդոց։

Ամենեքեան որք տեսանէին զիս, արհամարհէին զինեւ. խօսէին շրմամբք, և շարժէին զգլուխ իւրեանց։

Յուսացար ի տէր, և փրկեսցէ զնա. կեցուսցէ զնա, զի կամի զնա։

Դու ես որ հաներ զիս յարգանդէ. յոյս իմ ի ստեանց մօր իմոյ։

Ի քեզ անկայ ես յարգանդէ. յորոյ վայնէ մօր իմոյ դու ես աստ իմ։

Ամի ի բացեայ առնիր լինին՝ զի նեղութիւնք մերձեալ են. և ոչ որ է որ օգնէ լինիմ։

Շուրջ եղեն զինեւ զուարակք բազումք. և ցուլք պեղք պաշարեցին զիս։

Բացին ի վերայ իմ զբերանս իւրեանց. որպէս առիւծ՝ զի մռնչէ և յափշտակէ։

Ես որպէս զջուր հեղայ, և ցրուեցան ամենայն ոսկերք իմ. և եղեւ սիրտ իմ որպէս մոմ հալեալ ի մէջ որովայնի իմոյ։

Չորացաւ որպէս խեցի զօրութիւն իմ, լեզուս իմ ի բմբիմ իմում կցեցաւ. և ի հող մահու իջուցին զիս։

Շուրջ եղեն զինեւ շունք բազումք. և ժողովք չարաց պաշարեցին զիս։

Ծակեցին զձեռս իմ և զոտս իմ, և

Թուեցին զամենայն ոսկերս իմ.
նոքա հայեցան և տեսին զիս։
Բաժանեցին զհանդերձս իմ՝ի մէջ
իւրեանց, և՝ի վերայ պատմուճանիս
նիւթ իմոյ վիճակս արկանէին։
Դու տէր մի հեռի առներ զօդնութիւն քո ինձ։ և տէր յօդնել
ինձ նայեաց։
Փրկեա՛ ի սրոյ զանձն իմ, և՝ի ձեռաց շանց զմիամօրուս իմ։
Փրկեա զիս՝ի բերանոյ առիւծու,
յեղջերս միեղջերուս զսոնապատ
հուպիւն իմ։
Պատմեցից զանուն քո եղբարց իմոց, և՝ի մէջ եկեղեցւոյ օրհնեցից զքեզ։
Երկիւղածք տեառն օրհնեցէք ըզտէր, և ամենայն զաւակ յակոբայ փառաւորեսջիք զնա։
Երկիցէ՛ի նմանէ ամ զաւակ իսրայէլի, զի ոչ արհամարհեաց և ոչ անարգեաց ամբարտաւանութիւն աղքատի, և ոչ դարձոյց զերեսս իւր ի նմանէ, այլ՝ի կարդալ իմում առ նա լուաւ ինձ։

Ի քէն է գովեստիւն իմ ի ժողովի մեծի։
Զհաւատս իմ կատարեցից առաջի
ամենայն երկիւղածից նորա։
Կերիցեն անանկք և յագեսցին.
օրհնեսցեն զտէր՝ որ խնդրեն զնա։
Կեցցեն սիրտք նոցա յաւիտեան
յաւիտենից. լիշեսցեն, և դարձցին առ տէր ամենայն ծագք երկրի։
Երկիրպագցեն նմա ամ տոհմք ազգաց. զի տէրունէ արքայութիւն, և նա տիրէ՛ի վրայ ամենայն հեթանոսաց։
Կերին և երկիրպագին նմա ամ պարարք երկրի. առաջի նորա անկցին ամենեքեան՝ որք իջանեն՝ի հող։
Ընձեն իմ նովաւ կեաց. և զաւակ իմ ծառայեսցէ նմա։
Պատմեսցի առ տէր՝ որ գայ ազգն է. պատմեսցեն զարդարութիւնն նորա ժողովրդեան, որ ծնանելոցն է՝ զոր արար տէր։

Տունք լբ։

ՍԱՂՄՈՍ ԻԲ

Ի կատարած. Սաղմոս դաւթի։

Տէր հովուեսցէ զիս, և ինձ ինչ ոչ

պահասեցայ ։

Ի վայրկ դալարուոջ՝ անդ բնակեցոյց զիս և առ ջուրս հանգստեան սընոյց զիս ։

Դարձոյց զանձն իմ առաւ, և առաջ նորդեաց ինձ՝ ի ճանապարհս արդարութեան վասն անուան իւրոյ ։ Թէպետ եւ դնացից ես՝ ի մէջ ըստուերաց մահու, ոչ երկեայց՝ ի չարէ, զի դու տէր ընդ իս ես ։

Ցօսպ քո եւ գաւազան՝ նորա մըխիթարեսցեն զիս ։

Պատրաստ արարեր առաջի իմ սեղան ակն յանդիման նեղչաց իմոց ։ Օծեր իւղով զգլուխ իմ. բաժակ քո որպէս անապակ արբեցոյց զիս ։ Ողորմութիւն քո տէր զհետ իմ եկեսցէ զամենայն աւուրս կենաց իմոց. բնակիլ ինձ՝ ի տան տեառն ընդ երկայն աւուրս ։

Տունք ը ։

ՍԱՂՄՈՍ ԻԹ

Սաղմոս գաւթի. միաշաբաթուն ։

Տեառն է երկիր լրիւ իւրով. աշխարհ եւ ամենայն բնակիչք նո ։ Նա ինքն՝ ի վերայ ծովու հիմնաւնա էարկ նմա. ՚ի վերայ գետոց պատրաստեաց զնա ։

Ո՞վ ելցէ՝ ի լեառն տեառն. կամ ո՞վ կայցէ՝ ի տեղւոջ սրբութեան նորա ։ Որ սուրբ է ձեռօք եւ ամբիծ սրտիւ. որ ոչ էառ զինանուէն յանձն իւր, եւ ոչ երդուաւ ընդ ընկերսի իւրում նենդութեամբ ։ Սա առցէ զօրհնութիւն՝ ի տեառնէ, ողորմութիւն յոյժ փրկչէ իւրմէ ։ Այս ազգ է՝ որ խնդրէ զտէր. խնդրել տեսանել զերեսս իւր յակոբայ ։ Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր՝ ի վեր. համբարձին դրունք յաւիտենից եւ մտցէ Թագաւորն փառաց ։

Ո՞վ է սա Թագաւորն փառաց. տէր հզօր զօրութեամբ իւրով. տէր հզօր՝ ի պատերազմի ։

Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր՝ ի վեր. համբարձին դրունք յաւիտենից եւ մտցէ Թագաւորն փառաց ։

Ո՞վ է սա Թագաւոր վհատաց. սէր զօրութեանց՝ սա ինքն է Թագաւոր վհատաց։

Տունք ժ. գոքզայս ծ։

ՍԱՂՄՈՍ ԻԴ

Ի կատարած. Սացմոս դաւթի։

Ընդ քեզ սէր համբարձի զանձն իմ. աստուած իմ՝ ի քեզ յուսացայ, մի՛ ամաչեցից. եւ մի՛ ծիծաղեսցին զինեւ Թշնամիք իմ։
Ընդհանեքեան որք համբերեն քեզ, մի՛ ամաչեսցեն. այլ ամաչեսցեն անօրէնք յունայնութենէ։
Ճանապարհս քո սէր ցոյց ինձ, եւ շաւիղս քո ուսո ինձ։
Առաջնորդեա ինձ ի ճշմարտութեան քում եւ ուսո զիս, զի դու ես աստուած փրկիչ իմ. եւ ես քեզ համբերի զօրհանապազ։
Յիշեա սէր զգթութիւնս քո եւ զողորմութիւնս քո, որք են յաւիտենից։
Զվեղս մանկութեան իմոյ եւ զանգիտութիւնս իմ մի՛ յիշեր. այլ

յիշեա զիս սէր ըստ ողորմութեան քում վասն քաղցրութեան քո. զի բարի եւ ուղիղ է։
Վասն այսորիկ օրէնսդիր առնիցէ զվեղսաւորս ի ճանապարհի, առաջնորդիցէ հեզոց ի դատաստանի, եւ ուսուցանիցէ հեզոց զճանապարհս իւր։
Ընդհանճանապարհք տեառն ողորմութեամբ եւ ճշմարտութեամբ են այնոցիկ, որք խնդրեն զուխտ եւ զվկայութիւնս նորա։
Վասն անուան քոյ տէր քաւեա զվեղս իմ, զի բազում է եղեն. մի՛ է մարդ որ երկնչի ի տեառնէ. օրէնսդիրն առնիցէ զնա ի ճանապարհի՛ յոր եւ հաճեցաւ։
Ընդհանի՛ բարութեան հանգիցէ եւ զաւակ նորա ժառանգեսցէ զերկիր։
Օգութիւն է տէր երկիւղածից իւրոց, եւ զկտակարանս իւր ուսուցանէ նոցա։
Աչք իմ յամ ամ առ տէր են. եւ նա հանէ յորոգայթէ զոտս իմ. նայեա առ իս եւ ողորմեա ինձ, զի

միամօր եւ աղքատ եմ ես։
Նեղուիք սրտի իմոյ բազում եղեն
յոյժ. եւ՛ի վերուց իմոց հան զիս։
Տես զխոնարհութիւն իմ եւ զվաստակ իմ, եւ թող ինձ զամենայն
մեղս իմ։
Տես զթշնամիան իմ, զի բազում եղեն, ատելութեամբ՝ ոգւոյ՛ն նա
նիր ատեցին զիս։
Պահեա զանձն իմ եւ փրկեա զիս՝ եւ մի յամօթ եղէց, զի յուսացայ
՚ի քեզ։
Ակնիծք եւ ուղիղք կցորդք եղեն ինձ. եւ ես քեզ համբերի. փրկեա
կեա ստուգած զիւրայեալ յամենայն նեղութենէ նորա։

Տունք ժբ։

ՍԱՂՄՈՍ ԻԵ

Ի կատարած. Սացմաս դաւթի։

Դատ արա ինձ տէր՝ զի ես յանբծութեան իմում դնացի, ՚ի տէր յուսացայ՝ զի մի եղէց հիւանդ։
Փորձեա զիս տէր եւ քննեա զիս։

փորձեա զերիամունս իմ և զսիրտ իմ։
Ողորմութիւն քո տէր առաջի աչաց իմոց. եւ հաճոյ եղէց ճշմարտութեան քում։
Ոչ նստայց ես յաթոռս նանրաց, և ընդ անօրէնս ես ոչ մտից։
Ատեցի ես ժողովս չարաց, և ընդ ամբարիշտս ես ոչ նստայց։
Լուացից սրբութեամբ զձեռս իմ, և շուրջ եղէց զսեղանով քո տէր։
Լսել ինձ զձայն օրհնութեան քո և պատմել զամենայն սքանչելիս քո։
Տէր սիրեցի զվայելչութիւն տանդ քո, և զտեղի յարկի փառաց քոց։
Մի կորուսաներ ընդ ամբարիշտս զանձն իմ, և մի ընդ արս արիւնաց հեղուս զկեանս իմ։
Որոց ձեռք իւրեանց յանօրէնութեան են, և աջ նոցա լի է կաշառօք։
Ես յանբծութեան իմում դնացի. փրկեա զիս տէր և ողորմեա ինձ։
Ոտն իմ կացցէ յուղղութեան. յեկեղեցիս մեծս օրհնեցից զքեզ։

Տունք ժբ։

ՍԱՂՄՈՍ Ի.Զ

Սացմոս դաւթի . միհչեւ օծեալ էր :

Տէր լոյս իմ և կեանք իմ՝ ես յումմէ
մէ երկեայց . տէր ապաւէն կեանց իմոց ես յումմէ դողայց :
Ի մերձենալ առնուլ չարսց ուտել
զմարմին իմ. նեղիչք իմ և թշնամիք
իմ, նոքա տկարացան և անկան :
Թէ պատրաստիցի ի վերայ իմ պա
տերազմ, ոչ երկիւղէ սիրտ իմ. և
թէ յարիցէ ի վերայ իմ ճակատա
մարտ, սակայն և այսուհիկ ի քեզ
տէր յուսացայ :
Զմի խնդրեցի ի տեառնէ, և զսոյն
պաշտեմ. բնակիլ ինձ ի տան տն
զամենայն աւուրս կենաց իմոց :
Տեսանել ինձ զվայելչութի տն, և
հրամանաւ տալ ի տաճարի նորա :
Զի ածիկեաց զիս ի խորանի իւրում
յաւուր չարի. ընդ յարկաւ սրբոյ
զիս ի ծածկոյթի խորանի իւրում :
Ի վիմի բարձր արասցէ զիս . և այ
ժմ բարձր արար զգլուխ իմ ի վերայ

Շուրջ եղէց՝ և մատուցից ի խո
րանի նորա պատարագ օրհնու
օրհնեցից և սաղմոս ասացից տն :
Լուր տէր ձայնի իմում, զի կար
դացի առ քեզ. ողորմեա ինձ և լուր
ինձ, զի քեզ ասաց սիրտ իմ. և
խնդրեցին երեսք իմ, զերեսս քո
տէր խնդրեցին :
Մի դարձուցաներ զերեսս քո ի վ
նէն, և մի խոտորիր բարկութեամբ
ի ծառայէ քումմէ :
Օգնական իմ լեր տէր, մի անար
դեր զիս, և մի թողուր զիս աստ
ուած փրկիչ իմ :
Հայր իմ և մայր իմ լքին զիս . և
տէր իմ ընկալաւ զիս :
Օրէնսդիր առաջի զիս տէր ի ճանա
պարհի քում, և առաջնորդեա
ինձ ի շաւիղս ուղիղս :
Վասն թշնամեաց իմոց, մի մատ
ներ զիս ի ձեռս նեղչաց իմոց :
Յարեան ի վերայ իմ վկայք սուտ
և ստեղծին ինձ չարութեան
խրեանց :
Հաւատայի տեսանել զբարու

Թիւն տեառն յերկրին կենդանեաց. համբեր ահն և քաջալերեաց. զորացի սիրտք քո և համբեր ահն։

Տուն՛ք ժզ։ Գոբզաս խզ։

ՍԱՂՄՈՍ ԻԵ

Սացմոս դաւթի։

Ընդ քեզ տէր կարդացի աստուածքիմ, մի լռեր յինէն, մի երբէք լռելեայս յինէն. նմանիցիմ այնոցիկ՝ որք իջանեն ի գուբ։

Լուր տէր ձայնի խնդրուածոց իմոց յաղաչել ինձ առ քեզ, ի համբառնալ ձեռաց իմոց ի տաճար սուրբ քո։

Մի համարիր ընդ ամբարիշտս զանձն իմ. և մի ընդ այնոսիկ՝ որք գործեն զանօրէնութիւն, կորուսաներ զիս։

Որք խօսին զխաղաղութիւն ընդընկերս իւրեանց, և չարութիւն ի սիրտս նոցա։

Տուր նոցա տէր ըստ գործոց նոցա և ըստ անօրէնութեան դիտմանցն

ցա հատո նոցա։

Ըստ գործոց ձեռաց նոցա հատո նոցա՝ զհատուցումն նոցա նոցին։

Ոչ իմացան նորա զգործս տեառն, և ոչ ի գործս ձեռաց նորա հասցեցան. կործանեսցես զնոսա, և ոչ մի շինեսցին։

Օրհնեալ է տէր՝ զի լուաւ ձայնի աղօթից իմոց. տէր օգնական իմ և պաշտպան իմ։

Ինա յուսացաւ սիրտ իմ. օգնեցաւ և զուարճացաւ մարմին իմ. և ես կամօք իմովք խոստովան եղեց նմա։

Տէր զօրութի ժողովրդեան իւրոյ, ապաւէն փրկութեան օծելոյ իւրոյ։ Փրկեա զժողովուրդս քո, և օրհնեա զժառանգութիւնս քո հովուեա և բարձրացո զնոսա մինչև յաւիտեան։

Տուն՛ք ժա։

ՍԱՂՄՈՍ ԻԶ

Սացմոս դաւթի. օրհնութիւնց նաւակատեաց տաճարին։

Մատուցէք տեառն՝ որդիք

մատուցէք ՚ին զորդիս խոյոց։
Մատուցէք տեառն զիտաս և զպատիս մատուցէք տեառն զիտաս անուան նորա. և երկրպագէք ՚ին ՚ի սրահ սրբութեան նորա։
Ձայն տեառն ՚ի վերայ ջուրց՝ և ՚ին ՚ի վերայ ջուրց բազմաց։
Ձայն տեառն զօրութեանց, և ձայն տեառն մեծ վայելչութեց։
Ձայն տեառն փշրէ զմայրս, և մանրէ տէր զմայրան լիբանանու։
Մանրեսցէ զնոսա որպէս զմատաղաոտունկն լիբանանու. որ սիրելին է որպէս զորդիս միեղջերուի։
Ձայն տեառն հատանէ զբոց ՚ի հրբոց. ձայն տեառն շարժէ զանապատն, և խռովեցուցանէ տէր զանապատան կադէս։
Ձայն տեառն հաստատէ զեղջերուս. և յայտնի առնէ զանտառս։
Ի տաճարի նորա ամենեքեան ասացեն զիտաս նորա։
Տէր զջրհեղեղս նստուցանէ, և թագաւորեսցէ տէր յաւիտեան։

Տէր զօրութիւն ժողովրդեան իւրոյ տացէ. և օրհնեսցէ զժողովուրդ իւր ՚ի խաղաղութիւն։

Տունք ժա։

ՍԱՂՄՈՍ ԻԹ

Սացմոս դաւթի. ՚ի եոյէ։

Բարձր առնեմ զքեզ տէր, զի ընկալար զիս, և ոչ ուրախ արարեր զթշնամին իմ ՚ի իս։
Տէր աստուած իմ՝ կարդացի առքեզ, և բժշկեցեր զիս. տէր հաներ ՚ի դժոխոց զանձն իմ. և փրկեցեր զիս յայնցանէ, որք իջանեն ՚ի գուբ։
Սաղմոս ասացէք տեառն սուրբք նորա. և խոստովանեցէք յիշատակի սրբութեան նորա։
Սրտմտութիւն է ՚ի բարկութեան նորա. և կեանք են ՚ի կամսն նորա։
Ընդ երեկոյս հանգիցէն լացք և առաւօտու եղիցի ուրախութիւն։
Ես ասացի ՚ի բարեկեցութեան իմում, թէ ոչ սասանեցայց յաւիտեան։

Տէր՝ի կամ քո եւտուր դեղոյ խմոյ
զօրութիւն, դարձուցեր զերեսս քո
լինէն, և եսեղէ խռովեալ։
Ընդ քեզ տէր կարդացի, և առ ինձ
իմ աղաղակեցի. զինչ օգուտ է
քեզ յարենէ խմիլ, թէ լիցանեմ
ես յատականոթիւն։
Մի թէ հող խոտոռանի առնիցի
առ քեզ. կամ պատմեսցէ զճշմ-
մարտութիւնս քո։
Լուաւ ինձ տէր և ողորմեցաւ, և
տէր եղեւ ինձ օգնական։
Դարձոյց զսուգ իմ յուրախութիւն, է-
ղեր լինէն զքուրձ, և ինձ զգե-
ցոյց զուրախութիւն։
Որպէս սաղմոս ասացէն քեզ
վասն իմ. և այլ մի ևս պղծացոյց
տէր ասուռած իմ յաւիտեան խոս-
տովան եղեց քեզ։

ՍԱՂՄՈՍ Լ

Ի կատարած. նախատակութիւն գոյութեան. Սոցա-

դաւիթ։

Ի քեզ տէր յուսացայ, մի ամօթ-

ցից յաւիտեան. յարդարութեան
քում փրկեա և ապրեցո զիս։
Խոնարհեցո առ իս զունկն քո. վաղ
վաղեա կեցուցանել զիս։
Լեր իմ ինձ պաշտպան և տուն ա-
պաւինի ապրեցուցանել զիս. զի
հզօրիչ իմ և ապաւէն իմ դու ես։
Վասն անուան քո տէր առաջնոր-
դեցեր ինձ, և սնուցեր զիս. և
հանցես զիս յորոգայթէ յայսմա-
նէ, որ թաղուցաւ ինձ։
Դու ես պաշտպան իմ տէր, և՝ի
ձեռս քո յանձն առնեմ զհոգի իմ։
Փրկեցեր զիս տէր ինձ ճշմարտու-
թեամբ քով. առեցեր զայնոսիկ
որ պահեն զերկիւղ՝ի սնոտիս։
Ես՝ի տէր յուսացայ, ցնծացայց և
ուրախ եղեց՝ի ողորմութեանդ քում։
Զի հայեցար՝ի խոնարհութիւն
իմ, և փրկեցեր՝ի վշտաց հոգի
իմ, և ոչ մատնեցեր զիս՝ի ձեռս
նեղչաց խմոց. և կացուցեր յան-
դորրութեան զոտս իմ։
Ողորմեա ինձ տէր, զի նեղեալ եմ
ես, խռովեցաւ՝ի սրտմտութենէ

ակն իմ, անձն իմ և միտ իմ։
Պահասեցան ի ցաւոց կեանք իմ,
և ամք իմ յողոց եւանելոյ։
Ազբատացաւ ի տիարուէ զօրութ
իմ, և ոսկերք իմ խռովեցան։
Զան ամենայն թշնամիս իմ եղէ
ես նախատ դրացեաց իմոց, յոյժ
ահ և երկիւղ ծանօթից իմոց։
Ամենեքեան որ տեսանէին զիս,
արտաքս փախչէին ինձնէ։
Մոռացեալ եղէ ես որպես մեռ-
եալ ի սրտէ. և եղէ ես որպես ա-
նօթ կորուսեալ։
Օ՜ի լուայ ես զամբաստանս բազ-
մաց՝ որք շուրջ էին դիմեալ. ի ժո-
ղովել նոցա ի միասին, առնուլ
զանձն իմ խորհեցան. այլ ես՝ ի քեզ
տէր յուսացայ։
Ասացի դու ես աստուած իմ, և ի
ձեռս քո է ժառանգութիւն իմ։
Փրկեա զիս ի ձեռաց թշնամեաց
իմոց, և ի հալածչաց իմոց։
Երեւեցո զերեսս քո ի ծառայ քո.
ապրեցո զիս տէր քոյո ողորմու-
թեան քում. տէր՝ մի յամիցէ ե-

ղէց, զի կարդացի առ քեզ։
Ամաչեսցեն ամբարիշտք, և իջցեն
ի դժոխս. համր եղիցին շրթունք
նենգաւորք, որք խօսէին զարդա-
րոյ զանիրաւութիւն յամբարտա-
ւանիլ և յանդոգնել խրեանց։
Որպես զի բազում է ողորմութիւն
քաղցրութեան քոյ տէր, զոր պա-
հեցեր երկիւղածաց քոց։
Արարեր դու այնոցիկ՝ որք յու-
սացեալ են ի քեզ, առաջի որդի-
ւոց մարդկան։
Ամրացուցեր զնոսա ի ծածկոյթ ե-
րեսաց քոց՝ ի խռովմանէ մարդկան։
Ծածկեցեր զնոսա ի խորանի քում,
՝ի հակառակութենէ լեզուաց։
Օրհնեալ է տէր, զի սքանչելիս ա-
րար ողորմութիւն իւր՝ ի քաղաք
ամուր։
Ես ասացի ի զարմանալ իմում, թէ
ընկեցեալ ես երեսաց աչաց
քոց։
Վասն այսորիկ լուար ձայնի աղո-
թից իմոց յաղաղակել իմում առ
քեզ։

Սիրեցէք զտէր ամենայն սուրբք
նորա, զի առաւդաւ Թի՛ հանդրէ տէր.
և հատուցանէ այնոցիկ, որք առա-
ւել առնեն զամբարտաւանութի՛ն:
Բաջալերացարուք, և զօրացին
սիրտք ձեր, ամենեքեան՝ որ յոյ-
սացեալ էք ՚ի տէր:

Տունք ըէ:

ՍԱՂՄՈՍ ԼԱ

Խմաստութիւն. Սաղմոս դաւթի:

Երանի, ումի Թողութիւն եղեւ
մեղաց. և ծածկեցան ամենայն
յանցանք նորա:
Երանի առն՝ որոմ ոչ համարի տէր
զմեղս նորա, և ոչ գոյ նենգու-
Թիւն ՚ի բերան նորա:
Լռեցի ես՝ և մաշեցան ամենայն ոս-
կերք իմ, առ աղաղակել ինձ առ
զօրհանապազ ՚ի տուէ և ՚ի գիշերի:
Ծանրացաւ ձեռն քո ՚ի վերայ իմ.
դարձայ ՚ի Թշուառութիւն, զի
հարան ինա փուշք:
Ծմեղս իմ ցուցից քեզ, և զանիրաւ-
նութիւն իմ ոչ ծածկեցից ՚ի քէն:

Ասացի՝ Թէ պատմեցից ինձէն ըզ-
մեղս իմ. և դու դողացեր զամենայն
ամբարշտութիւնս մեղայ իմոյ:
Վասն այսորիկ յաղօթս կացցեն
առ քեզ ամենայն սուրբ ՚ի ժամ
ընդունելի:
Բայց միայն ՚ի ջուրցն հեղեղաց
բազմաց, որք առնոսա ինչ ոչ մեր
ձեռնին:
Դու ես ապաւէն իմ ՚ի նեղութե-
նէ յայսմանէ, որ շուրջ զեղեն զինեւս:
Ցնծութիւն իմ, փրկեա զիս յայն
ցանէ՝ որ պաշարեցին զիս:
Խմաստուն արարից զքեզ և խե-
լամուտ ՚ի ճանապարհ, յոր և գը-
նասցես. և հաստատեցից ՚ի վերայ
քո զաչս իմ:
Մի լինիք արպէս զձիս և զջորիս, զի
ոչ գոյ ՚ի նոսա խմաստութիւն. ՚ի
սանձս և ՚ի դանդանաւանդս ձրմ
լեսցես զկզակս նոցա, որք առ քեզ
ինչ ոչ մերձենային:
Բազում տանջանք են մեղաւորաց.
բայց որ յուսան ՚ի տէր, ողորմու-
թեամբն շուրջ եղիցի զնոսօք:

Ուրախ եղերուք և ցնծացէք աւ-
դարք. ՚ի սէր պարծեցարուք ամե-
նեքեան՝ զի ուղիղ է ձեր սրտիւք։
Տունք Ժդ։ Գոբզայս խթ։

ՍԱՂՄՈՍ ԼԲ

Սաղմոս դաւթի։

Ցնծացէք արդարք ՚ի տէր. ուղ-
ղոց վայելէ օրհնութիւն. խոս-
տովան եղերուք տեառն օրհնու-
թեամբ. տաւնադրեա սաղմոս
բանաւ սաղմոս ասացէք նմա։
Օրհնեցէք զտէր ՚յօրհնութիւն
նոր, զի բարի է. սաղմոս ասացէք
նմա օրհնութեամբ։
Ուղիղ են պատգամք տեառն, և
ամենայն գործք նորա հաւատով
են. և սիրէ զողորմութիւն և զի-
րաւունս տէր։
Ողորմութիւն տեառն լի երկիր,
և բանիւ տեառն երկինք հաստա-
տեցան, և հոգւով բերանոյ նորա
ամենայն զօրութիւնք նոցա։
Ժողովեաց որպէս ՚ի սիկ զջուրս ծո-

ված. և դնէ ՚ի խորս զգանձս խո-
րհրդոց։ Երկիւղեսցէ ՚ի տեառնէ ամենայն եր-
կիր. և ՚ի նմանէ զողասցին ամե-
նայն բնակիչք աշխարհի։
Զի նա ասաց՝ և եղեն. ինքն հրա-
մայեաց՝ և հաստատեցան։
Տէր ցրուէ զխորհուրդս հեթա-
նոսաց. անարգէ տէր զխորհուրդս
ժողովրդոց. և արհամարհէ տէր
զխորհուրդս իշխանաց։
Խորհուրդ տեառն յաւիտեանմբ
նայ, և խորհուրդ սրտի նորա ազ-
գէ ազգի։
Երանի ազգի որոյ տէր ած օգնական
է նմա. ժողովրդոց զոր ընտրեաց
՚ի ժառանգութիւն իւր։
Ցերկինից նայեցաւ տէր յաւիտեան
որդիս մարդկան ՚ի պատրաստ բնա-
կութենէ իւրմէ հայեցաւ յա-
մենայն բնակիչս աշխարհի։
Ո ստեղծ առանձին զսիրտ նոցա,
՚ի միտս առնու զամ գործս նոցա։
Ոչ փրկէ ՚ի բազում զօրս իւր տպրեալ
զի փառաւոր, և ոչ հոկայ ՚ի բազ-
մութիւն զօրութեան իւրում։

Ցաւտէ ձի՝ի սիրտս Թեան իւրում.
՝ի բազում զօրութեան իւրում
ոչ ապրեցուցանէ զհեծեալն։
Էջ առաւն՝ի վերայ երկիւղա-
ծոց իւրոց. և ոչ յոսան յողոր
մութիւն նորա։
Փրկել՝ի մահուանէ զանձինս նո-
ցա. և կեցուցանել զնոսա՝ի սովու։
Ընձինք մեր համբերեցուցեն մեզ,
զի օգնական և պաշտպան մեր է։
Ի նա ուրախ եղիցին սիրտք մեր,
և յանուն սո՛ւրբ նո՛ր յուսացաք։
Եղիցի ողորմութի՛ քո տէր՝ի վերայ
մեր որպէս յուսացաք՝ի քեզ։
Տա՛նք մի։

ՍԱՂՄՈՍ ԼԳ՝

Սաղմոս գաւթի. ի ժամանակի զի ապշագունեաց զե-
դեսս իւր առաջի աբիմելեքայ. եւ ազգ արձակեաց
զնա, եւ գնաց։

Օրհնեցից զտէր յամենայն ժամ,
յամենայն ժամ օրհնութիւն նո-
ցա՝ի բերան իմ։
Ի տէր պարծեսցի անձն իմ. լու-
ցեն հեզք, և ուրախ եղիցին։

Մեծ արարէք զտէր ինձ. և բարձ
բր արասցուք զանուն նորա՝ի միա
սին։
Խնդրեցի՝ի տեառնէ և լուաւ ինձ.
յամենայնէ զրկեաց զիս երկիւղ
կեաց զնա։
Մատիք առ տէր՝ և առէք զլոյս. և
երեսք ձեր մի՛ ամաչեսցեն։
Այս աղքատ կարդաց առ տէր, և
տէր լուաւ սմա. յամենայն նե-
զրկեաց զնա։
Բանակ հրեշտակաց տեառն շուրջ
են զերկիւղածսն իւրսն, և պա-
հեն զնոսա։
Ա՛ճակատեցէք և տեսէք, զի քաղցր
է տէր երանեալ է այր՝ որ յու-
՝ի նա։
Երկերտաք՝ի տեառնէ ամենայն
սո՛ւրբք նորա. զի ոչինչ է պակա-
սութիւն երկիւղածաց նորա։
Մեծամեծք աղքատացան և քաղ-
ցեան. բայց որ խնդրեն զտէր,
մի՛ պակասեսցի՝ի նոցանէ ամենայն
բարութիւն։
Եկայք որդեակք լո՛ւարուք ինձ.

և զերկիւղ ան ուսուցից ձեզ։
Ո՞վ է մարդ՝ որ կամի կեանս, սիրէ
զաւուրս խնդութեանն՝ի բարւոյ։
Լռեցո զլեզու քո՝ի չարէ և շրթունք քո մի խօսեսցին զնենգութիւն։
Խոտորեա՝ի չարէ, և արա զբարի.
հանդրեա զխաղաղութիւն և երթ
զհետ նորա։
Ընդ ան՝ իմիք աչք տեառնոյ, և ականջք նորա՝ի ա՛ղ աղօթից նոցա։
Երեսք ան՝ի վերայ չարագործաց.
սատակել յերկրէ զիշատակս նց։
Կարդացին արդարքն առ աւր,
և աւր լուաւ նոցա. յամենայն նեղութիւնս նոցա փրկեաց զնոսա։
Մերձ է աւր առ այնոսիկ՝ որք մաշեալ են սրտիւք. և զհոնարհս հոգւով կեցուցանէ։
Բազում նեղութիւնք են արդարոց. յամենայնէ փրկէ զնոսա աւր.
և արհէ զամենայն ոսկերս նոցա
և մի՝ ինոցանէ մի փշրեսցի։
Ահ մեղաւորին չար է. բայց որ
առէ զարդարն, ողջասցի։
Փրկէ աւր զանձինս ծառայից իւ-

րոց, մի՝ ողջասցին ամենեքեան որ
յուսացեալ են՝ի նա։
Տուն իա։ Գոբզայս ի։

ՍԱՂՄՈՍ ԼԴ

Ի կատարած. Սացմոս դաւթի։

Դատեա աւր զայնոսիկ՝ որք դատեն զիս. մարտիր ընդ այնոսիկ,
որք մարտնչին ընդ իս։
Առ զվէն և զասպար քո. և արի
յօգնել ինձ. հան զսուր քո ընդդեմ հալածչաց իմոց, ասդե զոգ
նոսա. և ասա դու ցանձն իմ, թէ
փրկութիւն քո ես եմ։
Ամաչեսցեն և յամօթ լինիցին որք խնդրեին զանձն իմ. դարձցին յետս և ամաչեսցեն, որք խորհէին
ինձ չար։
Եղիցին նոքա որպէս փոշի առաջի հողմոյ. և հրեշտակ աւրառն նեղեսցէ զնոսա։
Եղիցին ճանապարհք նոցա՝ի խաւար և՝ի գայմանակղութիւն, և հրեշտակ աւր հալածեսցէ զնոսա։

Ինանիր Թագուհին ինձ որոգայթ
յատկանուԹեան իւրեանց, և
՚ինանիր նախատեցին զանձն իմ։
Հասցէ ՚ի վերայ նոցա որոգայթ,
զոր ոչ գիտացին. և որան՝ զոր Թա
գուցին, առցէ զոտս նոցա. և յո
րոգայթ ՚ի նոյն անկցին։
Ահա անձն իմ ցնծասցէ ՚ի տէր, ու
րախ եղիցի ՚ի փրկուԹենէ. և ամա
կերք իմ ասասցեն, Տէր ո՞նման ես քեզ։
Ջ՚ի փրկեաց զաղքատն ՚ի ձեռաց
հզօրի, զաղքատն և զտնանկին յոյն
ցանէ՝ որք յափշտակեն զնա։
Յարեան ՚ի վէր իմ վկայք չարայ. և
զոր ինչ ոչ գիտեմ՝ հարցանէին ինձ։
Հատուցին ինձ չար փոխանակ բնդ
բարւոյ. անժառանգել զանձն իմ
խորհեցան յորդւոց ՚ի մարդկանէ։
Ես ՚ի նեղել նոցա քուրձ զգեցայ, և
խոնարհ առնէի պահօք զանձն իմ. և
աղօթք իմ ՚ի ծոց իմ դարձցին։
Որպես զեղբայր և զընկեր՝ այսպէս
հաճոյ լինէի. որպէս զգաւորի և
զպատուի, այնպէս խոնարհ էի։

Ի վերայ իմ ուրախ եղեն՝ և ժողո
վեցան. ժողովեցան յիս տանջանք,
և ես ոչ ծանեայ. ցրուեցան, և
ոչ զղջացան։
Փորձեցին զիս՝ և արհամարհեցին
արհամարհանօք. կրճտեցին ՚ի վե
րայ իմ զատամունս իւրեանց. տէր
երբ տեսցես։
Ի բաց արա զանձն իմ ՚ի խորտանն
կուԹենէ նոցա, և յատկութենէ
զմիամօրուԹիւնն իմ։
Խոստովան եղէց քեզ տէր՝ յեկե
ղեցիս մեծս, և ՚ի ժողովս բազ
մաց օրհնեցից զքեզ։
Մի ուրախ եղիցին յիս թշնամիք իմ,
որք առեին զիս ՚ի տարապարտուց.
ակնարկիւ առնէին յիս աչօք իւր
եանց։
Բնդ իս պիտաղաւԹիւն խօսէին.
և ինքեանք բարկուԹեամբ զնեն
դուԹիւն խորհէին։
Բացին ՚ի վերայ իմ զբերանս իւր
եանց, և ասացին այո այո տեսին
աչք մեր։
Տեսեր տէր՝ և մի լռեր, տէր՝ մի

'ի բացեայ առնիլ յինէն։
Ողորմիլ և հայեաց առ՝ յիւրա-
սունս իմ. աստուած իմ և աէր իմ
'ի դատաստանս իմ. և իրաւ արա
ինձ ըստ արդարութեան քում,
աէր աստուած իմ։
Մի ուրախ եղիցեն յիս թշնամիք իմ.
և մի ասացեն 'ի սիրտս իւրեանց,
թէ վաշ վաշ անձանց մերոց, զի
բնկուզաք զնա։
Ամաչեսցեն և յամօթ լիցին՝ որք
ինդան ընդ չար իմ. զգեցցին զա-
մօթ և զանարգանս՝ որք մեծաբա-
նեն 'ի վերայ իմ։
Ցնծասցեն և ուրախ լիցին 'ի քեզ
ամենեքեան, որք կամին ընդ ար-
դարութիւն իմ։
Ասասցեն յամենայն ժամ, մեծ է
աստուած. և որք կամին զնաղա-
պութիւն ծառայի քո։
Լեզու իմ խօսեսցի զարդարու-
թիւնա քո, զօրհնապազ զովու-
թիւնա քո։

Տունք իե։

ՍԱՂՄՈՍ ԼԵ

Ի կատարած, ծառայի տեառն. Սացմոս դաւթի։

Ասէ անօրէնն 'ի մեղանչել ընդ մէ-
տս իւր, թէ չիք երկիւղ աստու-
ծոյ առաջի աչաց նորա։
Նենգեաց առաջի նորա, գտանել
զանօրէնութիւն, ևատել զնա։
Բանք բերանոյ նորա անօրէնու-
թիւն և նենգութիւն են։
Ոչ կամեցաւ նա իմանալ զբարի.
զանօրէնութիւն խորհեցաւ յան-
կողնի իւրում։
Եկաց նա յամենայն ճանապարհ,
որ ոչ է բարի. և 'ի չարէ նա ոչ
ձանձրացաւ։
Տէր՝ յերկինս է ողորմութի՛ք. ճըշ-
մարտութիւն քո մինչեւ յամպս։
Արդարութիւն քո որպէս լերինք
աստուած. իրաւունք քո որպէս
խոր բազում. զմարդիկ և զա-
նասուն կեցուցանես դու տէր։
Որպէս ի բազում արարեր զողոր-
մութիւն քո աստուած. այլ որ-
դիք մարդկան 'ի հովանի թեւուց

քոց յուսացին ։

Ընթեցին նոքա ի պատարտուԹե նէ տան քո. և զուլաս վախկուԹեան քո տացես ըմպել նոցա ։

Ի քէն է տէր աղբիւր կենաց. և լուսով երեսաց քոց տեսանեմք զլոյս ։

Օգտեա զողորմուԹիս քո՝ որք ճանաչեն զքեզ, զարդարուԹիւնս քո՝ որք ուղիղ են սրտիւք ։

Մի եկեսցեն ի վերայ մեր ոտք ամբարտաւանից, և ձեռք մեղաւոց մի դողացուսցեն զմեզ ։

Ընդ անկցին ամենեքեան՝ որք գործեն զանօրէնուԹիւն, մերժեսցին և այլմի կարասցեն հաստատել ։

Տունք ժգ ։ Գոբգայս խ ։

Կամոնս Գորգայս է ։ Սացմոս ծգ ։ Տուեռս մգ ։

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՄԵԾԻՆ ՄՈՎՍԷՍԻ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏԵՍ

ՄԱՐԳԱՐԷԻ

Բ ։ օրինաց ԼԲ ։

Ա յսեցարուք երկինք, և խօսե-

ցայց. լուիցէ երկիր զպատգամս բերանոյ իմոյ ։

Ընդունելի լիցի որպէս անձրեւ բարբառ իմ, և իջցեն որպէս ցօղ պատգամք իմ ։

Որպէս անձրեւ ի վերայ սիզոյ, որպէս տարափ ի վերայ խոտոյ. զի զանուն տեառն կարդասցուք. և տուք օրհնուԹիւն տեառն մերոյ ։

Ըստուած որոյ ճշմարտուԹեամբ են գործք նորա, և ամենայն ճանապարհք նորա իրաւամբք են ։

Ըստուած հաւատարիմ է, և ոչ գոյ ինձմէ անիրաւուԹիւն. արդար և ճշմարիտ է տէր ։

Մեզանի՝ և ոչ նմա՝ որդիքն արատոյ, ծնունդք խոտորեալք և ԹիւրեալքԼ ։

Ո՞չ այդ այն է՝ զոր տեառն հատուցանէիք դուք՝ ժողովուրդ յիմար և ոչ իմաստուն ։

Ո՞չ սա ինքն է հայր քո, որ ստացաւ զքեզ, արար զքեզ, և ըստեաւծ զքեզ ։

Ցուշ լինին քեզ աւուրքն յաւէ
տենից. լմացարուք զամս ազգաց
մինչեւ յազգս:
Հարցջիր դու ցհարս քո, և պատ
մեսցեն քեզ. ցծերս քո, ևասաց
ցեն քեզ:
Ի ժամանակի՝ յորժամ բաժանեաց
բարձրեան զազգս ամենայն. որ
պէս սփռեաց նա զորդիսն ադամայ:
Կացոյց զսահմանս հեթանոսաց
ըստ թուոյ հրեշտակաց աստուծոյ:
Եղեւ բաժին աստուն ժողովուրդ
իւր յակոբ, և վիճակ ժառանգու
թեան իւրոյ իսրայէլ:
Բաւական եղեւ նմա յանապատի.
՚ի ծարաւ տօթոյ յանջրդուպղ պահ
պանեաց զնա:
Խրատեաց զնա, և պահեաց որպէս
բիբ ականի. որպէս զարծուի ՚ի
ձագս իւր ընկալաւ զնա, և որ
պէս՚ի մէջ ձագուց իւրոց զթացաւ:
Տարածեաց զթեւս իւր, և ընկա
լաւ զնա. և բարձեալ բերէր զնա
՚ի վերայ միջնոցաց իւրոց:
Տէր միայն առնէր զնոսա, և ոչ գոյր

ընդ նոսա աստուած օտար:
Լսած եհան զնոսա ՚ի զօրութիւնս
երկրի. և կերակրեաց զնոսա արդ
եամբք անդ աստանաց:
Վիեցոյց նոցա մեղր ՚ի վէմէ և խող
յատաւած վիմէ:
Խղկոլոց և կաթնմաքեաց, ճար
պով հանդերձ խոյոց որթուց ցը
լուց և նոխազաց:
Օպարարուեցաւ երիկամանց ցո
րենոյ. և զարիւն խաղողոյ էարբ
դիւնի:
Եկեր յակոբ և յագեցաւ, և ան
դուշեաց զսիրելին:
Վիրացաւ աստուածացաւ լայնա
ցաւ. եթող զաւեր աստուած զա
րարիչ իւր, և յեաս եկաց յաս
տուածոյ փրկչէ իւրմէ:
Բարկացուցին զնա օտարութիւք իւր
եանց, և կռովք իւրեանց դառ
նացուցին զնա:
Օրհեցին դիւաց՝ և ոչ աստուծոյ.
դիցն՝ զորս ոչ գիտէին. նորք և աս
ժամայնք, զորս բնաւ ոչ ճանաչ
էին հարք նոցա:

թողին զտէր՝ որ ծնաւ զնոսա. մո-
ռացան զաստուած՝ որ կերակ-
րեաց զնոսա:
Նտես տէր և նախանձեցաւ. և
սրտմտեցաւ ՚ի վերայ ուստերաց
և դստերաց նոցա, և ասէ:
Դարձուցից զերեսս իմ ՚ի նոցանէ,
և ցուցից նոցա զինչ լինելոց իցէ
յետսյ ժամանակի:
Օ՛ի ազգ մի թիւր են նոքա՝ և որդիք
անհաւանք. նոքա նախանձեցու-
ցին զիս ՚ի չաստուածս իւրեանց,
և գառնացուցին զիս ՚ի կուռս իւր
եանց:
Ընդ և ես նախանձեցուցից զնոսա
յայդ անպիտան. և անմիտ ազ-
գաւ զկնճեցուցից զնոսա:
Փառք Հօր և որդւոյ և:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Տուք փառս աստուծոյ, տուք
օրհնութիւն մարգասիրին Քա-
գաւորին յաւիտենից, զի փրկէ զը-

ծառայս իւր և կեցուցանէ:
Ամրագաւեր տէր վասն սրբու հոգ
անարատաւ մօր քոյ և կուսի, և վա
րձն խաչի քոյ պատուականի, տէր
ընկալ զաղաչանս մեր եւ կեցո զմեզ:

Վարագ եւ ացօթք՝ Երկինք գոհանան, եւ Տէր ողո-
ւէն կամնացն:

Վասն ՚ի պիշերի և ՚ի տուընջեան և
յամենայն ժամս խօսիլ մեզ զը-
քան տեառն զտէր աղաչեսցուք:
Տէր ողորմեա:
Վասն չանկանելոյ մեզ ՚ի փորձու-
թիւն, որում ոչ կարեմք հան-
դուրժել, զտէր աղաչեսցուք:
Վասն ամբիծ և անպատապարտ կալ
մեզ առաջի ահեղ աւետին քրիս-
տոսի, զտէր աղաչեսցուք:
Վասն առաջնորդելոյ մեզ ՚ի նա-
հանգիստն կենաց անվախճա-
նից, զտէր աղաչեսցուք:
Վասն արժանի լինելոյ մեզ վերին
կոչմանն և երկնից արքայու թեա-
նըն. զտէր աղաչեսցուք:
Վասն հոգւոցն հան: Եւ ևամիա-

բան ։ Ջանձինս ։ Ողորմեաց ։

Աջօթք

Ի գիշերի և ’ի առաւնջեան և յամենայն ժամու զքեզ աղաչեմք, և ’ի քէն խնդրեմք մատդասէր տէր ։ Որ մեզ ած փրկիչ մեր. խոնարհեսցի ունկն քո ’ի խնդրուածս մեր, զի մի՛ ունայն լինիցին վաստակք ծառայից քոց. այլ համարեա զաշխատուիս մեր ’ի գործ արդարութեան և ’ի ստուգ ածպաշտուն ։ Ընկալ տէր՝ զաղօթս և զերկրպագութիս մեր, և հատո մեզ զողորմութի քո առատապէս. ծածկեա զմեզ ընդ հովանեաւ ամենազօր աջոյ քո. զօրացո զմեզ տէր՝ զբոլոր սէր հոգւոյդ. պահեա զմեզ ոչ բիւր ականս։ Եւ արա առ մեզ նըշան բարի ’ի գովեստ և ’ի փառս բանուի անուանդ քումմ սրբոյ ։ Զի ’ի քո փառս կատարի ամենայն սարսափոց մշանջենաւոր փառս բանուի ’ի բարձունս, հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից ամէն ։

Խոցացուիւն ամենեցուն ։
Աստուածոյ երկիրպագուիւք ։

Հովիւ քաջ՝ հովիւ բարի և յաւիտենական, նայեաց և այց սպա բանաւոր հօտի քո, զոր ժողովեցեր առ քեզ զհոգւոյ քով ։ Զի առաջի կամք տէր, և առ ’ի քէն ողորմութեդ և զհոգւոյդ ակնարկեմք ։ Զամենեսեան օրհնեա. զամենեսեան խնամատարեա. զամենեսեան լուսաւորեա, և ամենեցուն պարգեւեա զերկնից արքայութիւն ։ Զան զի դու ես տէր կենաց և ած ողորմութեց. և քեզ վայելէ փառք իշխանուի և պատիւ այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից ամէն ։

Ա՛ղաչանք

Ի գիշերի և ’ի առաւնջեան և յամենայն ժամու անդադար վառաւորեմք զհայր և զորդի և զսուրբ հոգի այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից ամէն ։

Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս ամէն ։

Հայր մեր որ յերկինս ։

ՍԱՂՄՈՍ Լ.Զ

Սացմոս դաւթի։

Ա՛ինախանձիր ընդ չարս, և մի՛ ընդ այնոսիկ՝ որք գործեն զանօրէնութիւն։
Որպէս խոտ վաղվաղակի ցամաքեսցին, որպէս դալարի խոտոյ վաղվաղակի անցցեն։
Յուսա՛ի առ, և արա զբարութիւն, բնակեա յերկրի, և հովուեսցես՛ի մեծութեան նորա։
Ախեա՛ի առ առաւնէ, և նա տացէ քեզ զխնդրուածս սրտի քո։ Յայտնեա առաջի տեառն զճանապարհս քո, և յուսա՛ի նմա։
Նա արասցէ և հանցէ որպէս զլոյս զարդարութիւնս քո, և զիրաւութիւնս քո որպէս զօր հասարակ։
Ենազանդ լեր տեառն, և ծառայեա նմա. և մի՛ նախանձիր ընդ այնոսիկ՝ որոց առաջեալ իցեն ճանապարհք իւրեանց ընդ մարդոյ՝ որ գործէ զանօրէնութիւն։

Լռեա ՚ի բարկութենէ, և հան-
դիր ՚ի սրտմտութենէ, և մի՛ նա-
խանձիր ընդ չարս։
Ոչ ի չար-ք վաղվաղակի սատակե-
ցին. բայց ոչ-ք համբերութեն տե-
ռըն, նոքա ժառանգեսցեն զերկիր։
Փոքր մի և այլ ոչ ևս իցէ ամբարիշ-
տըն. խնդրեսցես զտեղի նորա, և
ոչ գտցես։
Այլ որ հեզքն են՝ նոքա ժառան-
գեսցեն զերկիր, և փափկասցին ՚ի
բազում խաղաղութեն խրատից։
Սպասէ մեզաւորն արդարոյ, և կըր-
ճտէ ՚ի վերն նորա զատամունս իւր.
այլ տէր ծիծաղեսցի զնովաւ։
Զանգի յառաջագոյն տեսանէ, զի
հասեալ է օրն նորա։
Սուր հանին մեզաւորք, և լարե-
ցին զաղեղունս իւրեանց՝ հար-
կանել զաղքատն և զանճանկին, ըսպա-
նանել զայն՝ որ խոնարհն է սրտիւ։
Սուրք նոցա մտցեն ՚ի սիրտս նոցա,
և աղեղունք նոցա փշրեսցին։
Լաւ է սակաւիկ ինչ արդարոյ, քան
զբազում մեծութիւն մեզաւոր-

րաց. և բազուկք ամբարշտացն խոր-
տակեսցին։
Հաստատէ տէր զարդարս, և ճա-
նաչէ զգնացս ամբծից. ժառանգ
գումիր նոցա յաւիտեան եղիցի։
Մի ամաչեսցեն նոքա ՚ի ժամանակս
չարութեան. այլ յաւուրս սովու
յագեսցին։
Եհա մեզաւորք կորիցեն. այլ թըշ-
նամիք տեառն ՚ի փառաւորիլ և ՚ի
բարձրանալ իբրեւ զպականս խո-
տոյ ծուխ, զի պականան։
Փոխ առնու մեզաւորն, և ոչ հա-
տուցանէ. այլ որ արդարն է, ո-
ղորմի և տայ։
Ոմանք օրհնեն զտէր, ժառանգե-
ցեն զերկիր. և որ անիծանեն,
սատակեսցին ՚ի նմանէ։
Ի տեառնէ ուղիղն գնացք առնըզ-
ձանապարհս նորա նա կամի յոյժ։
Թէպէտ և գայթակղեսցի, նա մի՛
կործանեսցի, զի տէր ձեռնակալու է
նորա։
Պանուկ էի եմ՝ և ծերացայ. և ոչ
տեսի զարդարն արհամարհեալ, և

ոչ զաւակ նէ՝ Լէե մուբանայ հայց։
Օ.օրհանապազ ողորմի և տայ փոխ.
զաւակ նորա օրհնեալ եղիցի յա-
ւիտեան։

Խոտորեա՝ ի չարէ, և արա զբարի.
և բնակեսցես յաւիտեանս յաւի-
տենից՝ ի նմա։

Տէր սիրէ զիրաւունս, և ոչ ընդ
վայր հարկանէ զսուրբս իւր. այլ
յաւիտեան պահէ զնոսա։

Ընօրէնք հալածեսցին՝ ի միասին,
և զաւակք ամբարշտաց աստա-
կեսցին։

Այլ արդարք ժառանգեսցեն զեր-
կիր, և բնակեսցին յաւիտեանս
յաւիտենից՝ ի նմա։

Բերան արդարոյ խորհի զիմաս-
տութիւն, և լեզու նորա խօսեսց
ցի զիրաւունս։

Օրէնք աստուծոյ են՝ ի սրտի իւ-
րում. և ոչ դայթակղեսցին գը-
նայք նորա։

Հայի մեղաւորն ընդ արդարոյ, և
խնդրէ սպանանել զնա։ այլ տէր
ոչ լքողու զնա՝ ի ձեռս նորա և ոչ

դատապարտէ զնա յորժամ դատէ
զնա։

Համբեր տէր և պահեա զճանա-
պարհս նորա. և բարձր արասցէ
զքեզ՝ ի ժառանգել երկիր, և ըզ-
սատակումն մեղաւորացն տեսցես։

Տեսի զամբարիշտն վերացեալ և
բարձրացեալ որպէս զմայրեան լի-
բանանոս։

Ընդ և ահա ոչ էր. խնդրեցի, և
ոչ գտաւ տեղի նորա։

Պահեա զամբծութիւն, և տես
զուղղութիւն. զի գոն ճեացուածք
առն խաղաղարարի։

Ընօրէնք հալածեսցին՝ ի միասին.
և զաւակք ամբարշտաց կորնչեն։

Փրկութիւն արդարոց՝ ի տէրունէ
է. վերակացու է նոցա՝ ի ժամա-
նակս նեղութեան։

Օգնեսցէ նոցա տէր, և փրկեսցէ
զնոսա, ապրեցուսցէ՝ ի մեղա-
ւորացն, և կեցուսցէ զնոսա, զի յու-
սացան՝ ի նա։

ՍԱՂՄՈՍ ԼԵ

Սաղմոս դաւթի. առ ՚ի յիշատակ հաւրեղբօր։

Տէր մի՛ սրտմտութեամբ քոյ յանդիմաներ զիս, և մի բարկութեամբ քոյ խրատեր զիս։
Ողորմի՛ ինեւ քո հարան յիս, և յիս հաստատեցար ձեռն քո։
Ոչ գոյ բժշկութիւն մարմնոյ իմոյ յերեսաց բարկութեան քոյ։
Ոչ է խաղաղութիւն ոսկերաց ի մոյ յերեսաց մեղաց իմոց։
Ընդօրէնութիւնք իմ բարձրացան քան զգլուխ իմ. որպէս բեռն ծանր ծանրացան ՚ի վերայ իմ։
Նեխեցան և փտեցան վէրք իմ յերեսաց անզգամութեան իմոյ։
Տառապեցայ և խոնարհ եղէ մինչև յոյժ. զօրհանապազ սգաստ գնայի, զի անձն իմ լի եղեւ չարչարանօք. և ոչ գոյ բժշկութիւն մարմնոյ իմոյ։
Չարչարեցայ և խոնարհ եղէ մինչև յոյժ. մռնչէի առ հեծութեան սրտի իմոյ։

Տէր առաջի քո է ամենայն ցանկութիւն իմ, և հեծութիւն իմ ՚ի քէն ոչ ծածկեցաւ։
Սիրտ իմ խռովեցաւ յիս, և եթող զիս զօրութիւն իմ. լոյս աչաց իմոց, և այս ոչ եղեւ ընդ իս։
Բարեկամք իմ և մերձաւորք իմ առաջի իմ մերձեցան և կացին, և մերձաւորք իմ հեռի եղեն յինէն։
Բռնադատեին զիս և խնդրեին զանձն իմ. որք խորհէին չար ՚ի վերայ իմ, խօսեցան զանօրէնութիւն, և զնենգութիւն զօրհանապազ խորհեցան։
Ես իբրեւ որպէս խուլ՝ զի ոչ լսէ. որպէս համր՝ որ ոչ բանայ զբերան իւր։
Եղէ ես որպէս մարդ՝ որ ոչ լսէ, և ոչ գոն խօսք ՚ի բերան նորա։
Ես՝ի քեզ տէր յուսացայ, և դու լուիցես ինձ տէր աստուած իմ։
Ընացի՝ թէ մի՛ ուրախ եղիցին յիս թշնամիք իմ. ՚ի սասանիլ ոտից իմոց՝ ՚ի վերայ իմ մեծամեծս խօսեցան։
Ես ՚ի տանջանս պատրաստ եմ, և

ցաւք իմ առաջի իմոյ յամէն ժամ։
Ոչ անօրէնութիւնս իմ պատմեցից,
և հոգայցայց վասն մեղացս իմոց։
Իսկ արդ թշնամիք իմ կենդանի են,
և զօրացեալք են քան զիս. և բազ-
մութք էին, որք ատէին զիս՝ ի տա-
պարտուց։
Որք հատուցին ինձ չար փոխանակ
ընդ բարւոյ. չարախօսէին զինէն,
զի ես երթայի զհետ արդարութ։
Մի լքաներ զիս տէր Աստուած իմ, և մի
՝ի բացեայ առնիր յինէն. հայեաց
յօգնել ինձ՝ տէր փրկութ իմոյ։

Տունք ԻԵ։

ՍԱՂՄՈՍ ԼԸ

Ի կատարած. ձեղիթոցմայ օրինութիւն. Սաղմոս
դաւթի։

Ասացի՝ թէ պահեցից զճանապարհս
հրոս իմ, զի մի մեղայց լեզուաւ ի
մոմ։
Եդի պահապան բերանոյ իմոյ՝ ի հա-
կառակիլ մեղաւորին առաջի իմ։
Լռեա եղէ և խոնարհեցայ, լռե-
ցի՝ ի բարութենէ, և ցաւք իմ նո-

րոգեցան յիս։
Ջերմացաւ սիրտ իմ՝ ի փորի իմում, և
՝ի խորհուրդս իմ վառեցաւ հուր։
Խօսեցայ լեզուաւ իմով և ասացի.
ցոյց ինձ տէր զկատարած իմ, և
զթիւ աւուրց իմոց՝ քանիօն է, զի
գիտացից թէ ո՞րչափ ինչ պակաս
եալ է յինէն։
Ահա չափով եդեր զաւուրս իմ. և
կայ զօրութիւն իմոյ որպէս ոչինչ է
առաջի իմ. սակայն ամենևին ընդ
դունայն է ամենայն մարդ մեռեալ։
Սպաքէն որպէս՝ ի պատկերի ջրոյ
մարդ, սակայն՝ ի զուր խռովի. դան-
ձէ և ոչ գիտէ ումո՞ւմ ժողովէ։
Իսկ արդ ո՞վ է համբերութիւն իմ,
թէ ոչ դու՝ տէր. կամ կայ զօրու-
թիւնս իմոյ, թէ ոչ՝ ի քէն։
Յամենայն անօրէնութենէ իմմէ
փրկեցեր զիս. և նախատինս ա-
նզգամոց արարեր զիս։
Լռեա եղէ և ոչ բացի զբերան իմ,
զի դու արարեր։
Ի բաց արա յինէն զտանջանս իմ, զի
՝ի զօրութենէ ձեռին քոյ ես պակասեցայ։

Աչտամբութեամբ վասն մեղաց խըր-
բատեցեր զմարդ. մաշեցեր որպէս
սարդի ոստայն զանձն նորա. սակայն
ընդունայն է ամենայն մարդ:
Լուր տէր աղօթից իմոց, ունկն
դիր խնդրուածոց իմոց, արտասու-
ացդ իմոց մի լռեր:
Պանդուխտ եմ ես առաջի քո, նըման
դեհ և անցաւոր որպէս ամենայն
հարք իմ:
Թոյլ արա ինձ զի հանգիստացց մինչ-
չեւ երթեալ իցեմ, և այլ ոչ եւս
գտանիցիմ:
Տուն ժե:

ՍԱՂՄՈՍ ԼԹ

Ի կատարած. Սոցմոս դաւթի:

Համբերելով համբերի տէառն,
և նայեցաւ առ իս և լուաւ աղո-
թից իմոց:
Եհան զիս ի գուբ տառապանաց,
ի կաւոյ և ի տղմոյ:
Հաստատեաց ի վէմի զոտս
իմ, և ուղեաց զգնացս իմ:
Եդարկ ի բերան իմ օրհնութիւն

նոր, զօրհնութի տեառն ամենայն:
Տեսցեն բազումք և երկիւղեն, և
յուսասցին ի տէր. երանեալ է
այր՝ որոյ անուն տեն յոյս է նորա:
Ոչ հայեցաւ նա ի նանրութիւն,
և ոչ ի մոլութիւն սուտ:
Բազում արարեր դու տէր ամենայն
զքաջանչելիս քո. և խորհուրդս քո՝
ոչ ոք է որ նմանիլի քեզ:
Պատմեցի և խօսեցայ, և բա-
զումք եղեն քան զթիւս. ընդ զ-
հրս և ընդ պատարագս ոչ հաճե-
ցար. լսելիս հաստատեցեր ինձ.
զողջակէզս և զվասն մեղացն ոչ
խնդրեցեր:
Յայնժամ ասացի՝ թէ ահաւասիկ
գամ ես. ի գլուխս գրոց գրեալ
է վասն իմ:
Ընդնել զկամս քո առաւուած իմ կա-
մեցայ, և զօրէնս քո ի միջ որո-
վայնի իմոյ:
Ընդ առաքինեցից զարդարութիւնս
քո յեկեղեցիս մեծ. ահա զբեր-
թուն իմ ոչ արգելից ի քեն,
Տէր դու գիտացեր՝ զի զարդարու-

Թիւնս քո ոչ ծածկեցի ի սրտի ի-
մում, ճշմարտութիւնս քո եւ
փրկութիւնս քո:
Ասացի եւ ոչ թագուցի ողորմու-
թիւնս քո, եւ ճշմարտութիւնս
քո ի ժողովրդենէ մեծէ:
Ալ դու տէր մի՛ հեռի առներ ըզ-
գթութիւնս քո ինէն, զի ողորմու-
թիւն քո եւ ճշմարտութիւն քո
յաւեւնայն ժամ ընկալցի զիս:
Շուրջ եղեն զինեւ չարք՝ որոց ոչ
գոյր թիւ. հասին ինձ անօրէնու-
թիւնք իմ, եւ ես ոչ կարացի տես-
սանել:
Բազում եղեն քան զհեր գլխոյ ի-
մոյ . եւ սիրտ իմ եմոռաց զիս:
Կամեաց տէր՝ փրկել զիս, եւ տէր
յօգնել ինձ նայեաց:
Ամաչեսցեն եւ յամօթ լինին՝ ոյք
խնդրեին զանձն իմ բառնալ զա-
գարձցին յետս եւ ամաչեսցեն՝ ոյք
խորհէին ինձ չար:
Կրեսցեն զամօթ առ ժամայն վաղ-
վաղակի, ոյք ասէին ինձ վաշ վաշ:
Ցնծասցեն եւ ուրախ լինին ի քեզ

ամենեքեան, ոյք խնդրեն զքեզ
տէր:
Ասասցեն յաւեւնայն ժամ՝ մեծ է
Աստուած, եւ ոյք սիրեն զփրկութիւն քո:
Ես աղքատ եւ տնանկ եմ, Աստուած խոր-
հեա զիս. օգնական եւ պաշտպան
իմ ես. դու Աստուած իմ մի՛ յաւեւնար:

Տունք իբ: Գոլգաթա ծբ:

ՍԱՂՄՈՍ Խ

Ի կատարած. Սացմոս դաւթի:

Երանի որ խորհի զաղքատն եւ ըզ-
տնանկն. յաւուր չարի փրկէ զինա
տէր:
Տէր փրկէ զնա եւ կեցուսցանէ, եւ
բանեզի առնէ զնա՝ ի վերայ երկ-
րի, եւ ոչ մատնէ զնա՝ ի ձեռս
թշնամեաց իւրոց:
Տէր օգնական է նմա՝ ի մահճին ցա-
ւոց իւրոց. զամենայն անկողինս
նորա դարձուցանէ՝ ի հիւանդու-
թենէ նորա:
Ես ասացի տէր ողորմեա ինձ, բժ-
ժշկեա զանձն իմ, եւ մեղայ քեզ:

Թշնամիք իմ ասացին ինձ չար. Երբ
իցէ ի մեռցի, եւ կորիցէ անուն
նորա:
Ա՛տանէր տեսանել զնաներուն, խօ-
սէր ի սրտի իւրում, եւ ժողովէր
դանօրէնութիւն յանձն իւր:
Ելոյաբս ելանէր եւ զնոյն խօսէր.
գինէն ընդդէմ ինձ թշնամիք իմ:
Խորհեցան չար ի վերայ իմ. բանա-
նօրէնութեան եդին ի վերայ իմ:
Ա՛ի թէ որ ննջիցէ, այլ ո՞չ եւս յա-
ւելցի յառնել. քանզի եւ այրն խա-
զաղութեան իմոյ, յոր եւ եան յու-
սացայ:
Որ ուտէր զհաց իմ, յաճախեաց
առնել ինձ խաբէութիւն:
Ա՛յլ դու ո՛ր ողորմեա ինձ եւ հան-
նեա զիս, եւ ես հատուցից նոցա:
Ցայսմ ծանեայ՝ թէ հաճեցար ընդ
իս. զի մի ուրախ եղիցին յիս թըշ-
նամիք իմ:
Ա՛յլ զիս յանբծութեան իմում ըն-
կալար, եւ հաստատեցեր զիս ա-
ռաջի քո յաւիտեան:
Օրհնեալ տէր աստուած Իսրայէ-

լի յաւիտեանս յաւիտենից. եղէ-
ցի եղիցի:

Տունք ԺԱ:

ՍԱՂՄՈՍ ԽԱ

Ի կատարած. իմաստութիւն որդւոցն Կորխայ. Սաց-
մոս դաւթի:

Որպէս փափագի եղջերու յաղբե-
րըս ջուրց. այնպէս փափագի անձն
իմ առ քեզ աստուած:
Ծարաւի է անձն իմ առ քեզ աստ-
ուած, հզօր և կենդանի. երբ ե-
կից երեւեցայց երեսաց ա՛ստ:
Եղեն ինձ արտասուք իմ կերա-
կուր ի տուէ և ի գիշերի. և այն
զի ասէին ցիս զօրհանապազ՝ Թէ
ո՞ր է աստուած քո:
Ա՛յս որպէս յիշեի, ատատպէր
յիս անձն իմ. քանզի երթի, զի մը-
տից ընդ յարկաւ սքանչելեաց տա-
նըն աստուծոյ:
Ի ձայն ցնծութեան խոստովանու-է
և ի ձայն բարեկենդանութեան,
Ընդ ընկէր տրտում ես անձն իմ,
կամ ընդ է՞ր խռովես զիս. յոյս

առ աստուած, խոստովանեա նմա՝ փրկիչ երեսաց իմոց աստուած է։

Ընձեն իմ յոյժ խառնեցաւ. վասն այսորիկ յիշեցի զքեզ յերկրէն յորդանանու, ’ի հեռմոնէ լեառնէ փոքրոէ։

Խորք խորոց կարդացին առ քեզ, ’ի ձայն սահանաց քոց։

Ամենայն զբօսանք քո, և ալիք քո անցին ’ի վերայ իմ։

Ի տուէ պատուիրեաց տէր զողորմութիւն իւր, ’ի գիշերի զօրհնութիւն նորա. և ապօթք իմ առ աստուած վասն կենաց իմոց։

Ասացի աստուծոյ՝ ընդունող իմ ես. ընդէ՞ր մոռացար զիս. ընդէ՞ր տրտում գնամ ես ’ի նեղել թշնամոյ իմոյ։

Ի փշրել ոսկերաց իմոց նախատեցին զիս թշնամիք իմ. յասել ցիս զօր հանապազ ի՞ւր է աստուած քո։

Ելո՛ ընդէ՞ր տրտում ես անձն իմ, կամ ընդէ՞ր խռովես զիս. յո՛ս առ աստուած, խոստովանեա նմա՝ փրկիչ երեսաց իմոց աստուած է։

ՍԱՂՄՈՍ ԽԲ

Սաղմոս դաւթի։

Դատ արա ինձ աստուած, և իրաւ արա ինձ ’ի դատաստանի իմում։ Զապզե որ ոչ է սուրբ, ’ի մարդոյ մեղաւորէ նենգաւորէ փրկեա զիս։

Դու աստուած հզօրիչ իմ ես. ընդէ՞ր մոռացար զիս, ընդէ՞ր տրտում գնամ ես ’ի նեղել թշնամոյ իմոյ։

Առաքեա տէր զլոյս քո և զճշմարտութիւն քո. զի առաջնորդեսցեն ինձ, և հանցեն զիս ’ի լեառն սուրբ և ’ի յարկս քո։

Մտից առ սեղանոյ աստուծոյ առ աստուած, որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ։

Խոստովան եղէց քեզ օրհնութեամբ աստուած աստուած իմ։ Ելո՛ ընդէ՞ր տրտում ես անձն իմ, կամ ընդէ՞ր խռովես զիս. յո՛ս առ աստուած, խոստովանեա նմա՝ փրկիչ երեսաց իմոց ած է։

ՍԱՂՄՈՍ ԽԴ

Ի կատարած . իմաստութեան որդւոցն կորխայ . Սաղմոս դաւթի ։

Ըստուած՝ ականջօք մերով լուաք . զոր հարքն մեր պատմեցին մեզ ։
Զգործն զոր գործեցեր յաւուրս նոցա , յաւուրսն առաջինս ։
Ձեռն քո խլեաց զհեթանոսս , և զնոսա տնկեցեր . չարչարեցեր զազգսն , և հաներ զնոսա ։
Զի ոչ թէ սրով իւրեանց ժառանգեցին զերկիր , և ոչ բազուկ նոցա փրկեաց զնոսա ։
Այլ աջ քո և բազուկ քո և լոյս երեսաց քոց , զի հաճեցար ընդ նոսա ։
Դու ինքն ես՝ թագաւոր իմ և աստուած իմ , որ հրամայեցեր փրկութիւնս յակոբայ ։
Զքեզ զհընամիս մեր հարցուք . և անուամբ քով արհամարհեսցուք զդարձեալսն ի վերայ մեր ։
Ոչ թէ յաղեղն իմ յուսացեալ եմ , և ոչ սուր իմ կեցուցանէ զիս ։

Այլ դու փրկեցեր զմեզ ի հընամէ հաց մերոց և զատելիս յամօթ արարեր ։
Ըստուծով պարծեսցուք զօրհնեալ յաւիտեան ։
Բայց արդ մերժեցեր և անարգեցեր զմեզ , և ոչ ելեր աստուած ընդ զօրս մեր ։
Դարձուցեր զմեզ յետս քան զընդհընամիս մեր . և ատելիք մեր յափշտակեցին զմեզ ։
Լտուր զմեզ որպէս զոչխար ի ճաշումն , և ընդ հեթանոսս ցրուեցեր զմեզ ։
Վաճառեցեր զժողովուրդս քո առանց գնոյ . և ոչ գոյ թիւ ազգաց նոցա ։
Արարեր զմեզ նախատինս դրացեաց մերոց , ծաղր և այպն կատականաց այնոցիկ , որք շուրջ էին զմեզ ։
Արարեր զմեզ յառակս հեթանոսաց ի շարժել գլխոյ ժողովրդոց ։

Օ՛ տր ամենայն նախատինք իմ առա-
ջի իմ են, և ամօթ երեսաց իմոց
ծածկեաց զիս։ †
Ի ձայնէ նախատողին և չարախօ-
սի, յերեսաց թշնամւոյն և հա-
լածչի։
Ա՛յս ամենայն եկն ՚ի վերայ մեր,
և մեք զքեզ ոչ մոռացաք, և ոչ
ստեցաք ուխտի քումմ, և ոչ գար-
ձաք յետս սրտից մերոյ։
Դարձուցեր զշաւիղս մեր ՚ի ճանա-
պարհաց քոց, խոնարհ արարեր
զմեզ ՚ի տեղի չարչարանաց, և ծած-
կեցին զմեզ ստուերք մահու։
Թէ մոռացեալ լեալ մեր զանուն ա-
տուծոյ մերոյ, կամ ձգեալ լեալ
զձեռս մեր յաստուածս օտարս։
Սակայն աստուած խնդրէ զայս. զի
նա քննէ զդատաստան սրտից մերոց։
Վասն քո մեռանիմք զօրհասապատ.
հաշուեցաք որպէս զոչխար ՚ի վե-
նոմն։
Օ՛ արիթիւր ընդէ՞ր ննջես տէր. արի
և մի մերժեր զմեզ հատուա։
Օ՛ւմ՞ դարձուցանես զերեսս քո՞ ի

մէնջ. մոռանաս զաղքատութիւն
և զնեղութիւնս մեր։
Խոնարհ եղեն մինչեւ ՚ի հող անձ
ինք մեր, և յերկիր կցեցան մէջք
մեր։
Արի տէր օգնեա մեզ, և փրկեա զմեզ
վասն անուան քո։ †

Տունք իե։

ՍԱՂՄՈՍ ԽԴ

Ի կատարած. շաւանցեչոց ժամանակաց. որդւոցն կորհայ խմաստութեան. Սացմոս օրինութեան վասն ախթչութեան։

Ընկճեցաւ սիրտ իմ զպատգամս քո
քարի, և ասացից զգործս իմ թա-
գաւորի։
Լեզու իմ օրպէս գրիչ արագագիր
գպրի, գեղեցիկ տեսլեամբ քան
զամենայն որդիս մարդկան։
Սփռեցան շնորհք ՚ի շրթունս քոց.
վասն այսորիկ օրհնեաց զքեզ աստ
ուած յաւիտեան։
Ընդ զուսր քինդ մէջ քո հզօր, վա
յելչութեան և գեղոյ քոյ։
Արեա ուղիղ և թագաւորեա

վան ճշմարտութեան հեզութ և
արդարութեան, և առաջնորդեաց
ցե քեզ սքանչելապես աջ քո։
Նետք քո սրեալ են հզօր, և ժողո
վուրդք ի ներքոյ քո անկցին, ի
սիրտս թշնամեաց թագաւորի։
Աթոռ քո աստուած յաւիտեանս
յաւիտենից, գաւազան ուղղու՝
գաւազան արքայութեան քո։
Սիրեցեր զարդարութիւն, և ա
տեցեր զանօրէնութիւն։
Վասն այսորիկ օծ զքե ած
աստուած քո իւղով ուրախու՝
թեան քան զընկերս քո։
Զմուռս և ասպնդ և կասիայ ի
զգեստ քումմէ, ի տաճարաց փղո
սկրէից, ուստի ուրախ արարին
զքեզ դստերք թագաւորաց ի
պատիւ։
Կացցէ դշխոյ ընդ աջմէ քումմէ՝
ի հանդերձս ոսկեհուռս զարդա
եալ և պատմուճեալ։
Լուր դուստր և տես, խոնարհե
ցո զունկն քո, մոռա զժողովուրդ
քո և զտուն հօր քո։ զի ցանկա

ցաւ թագաւոր զեղոյ քո։
Սա ինքն է տէր քո՝ երկրպագես
սմա. և դուստր Ծուրայ երկր
պագցէ սմա. և պատարագօք զե
լեսա սորա պաշտեացեն մեծա
մեծք ի ժողովրդոց։
Ամենայն փառք դստեր թագաւո
րի ի ներքոյ, ի վերջաւորս ոսկե
հուռն զարդարեալ և պատմուճեալ։
Տարցին թագաւորի կուսանք զհետ
նորա, և զընկերս նի տարցին նմա։
Ածցեն ցնծութեամբ և ուրախու
թեամբ, և տարցին ի տաճար թա
գաւորի. և փոխանակ հարց քոց
եղիցին որդիք քո։
Կացուսցես զնոսա իշխանս ընդ ա
մենայն երկիր. և յիշեսցի անուն
քո ընդ ամենայն ազգս ազգաց։
Վասն այսորիկ ժողովուրդք խոս
տովան եղիցին աս քեզ յաւիտ
եան, և յաւիտեանս յաւիտենից։

Տունք ժը։

ՍԱՂՄՈՍ ԽԵ

Ի կատարած. որդւոցն կորխայ՝ ի ձերայ գաղտնեաց. Սաղմոս դաւթի:

Աստուած մեր ապաւէն և զօրութիւն. օգնական՝ ի վերայ նեղութեանց, որք գտին զմեզ յոյժ:
Վասն այսորիկ ոչ երկիցուք մեք՝ ի խառնիլ երկրի, ի փոփոխիլ լերանց՝ ի սիրտս ծովու:
Ոչեցին և խռովեցան ջուրք նոյ. խռովեցան լերինք՝ ի զօրութենէ նորա:
Գնացք գետոց ուրախ առնեն զքաղաքն աստուծոյ. և սբ արար զյարկս իւր բարձրեալն:
Աստուած՝ ի միջ նորա, և նոքա մի սասանեսցին. օգնեսցէ նոցա աստուած՝ վաղորդեննէ մինչեւ՝ ի վաղորդեան:
Խռովեցան հեթանոսք, և խոնարհեան թագաւորութիւնք. ետ զձայն իւր բարձրեալն, և խռովեցաւ երկիր:
Տէր զօրութեանց ընդ մեզ, ընդունելի է մեր աստուած յակոբայ:
Նայեցէք և տեսէք զգործս աստուծոյ, որ արար զնշանս և զարուեստս տես՝ ի վերայ երկրի:
Եհար զպատերազմ՝ ի ծագաց մինչ չեւ՝ ի ծագս երկրի. զաղեղունս փշրեաց, զզէնս խորտակեաց, և զասպարս այրեաց հրով:
Կանխեցէք և ծաներուք, զի ես եմ ած. բարձր եղէց՝ ի հեթանոսս, և բարձրացայց՝ ի վերայ երկրի:
Տէր զօրութեանց ընդ մեզ. ընդունելի է մեր աստուած յակոբայ:

Տունք ժա: Գոբզայս ծգ:

ՍԱՂՄՈՍ ԽԶ

Ի կատարած. ձայն որդւոցն կորխայ. Սաղմոս դաւթի:

Ծափս հարէք ամենայն հեթանոսք, աղաղակեցէք առ աստուած՝ ի ձայն ցնծութեան:
Տէր բարձրեալ և ահարկու, թագաւոր մեծ՝ ի վերայ ամենայն երկրի:
Ընտրեաց զմեզ իւր՝ ի ժառանգ

АНДЕРОЛЯ ЗАЙ

գութիւն, զգեղեցկութիւն յա-
կոբայ՝ զոր և սիրեաց։

Համբարձաւ աստուած օրհնու-
թեամբ, և տէր ի ձայնիւ փողոյ։
Սաղմոս ասացէք աստուծոյ մե-
րում. սաղմոս ասացէք թագաւորին
մերում, սաղմոս ասացէք։
Թագաւոր ամենայն երկրի աստուած է, սաղմոս ասա-
ցէք նմա խմաստութեամբ։
Թագաւորեաց աստուած ի վերայ
հեթանոսաց. աստուած նստաւ
յաթոռ սրբութեան իւրոյ։
Իշխանք ժողովրդոց ժողովեցան
առ աստուած աբրահամու, զի
աստուծոյ զօրութիւնք յերկրէ
յոյժ համբարձան։

Տունք Թ։

ՍԱՂՄՈՍ ԽԷ

Սաղմոս օրհնութեան որդւոցն կորխայ. երկրորդ շա-
բաթու։

Սէձ է տէր, և օրհնեալ է յոյժ ի
քաղաք աստուծոյ մերոյ, ի լեա-
ռն սուրբ նորա։

Հաստատմամբ ցնծացէք ցնծու-
թեամբ ամենայն երկիր. լերինք
սիօնի, կողմանք հիւսիսոյ՝ քաղաք
թագաւորին մեծի։
Աստուած ի տաճարի իւրում յայտ-
նի, ի ժամանակի օգնա-
կան լինելոյ նորա։
Ահաւասիկ թագաւորունք երկրի
ժողովեցան, և անցին ի միասին։
Ինքեանք տեսին այսպէս և զար-
մացան. խռովեցան սասանեցան,
և դողումն կալաւ զնոսա։
Ընդ երկունս որպէս ի ծննդեան,
և հողմն սաստիկ փշրեացէ զնաւս
ի թարսիս։
Որպէս լուաք, այնպէս և տեսաք
ի քաղաք տեառն զօրութեանց՝
ի քաղաք աստուծոյ մերոյ։
Աստուած հիմնեաց երակնեան յա-
ւիտեան. ընկալաք զօգ զողորմու-
թիւն քո ի մէջ ժողովրդեան քոյ։
Ըստ անուան քում ած, այնպէս և
օրհնութիւն քո ընդ ամ[illegible]
և արդարութեամբ լի է աջ քո։
Ուրախ եղիցի լեառն սիօն, և ցնծ-

ծասցեն դատերք յուդայ վասն լ
բաւանց քոց տէր ։
Ընկեցարուք զսիօնիս , պաշարե-
ցէք զինա և պատեցէք զաշտարակս
նորա ։
Վնք զսրտս ձեր՝ի վերայ զօրուն ե-
նէ . բաժ անեցէք զամուսանէ . զի
պատմել կարասջնք յազգ յայլ ։
Սա է աստուած , աստուած մեր
յաւիտեանս յաւիտենից . և սա
հովուեսցէ զմեզ մինչեւ յաւիտ
եան ։

Տունք ժգ ։

ՍԱՂՄՈՍ ԽԵ

Ի կատարած որդւոցն կորխայ . Սաղմոս օրհնութեան
դաւթի ։

Լսուարուք զայս ամենայն ազգք .
ունկնդիր լերուք ամենեքեան ,
որք բնակեալ էք յաշխարհի ։
Ընդունդք երկրի և որդիք մարդ-
կան , ՚ի միասին մեծամեծք և տը-
նանիկք ։
Բերան իմ խօսեսցի զիմաստութիւն , և
խորհուրդ սրտի իմոյ զհանճար ։

Խոնարհեցուցից յառակուծի զուն
կըն իմ . բացից առակաս զբերան
իմ , և խօսեցայց զառակս՚ի սկզբա-
նէ ։
Ընդէր բնաւ երկնչիմ ես յաւուրս
չարի . զի անօրէնութիւնք զրնա-
ցից իմոց շուրջ եղեն զինեւս ։
Յուսացեալք ՚ի զօրութիւն իւրս
եանց , ՚ի բազմութիւն մեծու-
թեան իւրեանց պարծեսցին ։
Եղբայր ոչ փրկէ՝ և ոչ փրկէ մարդ ,
և ոչ տայ աստուծոյ զփրկանս իւր ,
և ոչ զդինս փրկանաց անձին իւրոյ ։
Ի՞ աստահակեա յաւիտեան , և կեց-
ցես մինչ խափան , և ոչ տեսցես
գաւակութիւն ։
Զորժամ տեսցես՝ թէ իմաստուն
մեռանին , ՚ի միասին անզգամք և
անմիտք կորիցեն , և թողցեն օտա-
րաց զմեծութիւն իւրեանց ։
Գերեզմանք նոցա տունք նոցա ե-
նիցին յաւիտեան , և յարկք նոցա
ազգէ ազգ մինչեւ յազգ . և կարդա-
ցին անուանք նոցա ՚ի հոգս իւրե-
եանց ։

Մարդ ’ի պատուխէրև ոչ իմացաւ,
հաւատարեցաւ անասնոց անբա-
նից և նմանեցաւ նոցա։
Այս ճանապարհէ պայթակղութե
նոցա նոցին. յետ այսորիկ բերա
նօք խրեանց հաճեացին։
Որպէս խաչն ’ի դժոխս մատնե-
ցին, և մահ հովուեսցէ զնոսա.
և տիրեացեն նոցա ուղիղք ընդ
առաւօտս։
Օդնութիւնք նոցա մաշեացին ’ի
դժոխս, և ’ի փառաց իւրեանց
անկցին։
Բայց սակայն աստուած փրկեսցէ
զանձն իմ ’ի ձեռաց դժոխոց, յորժ
ամ ընդունիցի ինձ։
Ա՛ի երկնչիր յորժամ մեծանայ մարդ,
և յորժամ բազում լինին փառք
տան նորա։
Ոչ ի ոչ ինչ ’ի մեռանիլն իւրում
առցէ ընդ իւր զամենայն. և ոչ
ինչ իջցեն փառք տան նորա ընդ
նմա։
Այլ անձն նորա ’ի կեանս իւրում
օրհնեսցի. և խոստովան եղիցի

քեզ յորժամ բարի արասցես դու
նմա։
Մտցէ նա մինչեւ յազգ հարց իւ-
րոց. մինչեւ յաւիտեան ղյոս մի՛
տեսցէ։
Մարդ ’ի պատուխէրև ոչ իմացաւ,
հաւատարեցաւ անասնոց անբա-
նից և նմանեցաւ նոցա։
Տունք ի։ Գոբզայս խբ։

ՍԱՂՄՈՍ ԽԹ

Սացմոս դաւթի։

Ընտրեաց աստուծոյ տէր խօսե-
ցաւ, և կոչեաց զերկիր յարեւե-
լից մինչեւ ’ի մուտս արեւու։
Ի սիօնէ մեծ վայելչութիւն փրը
կութեան գեղոյ նորա։
Ընտրեաց մեր յայտնապէս եկես-
ցէ, և ոչ մեր մի՛ դադարեսցէ։
Հուր առաջի նորա բորբոքեսցի,
և շուրջ զնովաւ մրրիկ յոյժ։
Կոչեսցէ զերկինս ’ի վերուստ և
զերկիր ’ի դատել զժողովուրդ իւր,
ժողովել առ ինքն զսուրբս իւր,

և ոչ քո ձեռն ոչ ոք կարէ
ի վերայ սեղանոյ նորա ։
Պատմեցին երկինք զարդարութիւն
Տեառն, զի աստուած դատաւոր է ։
Լուր ժողովուրդ իմ և խօսեցայց
ընդ քեզ, և իսրայէլ՝ քեզ վկայեցից. զի ես աստուած քո եմ ։
Ոչ վասն պատարագաց քոց կըշտամբեմ զքեզ. զի ողջակէզք քո
առաջի իմ են յամենայն ժամ ։
Ոչ ընդունիմ ի տանէ քումմէ զլատարակս, և ոչ ի հօտից քոց նոխազս ։
Իմ է ամենայն գազան անտառի,
երկրի երանց և ամենայն անասունք ։
Գիտեմ զամենայն թռչունս երկնից. գեղեցկութիւն վայրի ընդ իս է ։
Թէ քաղցեայց, քեզ ինչ ոչ ասացից. զի իմ է աշխարհ լրիւ իւրով ։
Ոչ ուտեմ զմիս զուարակաց քոց, և ոչ զարիւն նոխազաց քոց ըմպեմ ։
Մատո ՚ի պատարագ օրհնութիւն, կատարեա զաւրէնս քո ։
Կարդասցես զիս յաւուր նեղութեան քո, ես փրկեցից զքեզ և

դու փառաւորիր զիս ։
Սակայն մեղաւորին ասէ աստուած.
իսկ դու ընդէր բնաւ պատմես զարդարութիւն իմ, կամ առնուս
զուխտ իմ ՚ի բերան քո ։
Ո՛վ դու ատեցեր զկրթութիւն իմ. մերժեցեր և յետս ընկեցեր զամենայն
բանս բերանոյ իմոյ ։
Թէ տեսանէիր զգող՝ ընդ անոյիր ընդ նմա, և ընդ շունս դնէիր զբաժին քո ։
Բերան քո յաճախեր զչարութիւն և լեզու քո նենգութիւն ։
Նստեալ զեղբօրէ քումմէ չարախօսէիր, և ՚ի վերայ որդւոյ մօր քո
դնէիր զդայլակղութիւն ։
Այս ամենայն արարեր, և լռեցի քեզ. կարծեցեր անօրէնդ ՚ի մտի քում, թէ և ես քեզ նմանիցիմ ։
Ընդ յանդիմանեցից և կացուցից զայս ամենայն առաջի քո. խնդացարուք ամենեքեան՝ որոց մոռացեալ իցէ զաստուած ։
Դուք երբեք յանիշատակիցիք, և ոչ ոք իցէ՝ որ փրկիցէ ։

պատարագ օրհնութիւն փառաւոր ա
րասցէ զնա. և անդ էձանապարհ,
ուր ցուցից նմա զփրկութիւնն իմ։
Տունք եդ։

ՍԱՂՄՈՍ Ն.

Ի կատարած. Սաղմոս դաւթի. ի ժանտանակի ջի եկն առ նա նախիան մարգարէ, իբրեւ ջի մտեալ էր նա առ բերսաբեէ։

Ողորմեա ինձ ած ըստ մեծի ողոր
մութեան քումդ. ըստ բազում գթու թեան քումդ քաւեա զանօրէնութիւնս իմ։
Ընդունել լուա զիս յանօրէնութենէ իմէ, և ի մեղաց իմոց սրբ արա զիս։
Զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ. և մեղք իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ։
Քեզ միայն մեղայ ասէր, և չար առաջի քո արարի։
Որպէս արդար եղիցիս ի բանս քո, և յաղթող ի դատել դոսս։
Զանօրէնութեամբ յղացաւ, և ի մեղս ծնաւ զիս մայր իմ։
Դու ասէր զճշմարտութիւն սիրեցեր. զանյայտս և զծածկեալս իմաստութեանդ քումդ յայտնեցեր ինձ։
Ցօղեա յիս մշտակաւ, և սրբեցից. լուա, և քան զձիւն սպիտակ եղէց։
Լսելի արա ինձ ցնծութիւն և զուարթութիւն, և ցնծասցեն ոսկերք իմ տառապեալք։
Դարձո զերեսս քո ի մեղաց իմոց, և զամենայն անօրէնութիւնս իմ քաւեա յինէն։
Սիրտ սուրբ հաստատեա յիս աստուած, և հոգի ուղիղ նորոգեա ի փորի իմում։
Մի ընկենուր զիս առ յերեսաց քոց, և զհոգի քո սուրբ մի հաներ յինէն։
Տուր ինձ ցնծութիւն փրկութեան քոյ, և հոգւով պետութեան քոյ հաստատեա զիս։
Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քո. և ամբարիշտք առ քեզ դարձցին։
Փրկեա զիս յարեանց աստուած աստուած փրկութեան իմոյ. ցնծասցէ լեզու իմ յարդարութենէ քումմէ։

Տէր եթէ զչրմուռնա համբանաս, քե-
րան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո:
Թէ կամեցեալ էիր, պատարագս
մատուցանէաք. բայց դու ընդ ողջ
ջակէզս իսկ ոչ հաճեցար:
Պատարագ աստուծոյ հոգի խո-
նարհ. զսիրտ սուրբ և զհոգի խո-
նարհ աստուած ոչ արհամարհէ:
Բարի արա տէր կամօք քովք սիո-
նի. և շինեսցին պարիսպքն երու-
սաղէմի:
Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատա-
րագըս արդարութեան. յորժամ
ուխտից պատարագս հանցեն ի
սեղան քո զուարակս:
Տունք ի:

ՍԱՂՄՈՍ ԾԱ

Ի կատարած խմաստութեան, Սաղմոս դաւթի. ի ժա-
մանակի ցի եկն դօղէկ եդոմացի, դատմեաց սաւուղայ,
ի ձի ասացաւսիկ դաւիթ ի տանն աբիմելեքայ է:

Օ՛ի պարծի ի չարուե հզօր՝ զանօ-
րէնութիւն. զօրհանապազ զանիրաւու-
թիւն խորհեցար ի լեզուի իւրում:
Սրակէս զածելի սուր՝ սրեաց գնեն-

գութիւն, սիրեաց զչարութիւն
քան զբարութիւն, զանօրէնու-
թիւն քան զխօսս արդարութեան:
Սիրեաց նա զամենայն խօսս կոր-
ծանման. և զլեզուս նենգաւորս:
Վասն այսորիկ աստուած կործա-
նեսցէ զնա իսպառ, խլեսցէ և հան-
ցէ զնա յարկաց իւրոց, և զարմա-
տս նորա յերկրէն կենդանեաց:
Տեսցեն արդարք և երկիցեն. ըզ-
նովաւ ծիծաղեսցին և ասասցեն:
Այս այր է, որ ոչ արար զաստուած
իւր օգնական. այլ յուսացաւ սա
ի բազում մեծութիւն իւր, և զո-
րացաւ ի նանրութիւնս իւրում:
Այլ ես որպէս ձիթենի պտղաւէտ
ի տան աստուծոյ. յուսացայ յո-
ղորմութիւն աստուծոյ յաւիտ-
եան և յաւիտեանս յաւիտենից:
Խոստովան եղէց քեզ տէր յաւիտ-
եան, զի արարեր. և համբեւեցից
անուան քում, զի քաղցր է առաջ
զի սրբոց քոց:
Տունք ը: Գոբղայս ծբ:

ՍԱՂՄՈՍ ԾԲ

Ի կատարած . Յասն մացացեքայ . խմաստութիւն դաւ-

թի :

Ասաց անզգամն ՚ի սրտի իւրում
Թէ ոչ գոյ աստուած . ապականե-
ցան և պղծեցան յանօրէնութե-
իւրեանց . և ոչ ոք է որ առնէ ըզ-
քաղցրութիւն :
Աստուած յերկնից նայեցաւ յա-
մենայն որդիս մարդկան , տեսա-
նել եթէ իցէ՞ ոք խմաստուն՝ որ խընդ-
րեցէ զաստուած :
Ամենեքեան խոտորեցան ՚ի միա-
սին , և անպիտանացան :
Ոչ ոք է որ առնէ զբարի , և չէ ոք
մինչեւ ՚ի մի :
Որպէս ոչ ծանիցեն ամենեքեան ,
որք գործեն զանօրէնութիւն :
Որք ուտէին զժողովուրդ իմ որ-
պէս կերակուր հացի , և առ աստ-
ուած ոչ կարդացին :
Ընդ երկիցեն զերկիւղ՝ ուր ոչ իցէ
երկիւղ . զի աստուած ցրուեացէ
զոսկերս մարդահաճոյից :

Ամաչեցեն և յամօթ լիցին , զի
աստուած անարգեաց զնոսա :
Ո՞տացէ ՚ի սիօնէ զփրկութիւն իս-
րայէլի . ՚ի դարձուցանել տեառն
զգերութիւն ժողովրդեան իւրոյ ,
ցնծասցէ յակոբ , և ուրախ եղիցի
իսրայէլ :
Տունք Թ :

ՍԱՂՄՈՍ ԾԳ

Ի կատարած . ընդ օրհնութիւնս խմաստութիւն դաւ-
թի . ՚ի ժամանակի ՚ի եկին ՚ի ձիփացի , և եւ ասեն ցրստ-
ութ՝ ահաւասիկ դաւիթ թագուցեալ նստի առ մեզ :

Աստուած յանուան քում կեցո
զիս , և ՚ի զօրութեան քում իրաւ
արա ինձ :
Աստուած լուր աղօթից իմոց . ուն-
կընդիր բանից բերանոյ իմոց :
Օտարք յարեան ՚ի վերայ իմ , և հզ-
զօրք խնդրեցին զանձն իմ , և ոչ
համարեցան զքեզ աստուած ա-
ռաջի իւրեանց :
Ահա աստուած օգնական իմ , և
տէր ընդունող հոգւոյ իմոյ :
Դարձուցանել զչարն ՚ի թշնամիս

իմ, ճշմարտութեամբ քոյ սա
տակեա զնոսա ։
Ես կամօք իմովք պատարագս մա
տուցից քեզ. և խոստովան եղէց
անուան քում տեր, զի բարի է ։
Ցամենայն նեղութենէ իմմէ փրկ
կեցեր զիս. և՝ի թշնամիս իմ հեան տես
ակն իմ ։

Տունք ե ։

ՍԱՂՄՈՍ ԾԴ

Ի կատարած . ընդ օրինութիւնս խմաստութեան . Սաղմոս դաւթի ։

Ոչնչի դիր ինձ աղօթից իմոց . և մի՛
անտես առներ զխնդրուածս իմ ։
Լայեա առ իս և լուր ինձ . զի տրտմ
մեցայ ես՝ի ձանձրանալ իմոմ, և
խռովեցայ ։
Ի ձայնէ թշնամւոյն և՝ի նեղել մե
ղաւորին խոտորեցան ինձ անիրա
ւութեամբ, բարկութեամբ ոխս
պահէին ինձ ։
Սիրտ իմ խռովեցաւ ինձ, և երկ
իւղ մահու անկաւ՝ի վերայ իմ ։
Ահ և դողումն եկն՝ի վերայ իմ, և

ծածկեաց զիս խաւար ։
Ասացի տայր ոք ինձ զվիրաւս որպէս
զաղաւնոյ . զի թռչիմ վերանայի,
և հեռացեալ դադարիմ յանա
պատ ։
Ընդ ուշ էի աստուծոյ՝ որ փրկէ զիս
՚ի կարճմտութենէ, ՚ի զայրանալոյ,
և՝ի մրրկեալ նեղչտութենէ ։
Ընկղմ տէր և բաժանեա զլեզուս
նոցա . զի տեսի զանօրէնութիւն և զդ
հակառակութիւն՝ ՚ի քաղաքի ։
Ի տուէ և՝ի գիշերի շուրջ եղեն
զպարսպօք նորա անօրէնութիւնք .
չարիք և վշտք են՝ի մէջ նոցա . և
ոչ պակասեաց՝ ՚ի հրապարակաց նո
ցա վաշխ և նենգութիւն ։
Ո՛չ թէ թշնամւոյն նախատեալ
էր, համբերէի արդեօք . կամ ա
տելոյն ինձ մեծաբանեալ էր՝ ՚ի վե
րայ իմ, թաղէի արդեօք՝ ՚ի նմա
նէ ։
Դուն ես մարդ հաւասար իմ, ա
ռաջնորդ իմ և ծանօթ իմ ։
Որ միասին՝ ՚ի նոյն քաղցրացուցեր
էիր ինձ և քեզ կերակուր . զի գնայաք

միաբանութեամբ ի տան Ա՛յր։
Նկեսցէ մահ ի վերայ նոցա, և կեն-
դանի՛ն իջցեն ի դժոխս. զի չա-
րութիւն է ի բնակութեան նո-
ցա և ի մէջ նոցա։
Եւ առ աստուած կարդացի. և նա
լուաւ ինձ յերեկոյս, ի վաղորդ
դան և ի հասարակ աւուր։
Պատմեցի և ասացի, և լուիցէ ձայ-
նի իմոմ. փրկեսցէ խաղաղութ-
զանձն իմ ի մերձաւորաց իմոց, զի
կարեօք հասին ի վերայ իմ։
Լուիցէ աստուած՝ և խոնարհ ա-
րասցէ զնոսա, որ յառաջնէ քան
զյաւիտեանս։
Ո՛չ ոչ գոյր նոցա փոխանակ. և ոչ
երկեան յաստուծոյ։
Ձգեաց զձեռն իւր ի հատուցա-
նել նոցա. և նորա պղծեցին զը-
բնակ նորա։
Բաժանեցան ի սրտմտութէ երես
նորա. և եհաս ի սիրտս նոցա։
Կակուղ էին բանք նոցա քան զը-
ձէթ և ինքեանք որպէս սլաք։
Ընկեա ի տէր զհոգս քո, և նա

կերակրէ զքեզ. և ոչ տայ յաւիտ
եան սասանութիւն արդարոյ։
Դու աստուած իջուսցես զնոսա
ի գուբ ապականութեան. արք
արիւնահեղք և նենգաւորք մի՛ հա
սարակեսցեն զաւուրս իւրեանց.
այլ ես ի քեզ տէր յուսացայ։

Տունք իբ։ Գոբղայս լբ։

Կանոնս Գոբղայս է։ Սաղմոս ժգ։ Տունս չի։

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՄԵԾԻՆ ՄՈՎՍԷՍԻ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏԵՍ

ՄԱՐԳԱՐԷԻ

Բ. օրինաց լբ։

Օ՛ի հուր բորբոքեցաւ ի բարկու-
թենէ իմմէ. այրեսցէ և իջցէ մինչ
ի դժոխս ներքինս։
Կերիցէ զերկիր և զամենայն բոյս
երկրի նոցա. վառեսցին հրով, և
բորբոքեսցին հիմունք լերանց նո՛ց։
Կուտեցից զչարիս ամենայն ի վե-
րայ նոցա, և նետիւք իմովք ը-
սպառեցից զնոսա։
Մաշեալք և հիւծեալք իսոմայ,

գազանաբեկ գէշ անկեալ ամէ-
նայն Թուչնոց երկնից։
Այսպս առանց բժշկութեան աչ-
ձակեցից ՚ի վերայ նոցա՝ զգազա-
նըս անապատի, որք այսր և անդր
քարշեսցեն զնոսա ընդ երկիր։
Ընտաքուստ մանկամտորս արասց
ցէ զնոսա սուր, և ՚ի ներքուստ
շուեմարանաց նոցա անտի արհաւ-
րիք ահից։
Օ՜երիտասարդս նոցա կոտանօք
հանդերձ, և զտղայս հասուտատե-
լովք ծերովք հանդերձ։
Ասացի Թէ ցրեցից զնոսա, և դա-
դարեցուցից զյիշատակս նոցա
յազգաց։
Թէ ոչ վասն բարկութեան սրտմ-
տութեան Թշնամւոյն, զի մի երբ
կայնակեսցէ եղիցին, և մի բարձ
բասցին հպարտացեալ Թշնամիք
քըն, և ասասցեն։
Թէ ձեռն մեր բարձր է, և բազում
մեր հզօր, և ոչ տէր առտուած ա-
րար զայս ամենայն։
Օ՜ի ազգ մի խորհրդակորոյսք են նա-

քա, և ոչ գոյ ՚ի նոսա խմաստու-
Թիւն, և ոչ խորհեցան ՚ի միտս առ-
նուլ զայս ամենայն, և արդ ընդ
կալցին զամօԹ յանձինս իւրեանց։
Օ՜արմանք մի մեծ այս են, զիա՞րդ
մին զհազարս հալածեսցէ, կամ
երկուք զբիւրս շարժեսցեն։
Թէ ոչ տեառն աստուածոյ մատնեալ
էր զնոսա, և տուեալ լեալ զնոսա
՚ի ձեռս Թշնամեաց նոցա։
Օ՜ի ոչ են դիք նոցա որպէս զաստ-
ուած մեր, այլ Թշնամիք մեր վա-
տախորհուրդք։
Յայսմ՚ոսկի սոդոմայ էր որթ նոցա,
և տունկ նոցա ՚ի գոմորայ։
Խաղող նոցա խաղող դառնուԹե, և
ողկոյզ նոցա ՚ի դառնուԹե լեզոյ։
ՍրտմտուԹիւնբարկուԹեւ վիշապաց
դինի նոցա, սրտմտուԹիւն խժի
անհնարին առանց բժշկութեան։
Ո՞չ այս ամ ժողովեալ է առ իս, և
կնքեալ պահի ՚ի գանձի իմում։
Ցաւուր վրիժուց հատուցանեմ հա-
տուցիչ նոցա, ՚ի ժամանակի յո-
րում հարցի զբարի ոտն նոցա

Մերձ է օր կոտտեան նոցա. հաս
եալ է պատրաստուԹեամբ տէր՛ի
վերայ նոցա։
Պատե տէր զժողովուրդ իւր, եւ
՛ի ծառայս իւր վխիԹարի։
Օ՛ի եահես զնոսա լքեալս. լուծ
եալս եւ մատնեալս ՛ի գերուԹի։
Եւ ասիցէ տէր, ո՞ր են դիքն ձեր՝
յորս յուսացեալ էիք դուք ՛ինո
սա. զորոց զճարպս սպանդիցն ու
տէիք, եւ ըմպէիք զդինի զոհիցն։
Եդ յարիցեն օգնեսցեն, եւ եղիցին ձեզ ԹիկունՔ։

ՆՈՐԻՆ ՄՈՎՍԷՍԻ

Ծ՛աներ ուք եւ տեսէք՝ զի ես եմ,
եւ ոչ գոյ այլ ած բաց յինէն։
Ես սպանանեմ, եւ ես կեցուցա
նեմ. հարկանեմ, եւ ես բժշկեմ.
եւ ոչ ոք իցէ՝ որ հանիցէ զձեզ ՛ի
ձեռաց իմոց։
Համբարձի յերկինս զձեռս իմ. երդ
ուայ աջով իմով եւ ասացի՝ Թէ
կենդանի եմ ես յաւիտեան։
Սրեցից որպէս փայլակն զսուսեր

իմ, և ՛ի ձեռն իւր վերիժուց արձա
կեցից զաջ իմ։
Հատուցից զհատուցումն Թըշ
նամեաց իմոց. ևատելեաց իմոց
հատուցից զհատուցումն նոցին։
Երբեցուցից զնետս իմ յարեան նո
ցա. և սուր իմ կերիցէ միս, յա
րեանն վիրաւորելոց գերելոց գլխոց
իշխանաց՝ Թշնամեաց նոցա։
Ուրախ եղիջին երկինք նովաւ. և
երկիրպագցեն նմա ամ որդիք աց։
Ուրախ եղերուք հեԹանոսք ընդ
ժողովրդեան նորա. և զօրացուսցեն զնա ամ հրեշտակք աց։
Ընդ երեսս ընդ երեցաւ վրէժ արեան
որդւոց նց. և հատուցումն Թըշ
նամեաց նոցա հատուցաւ նոցա։
Հատուցումն ատելեաց նոցա հա
տուցաւ նոցա. և սրբեսցէ տէր
զերկիր ժողովրդեան իւրոյ։
Փառք հօր և որդւոյ և։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Քո ես տէր մեր, դու ես քրիս-
տոս փրկիչ մեր, զքեզ օրհնեն ան-
ձինք մեր: Արդասէր տէր, վա-
րձն արքունի անարատ մօր քոյ
և կուսի, և վասն խաչի քո պատ-
ուականի տէր ընկալ զաղաչանս
մեր, և կեցո զմեզ:

Քարոզ եւ աւօթք Մի նախանձիր եւ խոստոյան կա-
նոնացն:

Վասն ուղղելոյ զհնացս մեր ի ճա-
նապարհս խաղաղութեան, զտէր
աղաչեսցուք: Տէր ողորմեա:
Վասն ցրելոյ ի միջի զամենայն խոր-
հուրդս չարին, զտէր աղա:
Վասն պարգեւելոյ մեզ առողջ
խորհուրդս և առաքինի վարս,
զտէր աղա:
Վասն պահելոյ զմեզ ընդ հովանի
եաւ ամենազօր աջոյն խրոյ, ըզ-
տէր աղա:
Վասն խորտակելոյ զհակառակորդ
դրան վաղվաղակի ընդ ոտիւք մե-

րովք, զտէր աղա:
Վասն հոգւոցն հանգուցելոց՝ որք
ճշմարիտ և ուղիղ հաւատով ի քրի-
ստոս ննջեցին զնոր աղաչեսցուք:
Եւ եւս միաբան վասն ճշմարիտ և
Օ՛անձինս մեր: Ողորմեաց:

Աւօթք

Տէր երկնի և երկրի՝ արարիչ ամ
արարածոց երեւելեաց և աներե-
ւութից: Ընդ քեզ կարդամք յա
մենայն ժամ. զի ընդ ամենայն տե-
ղիս է տէրութիւն քո, և սրբայուն քո
ամենեցուն տիրե: Շնորհեա մեզ
երկիւղիս ի պաշտօն քո կանխել
հանապազ. սիրել զքեզ ի բոլոր
սրտէ և ի բովանդակ մտաց, և յա
մենայն զօրութենէ մերմէ պա
հել զպատուիրանս քո: Ջամբաս-
նալ առ քեզ զձեռս մեր ի սրբ-
բութիւն առանց բարկութեան և երկմ-
տութեան. և գտանել ի քէն զնոր
հրս և զզօրմութիւն, և զառաքինա-
սէր գործոցն յայտնութիւն: Վասն զի
դու ես տէր կենաց և աստուած ո

ղորմութեանդ. և քեզ վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Խոցացուիւն ամենցուն։
Աստուծոյ երկիրպագեցուք։

Ծառա ամենազօր և յաղթող տէրութեանդ կրկնէ ամենայն ծունր երկրպագութիւն, և փառաւորի յամենեցունց ազգաւորութիւն։ Այսօր երկրպագութիւնս մեր, և ուստ մեզ առնել զարդարութիւն ճշմարտութեան։ Վասն զի՝ դու ես աստուած խաղաղութեան, որ բարձեր զիշնամութիւն՝ ի միջոյ, և արարար ըղխաղաղութիւն երկինս և երկրի. հեռաւորաց և մերձաւորաց աւետարանեցեր զնոր պարգեւս քո. ի՛ն բարեացդ։ Որում և զմեզ մեծի շնորհացդ արժանաւորս արասցես՝ դասելով ընդ ճշմարիտ երկրպագուս քո, աստուած մեր և տէր մեր և փրկիչ յիսուս քրիստոս

ս։ Որ ես օրհնեալ ընդ հօր և դստուբ հոգւոյդ այժմ և միշտ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Մաղթանք

Երդս օրհնութեան և՛ ձայն սաղմոսաց անդադար փառաւորեմք զհայր և զորդի և զսուրբ հոգի այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս. ամէն։

Հայր մեր որ յերկինս։

ՍԱՂՄՈՍ ԾԶ

Ի կատարած . Ջասն ծոցոջըրէականն , որ ՚ի սրբոյն հե-
ռացեալ էին . ՚ի ժամանակի շինկաշխն ցնա այլաշգիբն
՚ի գէթ : Յարձանագիր . Սացմոս դաւթի :

Ողորմեա ինձ աստուած , զի կոխ-
եաց զիս մարդ . զօրհանապազ պա-
տերազմեալ նեղեցին զիս :
Կոխեցին զիս թշնամիք իմ զօրհա-
նապազ . բազումք էին պք մարտնչ-
էին ընդիս ՚ի բարձանց :
Ի տուէ ես ոչ երկեայց , զի ՚ի տէր
յուսացայ . աստուծով գովեցից
զբանս իմ , յաստուած յուսացայ
և ոչ երկեայց . զի արասցէ ինձ
մարդ :
Օրհանապազ զբանս իմ անարգե-
ցին . զինէն էին խորհուրդք նոցա
՚ի չարութեան :
Պանդուխտք եղիցին , և թաքթա-
քուրք ելջեացին . նոքա դարշապա-
րի իմում՝ սպասեացեն , որպէս և
սպասէին անձին իմոյ :
Որպէս աստ ոչնչէ ապրեսցես բնու-
սա , բարիութեամբ զմոդովդ

դըս հնազանդեցուսցես։
Ստուած զկեանս իմ պատմեցից
քեզ. եդից զարտասուս իմ առաջի քո, որպէս խոստացար դու ինձ։
Դարձցին թշնամիք իմ յետս իւրեանց, յաւուր յորում կարդացից ես քեզ։
Ահա ծանեայ զի աստուած իմ ես դու. զաստուած օրհնեցից ՚ի բանս իմ, և զտէր գովեցից ՚ի խօսս իմ. յաստուած յուսացայն ոչ երկեայց, զի արասցէ ինձ մարդ։
Ցինէն են ուխտք իմ, զոր ուխտեցի քեզ օրհնութեամբ ոճ ոճ իմ։
փրկեցեր զանձն իմ ՚ի մահուանէ. զաչս իմ յարտասուաց, և զոտս իմ ՚ի գայթակղութենէ. հաճոյ եղէց առաջի տեառն յերկրին կենդանեաց։

Տունք ժա։

ՍԱՂՄՈՍ ԾԲ

Ի կատարած մի ոգեկաներ. Սաղմոս դաւթի յարձանագիր. ի ժամանակի չի փախուցեալ եւ թագուցեալ էր նա յերեսաց սաւուղայ յայրի ոճր։

Ողորմեա ինձ աստուած՝ ողորմեա

ինձ, զի ՚ի քեզ յուսացաւ անձն իմ։
Ի հովանի թեւուց քոց յուսացայց, մինչեւ անցցէ անօրէնութիւն։
Ընդդակեցի առ աստուած բարձրեալ, առ աստուած բարեբար իմ։
Ընդաքեաց յերկինից, և կեցոյց զիս. եդ ՚ի նախատինս, որք կոխէին զիս։
Ընդաքեաց աստուած ողորմութիւն և ճշմարտութիւն իւր. և փրկեաց զանձն իմ ՚ի միջոց գաղանաց, զի ննջէի ես խռովեալ։
Որ[illegible] մարդկան ատամունք իւրեանց զէն և նետք են, և լեզուք նոցա որպէս զսուր սուսերի։
Բարձրեաց ես դու յերկինս աստուած, և ամ երկրի են փառք քո։
Որոգայթ պատրաստեցին ոտից իմոց. խոնարհ արարին զանձն իմ, փորեցին առաջի իմ խորխորատ, և անկան ինքեանք ՚ի նոյն։
Պատրաստ է սիրտ իմ աստուած, պատրաստ է սիրտ իմ օրհնել և ասել առ քեզ փառս իմ։
Օարիք փառք իմ, զարիք տաղ մահիք և օրհնութիւն։

զարհեայց առաւօտուց։
Խոստովան եղէց քեզ ՚ի ժողովուրդս
ժողովրդեան, և սաղմոս ասացից քեզ
յազինեսն։
Մեծ եղեւ մինչեւ յերկինս ողորմութիւն քո, մինչեւ յամպս ճշմարտութիւն քո։
Բարձրեալ եւ դու յերկինս ա՛ծ, և յամենայն երկրի են փառք քո։
Տունք ժգ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԽ

Ի կատարած մի ոգեկանաց. յարձանագիր. Աստմոս դաւթի։

Թէ արդարեւ զարդարութիւն խոսեիք, և ուղիղս դատեիք որդիք մարդկան։
Քանզի և արդ իակ՚ի սրտի ձերում զանօրէնութիւն գործէք յերկրի. զանիրաւութիւն ձեռք ձեր նիւթեն։
Օտար եղեն մեղաւորք ՚ի մօրէ. խաբեցան յարգանդէ, և խօսեցան սուտ։
Սրտմտութիւն նոցա ըստ նմանութեան վիշապի, որպես իմիկն քարշ

բի, զի խցեալ է զականջս իւր։
Զի մի՛ լուիցէ նա ձայն թովչի ճարտարի, և մի՛ առցէ զդէղ ՚ի դեղապատրաստէ իմաստնոյ։
Աստուած փշրեսցէ զատամունս նոցա ՚ի բերանս իւրեանց. և զժանիս առիւծուց խորտակեաց տէր։
Ընդդէմ եղիցին նոքա որպէս ջուր՝ զի հեղանի. ՚ի լարել աղեղան նոցա տակաւասցին որպէս մոմ զի հալի, և սպառեսցին։
Ընկալաւ հուր՝ և ոչ տեսին զարեւ, միթէ ՚ի միտ առեալ էր զիւրս իւրեանց. որպէս դժնիկ բարկութեամբ կենդանւոյն կիպեն ընդ նոսա։
Ձրախն եղիցի արդարն՝ յորժամ տեսցէ վհատութիւնս. և զձեռս իւր լուասցէ յարեան մեղաւորի։
Եւ ասասցէ մարդ. թէ արդարեւ գոյ պտուղ արդարոյ, և է աստուած որ դատի զնոսա յերկրի։
Տունք ժ. գարշապս լէ։

ՍԱՂՄՈՍ ԾԸ

Ի կատարած . մի տղոյքաներ . յարձանագիր . Սաղմոս դաւթի . ի ժամանակի չի առաքեաց սատ. ուշ , եւ պաշարեաց զտուն նորա , չի սպանցի ցետ .

Փրկեա զիս ՚ի թշնամեաց իմոց աստուած , յայնցանէ որ յարուցեալ են ՚ի վերայ իմ , ապրեցո զիս : Փրկեա զիս յայնցանէ , որ գործեն զանօրէնութիւն . յարանց ա րիւնահեղաց ապրեցո զիս : Որսալ զանձն իմ կամեցան , և հասին ՚ի վերայ իմ հզօրք : Ոչ մեղք իմ և ոչ յանցանք . առանց մեղաց ընթացայ և ուղիղ եղէ :

Արթիւր ընդ առաջ իմ , և տես դու աչեր զօրութեց ձեր իսրայէլի : Դարձեալ և այդ արա ամենայն հեթանոսաց . մի ողորմիր ամենեցուն , որ գործեն զանօրէնութիւն : Դարձցին ընդ երեկոյս . սովեսցին որպէս շուն , և շրջեսցին զբաղաքս :

Նոքա զօշանչեսցեն բերանօք իւրեանց , և սուր է ՚ի շրթունս նոցա : Իսկ արդ ծիւղ լուաւ զոյս . զի դու տէր ծիծաղեսցիս զնոքօք , և արհամարհեսցես զամենայն հեթանոսս :

Զօրութիւն իմ առ քեզ պահեցից , զի աստուած օգնական իմ է : Աստուած իմ , ողորմութիւն նորա կանխեսցէ առիս , և աստուած իմ ցուցցէ ինձ ՚ի թշնամիս իմ :

Մի սպանաներ զնոսա , զի մի մոռասցին զմօզովութիւն քո : Ցրուեա զնոսա զօրութեամբ քով , և ընկճեա զնոսա , զի դու ես պաշտպան իմ տէր :

Մեղք բերանոյ նոցա և բանք շրթանց նոցա , ընկալցին նոքա յամբարտաւանութեան իւրեանց : Յանէծս և ՚ի ստութիւնս մատնեսցին . ՚ի կատարածի բարկութեն սպառեսցին , և մի գոյցին : Գիտասցեն զի աստուած տիրէ յակոբայ և ամենայն ծագաց երկրի : Դարձցին ընդ երեկոյս . սովեսցին որպէս շուն , և շրջեսցին ընդ

քաղաս , և սուրբ ՚ի շրթունս նոցա : Իսկ արդ ծիւղ լուաւ զոյս . զի դու տէր ծիծաղեսցիս զնոքօք , և արհամարհեսցես զամենայն հեթանոսս :

Զօրութիւն իմ առ քեզ պահեցից , զի աստուած օգնական իմ է : Աստուած իմ , ողորմութիւն նորա կանխեսցէ առիս , և աստուած իմ ցուցցէ ինձ ՚ի թշնամիս իմ :

Մի սպանաներ զնոսա , զի մի մոռասցին զմօզովութիւն քո : Ցրուեա զնոսա զօրութեամբ քով , և ընկճեա զնոսա , զի դու ես պաշտպան իմ տէր :

Մեղք բերանոյ նոցա և բանք շրթանց նոցա , ընկալցին նոքա յամբարտաւանութեան իւրեանց : Յանէծս և ՚ի ստութիւնս մատնեսցին . ՚ի կատարածի բարկութեն սպառեսցին , և մի գոյցին : Գիտասցեն զի աստուած տիրէ յակոբայ և ամենայն ծագաց երկրի : Դարձցին ընդ երեկոյս . սովեսցին որպէս շուն , և շրջեսցին ընդ

ղաքաւ ։

Ընթացեալին յոտն ելանել ապաթէ
ոչ յապրեցայն, տրտնջեցանեն ։
Նոցա հնեցեալ զերհնութիւնս տեա
ռըն, և ցնծացայց առաւօտուց
յողորմութեան քումմ։
Օ՛ի եղեր իմ պաշտպան և տուն ա
պաւինի, յաւուր նեղութեանի
մոյ օգնական իմ։
Քեզ սաղմոս ասացից՝ աստուած
ապաւէն իմ, ած ողորմութիւն իմոյ ։

Տունք իա ։

ՍԱՂՄՈՍ ԾԱ

Սաղմոս դաւթի. արձանագիր. ի կատարած. ջառա.
ցնչող ժամանակաց առ օձամանի. ի ժամանակի ձի հըր.
ձիգ արար նա զմեզ եւ ջատրեաւտան զոփոջայ.
եւ. ի գործին քարկաներ յոյժ զձորն աջոյ յերկո.
տասան հազարըս ։

Ած մերժեցեր և աւերեցեր զմեզ.
բարկացար, և դարձար ինձ մեզ։
Շարժեցեր զերկիր, և խռովեցու
ցեր զայս. բժշկեա զվհատութիւնս
րա, զի սասանեցաւ ։
Ցուցեր ժողովրդեան քումմ խրա

ւութիւն, և եւտուր ըմպել մեզ
գինի յիմարութեան ։
Եւտուր երկիւղածից քոց նշան,
զի ապրեսցին յերեսաց աղեղան ։
Զի ապրեսցին սիրելիք քո. կե
ցո աջով քով, և լուր մեզ ։
Խոստացաւ ի սրբութեան
նէ իւրմէ. ցնծացայց՝ բաժանեցից զսիւքեմ, և զե
ղեց, բաժանեցից զսիւքեմ, և զոլ
Հովհաան յարկաց ջաղեցից ։
Իմ է գաղաադ, և իմ է մանասէ.
եփրեմ հզօրիչ գլխոյ իմոյ ։
Յուդա թագաւոր իմ. մովաբ ա
ւազան յուսոյ իմոյ ։
Ցեդոմէ ուղղեցից զձնացս իմ.
և ինձ պղեստինք հնազանդ եղեն ։
Ո՞տարցէ զիս ի քաղաք ամուր,
կամ ո՞վ առաջնորդեսցէ ինձ մին
չեւ ցեդոմ ։
Եթէ ոչ դու ած, որ մերժեցեր զմեզ
մեզ, և ոչ ելիր ած ընդ զօրս մեր ։
Տուր մեզ օգնութիւն ի նեղութենէ, զի
ընդունայն է փրկութիւն մարդոյ ։
Ընդ ած առասցուք զօրութիւն,
և նա սպիտանարհեսցէ զթշնամիս

ոչ նեղեն զմեզ ։

Տունք ժգ ։

ՍԱՂՄՈՍ Կ

Ի կատարած . ընդ օրհնութիւն . Սաղմոս դաւթի ։

Լուր աստուած աղօթից իմոց , և
նայեա առ յաղօթս իմ ։
Ի ծագաց երկրի կարդացի առ քեզ ։
մինչ ի վաստակիլ սրտի իմոյ ։
Ի վիմէ բարձր արարեր զիս . առաջ
նորդեցեր ինձ , և իմ եղեր յոյս ,
և աշտարակ հզօր եղեն ինձ ես
թեսայ ի երեսաց թշնամւոյն ։
Բնակեցայց ես՝ի յարկս քո յաւիտեան , և ծածկեցայց ընդ հովանեաւ թեւուց քոց ։
Դու աստուած լուար աղօթից իմոց . եառուր ժառանգութիւն ոչ երկնչին յանուանէ քումմէ ։
Ընդ թագաւորի յաւելեր թագաւորի ամաց նորա , առնուս ազգաց մինչեւ յազգս ։
Կայ և մնայ յաւիտեան առաջի աստուծոյ ողորմութի և ճշմարտութի , ոչ խնդրեն՝ի նմանէ ։

Այսպէս սաղմոս ասացից անուան քումմ յաւիտեանս յաւիտենից , և տացց քեզ զաղօթս իմ օր ըստ օրէ ։

Տունք ը ։ Կոչեցաս խք ։

ՍԱՂՄՈՍ ԿԱ

Ի կատարած . ի վերայ իդիթոնմայ ։ Սաղմոս դաւթի ։

Բայց միայն ոչ հնազանդ լեր անձն իմ , զի՝ի նմանէ է ինձ փրկութիւն ։
Նա է ած իմ և փրկիչ իմ . ապաւէն իմ , զի մի սասանեցայց առաւել ։
Մինչեւ երբ յառնէք՝ի վերայ մարդոյ՝ սպանանել ամենեքեան , որպէս յորմոյ թխբելոյ և՝ի ցանկոյ մերժելոյ ։
Բայց միայն զպատիւ իմ խորհեցան մերժել յինէն , և ընթացան՝ի ծարաւս խաբեանց ։
Բերանօք խաբեանց օրհնէին , և սրտիւք անիծանէին ։
Բայց սակայն աստուծոյ հնազանդ լեր անձն իմ , զի՝ի նմանէ է ինձ , համբերութիւն ։

Նա է աստուած իմ և փրկիչ իմ, ա
պաւէն իմ զի մի սասանեցայց։
Յաստուծոյ է զօրութիւն իմ՝ և
փառք իմ. աստուած օգնութեան
իմոյ, յոյս իմ առ աստուած է։
Յուսացարուք ՚ի նա ամենայն ժո
ղովք ժողովրդոց. սիրեցէք առաջ
ի նորա զսիրտս ձեր, զի աստուած
օգնական է մեր յաւիտեան ժա
մանակաց։
Սակայն ընդունայն են որդիք մարդ
կան. սուտ են որդիք մարդկան.
՚ի կշիռս իբրեանց միանգամն, և
ինքեանք յունայնութեան են՚ի միասին։
Մի յուսայք յանիրաւութիւն, յա
փշտակութեան մի ցանկայք. և
մեծութիւն թէ առատ լիցի, մի յօժարեսցին սիրտք ձեր։
Միանգամ խօսեցաւ աստուած, և
երկուս զայս լուաք։
Յաստուծոյ է զօրութիւն, և քո
ւէր ողորմութիւն. և դու հատուցա
նես իւրաքանչիւր ըստ գործոց նո՛ց։

Տունք ԺԲ։

ՍԱՂՄՈՍ ԿԲ

Այսչափս դաւթի. մինչդեռ նստէր նա յանապատի անդ հրէաստանի։

Ակատաւած ա՛ծ իմ, եա առ քեզ ա
ռաւօտ առնեմ. ծարաւեաց առ
քեզ հոգի իմ. քանիպատիկ եւս
և մարմին իմ։
Որպէս երկիր անապատ և անջուր.
ու՛ր ոչ գոյ ՚ի նմա ճանապարհ։
Ա՛յսպէս ՚ի սուրբս երեւեցայց
քեզ, տեսանել զիմ զօրութիւն
քո և զփառս քո։
Վասն զի լաւ է զիմ ողորմութիւն
քո քան զկեանս իմ. և շրթունք
իմ զովեսցեն զքեզ։
Ա՛յսպէս օրհնեցից զքեզ ՚ի կեա
նըս իմ, և յանուն քո համբարձից
զձեռս իմ։
Որպէս ՚ի ճարպոյ պարարտութիւն
նէ լցցի անձն իմ, շրթամբք ցըն
ծութ օրհնեսցէ զքեզ բերան իմ։
Օ՛ի թէ յիշէի զքեզ յանկողնի իմ
մէմ, ընդ առաւօտս կանխեալ
խոսէի ընդ քեզ։

Ո՛վ եղեր իմ օգնական, ՚ի հովանի
թեւոց քոց ցնծացայց։
Եկն զկնի քո անձն իմ. և զիս ընկալ
աւ աջ քո. և նոքա ՚ի նանիր խնդրե-
ցին զանձն իմ։
Մտցեն ՚ի ներքոյ անդնդոց երկրի.
մատնեսցին ՚ի ձեռս սրոյ, և բա-
ժինք աղուէսաց եղիցին։
Թագաւոր յուսասցի ՚ի տէր. գո-
վեսցին ամենեքեան՝ որ երդնուն
նովաւ. իսպին բերանք այնոցիկ՝
որ խօսէին զանիրաւութիւն։

Տունք ժա։

ՍԱՂՄՈՍ ԿԹ.

Ի կատարած. Սաղմոս դաւթի.

Լո՛ւր աստուած աղօթից իմոց յա-
ղաչել ինձ առ քեզ. յերկիւղէ
թշնամւոյն փրկեա զանձն իմ։
Ծածկեսցես զիս ՚ի ժողովոյ չա-
րաց, ՚ի բազմութենէ՝ որ գործեն
զանօրէնութիւն։
Որպէս սրեցին որպես սուսեր լեզու
նոցա իւրեանց. լարեցին զաղեղս
նետիւրեանց յիւրս դառնութեան։
Ձգել ՚ի գաղտնիս այնոցիկ՝ որ ու-

ղիղ են սրտիւք. յանկարծակի ձըգ-
եսցեն ՚ի նոսա, և մի երկիցեն։
Որ զօրացուցին յանձինս իւր
եանց զբանս չարութեան. խոր-
հեցան թաղուցանել ինձ որո-
գայթ, և աստ ին ոչ տեսանէ զայս
տէր։
Քննեցին զանօրէնութիւն, պատ-
րաստեցան ՚ի քննել զքննութիւն։
Մատիկն այր ՚ի խորութիւն սրտի
իւրոյ, և բարձր եղիցի աստուած։
Նետք տղայոց եղեն վէրք նոցա.
տկարացան ՚ի նոսա լեզուք նոցա,
և խռովեցան ամենեքեան՝ որ
հայեին ընդ նոսա։
Երկեաւ ամենայն մարդ. ՚ի պատ-
մել զգործս աստուծոյ. և զարա-
տածս նորա ՚ի միտ առին։
Արդար եղիցի արդար ՚ի տէր, և
յուսասցի ՚ի նա. նովաւ գովե-
ցին ամենեքեան, որ ուղիղ են
սրտիւք։

Տունք ժ, Գորգայս ժ։

ՍԱՂՄՈՍ ԿԸ

Ի կատարած. Սացմոս դաւթի. Օրհնութիւն երկնի միայի՝ եղեկիէլի եւ ժողովրդեանն, յորժամ ի դառնդէխտութենեն կամէին եչանել.

Ռեզ վայելէ օրհնութիւն աստուած ի սիօն. և քեզ տացին աղօթք յերուսաղէմ:

Լսեր աղօթից իմոց, զի առ քեզ ամենայն մարմին եկեսցէ:

Բանք անօրինաց զօրացան ի վերայ մեր. և զամբարշտութիւնս մեր դու քաւեսցես:

Երանի զոր ընտրեցեր և ընկալար, և բնակեսցին ի գաւիթս քո:

Լցցուք մեք ի բարութենէ տանքո. սուրբ է տաճար քո սքանչելի արդարութեամբ:

Լսեր մեզ աստուած փրկիչ մեր, յոյս ամենայն ծագաց երկրի, և որ ի ծով հեռի:

Պատրաստեալ զերկինս զօրութիւբ իւրով. և զգեցեալ զօրութիւն:

Խռովեցուցանէ զմեծութիւն ծովու, և զձայն ալեաց նորա ցածուցանէ:

Խռովեցին հեթանոսք, և երկիւղեցեն բնակիչք երկրի ի նշանացքոց:

Ելս առաւօտու և ընդ երեկոյս զուարճացուցանես. հայեցար յերկիր՝ արբեցուցեր զնա, և բազում առնես զնա:

Վտառ աստուծոյ լի եղեալ ջուրբ. պատրաստ արարեր զկերակուր նոցա, զի այսպէս է պատրաստուի:

Օրակօս նորա արբեցուցեր, և բազում արարեր զարմուխս նորա:

Ի ցօղել նորա զուարթ եղիցի բոյս նորա. օրհնեսցի պսակ տարուց քաղցրութեան քոյ:

Դաշտք քո լցցին պարարտութեամբ, պարարտասցին գեղեցկութիւնք անապատի:

Ընդ ըզնդութիւն զգեցցին, և զգեցցին խոյք մաքեաց:

Հովիտք բազում արասցեն զգորեան, ազաղակեսցեն և օրհնեսցեն:

Տունք ժզ:

ՍԱՂՄՈՍ ԿԵ

Ի ֆետտոյ. Սաղմոս դաւթի. յարութեան.

Ղաղաղակեցէք առ Աստուած ամենայն երկիր. սաղմոս ասացէք անուան նորա, և տուք գովաստս օրհնութեան նմա։ Ասացէք աստուծոյ, որպէս զի սքանչելեաց են գործք քո. ի բազում զօրութեան քում ստեցին քեզ թշնամիք քո։

Ամենայն երկիր երկիրպագցեն քեզ. սաղմոս ասասցեն քեզ, և սաղմոս ասասցեն անուան քում։ Եկայք և տեսէք զգործս աստուծոյ. որպէս զի ահեղ են խորհրդովք քան զամենայն որդիս մարդկան։ Դարձոյց զծովն ի ցամաք. և ընդ գետս անցին ոտանաւորք։

Ընդ սմա եղիցուք մեք ի նա, որ տիրեն զօրութեամբ իւրով յաւիտենից։

Աչք նորա ի հեթանոսս հայեին. որք դառնացուցին զնա, մի բարձրասցին յանձինս իւրեանց։

Օրհնեցէք հեթանոսք զաստուած

մեր. լսելի արարէք ձայն օրհնութեան նորա։

Որ եդ զանձն իմ ի կեանս, և ոչ եթող ոտից իմոց։ Փորձեցեր զմեզ աստուած և քննեցեր, որպէս և քննի արծաթ։ Ինկուցեր զմեզ յորոգայթ, եդեր զնեղութիւն ի թիկունս մեր. և անցուցեր զմարդիկ ի վերայ գլխոց մերոց։

Անցաք մեք ընդ հուր և ընդ ջուր, և հաներ զմեզ ի հանգիստ։

Մտից ի տունն քո պատարագօք. տացից քեզ զուխտս իմ, զոր խոստացան քեզ շրթունք իմ, զոր բերան իմ խօսեցաւ ի նեղութեան։

Ողջակէզս ուղղակիցս մատուցից քեզ խոյովք և խնկովք, և քեզ մատուցից զուարակս և նոխազս։

Եկայք լուարուք ինձ՝ և պատմեցից ձեզ ամենեքեան՝ որք երկնչիք յաստուծոյ, զոր ինչ արար անձին իմոյ։

Ընդ նա բերանով իմով կարդացի. և բարձր արարի զնա լեզուաւ իմով։

Եթէ տեսանէի ի սրտի իմ

մոա՛մ, մի՛թէ լսէր ինձ տէր։
Վասն այսորիկ լուաւ ինձ ած և նա
յեցաւ՛ի ձայն խնդրուածոց իմոց։
Օրհնեալ է աստուած՝ որ ոչ՛ի քա
ցեաց արար զաղօթս իմ, և ոչ զե
ղորմութիւն իւր յինէն։
Տունք ԺԹ։

ՍԱՂՄՈՍ ԿԶ

Ի կատարած . քնդ օրհնութիւնս . Սացմոս երգոց ։

Ածուած ողորմեա մեզ և օրհնեա
զմեզ . երեւեցո զերեսս քո՛ի մեզ,
և ողորմեա մեզ ։
Ա՛նաչէլ յերկրի զճանապարհս քո,
յամենայն ազգս զփրկութիւն քո ։
Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողո
վուրդք աստուած, խոստովան եղի
ցին առ քեզ ժողովուրդք ամ։
Ուրախ եղիցին և ցնծասցեն ազինք,
զի դու դատես զժողովուրդս ուղ
ղութեամբ . և ազգաց երկրի դու
առաջնորդես ։
Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողո
վուրդք աստուած . զոհասցին ըզ
քեն ժողովուրդք ամենայն ։

Երկիր ետ զպտուղ իւր, և օրհ
նեաց զմեզ ած աստուած մեր ։
Ածուած մեր օրհնեսցէ զմեզ . և
՛ի նմանէ երկիցեն ամենայն ծա
գք երկրի ։
Տունք է ։ Գօրզայս խք ։

ՍԱՂՄՈՍ ԿԷ

Ի կատարած . Սացմոս դաւթի ։

Յարիցէ աստուած՝ և ցրուեսցին
ամենայն թշնամիք նորա, փախչ
ցեն ատելիք նորա յերեսաց նորա ։
Որպէս պակասի ծուխ՝ պակասեսց
ին . որպէս հալի մոմ առաջի հր
ոյ, այնպէս կորիցեն մեղաւորք
յերեսաց աստուծոյ ։
Արդարք ուրախ եղիցին՝ և ցնծ
ասցեն առաջի նորա, և զուար
ճասցին յուրախութիւն իւրեանց ։
Օրհնեցէք զած մեր և սաղմոս ասա
ցէք անուան նորա . ճանապարհ ա
րարէք այնմիկ՝ որ նստի ընդ արե
մմտեաս, և տէր է անուն նորա ։
Ցնծասցեն առաջի նորա, և խռով

ռովբոսին յերեսաց նորա։
Որ հայրն է որբոց և դատաւոր այ-
րեաց, աստուած ՚ի տեղւոջ սըր-
բութեան իւրոյ։
Ընծ բնակեցուցանէ զմիակրօնս ՚ի
տան, և հանէ զկապեալս քաջութ-
իւրով. սոյնպէս և զդառնացողս՝
որք բնակեալ են՚ի գերեզմանս։
Աստուած ընդ ելանելն քո առաջի
ժողովրդեան քո, ընդ անցանելն քո
ընդ անապատ՝ երկիր շարժեցաւ։
Քանզի և երկինք ցօղեսցին յերե-
սաց աստուծոյ ՚ի սինայէ առաջի
աստուծոյ իսրայէլի։
Ընձրեւ կամաց պատրաստեցեր ՚ի
ժառանգութեան քում, հիմնեալ
և հիւանդացաւ, սակայն դու հաս-
տատեցեր զնա, և դազանք քո բը-
նակեսցին ՚ի նմա։
Պատրաստ արարեր քաղցրութ-
ղոված քո աղքատի ՚ի, ամրացեր զբան, որ
առետրանեն զօրութ բազմաւ։
Թագաւոր զօրութեանց սիրելոյ,
և գեղեցկութիւն տան քո բաժան-
եալ յաւարի, հիմնեալ և ննջեսջիք

՚ի մէջ վիճակաց։
Թեւք աղաւնւոյ արծաթապատ,
և թիկունամէջ նորա ՚ի գոյն ոսկւոյ։
Ի գումարել երկնաւորին զղթա-
ւորըս ՚ի վերայ նորա, ձիւնասցին
՚ի սալմոն։
Լեառն ՚ի լեառն պարարտ, լեառն
մածեալ, լեառն պարարտ. և զինչ
կարծէք լերինք հպարտացեալք։
Լեառն, ընդ որ հաճեցաւ ՚ի բը-
նակիլ ՚ի նմա, քանզի և տէր իսկ
բնակեսցի ՚ի նմա յաւար։
Կառք աստուծոյ բիւրապատիկք,
հազարք ուղիչք, և տէր ՚ի նոսա
՚ի սինէ սրբութեան իւրոյ։
Ել՚ի բարձունս և գերեսցզգերու-
թիւն. էառ ասաւ՝ բաշխեաց պար-
գեւս և էտ որդւոց մարդկան.
քանզի հերահաս առիցէս բը-
նակեալ եղիցին ՚ի նմա։
Տէր աստուած օրհնեալ՝ օրհնեալ
աեր զօրհանապազ, առաջնորդես-
ցէ մեզ աստուած փրկիչ մեր։
Աստուած մեր աստուած կենարար,
և ՚ի տեառնէ են ելք մահու։

Բայց սակայն ձեզ փշրեսցէ զդլուխս
Թշնամեաց մերոց. և զհերն կարճ
նովին, որք գնան յանօրէնութեան
իւրեանց։

Ասաց տէր՝ ի խորոց անդնդոց դարձ
ձուցից, և ի միջոց ժանեաց զայն
ի դուրս կորզեցից։

Որպէս թացցի ոտն քո յարեան, և
լեզուք շանց քոց յարենէ թշնա
նեաց քոց։

Երեւեցան գնացք քո ձե, գնացք
այլ թագաւորին մերոյ սրբոյ։

Կանխեցին իշխանք հանել զօրհ
նութիւն ի մէջ կուսանաց և դուլ
չաց։

Ցեկեղեցիս օրհնեցէք զաստուած,
և զտէր յաղբերացն Իսրայէլի։

Ընդ բենիամին ի տղայոցութեան
զարմանալի, իշխանք յուդայ ա
ռաջնորդք նորա՝ իշխանք զաբու
ղոնի, և իշխանք նեփթաղիմայ։

Հրամայեա ձե զօրութիւն քոյ. զօրա
ցո զայս, զոր հաստատեցեր ի մեզ։

Ի տաճարէ քումմէ յերուսաղէմ
քեզ մատուսցեն թագաւորք ընծ

պատարագս։

Սաստեա՛ ի գազան եղեգան, ի ժո
ղովս զուարակաց և ի դաս երկն
չոց։

Խոտեսցին այնոքիկ՝ որք ընտրեալ
են արծաթով. ցրուեա զհեթա
նոսսն, որք կամին ընդ պատերազմ։

Ելցեն հրեշտակք յեգիպտոսէ.
հնդիկք յառաջագոյն ձեռնտու
լիցին առ աստուած։

Թագաւորութիւք երկրի օրհնեցէք
զձե, և սաղմոս ասացէք առ ն։

Ճանապարհ արարէք այնմիկ, որ
նաւէ յերկինս երկնից ընդ արե
ւելս։

Ահա տացէ զձայն իւր ի ձայն զո
րութեան. և տուք զփառս ձե։

Ի վերայ Իսրայէլի մեծվայելչու
թիւն նորա. և զօրութիւն նորա
ամենեւեան յամպս երկնից։

Սքանչելի է աստուած ի վերայ սրբ
ոց իւրոց, աստուած Իսրայէլի։

Նա տացէ զօրութիւն հաստատուն ժո
ղովրդեան իւրոյ. օրհնեալ է ձե։

ՍԱՂՄՈՍ ԿԸ

Ի կատարած . Սաղմոս դաւթի . Յասն ջառանցեալցն :

Ակնդիր ընկալարո՛ զաղաւթս իմ, ի
ճշմարտութեան քում լուր ինձ, լուր
ինձ ի վերայ արդարութեան քում :
Եւ մի մտանիցես ընդ դատաստան
ընդ ծառայ քո, զի ոչ արդարասցի առաջի
քո ամենայն կենդանի :
Զի հալածեաց թշնամի զանձն իմ, խո-
նարհեցոյց զկեանս իմ յերկիր, եդ զիս
ի խաւարի իբրեւ զմեռեալս յաշխարհէ :
Եւ տագնապեցաւ ի վերայ իմ հոգի իմ,
սրտի իմում խռովեցաւ ի մէջ իմում :
Յիշեցի զաւուրսն յառաջնոցս, խոր-
հեցայ զամենայն գործս քո, զարուեստս
ձեռաց քոց մտածեցի :
Ձեռս իմ յարեցի առ քեզ, անձն իմ
իբրեւ երկիր անջրդի քեզ :
Վաղվաղակի լուր ինձ, տէր, հոգի իմ
հատանիցէ, մի դարձուցաներես զերեսս
քո ինձանէ, եւ նմանեցայց նոցա, որ
իջանեն ի գուբ :
Լուր ինձ առաւօտուն զողորմութիւն
քո, զի յոյս ունիմ ի քեզ, ծանուցո ինձ
զճանապարհ զոր երթիցեմ, զի առ քեզ
վերացուցի զանձն իմ :
Փրկեա զիս ի թշնամեաց իմոց, տէր,
առ քեզ ապաստանեցայ, ուսո՛ զիս առնել
զկամս քո, զի դու ես Աստուած իմ :
Հոգի քո բարի առաքեսցէ զիս ի
հողմոյ ի ճշմարտութեան քում, ի
կենդանութիւն անուան քոյ, տէր, ի
ճշմարտութեան քում հան զհոգի իմ ի
նեղութենէ :
Եւ ի ողորմութեան քում կորուսցես
զթշնամիս իմ, եւ կորուսցես զամենայն
որ նեղեն զհոգի իմ, զի ես ծառայ քո եմ :

Վասն քո համբերի նախատանաց,
եւ ծածկեաց ամօթ զերեսս իմ :
Օտար եղէ ես յեղբարց իմոց, եւ
հիւր որդւոց մօր իմոյ :
Նախանձ տան քո եկեր զիս, եւ նա-
խատինք նախատողաց քոց անկան
ի վերայ իմ :
Խոնարհեցուցի պահօք զանձն իմ,
եւ եղեն ինձ այս նախատինք. արաս
ի զհանդերձս իմ քուրձ, եւ եղէ
յառակ նոցա :
Ոչ ինէն խորհէին, զոյք նստէին առ
դրունս. զիս այսպն առնէին, զոյք
ըմպէին գինի :
Ես յաղօթս կայի առ քեզ տէր ի
ժամանակ ընդունելի :
Աստուած ի բազում ողորմութեան
քում լուր ինձ, ի ճշմարտութիւն
փրկութեան քո :
Պրկեցո զիս ի կաւոյ, զի մի ընկղմեցի.
ապրեցայց ես յատելեաց իմոց, եւ
ի խորոց ջուրց բազմաց :
Մի ընկղմեսցէ զիս պատոյտ ջուրց, եւ
մի ընկղմեսցեն զիս անդունդք խո-
րոց, եւ ջրհոր մի կաբուսցէ զբեր-
ան

իւր ՚ի վերայ իմ։
Լուր ինձ տէր, զի քաղցր է ողոր-
մութիւն քո. ըստ բազում գթա-
ծութեան քում հայեա յիս, և
մի դարձուցաներ զերեսս քո ՚ի ծա-
ռայ քումմէ. զի նեղեալ եմ ես,
վաղվաղակի լուր ինձ։
Հայեա յանձն իմ և փրկեա զիս և
վասն թշնամեաց իմոց ապրեցո զիս։
Ջի դու գիտես զնախատինս իմ,
զամօթ իմ և զպատկառանս իմ։
Ընդդէմ քո են ամենայն նեղիչք ան-
ձին իմոյ. նախատանաց համբեր
սիրտ իմ և թշուառութեան։
Սկսա ունել՝ թէ ոք տրտմեսցի ընդ-
դէմ, և ոչ ոք էր. և մխիթարիչ
ինձ ոք ոչ դտաւ։
Ետուն ՚ի կերակուր ինձ լեղի, և ՚ի
ծարաւ իմ արբուցին ինձ քացախ։
Եղիցին սեղանք նոցա առաջի նո-
ցա յորոգայթ, ՚ի հատուցումն և
՚ի դայթակղութիւն։
Խաւարեսցին աչք նոցա, զի մի տես-
ցեն, և զթիկունս նոցա հանա-
պազ կորացո։

Սրկեա ՚ի վերայ նոցա զբարկու-
թիւն քո. և սրտմտութիւն բարկու-
քոյ հասցէ ՚ի վերայ նոցա։
Եղիցին բնակութիւնք նոցա աւե-
րակ. և ՚ի յարկս նոցա մի ոք լիցէ
որ բնակիցէ։
Ջի զոր դու հարեր՝ հալածեցին,
և ՚ի վերս ցաւոց իմոց յաւելին։
Արկ զմեղս ՚ի վերայ մեղաց նոցա,
զի մի մտցեն յարդարութիւն քո։
Ջնջեսցին նոքա ՚ի դպրութենէ
քումմէ կենաց, և ընդ արդարս
քո մի գրեսցին։
Աղքատ և ցաւած եմ ես, փրկու-
թիւն քո աստուած ընկալցի զիս։
Օրհնեցից զանուն աստուծոյ իմոյ օրհնու-
թիւն,
և բարձր արարից զնա գովութիւն։
Հաճոյ եղիցի աստուծոյ քան զորթ մատաղ,
որ բերէ զեղջերս և զնճղակս։
Տեսցեն աղքատք և ուրախ եղիցին. խնդրեցէք զաստուած, և
կեցցեն անձինք ձեր։
Ջի լուաւ տէր անանկաց, և զկապեալս իւր ոչ արհամարհեաց։
Օրհնեսցեն զնա երկինք և երկիր,

ծովք և ամենայն որ զեռայ՝ինոսա։
Ըստուած վրկէ զսիօն. և շինեա
ցին քաղաք հրէաստանի. շինեա
ցեն բնակեսցեն՝ և ժառանգես
ցեն՝ին նմա։
Զաւակ ծառայից քոց հաստատե
ցի անդ. և որ սիրեն զանուն քո,
բնակեսցեն՝ին նմա։

Տունք լը։

ՍԱՂՄՈՍ ԿԹ

Ի կատարած. Սացմոս դաւթի՝ առ՝ի յիշատակ փըր-
կեչոյ ջնա տեառն։

Ըստուած յօգնել ինձ նայեաց,
և տէր յընկերել ինձ վուրթայ։
Ամաչեսցեն և յամօթ լիցին, որ
խնդրէին զանձն իմ. դարձցին յե
տս և ամաչեսցեն որ խորհէին
ինձ չար։
Դարձցին առ ժամայն ամաչեցեալք,
որ ասէին ինձ վաշ վաշ։
Ցնծասցեն և ուրախ լիցին՝ի քեզ
ամենեքեան, որ խնդրեն զքեզ
տէր։
Ասասցեն յամենայն ժամ՝ մեծ է

ած, և որ սիրեն զփրկուխիս քո։
Ես աղքատ և տնանկ եմ, ած օգ
նեա ինձ. օգնական և փրկիչ իմ
ես և դու տէր իմ՝ մի յամենար։

Տունք զ։ Վոբզայս խդ։

ՍԱՂՄՈՍ Ճ

Ի կատարած. որդւոցն յովնադաբայ. յետ առաչնոյ
գերութեանն. Սացմոս դաւթի։

Ի քեզ տէր յուսացայ, մի ամաչե
ցից յաւիտեան. յարդարութեան
քում փրկեա և ապրեցո զիս։
Խոնարհեցո առխս զուշին քո, և
կեցո զիս։
Լեր իմ ած ապաւէն, և տեղի ա
մուր կեցուցանել զիս. զի հաստա
տուն իմ և ապաւէն իմ դու ես։
Ըստուած իմ, փրկեա զիս՝ի ձեռաց
մեղաւորի, ՝ի ձեռաց անօրինի և
անիրաւի։
Դու ես համբերութի իմ տէր, տէր
յոյս իմ՝ի մանկութենէ իմմէ։
Ի քեզ հաստատեցայ ես յարգան
դէ. յորովայնէ մօր իմոյ դու ես ա
պաւէն իմ, և առ՝ի քենէ օգնու

Թիւն իմ յամենայն ժամ։
Որպէս զի նշաւակ եղէ ես բազմաց.
և դու օգնական իմ և հզօրիչ իմ։
Լցցի բերան իմ գովութիւն. որպէս
օրհնեցից զփառս քո, զօրհանա
պազ զմեծ վայելչութիւնս քո։
Մի ընկենուր զիս տէր ի ժամանակս
ծերութեան. ի պակասիլ զօրու
թեան իմոյ մի թողուր զիս։
Ասացին թշնամիք իմ ինձ. և որք
պահարեցին զանձն իմ, խորհեցան
ի միասին և ասացին։
Աստուած եղիտ զինա, հալածեա
ցուք և հասցուք զնա. զի ոչ որ է որ
փրկէ զինա։
Աստուած իմ, մի հեռի առնիր յինէն. և ած յօգնել ինձ նայեաց։
Ամաչեսցեն և պակասեսցին ոյք չա
րախօսկսին զանձնէ իմմէ. զգես
ցին զամօթ և զպատկառանս՝ ոյք
խնդրեին ինձ չար։
Եւ յամենայն ժամ յուսացայց, և
յաւելից յօրհնութիւնս քո։
Բերան իմ պատմեսցէ զարդարու
թիւն քո, զօրհանապազ զգութիւն քո։

Որպէս ոչ գիտէ խարդախութիւն
տէր դպրութեան. այլ մտից ի զո
րութիւնս տեառն. և տէր յիշեցի
զարդարութիւնս քո միայն։
Ստուած իմ, ուսուցեր զիս ի ման
կութենէ իմմէ. և ցարդ և պատ
մեցից զարդարութիւնս քո։
Մինչեւ յալեւորիլ և ի ծերանալ,
աստուած իմ մի թողուր զիս։
Մինչեւ պատմեսցի բազուկ քո
ազգի ամենայնի որ դալոցն է։
Զօրութիւնս քո և զարդարու
թիւն քո մինչեւ ի բարձունս զոր արա
րեր մեծամեծս, ած ո՞նման է քեզ։
Որչափ ցուցեր ինձ նեղութիւն
բազում և չարչարանս. դարձեալ
միխիթարեցեր զիս, և ի խորոց անդ
դընդոց երկրի հաներ զիս։
Յաճախեցեր զզօրութիւն քո. դար
ձար և միխիթարեցեր զիս. ի խորոց
երկրի միւսանգամ հաներ զիս։
Արդ և ես խոստովան եղէց քեզ ի
պատրաստութիւն սազմոսաց ճշ
մարիտդ ած. սազմոս ասացից քեզ
օրհնութեամբ սուրբդ իսրայէլ։

Ցնծասցեն շրթունք իմ յորժամ
սաղմոս ասիցեմ քեզ. և անձն իմ
զոր փրկեցեր ։
Լեսա և լեզու իմ զօրհանապազ խոս
սեսցի զարդարութիւնս քո ։
Ի ժամանակի որպես յամօթ լինին
և ամաչեսցեն, որք խնդրեին ինձ
չար ։

Տունք իզ ։

ՍԱՂՄՈՍ ՀԱ

Ի սոցոմոն սաւցմոս ։

Ընտրեաց զիրաւունս քո առքեայ
տուր, և զարդարութիւնս քո որդ-
ւոյ թագաւորի ։
Դատել զժողովուրդս քո արդա-
րութեամբ, և զաղքատս քո իրա-
ւամբք ։
Ընդունին լերինք զխաղաղութի ժողո-
վըրդեան, և բլուրք զարդարութի ։
Իրաւ արասցէ աղքատաց ժողո-
վըրդեան և կեցուսցէ զորդիս տը-
նանկաց, և խոնարհեցուսցէ զամ
բարտաւանըս ։
Կացցէ և ճնասցէ ընդ արեւուս յա-

ռաջ քան զլուսին ազգէ ազգի
յազգ ։
Ի ջուր որպէս զանձրեւ ի վերայ գեղ-
ման, որպէս ցօղ ձի ցողէ յերկիր ։
Ծագեսցի յաւուրս նորա արդա-
րութիւն, բազում խաղաղութի
մինչեւ կատարեսցի լուսին ։
Տիրեսցէ նա ի ծովէ մինչեւ ի ծով,
ի գետոց մինչեւ ի ծագս աշխար-
հի ։
Ընդաջի նորա նախ հնդիկք անկ-
ցին, և թշնամիք նորա հող կերիս-
ցեն ։
Թագաւորք թարսիսի և կղզեաց պա-
տարագս մատուսցեն նմա. թա-
գաւորք արաբացւոց և սաբացւոց պա-
տարագս բերցեն նմա ։
Երկրպագցեն նմա ամենայն թա-
գաւորք երկրի, և ամենայն ազ-
գք ծառայեսցեն նմա ։
Զի փրկեաց զաղքատն ի ձեռաց
հզօրի. զաղքատն և զտնանկն, ո-
րոյ ոչ է խորհնական ։
Ընկալեսցէ նա յաղքատն և ի տը-
նանկն և զանձինս տնանկաց կե-

ցուսցէ. ՚ի վաչխից չարաց փըր-
կեսցէ զանձինս նոցա։
Պատուական է անուն նորա առա-
ջի նոցա. կեցցէ, և տացի նմա յոսկ-
ւոյն արաբացւոց։
Յաղօթս կացցեն առ նա յամ ժամ,
և զօրհանապազ օրհնեսցեն զնա։
Եղիցի հաստատութիւն ընդ յամ
երկիր. և ՚ի վերայ գլխոց լերանց։
Բարձրասցի քան զլիբանան պը-
տուղ նորա. և ծաղկեսցի ՚ի քա-
ղաքի սեառն որպէս խոտ երկրի։
Եղիցի անուն սեառն օրհնեալ
յաւիտեան. զի յառաջ քան զա-
րեւ է անուն նորա։
Ի նա օրհնեսցին ամ ազգք երկրի,
և ամենայն ազինք երանիցեն նմա։
Օրհնեալ տէր ած իսրայէլի որ առ-
նէ սքանչելիս միայն. և օրհնեալ
է անուն սուրբ փառաց նորա յա-
ւիտեան. լցցի փառօք նորա ամե-
նայն երկիր. եղիցի եղիցի։

Տունք ի։ Գոքղայս խզ։

Կանոնս Գոքղայս է։ Սաղմոս ժէ։ Տունս մձ։

ԱՂՕԹՔ ԱՆՆԱՑԻ ՄՕՐՆ ՍԱՄՈՒԷԼԻ

Ա. Թագ. բ։

Հաստատեցաւ սիրտ իմ ՚ի տէր,
և բարձրացաւ եղջիւր իմ յաստ-
ուած փրկիչ իմ։
Ընդարձակեցաւ բերան իմ ՚ի վե-
րայ թշնամեաց իմոց. ուրախ ե-
ղէց ՚ի փրկութեան քումմ։
Օ՛ի ոչ գոյ սուրբ որպէս զտէր, և
ոչ արդար որպէս զքեզ մեր, և չիք
սուրբ բաց յաստուծոյ մերմէ։
Մի պարծիք և մի խօսիք զամբար-
տուանըս, և մի ելցէ ընդ բերա-
նըս ձեր բան հպարտ մեծաբա-
նութեան։
Աստուած գիտութեանց՝ տէր քեզ պատ-
րաստէ իւրում իմաստութեամբ
զգիտութիւն յարարածս իւր։
Հզօրաց հաստ ապերդունք լծուա-
ցան, և տկարք վառեցան զօրու-
թիւն։
Յագք և լիք հացիս նուաղեցան,
և քաղցեալք լցին զերկիրս։
Ամուլն ծնաւ եօթն, և բազմածն-

Նըն նուաղեցաւ ի ծննդոց։
Տէր մեռուցանէ և տէր կեցուցա-
նէ, իջուցանէ ի դժոխս և հանէ։
Տէր աղքատացուցանէ և տէր մե-
ծացուցանէ. խոնարհ առնէ զամ
բարձրացուցանէ զոտառապեալս յաղ
բեւաց։
Նստուցանէ զնոսա իշխանաց ընդ
իշխանաց ժողովրդեան, և զաթոռ
փառաց ժառանգեցուցանէ նոցա։
Կատարէ զուխտս ուխտաւորաց,
և օրհնեաց զամս արդարոց։
Օ՛ի ոչ ի թէ խրով ղօրուք զօրանալ
հզօր. այլ տէր տկար առնէ ըզ-
հակառակորդս իւր. տէր սուրբ է։
Մի պարծեսցի իմաստունն ի
իմաստութիւն իւր. և մի պարծեսցի
հզօրն ի զօրութիւնն իւր. և մի պար-
ծեսցի մեծն ի մեծութենէ իւրմէ։
Այլ որ պարծին, ի տէր պարծեսց-
ցի. ի խորհուրդս դիտութեան
զտէր ճանաչել։
Ընդել զկատաւոնս և գործել զար-
դարութիւն ի վերայ երեսաց երկրի։

Տէր եւ յերկինս և որոտաց, և ին-
քըն դատէ առանց բարբառելոյ։
Տայ զօրութիւն ի թագաւորաց մե-
ծոց. և բարձր առնէ զեղջիւր օ-
ծելոյ իւրոյ։
Փառք հօր և որդւոյ և։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Ընդունեաց եղջիւր իմ յաստ-
ուած փրկիչ իմ, հաստատեցաւ
սիրտ իմ ի տէր տեսանել և հաւա-
տալ։
Ամբարտաւեր տէր վասն սրբու-հոյ
անարատին մերոյ քոյ և կուսի, եւ
վասն խաչին քո պատուականի, տէր
ընկալ զաղաչանս մեր, եւ կեցո ըզ-
մեզ։

Քարոզ եւ ացօթք Ոգորմեա եւ ի նեցուկեան կա-
նոնացն։

Վասն գտանելոյ մեզ զշնորհս եւ
զողորմութիւն ի բարեբար տեառ-
նէ մերմէ, զաեր աղաչեսցուք։ Տէր
ողորմեա։

վ ան փրկելոյ զմեզ ՚ի զրպարտու-
թենէ մարդկան եւ յորոգայթից
սատանայի, զտէր աղա ։
վ ան ամ անձանց քրիստոնէից եւ
տանց հաւատացելոց, զտէր աղա ։
վ ան որք ՚ի լերինս յայրս եւ ՚ի փա-
պարըս բնակեալ են սուրբ հալքն
մեր, զտէր աղաչեսցուք ։
վ ան որք սազմոսիք եւ օրհնու-
կատարեն զամ ժամանակս կենաց
իւրեանց, զտէր աղաչեսցուք ։
վ ան հոգւոցն հանգուցելոց՝ որք
ճշմարիտ եւ ուղիղ հաւատով ՚ի
քրիստոս ննջեցին, զտէր աղա ։
Եւ եւս՝ միաբան վասն ։ Օ անձինս
մեր ։ Ողորմեացդ ։

Աջօք

Գոհանամք զքէն աեր ամ մեր, որ
զարթուցեր զմեզ ՚ի հանգստանել
քնոյ հնորհիւ ողորմած քո ։ Օ ար
մեռ զմիտս մեր արդ արուր առ քեզ
աեր աստուած մեր, զի տեսցեն
աչք մեր զփրկութիւն քո ։ Նկեա
ցէ եւ բնակեսցէ առ մեզ աստ

ուածուի քո, եւ ողորմութիւ քո հո-
վանի եւ պահապան լեցի ՚ի վերայ
պաշտօնէից քոց ։ Նէ զմեզ ըզծա-
ոյգքըս քո արժանի արա ՚ի տուէ
եւ ՚ի գիշերի եւ յամենայն ժամու
միշտ խորհիլ ՚ի սէր պատուիրա-
նաց քոց ։ Նէ գոհանալով փառա-
ւորել զհայր եւ զորդի եւ զսուրբ
հոգին այժմ եւ միշտ եւ յաւիտ
եանս յաւիտենից ։ ամէն ։

Խոստացուիչն ամենցուն ։
Աստուծոյ երկիրպագեսցուք ։

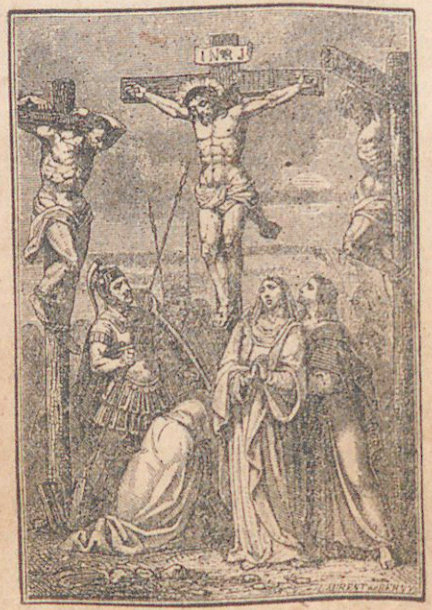
կենդանարար զօրուի եւ աղքիւր
անմահութեան, դու ես քրիստոս
աստ փրկիչ մեր ։ Որ շնորհեցեր մեզ
՚ի մէջ գիշերի յառնել եւ խոստո-
վան լինիլ առ քեզ վասն իրաւանց
եւ արդարութեան քո ։ Նէ այժմ
աղաչեմք զքեզ տէր աստ մեր, արա
զմեզ արժանս եւ պատրաստս ՚ի
ժամ առաւօտու ընդ սուրբս քո ։
Նէ ընդ նոսին գոհանալով փառա-
ւորել զքեզ ընդ հօր եւ ընդ հոգ-
ւոյդ սրբոյ այժմ եւ միշտ եւ յա

Մաքրութ

Պահպանեալ ամենայն հոգի և մարմին խոստովանութեամբ անդադար փառաւորեմք զՀայր և զորդի և զսուրբ Հոգին այժմ և միշտ և յաւիտենից. ամէն։

Զհինեալ ամենայն յիսուս քրիստոս. ամէն։

Հայր մեր որ յերկինս։ ✝

ՍԱՂՄՈՍ ՀԲ

Սաղմոս յաստափ. օրհնու.Քեան:

Լսեսցե զի բարի է խոստովանել Տեա՛ծ, և
պս.ք ուրախ լեն սրտիւք:
Բայց զի իմ վոտքք մի եւս սասանե-
ցան. սակաւիկ մի և գայ-
թակղեալ էին գնացք իմ:
Նախանձեցայ ես ընդ անօրէնս. ըզ-
խաղաղութիւն մեղաւորաց ո՛ր-
պէս տեսանէի, զի ոչ գոյր վնաս
մահու նոցա:
Հաստատուն են տանջանք նոցա.
՚ի վաստակս մարդկան չեն նոքա,
և ըստ մարդկան ոչ տանջեսցին:
Վասն այսորիկ կալաւ զնոսա ամ-
բարտաւանութիւն. արկին զիւ-
ղամբք զամբարշտութիւն և զա-
նիրաւութիւն խրմանց:
Ելից որպէս ՚ի ճարպոյ անիրաւու-
թիւն նոցա. զի գնացին նոքա ըստ
խորհրդոց սրտից իւրեանց:
Խորհեցան և խօսեցան չարու-
թիւն. և զամբարտաւանութիւն ՚ի

բարձուն խորհեցան։
Եդին յերկինս զբերան իւրեանց,
և զլեզուս իւրեանց ածէին զերկ-
րաւ։
Վասն այսորիկ ժողովուրդ իմ դարձ-
ցի այսրէն. և աւուրք իմ լի կա-
տարեալ գտցին ՚ի նոսա։
Ասացին՝ զիա՞րդ գիտաց աստուած.
կամ գուցէ արդեօք գիտութիւն
առ ՚ի բարձրելոյն։
Ահա մեղաւորք են և յաջողեալ է
նոցա. կան և ունին զմեծութիւն
աշխարհի։
Ասացի՝ ՚ի զուր ուրեմն արդարա-
ցուցի զսիրտ իմ, լուացից սըրբու-
թեամբ զձեռս իմ. և եղէ ես խոշ-
տանկեալ զօրհանապազ. և կրճ-
տամբանք իմ ընդ առաւօտս։
Թէպէտ և ասէի՝ Լեմ այսպէս պատ-
մեցից. ահաւասիկ յազգ որդւոց
քոց՝ որոց և ուխտեցից։
Իմանել եդի, Լեմ սակայն և այս ջան
է առաջի իմ, մինչեւ մտից ՚ի սրբ
բութիւնն աստուծոյ և ՚ի միտս
ուից զկատարած նոցա։

Սակայն վասն նենգութեան նոցա
տարապիր արասցես զնոսա, և կոր
ծանեսցես զնոսա յամբարտաւա
նութեան իւրեանց։
Իակ զիա՞րդ եղեն յաւեր յանկար-
ծակի. սատակեցան պակասեցան
կորեան վասն անօրէնութեան իւր
եանց, և եղեն որպէս երազք զար
թուցեալոյ։
Տէր ՚ի քաղաքի քում զպատկերս
նոցա անարգեսցես. զի հուր բոր-
բոքեցաւ ՚ի սրտի իմում, և երի-
կամունք իմ յայրագունեցան։
Ես արհամարհեալ եղէ, և ոչ գի-
տացի. որպէս զանասունն համարե-
ցայ առաջի քո, և ես յամենայն
ժամ ընդ քեզ եմ։
Կալար զաջոյ ձեռանէ իմմէ, ՚ի
խորհուրդս քո առաջնորդեցեր ինձ,
և վարձս ընկալար զիս։
Ո՞ւնչ կայ իմ բնաւ յերկինս, կամ
՚ի քեն զինչ ևս խնդրեցից յերկրի։
Հուաղեցաւ սիրտ իմ և մարմին իմ.
աստուած սրտի իմոյ, բաժին իմ
աստուած յաւիտեան։

Ահաւասիկ ոչ հեռի արարին զանձինըս իբեանց ՚ի քէն, կորիցեն. աստակեացես զամենեսեան՝ ոչ ապստամբ եղեն ՚ի քէն։

Ինձ մերձենալ առ աստուած բարի է. և դնել առ տէր զյոյս իմ։ Պատմել զամենայն օրհնութիւնս քո, ՚ի դրունս դստերն սիովնի։

Տունք եդ։

ՍԱՂՄՈՍ ՀԳ

Խմաստութիւն յաւտի։

Ընդէր մերժեցեր աստուած յաւտար. բարկացաւ սրտմտութիւն քո ՚ի վերայ խաշնի արօտի քո։ Յիշեա զժողովուրդ քո, զոր ըստացար ՚ի սկզբանէ. փրկեցեր զցեղ ժառանգութեան քո։ Լեառն սիօն այն՝ ուր բնակեցար դու ՚ի նմա. համբարձ զձեռն քո ՚ի վերայ ամբարտաւանութեան նոցա յաւտար։ Որ ինչ անիրաւեցաւ թշնամին ՚ի սրբութեան քում. պարծեցան ածեալք քո ՚ի մէջ բարեկենդանու-

թեան իւրեանց։ Եդին զնշանս իւրեանց ՚ի նշանս, և ինքեանք ոչ ծանեան զելս ՚ի վերոյ։

Որպէս յանտառի փայտատօք կոտորեցին զդրունս նորա, ՚ի միասին փայտատօք և մրճօք կործանեցին զնա։

Արեցին ՚ի հուր զսրբութիւնս քո յերկրի. պղծեցին զխորան անուան քո։ Ասացին ՚ի սիրտս իւրեանց ազգք նոցա ՚ի միասին, եկայք ընդհատցուք զամենայն տօնս ՚ով յերկրէ։ Նշանս մեք ինչ ոչ տեսաք, և ոչ ևս գոյ մարգարէ. և զմեզ ինչ ոք ոչ ճանաչիցէ։

Մինչեւ յերբ աստուած՝ նախատէ թշնամին, բարկացուցանէ հակառակորդն զանուն սուրբ քո։

Ընդէր դարձուցանես զձեռն քո, և զաջ քո ՚ի միջոց ծոցոյ քումմէ յաւտար։

Աստուած թագաւոր մեր յառաջ քան զյաւիտեանս, որ արարեր փրկութիւն ՚ի մէջ երկրի։

Դու հաստատեցեր զօրութեամբ
քով զծով, դու խորտակեցեր զգ-
լուխ վիշապին ի վերայ ջուրց։
Դու փշրեցեր զգլուխ վիշապին,
և ետուր զնա կերակուր զօրացն
Հնդկաց։
Դու բղխեցուցեր զաղբիւրս և զգ-
վրտակս. դու ցամաքեցուցեր զգ-
գետս սաստիկս։
Քո է տիւ և քո է գիշեր. զլոյս և
զարեւ դու արարեր. և դու հաս-
տատեցեր զնմ սահմանս երկրի.
զգարուն և զամառն դու ստեղծեր։
Ակն յուշ լինի քեզ զի թշնամին
նախատեաց զտէրդ. ժողովուրդ
անզգամ բարկացոյց զանուն սքանչ քո։
Մի մատներ գազանաց զանձն որ
խոստովան առնի առ քեզ. և զանձինս տնանկաց քոց մի մոռանար
հսկաս։
Հայեաց յուխտ քո, զի լցան տունք
ախտից երկրի անիրաւութիւն։
Մի դարձցի տնանկն ամաչեցեալ.
այլ աղքատք և տնանկք օրհնեսցեն զանուն սուրբ քո։

Երի աստուած և դատեա զդատաստանս քո. յիշեա զնախատինս
որ յանդիմանէն զօրհասապաղ։
Մի մոռանար զձայն պաշտօնէից
քոց. ամբարտաւանութիւնն ա-
տելեաց քոց վերացոյ հանապազ։
Տունք իբ։ Վարդապետ։

ՍԱՂՄՈՍ ՀԴ

Ի կատարած. մի ոգեկանաց. ընդ օրինութիւն։
Սացմոս յասափ. երգ ոտ սարէնատանեայս։

Խոստովան եղիցուք առ քեզ աս-
տուած, խոստովան եղիցուք և
կարդասցուք զանուն սուրբ քո։
Պատմեցից զամենայն սքանչելիս
քո. յորժամ ժամ առից, ես ու-
ղիղ դատեցից։
Մաշեցան երկիր և ամ բնակիչք նո-
ցա, ես հաստատեցի զսիւնս նորա։
Ասացի անօրինաց, թէ մի անօրի-
նիք. և մեղաւորաց, թէ մի բարձ-
բացուցանէք զեղջիւրս ձեր։
Մի համբառնայք ի բարձուն զեղ-
ջիւրս ձեր, և մի խօսիք զաստու-

ծոյ անիրաւութիւն :
Ո՛չ ոչ յարեւելից և ոչ յարեւմտից և ոչ յանապատէ լերանց. այլ աստուած դատաւոր է :
Ո՛յս խոնարհ առնէ, և զոյն բարձ բացուցանէ. բաժակ՝ ի ձեռին նորա դինի լի անապակ արկեալ. և խառնարհեցուցանէ յայսմանէ յայս :
Սակայն մրուր նորա ոչ սպառեաց. և արբցեն զնա ամենայն մեղաւորք երկրի :
Ես ցնծացայց յաւիտեան. սաղմոս ասացից աստուծոյ յակոբայ :
Ո՛ամենայն եղջիւրս մեղաւորաց փշրեսցես. և բարձր եղիցի եղջիւր իւր արդարոյ :
Տունք ժ :

ՍԱՂՄՈՍ ՀԵ

Ի կատարած. ընդ օրինութիւնս. մի աղականդ :
Սաքմոս յաստփ. երգ առ ասորիստանեայս :

Յայտնի է՝ ի հրէաստանի աստուած, և խոշոր է անուն նորա :
Եղեւ՝ ի խաղաղութեան տեղի նորա. և բնակութիւն նորա՝ ի սիովն :

Ընդ խորտակեաց տէր զզօրութիւն աղեղան, զվէն զսուր և զճակատամարտ :
Լուսաւոր ես դու սքանչելապէս ի լերանցն յաւիտենից. խռովեցին ամենեքեան որք անխիտք են սրտիւք. ննջեցին զքունս իւրեանց, և ինչ ոչ գտին :
Ի հանդիմանութենէ քումմէ աստուած յակոբայ ննջեցին, և որք հեծեալ էին՝ ի ձիս :
Դու ահաւոր ես, և ո՞վ կարէ կալ առաջի քո. որպէս երեւեցար դու յերկնից, յայնմ եղեւ բարկութիւն քո :
Երկիր երկեաւ և սարսեցաւ ընդ յառնելն քո՝ ի դատաստան, ընդ ապրեցուցանել զամ հեզս երկրի :
Խորհուրդ մարդկան խոստովան առնին առ քեզ. և ծածկեալք ի մասունս իմաստութեամբ օրհնեսցեն զքեզ :
Ուխտս դիր, և կատարեցէք տեառն զոր աստուծոյ մերոյ ամենեքեան որք շուրջ էք զնովաւ :

Ա՛ստուցէք պատարագս ահաւոր-
րին. ո՛քաղէ զհոգիս իշխանաց,
ահաւոր է նա քան զամենայն թա-
գաւորս երկրի:

Տունք ժ:

ՍԱՂՄՈՍ Հ:

Ի կատարած. Ջոան Խրիսոստոմոյ. Սաքմոս յոտասփ:

Զայնիւ իմով ես առ տէր կարդա-
ցի. ձայնիւ իմով առ աստուած,
և նայեցաւ առ-
իս:

Ցաւուր նեղութեան իմոյ զաստ-
ուած խնդրեցի ձեռօք իմովք. և
՚ի գիշերի առաջի նո՛ր ոչ խաբեցայ:
Ոչ կամէր մխիթարել անձն իմ.
յիշեցի զնո՛ւն՝ և ուրախ եղէ. հո-
գայի, և նուաղուր յիս հոգի իմ:
Յամանեցին պահուց աչք իմ. խօ-
սեցայ և ոչ խօսեցայ. խորհե-
ցայ զաւուրսն զառաջինս, և զամ-
սին յաւիտենից յիշեցի:
Խօսեցայ ՚ի գիշերի ընդ սրտի իմ
մում. հոգայի և տառապէր յիս
հոգի իմ:
Մի՛թէ յաւիտենից մերժեսցէ՞ տէս

տէր. և ո՞չ եւս յաւելցի ՚ի հա-
ճել և եւս:
Կամ խոպան արդեւլցի՞ զողորմու-
թիւն իւր յինէն. կամ կատարէ
եաց զբանիւ իւր ազգէ ազգի:
Կամ մոռացի գթալ աստուած
իմ և եւս. կամ արդեւլցի՞ զգթու-
թիւն իւր բարկութեամբ իւրով:
Ասացի՝ Թէ այժմ սկսայ. այս է նո-
րոգումն աջոյն բարձրելոյ:
Յիշեցի զգործս տեառն ՚ի սկզբա-
նէ. յիշեցի զբանչելիս նորա:
Խորհեցայ յամենայն գործս քո,
և ՚ի ձեռագործս քո խորհեցայ:
Ցաստուած, ՚ի սրբութեան են ճա-
նապարհք քո. ո՞վ է աստուած մեծ՝
որպէս զաստուած մեր. դու ես
աստուած, որ առնես զքանչելիս:
Ցուցեր ժողովրդեան քում զզո-
րութիւն քո. փրկեցեր բազուկ
քով զժողովուրդս քո, զորդիսն
Յակոբայ և Յովսէփու:
Տեսին զքեզ ջուրք աստ, տեսին
զքեզ ջուրք՝ և երկեան. և խոր-
հուեցան ՚ի ձայնէ ջուրց բազմաց:

Զայն եւտուն ամպ. քանզի և նեսք
քո գնան ՚ի ձայնէ որոտալոյ քո
անօսխ։

Երեւեցան փայլատակունք քո ամե-
ղերոց. խռովեցաւ և դողաց երկիր։

Ի ծովս են ճանապարհք քո, և շա-
ւիղք քո՚ի ջուրս բազումս, և հետք
քո ոչ երեւին։

Ուղեկորդեցեր որպես խաշին ժո-
ղովրդեան քո ՚ի ձեռն մովսէսի և
ահարոնի։

Տուն ժը։ Գոլ ղայլը։

ՍԱՂՄՈՍ ՀԱ

Խմաստութիւն յաղագ։

Ասեցարուք ժողովուրդք յօրէնս իմ. խոնարհեցուցէք զունկն ձեր ՚ի բանս բերանոյ իմոյ։

Բացից առակաւ զբերան իմ և խօսեցայց զառակս ՚ի սկզբանէ։

Որպէս լուաք՝ և ծանեաք զոսա, և հարքն մեր պատմեցին մեզ։

Ոչինչ ծածկեցաւ յորդւոց նոցա

յաղգ յայլ, պատմել զօրհնու-
թիւնս տեառն, զզօրութիւն և
զսքանչելիս իւր զոր արար։

Հաստատեաց վկայութիւն իւր
առ յակոբ, և օրէնս եդ ՚ի վերայ
իսրայէլի։

Զոր ինչ միանգամ պատուիրեաց
հարցն մերոց, ցուցանել զայս
որդւոցն իւրեանց, զի ծանիցեն
յաղգ յայլ։

Զորդիք ոչք ծնանին, յարիցեն և պատ-
մեսցեն զայս որդւոցն իւրեանց.
զի դիցեն առ ՚ի ցյոյս իւրեանց,
և մի՛ մոռասցին զգործս աստուծոյ։
Այլ պատուիրանս նորա խնդրեսցեն
խնդրեսցեն. և մի՛ եղիցին որպէս
և հարքն իւրեանց։

Ազգ չար և դառնացող. ազգ որ ոչ
ուղեցաւ զսիրտ իւր, և ոչ հաս-
տատեաց առ ՚ի հոգի իւր։

Զորդիք եփրեմի լինաձիգք և սլաքա-
ձիգք. յաւուր պատերազմի հաս
պարձան դարձուցին։

Ոչ կային նոքա յուխտի տեն, և ընդ
իրաւանց նորա ոչ կամեցան գնալ։

Սուսացան զերեսախոհ նորա և զբաջ
քանչելին՝ զոր եցոյց նոցա ։
Առաջի հարց նոցա զոր արար զբաջ
քանչելիս իւր յերկիրն եգիպտաց
ւոց և՛ ի դաշտին տոյանու ։
Ել հերձ զծովն՝ և անցոյց զնոսա. և
կացոյց զջուրան որպէս՝ ի տիկս ։
Առաքնորդեաց նոցա ամպով՝ ի տը
ւէ, և զգամ գիշեր՝ ի լոյս հրոյ ։
Ել հերձ զվէմն յանապատին, և եա
ւմակել նոցա որպէս՝ ի խորոյ մեծէ ։
Եհան զջուրան՝ ի վիմէն, և հոս
եաց որպէս զգետս զջուրան ։
Սակայն յաւելին՝ ի մեղանչել. և
եւս բարկացուցին զբարձրեալն
յանջրդի ։
Փորձեցին զաստուած՝ ի սիրտս իւր
եանց, ՝ի խնդրել կերակուր ան
ձանց իւրեանց ։
Տրտնջեցին զաստուծոյ և ասացին.
Ա՞ի կարօղ լոյծ աստուած պատ
րաստել սեղան յանապատի ։
Զանգի հարին զվէմն՝ և հոսեր
ին ջուրք, և վտակք խաղային՝ ի նը
մանէ ։

Ընդ հաց եւս կարասցէ տալ նա
մեզ. կամ պատրաստեսցէ սեղան
ժողովրդեան իւրոյ ։
Ա՛ան այսորիկ լուաւ զայս տէր
և յոյժ բարկացաւ. հուր բորբոքեցաւ
՝ի յակովբ. և բարկութիւն ել՝ ի
վերայ իսրայէլի ։
Ո՛չ ոչ հաւատացին յաստուած,
և ոչ յուսացան՝ ի փրկուն նորա ։
Հրամայեաց ամպոց՝ ի վերուստ, և
դրունս երկնից եբաց, և տեղեաց
՝ի նոսա զմանանայ՝ ի կերակուր ։
Հաց երկնից ետ նոցա, հաց հզ
բեղոտակաց կերան մարդիկ. և ի
ջոյց՝ ի նոսա կերակուր՝ ի լիութիւն ։
Եհան զհողմն հարաւոյ, և էած
զզօրութեամբ իւրով զհիւսիսից ։
Տեղեաց՝ ի նոսա միս որպէս զհող.
որպէս զաւազ ծովու զթռչունս
թեւաւորս ։
Ել՝ ի մէջ բանակի նոցա, և
շուրջ զվրանօք նոցա ։
Կերան և յագեցան յոյժ. և զցան
կուի նոցա ետ նոցա. և ոչինչ կա
րօտ եղեն՝ ի ցանկութենէ իւրեանց ։

Մինչդեռ կերակուրը ի բերանս
իւրեանց էին, բարկութիւն յա-
ստուծոյ եկ ի վերայ նոցա:
Սպան զազատս ի նոցանէ, և զընտ-
րիս ընտրից իսրայէլի սատակեաց:
Յայտ առնէին մեղան և եւս. և
ոչ հաւատային սքանչելեացն նորա:
Պահասեցան յուսոյնութեան ա-
ւուրբ նոցա, և ամբ նոցա վու-
ամապես անցին:
Յորժամ սպանանէր զնոսա, խընդ-
բէին զնա. դառնային և առաւօտ
առնէին առ աստուած:
Յիշեցին՝ զի նա օգնական էր նոցա.
ած բարձրեալ փրկիչ էր նոցա:
Սիրեցին զնա բերանօք իւրեանց,
և լեզուօք իւրեանց սուտս նմա.
և սիրտք նոցա ոչ էին ուղիղ ընդ
նմա, և ոչ հաւատային ուխտին նորա:
Այլ նա ինքն գթած էր. քաւէր ըզ-
մեղս նոցա, և ոչ սպանանէր:
Յաճախէր դարձուցանել զբար-
կութիւնն իւր, և ոչ բորբոքէր զա-
մենայն սրտմտութիւն իւր:
Յիշեաց՝ զի մարմին են նոքա. հո-

գի որ երանէ, այլ ոչ եւս դառնայ:
Քանիցս անգամ դառնացուցին զնա
նա յանապատի. և բարկացուցին
զբարձեալն յանդիպի:
Դարձան և փորձեցին զնա, և զսուրբ
բն իսրայէլի զայրացուցին:
Ոչ յիշեցին զձեռն նորա, յաւուր
որում փրկեաց զնոսա ի ձեռաց
նեղչաց նոցա:
Որպէս արար զնշանս և զարուես
սս իւր յերկրին եգիպտացւոց և
ի դաշտին տանեաց:
Դարձուց յարիւն զգետս նոցա. և
զանձրեւս նոցա, զի մի արբցեն:
Ուաքիս ի նոսա շանաճանճ և
կիթ զնոսա. և դորտիս ապականիչ
նոց զնոսա:
Ետ ժանկոյ զպտուղս նոցա, և զ-
վաստակս նոցա մարախոյ:
Եհար կարկտիւ զայգիս նոցա, և
զթզենիս նոցա եղեմամբ:
Արտնեաց ի կարկտուտ զանասու-
նս նոցա. և զստացուածս նոցա
հրոյ դատեաց:
Ուաքիս ի նոսա զսրտմտութիւն

բարկութեան իւրոյ, զպտմտու-
թիւն զբարկութի և զնեղութիւն:
Առաքեաց ՚ի նոսա տանջանս ՚ի ձե-
ռըն հրեշտակի չարի. և դիմեցոյց
՚ի նոսա զբտմտութ բարկութե իւրոյ:
Ոչ անխայեաց ՚ի մահու անել զան-
ձինըս նոցա. և զանասունս նոցա
՚ի մահ մատնեաց:
Ընդ զամենայն անդրանիկս ե-
գիպտացւոց, զսկիզբն ամենայն
վաստակոց նոցա ՚ի յարկս քամայ:
Հրդան եւ որպէս խաշին ժողո-
վըրդեան իւրոյ. և եհան զնոսա
որպէս զհօտ յանապատ:
Առաջնորդեաց նոցա յուսով, և
ոչ երկեան. և զթշնամիս նոցա ծով
ծածկեաց:
Ընդ զնոսա ՚ի լեառն սրբու-
թեան իւրոյ, ՚ի լեառն այն՝ զոր
ստացաւ աջ նորա:
Ւերժեաց յերեսաց նոցա զհեթա
նոսըս. և վիճակեցոյց ՚ի նոսա ըզ-
վիճակ ժառանգութեան իւրոյ,
և բնակեցոյց ՚ի յարկս նոցա զաղ-
գըն իսրայէլ:

փորձեցին դառնացուցին զաստ-
ուած բարձրեալն, և զվկայու-
թիւն նորա ոչ պահեցին:
Դարձան խոտորեցան որպէս և
հարքն իւրեանց, դարձան և ե-
ղեն որպէս զաղեղն թիւր:
Դարձեալ բարկացուցին զնա ՚ի բա-
մինըս իւրեանց, և դրօշելովք իւ-
եանց նախանձ արկին նմա:
Լուաւ աստուած, և արհամարհ-
եաց զնոսա, և անարգեաց յոյժ
զիսրայէլ:
Ւերժեաց յիւրմէ զխորանն ՚ի սե-
լովն, զխորանն՝ զոր բնակեցոյց ՚ի
մէջ մարդկան:
Մատնեաց ՚ի գերութիւն զզօրու-
թիւնս նոցա և զգեղս նոցա ՚ի ձե-
ռըս թշնամեաց նոցա:
Ընդել ՚ի սուր զժողովուրդ իւր.
և զժառանգութիւն իւրանտես արար:
Երիտասարդս նոցա եկեր հուր. և
վանկուսանաց նոցա ոչ ոք սգացաւ:
Քահանայք նոցա անկան ՚ի սուր, և
զայրիս նոցա ոչ ոք էր որ լայր:
Արթեաւ որպէս ՚ի քնոյ տէր,

որպէս հղօր զի թաւիէ զրնիլ։
Եհար յետս զիժնամիս իւր, և նա
խատինս յաւխտենից արար զնոսա։
Ասէ ցնա զնորան յոլեէտս,
և զազգն եվրեմի նա ոչ ընտրեաց։
Այլ ընտրեաց նա զազգն յուդայ.
զեառն սիօն, զոր և սիրեաց։
Շինեաց որպէս սիեղջերուի զսրբ-
բութիւն նորա. յերկրի հաս-
տատեաց զնա յաւխտեան։
Ընտրեաց զդաւիթ ծառայ իւր,
և ընկալաւ զնա ի հօտէ խաշանց.
ի վերջին ծնեալոցն ընկալաւ զնա։
Հովուել ղյակոբ ծառայ իւր, և
զիսրայէլ ժառանգութիւն իւր։
Երաժեր զնոսա խմաստութեամբ
սրտի իւրոյ. յանմեղութիւն ձե-
ռաց իւրոց առաջնորդէր նոցա։

Տաճք հգ։

ՍԱՂՄՈՍ ԻԸ

Սաղմոս յաւափ։

Ընտրեաց մինն հեթանոսք ի ժա-
ռանգութիւն քո. պղծեցին զտա-
ճար սուրբ քո։

Եդարին զերուսաղէմ որպէս զհիւ-
ղըս մրգ ապահաց. արկին զդիակու-
նըս ծառայից քոց ի հրշնոյ երկ-
նից, և զմարմինս սրբոց քոց գազա-
նաց երկրի։
Հեղին զարիւն նոցա որպէս ջուր
շուրջ զերուսաղէմ. և ոչ ոք եր
որ թաղէր զնոսա։
Եղաք մեք նախատինք դրացեաց մե-
ծոց. ծաղր և այպան կատականաց
այնոցիկ, որք շուրջ էին զմեօք։
Մինչեւ յերբ աեր՝ բարկանասդու-
խասաս. բորբոքեսցի որպէս հուր
նախանձ քո։
Հեղ զբարկութիւն քո ի վերայ
ազգացդ՝ որք զքեզ ոչ ճանաչեցին.
ի վերայ թագաւորացդ՝ որք զանուն
քո ոչ կարդացին. զի կերին զյակոբ
և զտեղի նորա աւերեցին։
Մի յիշեր զմեզ մեր զառաջինս.
վաղվաղ եկեսցէ առ մեզ ողորմու-
թիւն քո տէր, զի աղքատացաք յոյժ։
Օգնեա մեզ աստուած փրկիչ մեր
վասն փառաց անուան քո։
Տէր փրկեա զմեզ և քաւեա զմեզս

մեր վասն անուան քոյ։
Այլ երբէք ասացեն ի հեթանոս,
Թէ ուր է աստուած նոցա։
Այլ յայնմ ինչ լինի ի վերայ հեթանոսաց առաջի աչաց մերոց,
առ ի խնդրել վրէժ արեան ծառայից քոց՝ որ և հեղաւ։
Ատեան առաջի քո հեծութիւն կապելոց, ըստ մեծութեան բազկի քո շահեա դու զորդիս սպանելոց։
Հատո դրացեաց մերոց եօթնապատիկ ի ծոց նոցա, զնախատինս իւրեանց զոր նախատեցին զքեզ տէր։
Մեք ժողովուրդ և խաշն արօտի քոյ, խոստովանեցուք առ քեզ յաւիտեան. ազգէ յազգ պատմեսցուք զօրհնութիւնս քո։

Տունք ժգ։

ՍԱՂՄՈՍ ՀԱ

Ի կատարած. ի վերայ շառանգեչոցն վկայութիւնս. Սացմա ասափայ. ի վերայ եթովդացւոցն։

Ար հովուեսդ Իսրայէլի՝ նայեաց, որ առաջնորդես որպէս խաշին Յովսէփու։

Որ նստիս ի քրովբէս՝ յայտնեաց առաջի Եփրեմի, բենիամինի և մանասէի։
Զօրթո զզօրութիւնս քո, և եկ ի կեցուցանել զմեզ։
Ստուած զօրութեանց, դարձո զմեզ. երեւեցո զերեսս քո՝ ի մեզ, և կեցցուք։
Տէր ած զօրութեց, մինչեւ յերբ բարկանաս յաղօթս ծառայից քոց։
Ջամբեցեր մեզ հաց արտասուաց, և արբուցեր մեզ արտասուս չափով։
Արարեր զմեզ նախատինս դրացեաց մերոց, այսն կատականաց թշնամեաց մերոց։
Ստուած զօրութեանց, դարձո զմեզ. երեւեցո զերեսս քո՝ ի մեզ, և կեցցուք։
Այգի յեգիպտոսէ փոխեցեր. հալներ զհեթանոսս՝ և զնոսա տնկեր կեցեր, և առաջնորդեցեր նմա։
Հատատեցեր զարմատս նորա՝ և ելից զերկիր. ծածկեաց զլերինս հովանի նորա, և բարուձակ նորա

զմայրս աստուածոյ։
Զգեաց զորթ իւր մինչեւ ՚ի ծով.
մինչեւ ՚ի գետս են շառաւիղք նո՛ր։
Ընդէր քակեցեր զցանկն նո՛ր, և կը-
թեն զնա անցաւորք ճանապարհի։
Ապականեաց զնա խոզ անտառի.
և երէ վայրի ապածեցաւ ՚ի նմա։
Աստուած զօրութեանց, դարձ
հայեաց յերկնից և տես. այց արա
այգւոյս այսմիկ, և դարման տար
սմա, զոր տնկեաց աջ քո։
Ի վերայ որդւոյ մարդոյ՝ զոր զօրա-
ցուցեր զնա ՚ի քեզ. այրեցեալ
՚ի հուր և աւերեալ, ՚ի սաստ
քոմմէ կորիցէ։
Եղիցի ձեռն քո ՚ի վերայ առն, աջ
քո ՚ի վերայ որդւոյ մարդոյ, զոր
զօրացուցեր զնա ՚ի քեզ։
Ոչ եւս ՚ի բացեայ եղիցուք մեք ՚ի
քէն. կեցուսցես դու զմեզ, և զա-
նուն քո տէր կարդասցուք։
Աստուած զօրութեանց, դարձո
զմեզ. երեւեցո զերեսս քո ՚ի մեզ,
և կեցցուք։

Տունք ժբ։

ՍԱՂՄՈՍ 2

Ի կատարած. Ջառն հնձառաց. Սաղմոս յաստիճ։
Հինգերորդ շարաթուց։

Ցնծացէք առ ած, օգնականէ մեր.
աղաղակեցէք առ ած յակոբայ։
Ա՛ռէք սաղմոս, և տուք օրհնու-
թիւն. սաղմոս ասացէք նմա ՚ի
ձայն քաղցրութեան։
Փող հարէք ՚ի գլուխս ամսոյ, յա-
ւուր նշանաւորի տարեկանոց մե-
ծոց։
Ջրամանէ այս իսրայէլի, և իրա-
ւունք են աստուծոյ յակոբայ։
Վկայութիւն յոսէփու՝ զոր եդ
ընդ նմա. որպէս ելանէր նա յերկ-
րէն եգիպտացւոց, լեզու զոր ոչ
գիտէր՝ լուաւ։
Ի բաց արար ՚ի բեռանց զմիխուն
նորա, և զձեռս նորա յորթ և ՚ի
թիւծառայելոյ։
Ի նեղութեան կարդացեր առիս՝ և փրկ-
եցի զքեզ. լուայ քեզ ՚ի գաղտ-
նութեան մրրկին, և փորձեցի զքեզ
՚ի վերայ ջուրցն հակառակութեան։

Լսեր ժողովուրդ իմ՝ և վկայեմ քեզ, և իսրայէլ՝ թէ լսելիս ինձ։
Մի՛ եւս եղիցին քեզ աստուածք առ ժամայնք. և մի՛ երկիրպագանիցես դու աստուծոյ օտարի։
Ես եմ տէր աստուած քո՝ որ հանի զքեզ յերկրէն եգիպտացւոց, բաց զբերան քո՝ և լցից զդա։
Ժողովուրդ իմ ոչ լուաւ ձայնի իմում, և իսրայէլ չիս ինչ ոչ նայեցաւ։
Արձակի զնոսա ըստ սրտից իւրեանց. զի գնասցեն նոքա ըստ կամս անձանց իւրեանց։
Օ՜ի՛թէ ժողովրդեանն իմոյ լսելոյ էր ինձ, կամ իսրայէլի զճանապարհս իմ գնացեալ էր։
Որպէս զոչինչ խոնարհ արարեալ էր իմ զթշնամիս նորա, և՝ի վերայ նեղչաց նոցա արկեալ էր զձեռն իմ։
Թշնամիք տան տացին նմա, և եղիցին ժամանակք նոցա յաշխարհի։
Կերակրեաց զնոսա՝ ի պարարտուի ցորենոյ, և՝ի վիմէ մեղր

յագեցոյց նոցա։
Տուն՝ ժզ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԱ

Սաղմոս յառաջ։

Ընծ եկայք՝ ի ժողովս աստուծոյ, և՝ի միջի նոցա դատեր զնոսա։
Մինչեւ յե՞րբ դատէք անիրաւութիւն. և առնուք մեզաւորաց։
Դատ արարէք որբոյն և այրւոյ. իրաւունս արարէք տնանկին և խոնարհի։
Ապրեցուցէք զաղքատն և զտնանկսն, ՚ի ձեռաց մեզաւորի փրկեցէք զնոսա։
Ոչ իմացան և ոչ՚ի միտ առին, ՚ի խաւարի գնացին, և շարժեցան ամենայն հիմունք երկրի։
Ես ասացի՝ թէ աստ իցէք, կամ որդիք բարձրելոյն ամենեքեան։
Դուք ահաւադիկ որպէս զմարդիկ մեռանիք, և որպէս զմի ՚ի իշխանաց անկանիք։
Արի՛ աստ, և դատեա զերկիր. զի դու ժառանգեսցես զամ հեթանոսս։

Տուն՝ ը։ Գոբզաս ծբ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԲ

Օրհնութիւն · Սաղմոս յաստիճ ։

Աստուած ո՞ք եզ նմանիցի · մի լը-
ռեր և մի դադարիր աստուած ։
Ո՛վ ահա թշնամիք քո գոչեցին , և
ատելիք քո համբարձին զգլուխ
իւրեանց ։
Ի վերայ ժողովրդեան քո խորհուրդ
կեցին զգիտութիւն · խորհեցան
ի վերայ սրբոց քոց եւ ասացին ։
Եկայք սատակեսցուք զնոսա յազ-
գաց , եւ մի յիշեսցի անուն իսրա-
յէլի եւս ։
Խորհեցան միաբանութ ի միասին ·
եւ վասն քո ուխտ արարին ։
Բանակք եդոմայեցւոց եւ իսմա-
յելացիք , մոաբ եւ հագարացիք ։
Գեբալ՝ ամմո՛ն ամաղեկ , եւ այ-
լազգիքն ամենայն բնակչօքն հան-
դերձ ծուրայ ։
Նաեւ ասուր եկեալ էր ընդ նոսա ·
ամենեքեան սրբա զօրավիգն էին
որդւոցն ղովտայ ։
Արա զնոսա որպէս զմադիամ , որ-

պէս զսիսարայ , եւ որպէս զաբին
ի ծովծորան կիսոնի ։
Սատակեցան նոքա յականս դով-
րայ , եւ եղեն որպէս զաղբ երկրի ։
Արա զնշխանս նոցա որպէս զօրէբն ,
զէբն , զզէբէէ , եւ զսաղմանա ,
եւ զամենայն իշխանս նոցա ։
Որ՛ք ասացին՝ ժառանգեսցուք ի
մեզ զսրբութիւն աստուծոյ ։
Ընդ իմ՝ ասա զնոսա որպէս զանիւ ,
եւ որպէս զեղէգն առաջի հողմոյ ։
Որպէս հուր՝ զի այրէ զանտառս ,
որպէս բոց՝ զի կիզու զլերինս ։
Այսպէս հալածեսցես զնոսա մր-
րբիւս քով , եւ բարկութեամբ
քով խռովեցուսցես զնոսա ։
Լիր զերեսս նոցա անարգանօք , եւ
խնդրեսցեն զանուն քո տէր ։
Ամաչեսցեն եւ խռովեսցին յա-
ւիտեանս յաւիտենից , եւ ամօ-
թալից կորիցեն ։
Ծանիցեն զի անուն քո տէր է , եւ
դու միայն բարձրեալ ես ի վերայ
ամենայն երկրի ։

Տունք ժբ ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԹ

Ի կատարած . ջասն հնձանացն . որդւոցն կորխայ .
Սաղմոս դաւթի :

Մրպէս սիրելիք են յարկք քո տէր
զօրութեանց , ցանկայ և փափա-
քի անձն իմ ի գաւիթս քո :
Սիրտ իմ և մարմին իմ ցնծասցեն
առ աստուած կենդանի :
Քանզի ճնճղուկ եդիտ իւր տուն .
և տատրակ զբոյն՝ ուր դնիցէ զը-
ձագս իւր :
Սեղան քո տէր զօրութեանց , թա-
գաւոր իմ և աստուած իմ :
Երանի ամենեցուն՝ որ բնակեալ
են ի տան տեառն , յաւիտեանս
յաւիտենից օրհնեսցեն զքեզ :
Երանեալ է այր՝ որոյ օգնութիւն
իւր ի քէն է . ելս եդ ի սրտի իւ-
րում ի հովտէս տրամութեան ի
տեղւոջ՝ յորում մուխտեաց :
Օրհնութիւն առասցէ՝ որ զօրէ-
նըս դնէ . դնասցէ նա ի զօրութե-
նէ ի զօրութիւն . և երեւեսցի
աստուած հրեշտակաց ի սիւն :

Տէր ած զօրութեանց՝ լուր աղօ-
թից իմոց . ունկնդիր ած յակոբայ :
Ընդունող ես դու մեր . տես ած
և նայեաց յերեսս օծելոյ քոյ :
Վասն զի լաւ է ինձ մի օր ի գաւիթ
քոս քան զհազարս :
Ընտրեցի ես ընդ աղբ գալ ի տան
աստուծոյ առաւել , քան բնակել
նալ ի յարկս մեղաւորաց :
Օղորմութիւն և ճշմարտու-
թիւն սիրէ տէր աստուած մեր .
շնորհս և փառս տացէ :
Տէր ոչ պակաս առնէ զողորմու-
թիւն իւր յայնցանէ , որ գնան
յանբծութեան :
Տէր աստուած զօրութեանց , ե-
րանեալ է այր՝ որ յուսայ ի քեզ :
Տունք ԺԹ :

ՍԱՂՄՈՍ ՀԹ

Ի կատարած . որդւոցն կորխայ . Սաղմոս դաւթի :

Հաճեցար տէր ընդ երկիր քո , և
դարձուցեր զգերութիւն յակոբայ :
Թողեր զանիրաւութիւն ժողովրդի
դեան քոյ . և ծածկեցեր զամե-
նայն մեղս նոցա :

Լուեցուցեր զամենայն սրտմտու-
թիւնս քո. և դարձար ի բարկու-
թենէ սրտմտութեան քո։
Դարձ առ մեզ Ած փրկիչ մեր, և դադ-
ար զսրտմտութիւնս քո ի մէնջ։
Մի յաւիտեան բարկանար մեզ
տէր, և մի ձգեր զբարկութիւն
քո ազգէ ազգ։
Ոստուած դու դարձեալ կեցուս-
ցես զմեզ. և ժողովուրդ քո ու-
րախ եղիցի ի քեզ։
Ցոյց մեզ տէր զողորմութիւնս քո,
և զփրկութիւնս քո տուր մեզ։
Լուաք զի՞նչ խօսի տէր աստուած
մեր. խօսեսցի զխաղաղութիւն
ժողովրդեան իւրոյ առ սուրբս
իւր, և առ այնոսիկ որք դարձեալ
են առ նա սրտիւք։
Սակայն մերձ է առ երկիւղածս իւր
փրկութիւն նորա. բնակիլ փա-
ռաց նորա յերկրի մերում։
Ողորմութիւն և ճշմարտութիւն
պատահեսցին. արդարութիւն և
խաղաղութիւն համբուրեսցին։
Ճշմարտութի յերկրէ բուսցի. ար-

դարութիւն յերկնից երեւեսցի։
Տէր տացէ զբաղցրութիւն, և եր-
կիր մեր տացէ զպտուղ իւր. ար-
դարութի առաջի նորա գնասցէ.
դիցէ ի ճանապարհի զգնացս իւր։

Տուննք ժբ։ Գոբղաց խդ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԵ

Սացմոս դաւթի. Աւօթք երեկոյի։

Խոնարհեցո տէր զունկն քո և լուր
ինձ, զի աղքատ և տնանկ եմ ես։
Պահեա զանձն իմ սուրբ տէր. և
փրկեա զծառայս քո աստուած իմ,
որ ի քեզ յուսացեալ։
Ողորմեա ինձ տէր, զի առ քեզ
աղաղակեցի զօրհանապազ ուրախ
արա զանձն ծառայի քո, զի առ
քեզ տէր համբարձի զանձ իմ։
Զի դու տէր քաղցր և ուղիղ ես.
բազումողորմ առ ամենեսեան,
որք կարդան առ քեզ։
Ունկնդիր տէր աղօթից իմոց, և նայ-
եա ի ձայն խնդրուածոց իմոց։
Յաւուր նեղութեան իմոյ կոչ
զացի առ քեզ, և լուար ինձ։

Ոչ ոք է նման քեզ յաստուածս տէր,
և ոչ ոք է որպէս զգործս քո։
Ամենայն ազգս զոր արարեր՝ եկեսցեն և երկրպագցեն առաջի
քո, և փառաւորեսցեն զանուն քո յաւիտեան։
Մեծ ես դու տէր, և առնես սքանչելիս. և դու միայն ես աստուած։
Ուղղորդեա ինձ ի ճանապարհի քում, և գնացից ի ճշմարտութեան քում, և ուրախ եղիցի սիրտ
իմ երկնչել յանուանէ քումմէ։
Խոստովան եղէց առ քեզ տէր ամ
իմբողոքով սրտիւ իմով. փառաւորեսցեմ զանուն քո յաւիտեան։
Մեծ եղեր ի վերայ իմ ողորմութիւն քո տէր. և փրկեցեր զանձն
իմ ի դժոխոց ներքինոց։
Աստուած, անօրէնք յարեան ի վերայ իմ, և ժողովք հզօրաց խնդրեցին զանձն իմ, և ոչ համարեցան
զքեզ ամ առաջի իւրեանց։
Այլ դու տէր աստուած իմ, գթած
ես և ողորմած, երկայնամիտ և
ողորմելոմ և ճշմարիտ. նայեա առ

իս և ողորմեա ինձ։
Տուր զօրութիւն ծառայի քո. կեցո զորդի աղախնոյ քո, և արա առ
նշան բարութեան։
Տեսցենատելիք իմ և ամաչեսցեն.
զի դու տէր օգնեցեր ինձ և մխիթարեցեր զիս։

Տունք ԺԷ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԲ

Սացմոս օրհնութեան. որդւոցն կորխայ։

Ամենք ազգք ծափս տուք ձեռաց,
բերկրեցարուք առաջի Աստուծոյ
ձայնիւ ցնծութեան։
Զի Տէր բարձրեալ է սքանչելի,
թագաւոր մեծ ամենայն երկրի։
Հնազանդեցոյց զազգս մեզ, և զհեթանոսս ոտից տակ մերոց։
Ընտրեաց զմեզ զժառանգութիւն իւր, զգեղեցկութիւն Յակոբայ զոր սիրեաց։
Ելանէ Աստուած ի հրճուանս, և
Տէր ի ձայն փողոյ։
Պսալմոս երգեցէք Աստուծոյ մերում, պսալմոս երգեցէք։
Պսալմոս երգեցէք թագաւորի մերում, պսալմոս երգեցէք։
Զի թագաւոր ամենայն երկրի է
Աստուած, պսալմոս երգեցէք իմաստութեամբ։
Թագաւորեսցէ Աստուած ազգաց,
Աստուած նստի ի սուրբ աթոռ իւրում։
Իշխանք ազգաց ժողովեցան ընդ
Աստուծոյ Աբրահամու, զի Աստուծոյ են հզօրք երկրի, յոյժ
բարձրացան։

ղեն անդ ։

Որպէս զի ուրախ լիցին ՚ի քեզ ա-
մենեքեան, որոց բնակութիւն ՚ի
քէն է ։

Տունք զ ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԲ

Ի կատարած . ՅԱան մոցացեխայ իմաստութիւն . ՃԻ
եւ դաւառախանի եման իմաստութեամբ իսրայիլի ։

Տէր ած փրկութեան իմոյ, ՚ի տուէ
կարդացի և գիշերի առաջի քո ։
Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո տէր,
խոնարհեսցի ունկն քո ՚ի խնդըր-
ուածս իմ ։
Ո՛վ լցաւ չարչարանօք անձն իմ, և
կեանք իմ ՚ի դժոխս մերձեցան . և
համարեցայ ես ընդ այնոսիկ, որք
իջանեն ՚ի գուբ ։
Եղէ ես որպէս մարդ առանց օգնա-
կանի, և ՚ի մեռեալս ազատ ։
Որպէս գվիրաւորս, որք ննջեն ՚ի
գերեզմանս ։
Ո՛չ որս դու ոչ յիշեցեր, նորա ՚ի
ձեռանէ քումմէ մերժեցան ։
Եդին զիս ՚ի գբի՛ն ներքնում՛ն ՚ի խաւ-

արի և ՚ի ստուերս մահու ։
Ցիս հաստատեցաւ սրտմտութիւն
քո . զամենայն զալօսանս քո ածեր
՚ի վերայ իմ ։
Հեռի արարեր յինէն զծանօթս
իմ. և եդին զիս նշաւակ իւրեանց ։
Մատնեցայ և ոչ ելանեմ . աչք իմ
տկարացան յաղքատութենէ ։
Ընդարձակեցի առ տէր զօրհնապազ,
և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ ։
Միթէ մեռելոց առնիցես զսքանչ-
ելիս քո . կամ բժիշկք յարուցա-
ցո՛ւ խոստովանեսցին առ քեզ ։
Միթէ պատմեսցէ՞ ոք երբեք ՚ի գե-
րեզմանի զողորմութիւնս քո, կամ
զճշմարտութիւնս քո ՚ի կորստեան ։
Միթէ ճանաչեսցի՛ն ՚ի խաւարի քս-
քանչելիք քո, կամ արդարութիւն
քո յերկիր մոռացեալ ։
Ես առ քեզ տէր աղաղակեցի . ա-
ռաւօտու աղօթք իմ ժամանեա-
ցեն առ քեզ ։
Ընդէ՞ր տէր մերժես զանձն իմ,
կամ դարձուցանես զերեսս քո ՚ի
նէն ։

Տնանկ և վաստակաւոր եմ ես ՚ի
մանկութենէ իմմէ. ՚ի բարձրու-
թենէ խոնարհեցայ և ափշեցայ:
Ցիս հաստատեցաւ բարկութիւն քո.
արհաւիրք քո խռովեցուցին զիս:
Երջեցան զիննես որպէս ջուր, զոր
ամենայն պաշարեցին զիս ՚ի միասին:
Հեռի արարեր ՚ինէն զբարեկամս
իմ և զծանօթս իմ վասն թշուա-
ռութեան իմոյ:

Տուն ք ։ Գ՚ղ՚ղայս խբ ։

ՍԱՂՄՈՍ ՁԲ

Խոստովանութիւն եմանայ յերջայչացուց ։

Օ ողորմութիւնս քո տէր յաւի-
տեան օրհնեցից. ազգէ յազգ
պատմեցից զճշմարտութիւնս քո
բերանով իմով:
Ասացեր՝ Թէ աշխարհս ողորմու-
թեամբ շինեցար. յերկինս պատ-
րաստ եղիցի ճշմարտութիւն քո:
Եդի ուխտ ընտրելոց իմոց. երդ-
ուայ դաւիթ ծառայ իմոյ:
Յաւիտեան հաստատեցից զզաւակ

քո, և շինեցից ազգէ յազգ զա-
թոռ քո:
Խոստովան եղիցին երկինք սքան-
չելեացդ քոց տէր, և ճշմարտու-
թիւն քո յեկեղեցիս սրբոց:
Ո՞վ է յամպս որ հաւասարի քեզ.
կամ ո՞վ նմանիցի ան յորդիս այ:
Ած փառաւորեալ է ՚ի խորհուրդս
սրբոց իւրոց. մեծ և ահաւոր ՚ի վե-
րայ այնոցիկ որք շուրջ են զնովաւ:
Տէր աստ զօրութեանց, ո՞ նմանի
քեզ. հզօր ես դու տէր, և ճշմար-
տութիւն քո շուրջ է զքեզ:
Դու տիրես զօրութեանց ծովու,
և զհառաչս ալեացն նորա դու
ցածուցանես:
Դու խոնարհեցուցանես որպէս վի-
րաւորըս զամբարտաւանս. ՚ի զօ-
րութիւն բազկի քոյ ցրուեցեր զը-
թշնամիս քո:
Քո են երկինք և քո է երկիր. զաշ-
խարհըս լրիւ իւրով դու հաստա-
տեցեր. զհիւսիս և զծովս դու
արարեր. Թաբոր և հերմոն յա-
նուն քո ցնծասցեն:

Քո է բազուկ և քո է զօրութիւն,
զօրացի աջ քո. և բարձր եղիցի
ձեռն քո։
Յարդարութիւն և իրաւունս
հաստատեալ է աթոռ քո. ողոր-
մութիւն և ճշմարտութիւն գնա-
նասցեն առաջի երեսաց քոց։
Երանի ժողովրդեան, որ գիտեն
զօրհնութիւնս քո տէր. ի լոյս ե-
րեսաց քոց գնասցեն, և յանուն
քո ցնծասցեն զօրհանապազ, և
յարդարութեամբ քում բարձր եղիցին։
Պարծանք զօրութեանց մերոց դու
ես տէր. և ի կամս քո բարձր եղի-
ցի եղջիւր մեր։
Ի տեսանէ է օգնութիւն սրբոյն
իսրայէլի Թագաւորին մերոյ։
Յայնժամ խօսեցար տեսլեամբ
ընդ որդիս քո և ասացեր. եդից
զօգնութիւն իմ ի վերայ հզօրին,
և բարձր արարից զընտրեալն ի ժո-
ղովրդենէ իմմէ։
Գտի զդաւիթ ծառայ իմ, և իւ-
ղով սրբով իմով օծի զնա։
Ձեռն իմ ընկալցի զնա, և բազուկ

իմ զօրացուսցէ զնա։
Ոչ մեղիցէ նմա թշնամի, և որդի
անօրէնութեան ոչ չարչարեսցէ զնա։
Ջարից առաջի նորա զթշնամիս
նորա, և զատելիս նորա ի պար-
տութիւն մատնեցից։
Ճշմարտութիւն իմ և ողորմու-
թիւն իմ ընդ նմա, և յանուն իմ
բարձր եղիցի եղջիւր նորա։
Եդից ի ծովս զձեռն նորա, և ի
վերայ գետոց զաջ նորա։
Նա կարդասցէ առ իս՝ Հայր իմ ես
դու, աստ ընդունող փրկութեան իմոյ։
Ես անդրանիկ արարից զնա, և բար-
ձր քան զամենայն թագաւորս երկրի։
Յաւիտեան պահեցից նմա զողոր-
մութիւն իմ, և ուխտ իմ հաւա-
տարիմ ընդ նմա։
Ջաստատեցից յաւիտեանս յա-
ւիտենից զզաւակ նորա, և զաթո-
ռ նորա որպէս զաւուրս երկնից։
Թէ թողցեն որդիք նոցա զօրէնս իմ,
և իրաւունս իմ ոչ կատարեսցին գնա-
նալ։
Թէ զարդարութիւնս իմ անարգ

գեսցեն, և զպատուիրանս իմ ոչ
պահեսցեն։

Ձարից գաւազանաւ զանօրէնու-
թիւնս նոցա. և տանջանօք զա-
նիրաւութիւնս նոցա։

Բայց զողորմութիւն իմ ոչ արգելից ՚ի
նոցանէ, և ոչ նենգեցից ճշմար-
տութեանս իմում, և ոչ անարգեցից
զուխտ իմ. և ինչ որ ելանէ բնդ շըր-
թունս իմ, զայն ոչ արհամարհեցից։
Միանգամ երդուայ ՚ի սրբութիւն
իմ, թէ դաւթի ես ոչ ստեցից։
Զաւակ նորա յաւիտեան կացցէ.
և աթոռ նորա որպէս զարեգակն
առաջի իմ, և որպէս զլուսին ի
հաստատեալ է յաւիտեան վկայ
հաւատարիմ յերկինս։
Իսկ արդ դու մերժեցեր և անար-
գեցեր, և բնդ վայր հարեր զօծ-
եալ քո։
Դարձուցեր զուխտ ՚ի ծառայէ
քումմէ. պղծեցեր յերկրի զպըր-
կութիւն նորա։
Քակեցեր զամն պարիսպս նորա, և
եդեր զամուրս նորա ՚ի դողումն։

Յափշտակեցին զնա անցաւորք ճա-
նապարհի. և եղեւ նա նախատ-
բացեաց իւրոց։
Բարձր արարեր զաջ նեղչաց նո-
ցա. և ուրախ արարեր զամենայն
թշնամիս նորա։
Դարձուցեր զօգնուն ՚ի սրոյ նորա,
և ոչ ընկալար զնա ՚ի պատերազմի։
Սրբեցեր զպրկութիւն նորա, և զա-
թոռ նորա յերկիր կործանեցեր։
Նուազ արարեր զաւուրս ժամա-
նակաց նորա, և հեղեր զնովաւ
զամօթ։
Մինչեւ յե՞րբ դարձուցանես զե-
րեսս քո խափան. բորբոքեսցի որ-
պէս հուր բարկութիւն քո։
Իսկ արդ յիշեա և տես՝ թէ ովքե՞ս իմ
հանգիստ. միթէ ՚ի զո՞ւր ինչ ստեղ-
ծեր զամենայն որդիս մարդկան։
Ո՞վ է մարդ՝ որ կեցցէ և ոչ տեսցէ
զմահ, կամ փրկեսցէ զանձն իւր
՚ի ձեռաց դժոխոց։
Ո՞ւր են ողորմութիւնք քո տէր ա-
ռաջինք, զոր երդուար դաւթի
ճշմարտութեամբ քով։

Ցիչեա զնախատինս ծառայի քոյ,
զոր ընկալայ ՚ի ծոց իմ յազգաց
բազմաց։
Զոր նախատեցին թշնամիք քո
տէր, նախատեցին փոխանակ օ
ծելոյ քոյ։
Օրհնեալ տէր ած յաւիտեանս
յաւիտենից. եղիցի եղիցի։

Տունք խոլ։

Կանոնագրեալս է։ Սաղմոս ժգ։ Տունս յիսը։

ՕՐ ՀՆՈՒԹԻՒՆ ԵՍԱՑԵԱՑ ՈՐԴՒՈՑՆ ԱՄՈՎՍԱՑ։

Եօթե իզ։

Ի գիշերոց կանխէ հոգի իմ առ
ած առնել առ քեզ աստուած։
Զի ան զի լոյս են հրամանք քո ՚ի վե
րայ երկրի. ուսարուք զարդարու
թիւն բնակիչք երկրի։
Կարկեսցի ամբարիշտն, և այլ ոչ
եւս ուսցի առնել յերկրի զարդա
րութիւն ճշմարտութեան։
Բարձցի ամբարիշտն յերկրէ, և մի
տեսցէ զփառս աստուածոյ։

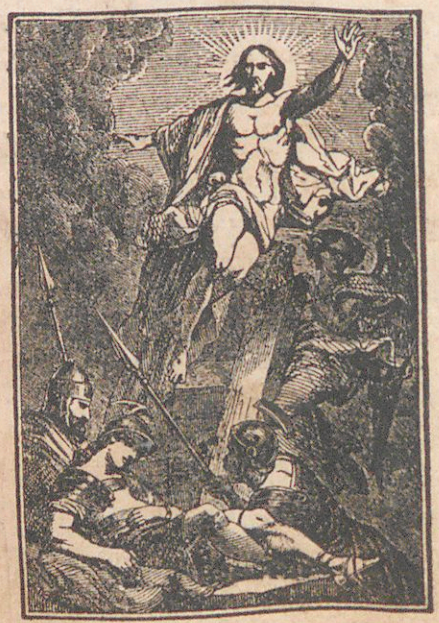
Տէր բարձր ես և բազուկ քո հզօր,
և նոքա ոչ գիտացին։
Ծանիցեն՝ ամաչեսցեն, և նախանձ
անիցի անխրատ ժողովրդեան. և
արդ հուր զթշնամիս քո կերիցէ։
Տէր աստուած մեր՝ տուր մեզ ըզխա
ղաղութիւն քո. զի բոլ ամենայն
գործոց մերոց հատուցեալ մեզ։
Տէր աստուած մեր՝ ատացիր զմեզ.
զի բաց ՚ի քէն զայլ ոք ոչ գիտեմք,
և զանուն քո անուանեմք զօրհնա
նապազ։
Իսկ արդ մեռեալք զկենդանութ
թիւն այլ ոչ տեսանիցեն. և ոչ
բժիշկք յարուցանիցեն։
Վասն այսորիկ ածեր հարեր սա
տակեցեր և ջնջեցեր զամենայն ա
րուեստ նոցա։
Յաւել տէր զազգ ՚ի վերայ չարին
ցաց և ած զազգ ՚ի վերայ անօրի
նաց երկրի։
Տէր ՚ի նեղութեան յիշեցաք զքե
զ. զի փոքր մի նեղութիւն է
խրատ քո ՚ի վերայ մեր։
Զարդեա երկունք յազգ՝ զի հասեալ

իցէ ժամանակ ծննդեան, և առ
ցաւս իւր ձչիցէ։
Ընդէս եղեալ սիրելոյ քումմ
ասէր. յահ և յերկիւղ քո յղաց-
եալ երկնեցաք, և ծնաք զհոգի
փրկութեան քո։
Ոչ եւս կոծանեսցուք մեք, այլ
կոծանեսցին անօրէնք երկրի։
Յարիցեն մեռեալք և կենդանասց-
ցին ամենեքեան, որք եղեալ են
ի գերեզմանս։
Օարթիցեն ցնծասցեն, և ուրախ
եղիցին դադարեալք յերկրի։
Այսն զի ցօղդ որ ցօղէ ի քէն, այդ
բժշկութիւնէ նոցա. բայց երկիրն
ամբարշտեալ սատակեսցի։
Խոյս տուր ժողովուրդ իմ. դնա մուտ
ի շուքս քո. և փակեա ըզ
դրունս քո առաջի երեսաց քոց։
Փախիր և թագիր առ ժամանակս մի,
մինչեւ անցցէ բարկութիւն տեառն։
Փառք հօր և որդւոյ և։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Խաղաղութեամբ տուողդ քրիստոս,
զխաղաղութի և զերկնային ողոր-
մութիւն պարգեւեա յարարածս քոս։
Արդասաւոր տէր, վասն սրբոյ հոգ-
ւոյն խաչիդ քոյ պատուականի, տէր,
ընկալ զաղաչանս մեր, և կեցո ըզ-
մեզ։

Ձքարոզն և զաղօթս ի վերջն երանեալ
կանանքն գայես ի 40 երեսն։

ՍԱՂՄՈՍ ՀԹ

Աչօթք Մովսէսի առն Աստուծոյ։

Տէր ապաւէն եղեր մեր ազգէ մինչեւ յազգ. մինչեւ լերինք հաստատեալ էին, և մինչեւ ըստեղծեալ էիր զերկիր և զամենայն տիեզերս։

Յաւիտենից մինչեւ յաւիտեանս դու ես. մի դարձուցաներ զմարդ ի տառապանս. և ասացեր, դարձարուք ասա իս որդիք մարդկան։

Ազատ ամ յաչս տեառն որպէս օր երեկի՛ զի էանց. որպէս պահ մի գիշերոյ. և ամք նոցա անարգուեցան։

Թեամբ եղիցին։

Ընդ առաւօտս որպէս դալարիք բուսցին. ընդ առաւօտս որպէս դալարի զուարձասցին և ծաղկեսցին. ընդ երեկոյս թարշամեսցին՝ չորասցին և անկցին։

Ուսուցեր մեզ ի բարկութեանէ քումմէ, և ի սրտմտութեան քումմէ մեզ խաւսեցար։

Եդեր զմեղս մեր առաջի քո, և ըղ-
կեանըս մեր ի լոյս երեսաց քոց:
Ամենայն աւուրք մեր նուաղեցան.
և ի բարկութենէ քումմէ խռովեցաք:
Յամանակ ամաց մերոց անդադար
որպէս սարդի. և թիւ աւուրց ա-
մաց մերոց ի նոսա՝ եօթանասուն
ամ:

Ապա թէ առաւել եւս՝ ութսուն
ամ. և որ ինչ աւելի է քան զայն,
ցաւօք և հեծութեամբ:
Նկն ի վերայ մեր հեծութիւն, և
խրատեցաք. իսկ արդ ո՞վ գիտասցէ
զզօրութիւն բարկութեան քո, և
կամ յահէ քումմէ զսգումսուր-
թիւն քո համարեսցի:
Ցայսպէս ցոյց ինձ զաջ քո. և որ խո-
նարհ են սրտիւք զիմաստուխս քո:
Դարձ տէր՝ մինչեւ յե՞րբ. միխիթար
եաց ի ծառայս քո:
Լցաք առաւօտու ողորմութեամբ
քով, ցնծացաք և ուրախ եղաք
զամ աւուրս կենաց մերոց:
Ուրախ եղաք փոխանակ աւուրցն,
յորս խոնարհ արարեր զմեզ և ա-

մացըն՝ յորս տեսաք զչարչարանս:
Նայեաց տէր ի ծառայս քո և ի գործ
ձըս ձեռաց քոց, և առաջնորդեա
որդւոց նոցա. եղիցի լոյս տեառն
աստուծոյ ի վերայ մեր:
Գործս ձեռաց մերոց ուղիղ ա-
րա ի մեզ տէր. և զգործս ձեռաց
մերոց յաջողեա մեզ:

Տունք ժզ:

ՍԱՂՄՈՍ Ղ

Օրհնութիւն գոչութեան դաւթի:

Որ բնակեալն է յօգնութիւն բարձ-
րելոյն, ընդ հովանեաւ աստուա-
ծոյ յերկինս հանգիցէ:
Ասացէ տեառն՝ ընդունող իմ ես,
ապաւէն իմ աստուած, և ես յու-
սամ՝ ի նա:
Նա փրկեացէ զիս յորոգայթէ որսո-
ղին, և ի բանից ի խռովութէ:
Թիկնամէջս իւր ընկալցի զքեզ,
ի հովանի թեւոց նորա յուսասցիս:
Ոպէս զվէն շուրջ եղիցի զքեզ
ճշմարտութիւն նորա:
Ոչ երկիցես դու յերկիւղէ գիշե-

ւի, և ոչ՝ ինեաէ՝ որ թուչի՝ ի տուէ։
Յիրե որ չջլի՝ ի խաւարի, ՝ի գայ-
թակղուիենէ դիւին՝ ի հասարակ
աւուր։

Ընկցին՝ ի կողմանէ քումմէ հա-
զարք, և բիւրք ընդ աջմէ քումմէ,
և առ քեզ ինչ ոչ մերձենայցին։
Բայց միայն աչօք քովք հայեսցիս
դու, և հատուցումն մեղաւորաց
տեսցես, զի դու տէր յոյս իմ ես։
Ո՛ բարձրեալն արարեր քեզ ապա-
ւէն. զի ոչ հասցեն առ քեզ չարք.
և տանջանք մի՛ մերձենայցին՝ ի յար-
կըս քո։
Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ
է վասն քո՝ ի պահել զքեզ յամե-
նայն ճանապարհըս քո։
Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին զը-
քեզ, զի մի՛ երբեք հարցես զքարի
զոտն քո։
Ի վիրայ իժից և քարբից դնասցես
դու, և առ ոտն կոխեսցես զա-
ռիւծն և զվիշապն։
Քանզի յիս յուսացաւ, և փրկեմ
ցից զնա. հովանի եղէց նմա, զի

ծանեաւ զանուն իմ։
Կարդասցէ առիս, և ես լուայց նը-
մա. և առ նմա եղէց՝ ի նեղութեան։
Փրկեցից և փառաւորեցից զը-
նա. երկայն աւուրբք լցուցից,
և ցուցից նմա զփրկութիւն իմ։

[Տունք ԺԶ։

ՍԱՂՄՈՍ ՂԱ

Սաղմոս օրհնութեան առաւր չարաչարաց՝ ի դաւիթ։

Բարի է խոստովան լինիլ տեն և սաղ-
մոս ասել անուան քում բարձրեալ։
Պատմել առաւօտու զողորմութիս
քո, և զճշմարտութիս քո՝ ի գիշերի։
Տասնաղեաւ սաղմոսարանաւ, ՝ի
ձայն օրհնութեան գոմել։
Որպես արարեր զիս տէր յարա-
րածըս քո, և՝ ի գործս ձեռաց քոց
ցնծացայց։
Մրպէս զի մեծ են գործք քո տէր,
և յոյժ խոր են խորհուրդք քո։
Ընդ անպիտամ զայս ոչ ծանիցէ, և
անմիտն զայս ոչ առնու՝ ի միտս։
Ի բուսանիլ մեղաւորաց որպէս
խոտ, ՝ի ծաղկիլ այնոցիկ՝ ոչք գոլ

ծեն զանօրէնութիւն։
Սատակեացին յաւիտեանս յաւիտենից. և դու բարձրեալ ես յաւիտեանս տէր։
Օ՛ի ահա թշնամիք քո տէր, զի ահա թշնամիք քո կորիցեն. ցրուեսցին ամենեքեան՝ որք գործեն զանօրէնութիւն։
Բարձր եղիցի որպես միեղջերուի եղջիւր իմ, և ծերութիւն իմ՛ի ձէթ պարարտութեան։
Նայեաց ակն իմ՛ի թշնամիս իմ, որք յարուցեալ են՛ի վերայ իմ չարս, ՛ի նոսա լսելոյ ունկն իմ։
Արդարքն որպես զարմանեալիս ծաղկեսցին. որպես զմայրան լիբանանու բազուկք եղիցին։
Տնկեալք եղիցին՛ի տան Տեառն, և՛ի գաւիթս Աստուծոյ մերոյ ծաղկեսցին։
Եւս և բազուկք եղիցին՛ի ծերութիւն պարարտութեան. զի լրիւք և փափուկք եղիցին՛ի պատմելոյ զի ուղիղ է տէր Աստուած մեր, և ոչ գոյ՛ի նմա անիրաւութիւն։

Տունք ժգ։ Վարդայս կազ

ՍԱՂՄՈՍ ՂԲ

Յաւուրն առաջին շաբաթու, յոր հատուցեցաւ երկիր. օրհնութիւն գոչգոչեան դաւիթ։

Տէր թագաւորեաց, վայելչութիւն զգեցաւ. զգեցաւ տէր զզօրութիւն ընդ մէջ լար էած։
Հաստատեաց զաշխարհ՝ զի մի սասանեսցի, պատրաստէ ամբոռ քո, ՛ի սկզբանէ յաւիտեանս դու ես։
Ամբարձան գետք տէր, և ամբարձին գետք զձայնս իւրեանց. և յարիցեն գետք՛ի գնացս իւրեանց։
Ի ձայնէ ջուրց բազմաց, սքանչելի եղեն զբօսանք ծովու։
Սքանչելի ես դու տէր՛ի բարձունս նըս. վկայութիւնք քո մեք յոյժ հաւատացան։
Տան քում վայելէ սրբութիւն տէր ընդ երկայն աւուրս։

Տունք ղ։

ՍԱՂՄՈՍ ՂԳ

Սաղմոս դաւթի՝ երեքշաբաթու։

Աստուած վրէժխնդիր, տէր աստ

ուած վրէժխնդիր յայտնեցար։
Բարձր լեր որ դատես զերկիր. հա-
տո զհատուցումն ամբարտաւանից։
Մինչեւ յերբ մեղաւորք տէր, մին-
չեւ յերբ մեղաւորք պարծեսցին։
Բարբառեալ խօսէին զանիրաւու-
թիւն. խօսեսցին ամենեքեան
որք գործեն զանօրէնութիւն։
Ո՛ժողովուրդս քո տէր խոնարհ ա-
րարին, և ժառանգութիւն քո
չարչարեցին։
Որբն և զպանդուխտն սպանին,
զորբան կատորեցին և ասացին. ոչ
տեսանէ զայս տէր, և ոչ՚ի միտ
առնու աստուած յակոբայ։
Խելացարուք անզգամք ժողովրդոց,
և անմիտք՝ մինչեւ յերբ ոչ ա-
նուք՚ի միտ։
Որպէս զի թէ որ տնկեաց զունկն՝
ինքն ոչ լսիցէ, կամ որ ստեղծ
զակն՝ ինքն ոչ տեսանիցէ։
Որ խրատէ զազինս, որպէս թէ ոչ
յանդիմանեսցէ. որ ուսուցանէ
մարդոյ զգիտութիւն. տէր ճա-
նաչէ զխորհուրդս մարդկան, զի

են ընդունայնք։
Երանի մարդոյ՝ զոր խրատես դու
տէր, և յօրինաց քոց ուսուցանես
դու նմա։
Ցածուցանես դու նմա զաւուրս
չարութեան, մինչեւ փորեսցի
խորխորատ մեղաւորին։
Ոչ մերժէ տէր զժողովուրդ իւր,
և զժառանգութիւն իւր ոչ առ-
նէ անտես։
Մինչեւ դարձցին իրաւունք յար-
դարութիւն. ընկալցին զնա ամե-
նեքեան որք ուղիղ են սրտիւք։
Ո՞վ յարիցէ ընդ իս՚ի վերայ չա-
րից. կամ ո՞վ հաւասարեսցի ինձ
՚ի վերայ այնոցիկ, որք գործեն զա-
նօրէնութիւն։
Եթէ ոչ տեառն օգնեալ էր ինձ,
փոքր ևս եւս բնակեալ էր անձն
իմ՚ի դժոխս։
Թէ ասէի՝ թէ սահ սասանեցան ոտք
իմ, ողորմութիւն քո տէր օգնէր ինձ։
Ըստ բազում ցաւոց սրտի իմոյ՝
մխիթարութիւն քո ուրախ առ-
նէր զանձն իմ։

Մի՛ հաւատարեսցի քեզ ամբոխ ա-
նօրինութեան, ո պատճառէ ըզ-
վաստակս ընդդէմ հրամանի։
Որսացին զանձն արդարոյ, և զա-
րիւն անբիծ պարտաւորառնէին։
Եղեւ տէր ապաւէնիմ. աստուած
օգնական յուսոյ իմոյ։
Հատուսցէ նոցա տէր ըստ անօ-
րինութեան նոցա. և ըստ չարու-
թեան նոցա կործանեսցէ զնոսա
տէր աստուած մեր։

Տունք իա։

ՍԱՂՄՈՍ ՂԴ

Օրհնութիւն գոյութեան դատի։

Եկայք ցնծասցուք ի տէր. աղա-
ղակեսցուք առ ՀԱՅ փրկիչ մեր։
Կանխեսցուք առաջի նորա խոս-
տովանութեամբ. և սաղմոսիւք
աղաղակեսցուք առ նա։
Ըստուած մեծ է, տէր թագաւոր
մեծ ի վերոյ ամենայն երկրի։
Ի ձեռս նորա են ամենայն տիեզերք
երկրի, և բարձրութիւնք լերանց
նորա են։

Նորա է ծով՝ և նա արար զնա, և
զցամաք ձեռք նորա ստեղծին։
Եկայք երկիրպագցուք նմա. անկ-
ցուք և լացցուք առաջի տեառն
արարչին մերոյ։
Նա ինքն է տէր աստուած մեր. մեք
ժողովուրդք ձեռին նորա, և խաշ-
նի արօտի նորա։
Ընդ այսօր եթէ ձայնի նորա լսիցէք,
մի խստացուցանէք զսիրտս ձեր որ-
պէս ի դառնութեան։
Յաւուրն փորձութեան յանապատ
տին ուր փորձեցին զիս հարքն ձեր,
քննեցին զիս, և տեսին զգործս իմ
զբառասուն ամ։
Յանացի ընդ ազգին ընդ այնմիկ և
ասացի՝ միշտ մոլորեալ են սրտիւք.
և նոքա ոչ ծանեան զճանապարհս
իմ։
Որպէս երդուայ ի բարկութեան ի
մուտ, թէ մտցեն ի հանգիստ իմ։

Տունք իա։ Դար ղայս լը։

ՍԱՂՄՈՍ ՂԵ

Սաղմոս դաւթի . ի ժամանակի ձի տաճարն շինեցաւ :

Օրհնեցէք զտէր յօրհնուին նոր . օրհնեցէք զտէր ամենայն երկիր : Օրհնեցէք զտէր և օրհնեցէք զանուն նորա . աւետարանեցէք օր ըստ օրէ զփրկութիւն նորա : պատմեցէք ի հեթանոս զփառս նորա , յամենայն ժողովուրդս զգլխքանչելիս նորա : Մեծ է տէր և օրհնեալ է յոյժ . ահարկու է նա ի վերայ ամ կուոց : Ամենայն կուռք հեթանոսաց դեւք են . այլ տէր զերկինս ստար : Խոստովանութիւն և վայելչութիւն առաջի նորա . սրբութիւն և մեծվայելչութիւն ի սրբութեան նորա : Մատուցէք ձեր տոհմք ազանց . մատուցէք ձեր զփառս և զպատիւ . մատուցէք ձեր զփառս անուանն ի : Ընդէք պատարագս և մտէք ի սբրահեղս նորա . երկիրպագէք աեառն ի գաւիթս սրբութեան նորա , և խռովեսցի յերեսաց նորա

ամենայն երկիր :

Ասացէք ի հեթանոսս թէ տէր թագաւորեաց . հաստատեաց զաշխարհս ի մի ստանալոյ . և դատէ զժողովուրդս իւր ուղղութիւ : Ուրախ եղիցին երկինք , և ցնծասցէ երկիր . զօրաշարժասցի ծով լըիւթովք . ցնծասցեն դաշտք , և ամենայն որ է ի նոսա : Այնժամ ցնծասցեն ամ ծառք անտառի յերեսաց աեառն զի գայ , և գայ նա ի դատել զերկիր : Դատէ զտիեզերս իրաւամբք , և զժողովուրդս ամենայն ճշմարտութեամբ :

Ջուխք ԺԲ :

ՍԱՂՄՈՍ ՂԶ

Սաղմոս դաւթի . ի ժամանակի ձի երկիրն հաստատեցաւ .

Տէր թագաւորեաց՝ ցնծասցէ երկիր . ուրախ եղիցին կղզիք բազումք :

Ամպ և մէգ շուրջ են զնմանաւ . արդարութիւն և յարդարութիւն ուղ

զեալ է աթոռ նորա։
Ջուր առաջի նորա գնասցէ, և
այրեսցէ շուրջ զթշնամիս նորա։
Երեւեցան փայլատակունք նորա
տիեզերաց. եռեաւ և սասանեցաւ
երկիր։

Լերինք ոսպէս մոմ հալեցան յե-
րեսաց տեառն, յերեսաց տեառն
ամենայն երկիր։
Պատմեսցեն երկինք զարդարու-
թիւն նորա. և տեսցեն ամենայն
ժողովուրդք զփառս նորա։
Ամաչեսցեն ամենեքեան որք եր-
կիւղածանեն կռոց, և որք պար-
ծին ի դիւոցեալս իւրեանց։
Երկիւղածացեն նմա ամ հրեշտակք
նորա, զի լուաւ և ուրախ եղեւ սիւ-
ն. և յինծացեն դստերք յուդայ
վան իրաւանց քոց տէր։
Զի դու բարձրեալ ես ի վերոյ ա-
մենայն երկրի. յոյժ բարձրացար
ի վերոյ ամենայն կռոց։
Որք սիրէք զտէր, ատեցէք չա-
րութիւն. պահէ տէր զանձինս
սրբոց իւրոց, ի ձեռաց մեղա-

րի փրկեացէ զնոսա։
Լոյս ծագեաց արդարոց. ուղղոց
սրտից եղեւ ուրախութիւն։
Ուրախ եղերուք արդարք ի տէր.
և խոստովան եղերուք յիշատակի
սրբութեան նորա։

Տունք ժբ։

ՍԱՂՄՈՍ ՂԵ

Սաղմոս դաւթի օրհնութեան։

Օրհնեցէք զտէր յօրհնութիւն
նոր, զի սքանչելիս արար։
Փրկեաց զնա աջ իւր, և բազուկ
սուրբ իւր։
Եցոյց տէր զփրկութիւն իւր, առաջի
ազգաց յայտնեաց զարդարութիւն իւր։
Յիշեաց ողորմութիւն իւրոյ զյակոբ,
ճշմարտութեամբ իւրոյ զտունն
իսրայէլի. և տեսին ամենայն ծագք
երկրի զփրկութիւն աստուծոյ մերոյ։
Ցնծացեալ առ տէր ամենայն եր-
կիր. օրհնեցէք ցնծացէք և սաղ-
մոսասացէք։
Սաղմոս ասացէք ամ մերոյ օրհնու-
օրհնութիւն և ի ձայն սաղմոսաց։

Ի ձայն օրհնութեանէ կուածոյ փողոյ, օրհնութեամբ ցնծութեամբ և Ի ձայն եղջերս փողոյ. աղաղակեցէք առաջի Թագաւորին տեառն։ Խռովեսցի ծով լցիւ իւրով, տիեզերք և ամ բնակիչք նր. և գետք ծափս հարցեն Ի միասին ձեռամբ։ Լերինք ցնծասցեն առաջի տեառն, զի գայ զի հասեալ է տէր Ի դատել զերկիր։

Դատէ զաշխարհս արդարութեամբ և զժողովուրդս իւր ուղղութիւ։

Տունք ժ։ Գոբզայս լգ։

ՍԱՂՄՈՍ ՂԲ

Սացմոս դաւթի։

Տէր Թագաւորեաց, բարկացան ժողովուրդք. որ նստիս Ի քրովբէս, սասանեցաւ երկիր։

Տէր Ի սիօն մեծ է, և բարձր է Ի վերայ ամենայն ժողովրդոց։

Խոստովանեցուք անուանդ քում մեծի, զի սուրբ է. և պատիւ Թագաւորի զիրաւունս սիրէ։

Դու պատրաստեցեր ուղղութիւն, զիրաւունս և զարդարութիւն Յակոբայ դու արարեր։

Բարձր արարէք զտէր աստուած մեր. երկիրպագէք պատուանդանի ոտից նորա զի սուրբ է։

Մովսէս և Ահարօն երիցունք նորա. սամուէլ ընդ այնոսիկ, որք կարդան զանուն նորա։

Կարդային առ տէր և նա լսէր նոցա, և Ի սիւն ամպոյ խօսէր ընդ նոսա։

Պահէին զվկայութիւնս նորա և զհրամանս զոր ետ նոցա։

Տէր աստուած մեր՝ դու լսէիր նոցա, աստուած՝ դու քաւիչ լինէիր նոցա, և վրէժխնդիր Ի վերայ ամենայն գործոց նոցա։

Բարձր արարէք զտէր Ած մեր. երկրպագէք Ի լեառն սուրբ նորա, զի սուրբ է տէր աստուած մեր։

Տունք ժ։

ՍԱՂՄՈՍ ՂԳ

Սացմոս խոստովանութեան դաւթի։

Աղաղակեցէք առ տէր ամ երկիր։

ծառայեցէք տեառն ուրախութ։
Մտէք առաջի նորա ցնծութեամբ.
ծաներուք զի նա է տէր ամէն մեր։
Նա արար զմեզ, և ոչ մեք էաք. մեք
ժողովուրդք և խաշն արօտի նորա։
Մտէք ընդ դրունս նորա խոստովա-
նութ, և օրհնութ ի յարկս նորա։
Խոստովան եղերուք տեառն, և
օրհնեցէք զանուն նորա։
Քաղցր է տէր, յաւիտեան է ողոր-
մութիւն նորա. ազգէ մինչեւ
յազգ է ճշմարտութիւն նորա։

Տունք ղ։

ՍԱՂՄՈՍ ճ

Սացմոս դաւթի։

Ցողմութիւն և յիրաւունս օրհ-
նեցից զքեզ տէր. սաղմոս առա-
ցից և ի միտ առից։
Ո՛անապարհ ամբիծ մինչեւ եկես
ցե առ ես. զի գնայի ես յամբծու-
սրտի խոյ ի մէջ տան իմոյ։
Ոչ եդի առաջի աչաց իմոց զիրս ա-
նիրաւութեան. ոչ առնէին զա-
նօրէնութիւն, ատեցի։

Ոչ մերձեցաւ առ իս որ թիւրն էր
սրտիւ. խոտորեալ չինէն անդաս
մին, և ես ինչ ոչ գիտէի։
Որ խօսէր գաղտ զընկերն իւրմէ,
զնա բացէ ի բաց հալածէի։
Որ ամբարտաւան էր աչօք և ագահ
սրտիւ, ընդ նմա և հաց ոչ ուտէի։
Աչք իմ ի հաւատացեալս երկրի,
զի նստցին նոքա ընդ իս։
Որ գնայր ի ճանապարհ ամբիծ,
նա պաշտէր զիս։
Ոչ բնակէր ի մէջ տան իմոյ՝ որ առ-
նէր զամբարտաւանութիւն. որ
խօսէր զանիրաւութի, չէր յաջող
եալ նմա առաջի աչաց իմոց։
Ընդ առաւօտս սպանանէի զամ մե-
ղաւորս երկրի. զի սատակեցից ի
քաղաքի տեառն զամենեսեան՝ որք
գործեն զանօրէնութիւն։

Տունք ժ։ Գոբղաս իզ։

ՍԱՂՄՈՍ ճԱ

Աւետիք ուրբի. իբրեւ ձանձրացաւ առաջի տեառն
սփռեացն ջինդրուածս իւր։

Տէր՝ լուր աղօթից իմոց, աղաղակ

իմ առ քեզ եկեսցէ, և մի՛ դարձուցանես զերեսս քո ինէն։
Ցաւուր նեղութեան իմոյ խոնարհեցո առ իս զունկն քո. յորում աւուր կարգամ առ քեզ, վաղվաղակի լուր ինձ։
Սպառեցան որպէս ծուխ աւուրք իմ, և ոսկերք իմ որպէս խոտ չորացան։
Հարայ ես որպէս խոտ՝ և ցամաքեցաւ սիրտ իմ. մոռացայ ուտել զհաց իմ՝ ի ձայնէ հեծութեան իմոյ։
Կցեցաւ ոսկր իմ ի մարմին իմ. նմանեցայ ես հաւալասան անապատի։
Եղէ ես որպէս բու յաւերակի, տըքնեցայ և եղէ ես որպէս ճնճղուկ միայն ի տանիս։
Նախատեցին զիս թշնամիք իմ զօրհասանապազ, և գովիչք իմ ինեւ երդնուին։
Ո՛մոխիր որպէս զհաց կերի, և զըմպելին իմ ապտաստուօք խառնեցի։
Երեսաց բարկութեանդ սրտմտութեանդ քո. զի դու բարձրացուցեր, և

խոնարհեցուցեր զիս։
Ընդդէմ իմ որպէս հովանի անցին, և ես որպէս խոտ ցամաքեցայ։
Դու տէր յաւիտեան կաս. և յիշատակ քոյ ազգէ ազգ։
Դու յարուցեալ գթասցիս ի վերայ սիովնի. ժամանակ գթալոյ նորա հասեալ է ժամ։
Հաճեցան ծառայք քո ընդ քարինս նորա, և ի հողս նորա գթասցին։
Երկիցեն հեթանոսք յանուանէ քումմէ, և ամենայն թագաւորք երկրի ի փառաց քոց։
Շինէ տէր զսիովն. և երեւեսցի փառօք իւրովք ի նմա։
Հայեցաւ նա յաղօթս խոնարհից, և ոչ արհամարհեաց զինդրուածս նոցա։
Գրեսցի այս յազգ յայլ. ժողովուրդ զոր ստացեալ է, օրհնեսցէ զտէր։
Հայեցաւ նա ի բարձանց ի սրբութենէ իւրմէ. տէր յերկինից յերկիր հայեցաւ։
Լսել զհեծութիւն կապելոց, և արձակել զորդիս մահաստարտաց։

Պատմել ՚ի սիօն զանուն տեառն,
և զօրհնութիւնս յերուսաղէմ։
Ժողովել ժողովուրդս ՚ի միասին. և
թագաւորսն ծառայել տեառն։
Պատասխանի եւ նմա ՚ի ճանապարհ
հին զօրութեան իւրոյ. զնուա
զութիւն աւուրց իմոց ասա ինձ,
և մի հաներ զիս ՚ի կէս աւուրց ի
մոց. զի ազգէ յազգ են ամք քո։
Ի սկզբանէ տէր զհիմունս երկրի
հաստատեցեր. և գործք ձեռաց
քոց երկինք են։
Նոքա անցանեն, և դու կաս և մը
նաս յաւիտեան։
Ամենեքեան որպէս զձորձս մաշես
ցին. և որպէս զվերարկուս փո
խես զնոսա, և փոխեսցին։
Բայց դու նոյն ինքն ես, և ամք քո
ոչ անցանեն. որդիք ծառայից քոց
բնակեսցին ՚ի նմա. և զաւակինո
ցա յաւիտեան յաջողեսցի։

Տունք իզ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԲ

Սաղմոս դաւթի։

Օրհնեա անձն իմ զտէր, և ամ

ոակերք իմ զանուն սուրբ նորա։
Օրհնեա անձն իմ զտէր, և մի մո
ռանար զամենայն տուրս նորա։
Ո քաւէ զամեղս քո, բժշկէ զամե
նայն հիւանդութիւնս քո։
Ո փրկէ յապականութենէ զկեա
նս քո, պսակէ զքեզ ողորմու
թեամբ և գթութեամբ։
Ո լնու ՚ի բարութիւնէ զպանկու
թիւն քո. նորոգեսցի որպէս արծ
ուոյ մանկութիւն քո։
Առնէ ողորմութիւնս տէր, և դ
բաւունս ամենայն ընդհեղոց։
Ճանոյց տէր զճանապարհս իւր մով
սէս, և որդւոցն իսրայէլի զկամս
իւր։
Գթած ողորմած է տէր, երկայնա
միտ և բազումողորմ։
Ոչ իսպառ բարկանայ մեզ տէր,
և ոչ յաւիտեան սպահէ ոխս։
Ոչ ըստ մեղաց մերոց արար մեզ
տէր, և ոչ ըստ անօրէնութեան
մերում հատոյց մեզ։
Այլ որպէս բարձր են երկինք յերկ
րէ, այնպէս զօրացոյց տէր զողոր

մուԹիւն իւր ՚ի վերայ երկիւղած
ծայց իւրոց։
Որչափ հեռի՛ն արեւելք յարեւ-
մըտից, այնչափ հեռի՛ արար ՚ի
մէնջ զանօրէնուԹիւնս մեր։
Որպէս գԹայ հայր ՚ի վերայ որդ-
ւոց իւրոց, այնպէս գԹացի տէր
յերկիւղածս իւր։
Ո՛ի նա գիտաց զստեղծուածս մեր,
և յիշեաց ԹէՀող եմք։
Մարդոյ որպէս խոտոյ են աւուրք
իւր. որպէս ծաղիկ վայրի այնպէս
ծաղկի։
Ընդէ՛ ՚ի նմա հողմ, և ոչ է՛ և ոչ
եւս երեւի տեղի նորա։
Բայց ողորմուԹիւն տեառն մնայ
յաւիտեան յաւիտենից ՚ի վերայ
երկիւղածաց իւրոց, և արդարու-
նորա յորդւոց մինչեւ յորդիս։
Ո՛յք պահեն զուխտս նորա, յի-
շեն զպատուիրանս նորա և առ-
նեն զնա։
Տէր յերկինս պատրաստեաց զա-
Թոռ իւր. աՀքայուԹիւն նորա
ամենեցուն տիրէ։

Օրհնեցէք զտէր ամենայն հրեշ-
տակք նորա՝ հզօրք զօրուԹեամբ,
պյք առնէք զբան նորա ՚ի լսել
ձայնի պատգամաց նորա։
Օրհնեցէք զտէր ամենայն զօրու-
Թիւնք նորա, պաշտօնեայք և ա-
րարողք կամաց նորա։
Օրհնեցէք զտէր ամ գործք նորա.
զի ընդ ամենայն տեղիս է տէրու-
նորա. օրհնեա անձն իմ զտէր։
Տունք լբ։ Վարձայս լբ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԹ.

Սաղմոս դաւԹի. ՚ի վերայ աշխարհագործ արաբածոց։

Օրհնեա անձն իմ զտէր. տէր
աստուած իմ մեծ եղեր յոյժ։
խոստովանուԹիւն և մեծվայել
զուԹիւն զգեցար, արկեալ զլոյս
որպէս զօձիոյ. ձգեցեր զերկինս
որպէս զվտորան, և արկեր ՚ի վերայ
ջուրց զվերնայարկս նորա։
Որ դնէ յամպս զդնացս իւր, և շրջ-
ջի նա ՚ի վերայ Թեւոց հողմոց։
Որ արար զհրեշտակս իւր հոգիս, և

զպաշտօնեայս իւր՝ի հուր կիզել։
Հաստատեաց զերկիր՝ի վերայ հաս-
տատութեան իւրոյ, զի մի սասա-
նեսցի յաւիտեան։
Խորք որպես զգեստ վերարկու է
նր. ՝ի վերայ լերանց կացցեն ջուրք։
Ի սաստ քումմէ վախիցեն, և՝ի
ձայնէ որոտալոյ քումմէ սարսիցեն։
Ելանեն լեռնանան՝ և իջանեն դաշ-
տանան, ՝ի տեղի յոր հաստատե-
ցեր զնոսա։
Սահման եդեր՝ և ոչ անցցանեն, և ոչ
եւս դառնան՝ի ծածկել զերկիր։
Առաքեցեր զաղբիւրս ընդ ձորձո-
րըս, ՝ի միջոց լերանց գնասցեն
ջուրք։
Արբուցանել զամենայն գազանս
վայրի. յագեսցին ցիւռք՝ի ծարա-
ւըս իւրեանց։
Ընդ նոսունք երկնից բոյնս դի-
ցեն, և՝ի միջոց վիմաց տացեն ըզ-
ձայնըս իւրեանց։
Արբուցանէ զերինս՝ի շտեմարա-
նաց իւրոց, ՝ի պտղոց գործոց իւրոց
լցցի երկիր։

Բուսուցեր զխոտ՝ի լերինս, ըզդա-
լարի՝ի ծառայութիւն մարդկան։
Հաներ զհաց յերկրէ. գինի ու-
րախ առնէ. իւղ զուարճ, և հաց
հաստատէ զսիրտ մարդոյ։
Յագեսցին ծառքն անտառի, և
մայրքն լիբանանու՝ զորս դու տնկ-
կեցեր։
Ընդ նոսունք երկնից ձագս հան-
ցեն. և բոյն արագիլ ապաւէն է
նոցա։
Լերինք բարձունք են եղջերուաց,
և վէմք ապաւէնք նապաստակաց։
Արարեր զլուսին վասն ժամանա-
կի. արեգակն ծանեաւ զժամ մը-
տանելոյ իւրոյ։
Արարեր զխաւար՝ և եղեւ գիշեր.
՝ի նմա գնան ամ գազանք անտառի։
Կորիւնք առիւծուց մռնչեն և յա-
փըշտակեն, և խնդրեն յաստուա-
ծոյ զկերակուրս իւրեանց։
Ի ծագել արեւու ժողովին, և՝ի
մօրիս իւրեանց դադարին։
Ելանէ մարդ՝ի գործս իւր, և՝ի
վաստակս ձեռաց իւրոց մինչեւ

յերեկոյ։

Որպէս զի մեծ են գործք քո տէր. զամենից իմաստութեամբ արարեր. և լցաւ երկիր ստեղծուածովք քովք։

Այս ծով մեծ և անդորր. ի սմա են սողունք, որոց ոչ գոյ թիւ. գազանք մեծամեծք և մանունք. ի սմա և նաւք գնան. վիշապն զոր ստեղծեր խաղալ նովաւ։

Ամենեքեան քեզ սպասեն. և դու տաս կերակուր նոցա ի ժամու։ Տաս դու նոցա՝ և կերակրին. բաց նաս զձեռն քո, և կերակրես զամենեսեան կամօք քովք։

Դարձուցանես զերեսս քո՝ ի նոցա նէ՝ և խառնին, հանես զոգի ի նոցանէ, պակասին և ի հող դառնան։

Ընդաքես զոգի քո և ստանան զնոսա, և նորոգես զերեսս երկրի։

Եղիցին փառք տէր յաւիտեան. և տէր ուրախ եղիցի յարարածս իւր։

Ո հայի յերկիր, և տայ դողալ սմա. մերձեսցի ի լերինս, և ծխեսցին։

Օրհնեցից զտէր ի կեանս իմ. սաղմոս ասացից Աստուծոյ իմոյ մինչեւ եմ ես։

Քաղցր եղիցի նմա օրհնութիւն իմ. և ես ուրախ եղէց ի տէր։

Պակասեսցին մեղաւորք յերկրէ, և ամբարիշտք մի՛ եւս գոցին ի նը֊ման. օրհնեա անձն իմ զտէր։

Տունք դ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԴ

Աշխատիա։

Խոստովանեղերուք տեառն և կարդացէք զանուն նորա. և պատմեցէք ի հեթանոսս զգործս նորա։

Օրհնեցէք և սաղմոս ասացէք նմա. պատմեցէք զամ սքանչելիս նորա, և գովեցարուք յանուն սուրբ նր։

Ուրախ եղիցին սիրտք այնոցիկ՝ որք խնդրեն զտէր. խնդրեցէք զտէր՝ և հզօրք եղերուք. և խնդրեցէք զերեսս նորա յամենայն ժամ։

Յիշեցէք զքանչելիս նորա զորս արար. զարուեստս և զիրաւունս բերանոյ նորա։

Զաւակք աբրահամեան ծառայք նր, որդիք յակոբայ ընտրեալք նր։

Նա ինքն է տէր աստուած մեր։
Յայմ երկրի են իրաւունք նորա։
Ցնծացէք յաւիտենից զուխտ իւր,
և զբանն՝ զոր պատուիրեաց մինչ
՚ի հազար ամ։
Զոր ետուն զոր եդ ընդ աբրահամու։
և զերդումն իւր ընդ սահակայ։
Հաստատեաց առ յակոբ զհրաման
իւր, և առ իսրայէլ զուխտ իւր
յաւիտենից։
Ասէ. ձեզ տացից զերկիրն քանանու։
վիճակ ժառանգութեան ձերոյ։
Ի լինել նոքա թուով սակաւք նը-
ւազք և պանդուխտք ՚ի նմա։
Ընդէն նոքա ազգէ յազգ, ՚ի թա-
գաւորութենէ ՚ի ժողովուրդ այլ։
Ոչ եթող մարդկան մեզանչել նո-
ցա. և կշտամբեաց զթագաւորս
վասն նոցա։
Մի՛ մերձենայք ասէ՝ յօծեալս իմ,
և ՚ի մարգարէս իմ մի՛ մեզանչէք։
Կոչեաց սով յերկիր նոցա. և զամ
զօրութիւն հացի եբեկ։
Առաքեաց առաջի նոցա այր. ՚ի ծա-
ռայութի վաճառեցաւ յովսէփ։

Խոնարհ արարին ՚ի կապանս զոտս
նորա. և էանց ընդ երկաթ անձն
նորա։
Մինչեւ եկեսցէ բան նորա. և բան
տեառն փորձեաց զնա։
Առաքեաց թագաւորն և ելոյծ զնա.
իշխան ժողովրդեան եթող զնա։
Կացոյց զնա տէր տան իւրոյ. իշխան
՚ի վերայ ամ ստացուածոց իւրոց։
Խրատել զիշխանս նոցա որպէս զին-
քըն. և զծերս նոցա իմաստուն
ածասցէ։
Եմուտ իսրայէլ յեգիպտոս. և
յակոբ պանդխտեցաւ յերկիր
քամայ։
Աճեցոյց զժողովուրդ իւր յոյժ,
և զօրացոյց զնոսա քան զթշնամիս
իւր։
Դարձոյց զսիրտս նոցա ատել զժո-
ղովուրդ իւր, և ՚ի նենգել զծա-
ռայս իւր։
Առաքեաց զմովսէս ծառայ իւր,
և զահարօն զնտրեալ իւր։
Ետ նոցա զբան նշանաց իւրոց, և
զարուեստս իւր յերկիր քամայ։

Ըռաքեաց զխաւար և խաւարեցոյց զնոսա, զի դառնացուցին զբան նորա։

Պարճոյց յարիւն զգետս նոցա, և սպան զամենայն ձկունս նոցա։
Եւաց յերկիր նոցա գորտ, և ի շտեմարանս թագաւորաց նոցա։
Ասաց՝ և եկն շանաճանճ և մժեխ ընդ ամենայն սահմանս նոցա։
Պարճոյց զանձրեւս նոցա ի կարկուտ. և հուր յերկիր նոցա բոլբեցաւ։
Եհար զայգիս և զթզենիս նոցա, և փշրեաց զամենայն ծառս սահմանաց նոցա։
Ասաց՝ և եկն մարախ, և խառնիճ՝ զի ոչ գոյր նոցա թիւ։
Եկեր զամ խոտ երկրի նոցա. և ըսպառեաց զամ պտուղ անդոյ նոցա։
Եհար զամենայն անդրանիկս եգիպտացոց, զսկիզբն ամենայն վաստակոց նոցա։
Եհան զնոսա ոսկւով և արծաթով. և ոչ գոյր յազգի նոցա հիւանդ։
Ուրախ եղեւ եգիպտոս ընդ ելա-

նել նոցա. զի անկաւ ահ տեառն ի վերայ նոցա։
Սփռեաց ամպ՝ հովանի առնել նոցա ի տուէ, և հրով լոյս տալոյ նոցա ի գիշերի։
Խնդրեցին՝ և եկն լորամարգի. և հացիւ երկնից լցոյց զնոսա։
Եհար վէմն՝ և բղխեցին ջուրք, և գնացին գետք ընդ անջրդիս։
Զիշեաց զբան իւր սուրբ, որ ընդ աբրահամու ծառայի իւրոյ։
Եհան զժողովուրդ իւր ցնծութիւ, և զընտրեալս իւր ուրախութիւ։
Ետ նոցա զգաւառս հեթանոսաց. ի վաստակս ժողովրդոց ժառանգեցոյց զնոսա։
Ո՛վ պահեսցեն զվկայութիւնս նորա, և զօրէնս նորա խնդրեսցեն։

Տունք խգ։ Գոլզաթա հը։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԵ

Աշխատ։

Խոստովան եղերուք տեառն՝ զի քաղցր է. զի յաւիտեան է ողոր-

մուԹիւն նորա։

Ա՛խասեցի զզօրուԹիս ան. լսել արասցէ զնմ օրհնուԹիւնն նորա։ Երանի ոյք պահեն զկրաւունս, և առնեն զարդարուԹի յամ ժամ։ Ցիշեա զմեզ տէր ընդ հաճոյս ժո ղովրդեան քոյ, և այց ասա մեզ ի փրկուԹեան քում։

Տեսցուք մեք զբաղցրուԹիւն ընտրելոց քոց. ուրախ եղիցուք մեք յու րախուԹիւն ազգի քոյ, և գովիցուք մեք ի ժառանգուԹեան քում։

Մեղաք մեք ընդ հարսն մեր, անօ րինեցաք և յանցեաք։

Հարքն մեր յեգիպտոս ոչ իմացան զբանէլիս քո, և ոչ յիշեցին զբա զում ողորմուԹիւնս քո։

Բարկացուցին զբեզ յանցանելն իւրեանց ընդ ծով կարմիր. փրկեաց զնոսա վասն անուան իւրոյ, զի ծանիցեն զզօրուԹիւնս նորա։

Սաստեաց ի ծով կարմիր և ցա մաքեցաւ. առաջնորդեաց նոցա ընդ անդունդս որպէս ընդ անա պատս։

կեցոյց զնոսա ի ձեռաց ատելեաց նոցա, և փրկեաց զնոսա ի ձեռաց Թշնամեաց նոցա։

Ծածկեաց ծով զնեղիչս նոցա. և մի ի նոցանէ ոչ ապրեցաւ։

Հաւատացին բանի նորա, և օրհ նեցին զօրհնուԹիւնս նորա։

Սպաւպաղեցին և մոռացան զգործս նորա, և ոչ անսացին խորհրդոց նորա։

Յանկացան զցանկուԹիւն յանա պատի, և փորձեցին զԱծ յանկղդի։

Եւ նոցա զխնդրուածս նոցա, ա րաքեաց զլուԹ յանձինս նոցա։

Բարկացուցին զմովսէս ի բանակի, և ահարօն սուրբ տեառն։

Բացաւ երկիր և եկուլդադան, և ծածկեաց զբանական զաբիրօնի։

Հուր վառեցաւ ի ժողովս նոցա, և բոց մաշեաց զմեղաւորս։

Ընարին զորմն ի քորեբ. և երկիրպագին պատկերի, և փոխեցին զփառս իւրեանց ի նմանուԹիւն որմն ոտոտակերի։

Մոռացան զաստուած կենարար

րըն իւրեանց, որ արար զմեծամեծըս յեգիպտոս, և զքանչելիս իւր յերկիր քամայ, և զահ իւր ի վերայ կարմիր ծովուն։

Եաց սատակել զնոսա, եթէ ոչ մովսէս ընտրեալն կայր առաջի նո։

Դարձաւ առ տէր և անցոյց զբարկութիւն նորա, զի մի սատակեսցին նոքա։

Ընարգեցին զերկիրն ցանկալի, և ոչ հաւատացին բանի նորա։

Տրտնջեցին ի բանակս իւրեանց, և ոչ լսեան ձայնի տեառն։

Համբարձ զձեռն իւր ի վերայ նոցա, հարկանել զնոսա յանապատի։

Ցրուեսցի զաւակ նոցա ընդ հեթանոսս. ցրուեսցի զաւակ նոցա ընդ գաւառս։

Պղծեցան նոքա ի փեղիփեղոլը, զի կերին զզոհեալ և զմեռելոտի։

Բարկացուցին զնա ի գործս իւրեանց. և յաճախեաց ի վերայ նոցա բեկումն։

Ըպա եկաց ի մէջ փենէհէս, քաւեաց և արգելաւ մահ. համարե-

ցաւ նմա յարդարութիւն ազգէ մինչեւ յաւիտեան։

Բարկացուցին զնա ի վերայ ջուրցըն հակառակութեան. չարչարեցաւ մովսէս վասն նոցա, զի դառնացուցին զհոգի նորա։

Հրամայեաց շրթամբքն իւրովք, և ոչ սատակեցին զազգն՝ զոր ասաց նոցա տէր։

Խառնակեցան ընդ հեթանոսս, և ուսան զգործս նոցա. ծառայեցին կռոց նոցա, և եղեւ նոցա ի գայթակղութիւն։

Օրհեցին զուստերս և զդստերս իւրեանց դիւաց, և հեղին զարիւն ամբիծ։

Արիւն ուստերաց և դստերաց իւրեանց՝ զոր զոհեցին կռոցն քանանացւոց։

Շաղախեցաւ երկիր յարեանց նոցա, և պղծեցաւ ի գործոց նոցա, զի պոռնկեցան ի գնացս իւրեանց։

Բարկացաւ սրտմտութիւն տէր ի վերայ ժողովրդեան իւրոյ, և գարշեցոյց զժառանգութիւն իւր յոյժ։

Պատնեաց զնոսա ’ի ձեռս հեթա-
նոսաց. տիրեցին նոցա ատելիք
իւրեանց, և թշնամիք իւրեանց
նեղեցին զնոսա. և խոնարհ եղեն
’ի ներքոյ ձեռաց նոցա։
Բազում անգամ փրկեաց զնոսա,
և նոքա դառնացուցին զնա’ի խոր-
հուրդս իւրեանց, և կորացան յա-
նօրէնութեան իւրեանց։
Ձայեցաւ տէր ’ի նեղութիւնն նո-
ցա ’ի լսել ձայնի աղօթից նոցա։
Յիշեաց զուխտ իւր, և զղջացաւ
ըստ բազում ողորմութեան իւ-
րում. և ետ զնոսա ’ի գթութիւ-
նս առաջի ամենայն գերչացնոցա։
Փրկեա զմեզ տէր աստուած մեր.
և ժողովեա զմեզ ’ի հեթանոսաց։
Խոստովանել եղիցուք անուանդ սուրբ,
և պարծեցուք յօրհնու-
թիւնս քո։
Օրհնեալ տէր աստուած իսրայէլ
ի յաւիտեանս յաւիտենից։
Եւ ասասցէ ամենայն ժողովուրդն
դրան եղիցի եղիցի։

Տունք խդ։

ԱՂՕԹՔ ԵԶԵԿԻԱՅԻ ԱՐՔԱՅԻ ՀՐԵԱՍՏԱՆԻ Ի ԺԱ-
ՄԱՆԱԿԻ ՑՈՐՈՒՄ ՀԻՒԱՆԴԱՑԱՒ, ԵՒ ՅԱՐԵԱՒ
Ի ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵՆԷ ԻՐՄԷ։

Եսայիա մր։

Ես ասացի ’ի վերանալ կենաց իմոց, մնացի ես ’ի դռ-
նեսս դժոխոց։
Թողի զամենայն կետին իմ, և ասացի մնացեալ ոչ եւս տեսից զփրկու-
թիւն տեառն յերկրին կենդան-
եաց, և ոչ եւս տեսից զմարդ բը-
նակչօք խաղաղ հանդերձ։
Պակասեցայ ես յազգատոհմէ իմմէ. այսուհետեւ թողի լքի զա-
մենայն գկեանս իմ։
Եւ գնաց ամենեցուն կենաց հոգի իմ, որպէս զայն որ քակէ զտապա-
ւար. և եղէ ես որպէս զտապան
սատարաց մերձ ’ի հատանիլ։
Ցաւուր յայնմիկ մտանեցայ ես յառաւօտ որպէս ’ի ձեռս առիւ-
ծու. այնպէս խորտակեաց մանր-
եաց զոսկերս իմ, զի յառաւօտ

մինչ ’ի գիշեր մատնեցայ։
Որպէս ծիծառն՝ այնպէս ճչեցի,
որպէս զաղաւնի՝ այնպէս մնչեցի,
զի նուաղեցան աչք իմ ’ի տեսանել
լոյս։
Հայեցայ ’ի բարձունս առ տէր ած
իմ՝ որ փրկեաց զիս, և փարատե-
ցոյց լինէն զցաւս անձին իմոյ։
Տէր, ասէ այսորիկ պատմեցաւ
քեզ. զարհուցեր զանձն իմ, դալ-
ձուցեր զհոգի իմ. մխիթարեցայ
և կեցի։
Ահա ’ի խաղաղութիւն դարձաւ
դառնութիւն իմ. փրկեցեր զան-
ձն իմ, զի մի՛ կորեայց. և ընկեցեր
յետոյ զամենայն զմեղս իմ։
Օ՛ի ոչ Հե՛ր որք ’ի դժոխս են, խոս-
տովան առնին առ քեզ. և ոչ մեռ-
եալք օրհնեսցեն զքեզ. և ոչ
յուսացին ’ի ճշմարտութիւն քոյ ամե-
նեքեան, այլ իմքանեն ’ի դժոխս։
Այլ կենդանիքս օրհնեսցուք զՔ-
քեզ տէր. որպէս և ես այսօր հե-
տե մանկունս ծնայց, որք պատ-
մեսցեն զարդարութիւնս քո

տէր փրկութեան իմոյ։
Եւ ոչ եւս դադարեցից օրհնել
զքեզ յօրհնութիւն նոր զամե-
նայն աւուրս կենաց իմոց յան-
դիման տաճարիդ աստուծոյ։
փառք հօր և որդւոյ և։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Յոյս կենդանութեան, յոյս և
ապաւէն փրկութեան տէր յի-
սուս փրկիչ. փրկեա և փարատե-
ցո զցաւս անձին իմոյ։ Արդ ասէր
տէր, վասն սրբութեան անարատի
մօր քոյ և կուսի, և վասն խաչի
քոյ պատուականի, տէր, ընկալ
զաղաչանս մեր, և կեցո զմեզ։

Զբարոյն և զաղօթս ’ի վերջն երկինք պատ-
մեն կանոնին գտցես ’ի 87 երեսն։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԴ

Ա ղ ե ղ ո ւ ս ի ա ։

Խոստովան եղերուք տեառն զի քաղցր է, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա։
Ասացեն վրիժեալք տեառն, զորս վրիժեաց ի ձեռաց թշնամւոյն։
Յամենայն գաւառաց ժողովեաց զնոսա, յարեւելից և յարեւմտից, ի հիւսիսոյ և ի ծովէ։
Մոլորեցան նոքա յանապատի յանջուրդ ճանապարհի, և քաղաք բնակութեան ոչ գտին։
Քաղցեան և ծարաւեցան, և անձինք նոցա ի նոսին նուաղեցան։
Աղաղակեցին առ տէր ի նեղութեան իւրեանց, և ի վշտաց նոցա փրկեաց զնոսա։
Եւ ածնորդեաց նոցա ի ճանապարհ ուղիղ, զի երթիցեն ի քաղաք բնակութեան։
Խոստովան եղիցին տեառն ողորմութեանց նորա, և սքանչելեաց

Նորա որդիք մարդկան։
Ի յապեցոյց զանձինս քաղցեալս,
և զանձինս կարօտեալս լի արար
բարութեամբ։
Որք նստէին ի խաւարի և ի ստո-
ւերս մահու, կապեալ էին յաղ-
քատութեան որպէս յերկաթս։
Ի դառնացուցին զանձինս աստու-
ծոյ, և զխորհուրդս բարձրելոյն
բարկացուցին։
Խոնարհ եղեն ի ցաւոց սիրտք նո-
ցա. տկարացան և ո՛չ ոք էր՝ որ օգ-
նէր նոցա։
Ընդաղակեցին առ տէր ի նեղու-
թեան իւրեանց. ի վշտաց նոցա
եհան զնոսա։
Փրկեաց զնոսա ի խաւարէ և ի
ստուերաց մահու, և խզեաց զկ-
կապանս նոցա։
Խոստովան եղիցին տեառն ողոր-
մութեանց նորա, և սքանչելեաց
նորա որդիք մարդկան։
Ի փշրեաց դրունս պղնձիս, և
զնիգս երկաթիս խորտակեաց։
Օգնեաց նոցա ի ճանապարհի ա-

նօրէնութենէ իւրեանց. զի վասն մե-
ղաց իւրեանց խոնարհ եղեն յոյժ։
Զամենայն կերակրոց գարշէին
սիրտք նոցա. մերձեցան մինչեւ
ի դրունս մահու։
Ընդաղակեցին առ տէր ի նեղու-
թեան իւրեանց, ի վշտաց նոցա
ապրեցոյց զնոսա։
Ուղարկեաց զբան իւր և բժշկեաց
զնոսա, և փրկեաց զնոսա յապա-
կանութենէ իւրեանց։
Խոստովան եղիցին տեառն ողոր-
մութենէ նորա, և սքանչելեաց
նորա որդիք մարդկան։
Պատուասցեն նմա պատարագ օրհ-
նութեան, և պատմեսցեն զգոր-
ծս նորա ցնծութեամբ։
Որք իջանէին ի ծով նաւուք, եւ
առնէին զգործս ի ջուրս բազումս։
Նոքա տեսին զգործս տեառն և զքան-
չելիս նորա ի խորս անդնդոց։
Ասաց՝ եւ յարեաւ հողմ եւ մրրիկ,
եւ բարձրացան ալիք նորա։
Ելանէին յերկինս եւ իջանէին յան-
դունդս, եւ անձինք նոցա յանձն

նրա խրեանց մաշեցան։
Խոռվեցան սասանեցան որպէս ազ
բեալք, եւ ամենայն իմաստու-
թիւն նոցա ընկաւ։
Ընդակեցին առ տէր ի նեղու-
թեան իւրեանց. ի վտաց նոցա
կեցոյց զնոսա։
Դարձոյց զմրրիկն յօդս՝ եւ դադա-
րեցան ալիք նորա. ուրախ եղեն
զի դադարեցան. եւ առաջնորդ
դեաց նոցա ի նաւահանգիստ կա-
մաց իւրեանց։
Խոստովան եղիցին առեաւն ողոր-
մութեանց նորա, եւ սքանչելեաց
նորա որդւոց մարդկան։
Բարձր արասցեն զնա ի ժողով
ժողովրդոց, եւ յաթոռս ծերոց
օրհնեսցեն զնա։
Ջ. Դարձոյց գետն ի ցամաք, եւ
գինացս ջուրց յերկիր ծարաւուտ։
Երար երկիրն պտղաբեր՝ յաչ
տասուկս վասն չարութեան բը-
նակչաց նոցա։
Երար զանապատն ի ձահիճս ջուրց,
եւ երկիրն ծարաւուտ ի գլ-

նացս ջուրց։
Բնակեցոյց ի նմա քաղեալս. և շի-
նեցին քաղաք բնակութե իւրեանց։
Պարեցին արտս և տնկեցին այգիս,
և արարին պտուղ արմտեաց իւ-
րեանց։
Օրհնեաց զնոսա՝ և բազմացան
յոյժ. և անասունք նոցա ոչ նուա-
զեցան։
Նուազեցան նոքա և չարչարեցան
ի նեղութե չարեաց և ի վշտաց։
Լիցի անարգութիւն ի վերայ իշ-
խանաց նոցա. մոլորեցոյց զնոսա
յանապատս և ոչ ի ճանապարհի։
Օգնեաց անանկին յաղքատու-
թեան. և առաջնորդեաց որպէս
խաշին ազգի նոցա։
Տեսցեն ուղիղք և ուրախ եղի-
ցին. և ամ անօրէնն զբերան իւր
Ո՞վ է իմաստուն՝ որ պահեսցէ զայս,
և ի միտս առցէ ողորմութիւնս տեառն։

Տուն՝ ՝ ՝ ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԵ

Օրհնութիւն Սաքմոսաց դաւթի։

Պատրաստ է սիրտ իմ աստուած,

պատրաստ է սիրտ իմ օրհնել և
սաղմոս ասել քեզ փառօք իմովք։
Զարթիր փառք իմ, զարթիր սաղ-
մոսիք և օրհնութեամբ, և ես
զարթեայց առաւօտուց։
Խոստովան եղէց քեզ ի ժողովուրդս
դրս տէր, և սաղմոս ասացից քեզ
յազինս։
Արձ եղեր մինչեւ յերկինս ողոր-
մութիւն քո, մինչեւ յամպս է
ճշմարտութիւն քո։
Բարձրեաց ես դու յերկինս աձ,
և յամենայն երկրի են փառք քո։
Որպէս փրկեցան սիրելիք քո. կեց-
ո զաջով քով և լուր մեզ։
Խոստացաւ ի սրբութիւնե-
նէ իւրմէ, բարձր եղէց՝ բաժա-
նեցից զսիւքեմ, և զհովիտան չար
կաց չափեցից։
իմ է գաղաադ և իմ է մանասէ.
եփրեմ հզօրիչ գլխոյ իմոյ։
Յուդայ թագաւոր իմ. մովաբ ա-
ւազան յուսոյ իմոյ։
Եդովմէ ուղղեցից զինաց իմ.
և ինձ այլազգիք հնազանդ եղեն։

Ո՞ տարցէ զիս ի քաղաք ամուր,
կամ ո՞ առաջնորդեսցէ ինձ մին-
չեւ յեդովմէ։
Եթէ ոչդու ՚ած, որ մերժեցեր զմեզ.
և ոչ ելեր ՚ած ընդ զօրս մեր։
Տուր մեզ օգնութիւն ի նեղու-
թենէ, զի սուտ է փրկութիւն մարդոյ։
Ընտրծով արասցուք զօրութիւն. և
նա յամօթ արասցէ զմիշնաւիս մեր։
Տունք ժգ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԸ

Ի կատարած. Սաքմոս դաւթի։

Ընտրած օրհնութիւն իմոյ մի լռեր,
զի բերան մեղաւորի՝ բերան նենդ
դաւոյի բացաւ ի վերայ իմ։
Խոսեցան զինէն լեզուաւ նենդա-
ւորաւ, և բանիւ ատելութեան
պատերազմեցին զիս։
Մարտեան ընդիս ի տարապարա-
տուց. փոխանակ սիրոյ իմոյ մատ-
նէին զիս, այլ ես յաղօթս կայի։
Հատուցին ինձ չար փոխանակ ընդ
բարւոյ, ատելութիւն փոխանակ
սիրոյ իմոյ։

կացո ՚ի վերայ նորա մեզաւոր, սա տանայ կացցէ ընդ աջմէ նորա։ Ի գառաստանէ իւրմէ ելցէ գա տաղարտեալ, և աղօթք նորա ՚ի մեղս դարձցին։

Եղիցին աւուրք նորա նուազ, և զայցելութիւն նորա զայն այլ տարցէ։ Եղիցին որդիք նորա որբ, և կինն նորա այրի. սահեսցին փոխոխաբեցին. որդիք նորա մուրացք եղիցին, և ելցեն ՚ի բնակութենէ իւրեանց։

Քննեսցէ փոխատու զամենայն ինչս նորա. և յափշտակեսցեն օտարք զվաստակս նորա։

Մի պատի օգնական նմա. և մի ոք ողորմեսցի ՚ի վերայ որբոց նորա։ Եղիցին որդիք նորա ՚ի սատակումն, և յաջգէ ջնջեսցի անուն նոր։ Յիշեսցին մեղք հօր նորա առ աջի տեառն. և մեղք մօր նորա մի ջնջեսցին, և եղիցին առ աջի տեառն յամենայն ժամ։

Սատակեսցի յերկրէ յիշատակ նորա, վասնզի զի ոչ յիշեաց

առնել ողորմութիւն։ Հալածեաց զայր աղքատ և զտըժնանկ. սպանանել զայն, որ խոնարհ է սրտիւ։

Սիրեաց զանէծս՝ և եկեսցէ նմա. ոչ կամեցաւ զօրհնութիւն, հեռի եղիցի ՚ի նմանէ։

Զգեցաւ զանէծս որպէս հանդերձ. մտցէ որպէս ջուր ՚ի փորս նորա. և որպէս ձէթ ընդ ոսկերս նորա։

Եղիցին նմա որպէս հանդերձ՝ զի ագանի, որպէս գօտի՝ որ ածի հանապազ ընդ մէջ։

Այս գործ է այնոցիկ, որք չարախօսքն կային զինեն առ տէր, և որք խօսեին չար զանձինն իմում։

Բայց դու տէր տէր՝ արա ընդ իս ըստ անուան քումմ, զի քաղցր է ողորմութիւն քո. և փրկեա զիս, զի աղքատ և անանկ եմ ես։

Սիրտ իմ խռովեցաւ ՚ի փորի իմում. և ես որպէս ստուերի ՚ի խոնարհիլ իմում պակասեցայ, և թօթափեցայ որպէս մարախ։

Ծուռնկք իմ տկարացան ՚ի պա-
հոց, և մարմին իմ պլատուներցաւ
յիւղոյ։
Ելէ ես նախատնոցս տեսին զիս
և շարժեցին զգլուխս իւրեանց։
Օգնեա ինձ տէր աստ իմ, և փրկեա
զիս ըստ ողորմութեան քոմ։
Ծանիցեն զի ձեռն քո այս է, և
դու տէր արարեր զայս։
Նըքա անիծանեն, և դու օրհնեսցես. որք յարուցեալ են ՚ի վերայ
իմ, զամօթ կրեսցեն. այլ ծառայ
քո ուրախ եղիցի ՚ի քեզ։
Ծգեցին զամօթ՝ որք չարախօսկա-
յին զանձնէ իմմէ, և արկցեն որ-
պես կրկնոց զամօթ իւրեանց
զիւրեամբք։
Ալլ ես խոստովան եղէց առ տէր
յոյժ բերանով իմով. և ՚ի մէջ
բազմաց օրհնեցից զքեզ։
Ծ ի եկաց նա ընդ աջմէ անանկին,
՚ի փրկել զիս յայնցանէ՝ որք հա-
լածեն զանձն իմ։

Տունք ԽԸ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԹ

Ի կատարած . Սացմոս դաւթի ։

Լսայց տէր ցտէր իմ, նիւատ ընդ աջ
մէ իմմէ, մինչեւ եդից զթշնամիս
քո պատուանդան ոտից քոց։
Գաւազան զօրութեան առաքեսցէ
քեզ տէր ՚ի սիովն. և տիրեսցես
դու ՚ի մէջ թշնամեաց քոց։
Ընդ քեզ է սկիզբն աւուր զօրու-
թեան. ՚ի վայելչութիւնս սրբոց
քոց յարդանդէ յառաջ քան
զարուսեակ ծնայ զքեզ։
Երդուաւ տէր և ոչ եւս զղջասցի,
թէ դու ես քահանայ յաւիտեան
ըստ կարգին մելքիսեդեկի, և
տէր ընդ աջմէ քոմմէ։
Խորտակեսցէ յաւուր բարկու-
թեան զթագաւորս. դատէ զհե-
թանոսս, և բազում առնէ զհար-
ուածս, և խորտակեսցէ գլուխս բազմաց յերկրի։
Ջուղիս ՚ի ճանապարհի աղբուր-
ցէ վասն այսորիկ և բարձր ապաց-
ցէ գլուխս։

Տունք Ղ։ Գոբշայս խը։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻ.

Աչէուխա։

Խոստովան եղէց քեզ տէր բոլոր սրտիւ իմով, ի խորհուրդս ուղղոց և ի ժողովուրդս մեծ են գործք տեառն, և քննեալ են յամենայնի կամք նորա։

Խոստովանութի և վայելչութի են գործք նորա. արդարութի նորա մնայ յաւիտեան յաւիտենից։

Յիշատակ արար սքանչելեաց իւրոց ողորմած և ողորմած է տէր, կերակուր տայ երկիւղածից իւրոց։

Յիշեաց յաւիտենից զուխտ իւր. զօրութի գործոց իւրոց պատմել եաց ժողովրդեան իւրում։

Տալ նոցա զժառանգութի հեթանոսաց. և գործք ձեռաց նորա արդարութի են և իրաւունք են։

Հաստատեալ են յամենայնի պատուիրանք նորա. հաստատեալ են յաւիտեան յաւիտենից. արարեալ են ճշմարտութ և ուղղութ։

Փրկութիւն առաքեաց տէր ժողովրդեան իւրում. պատուիրեաց յաւիտենից զուխտ իւր. սուրբ և ահեղ է անուն նորա։

Սկիզբն զգօնութե երկիւղ տեառն. խաստութիւն բարի ամենեցուն՝ որք առնեն զնա. և օրհնութիւն նորա մնայ յաւիտեանս յաւիտենից։

Տունք ը։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԱ

Աչէուխա. ի ձերոյ ապաշխարութեան ածգեայ եւ ցաթարիայ։

Երանելի է այր՝ որ երկնչի ի տեառնէ, զպատուիրանս նորա նա կամիցի յոյժ։

Հզօր եղիցի յերկրի զաւակ նորա, և ազգ ուղղոց օրհնեսցի։

Փառք և մեծութիւն են ի տան նորա. արդարութիւն նորա մնայ յաւիտեանս յաւիտենից։

Ծագեաց ի խաւարի լոյս ուղղոց. ողորմած գթած և արդար է տէր։

Բազում այր ողորմի և տայ փոխ. յօժարին զբան իւր ի դատաստանի, զի

յաւիտեան նա մի՛ տասանեսցի։
Ցիշատակ յաւիտենից եղիցի արդարն, ի համբաւէ չարէ նա մի՛ երկիցէ։
Պատրաստ է սիրտ նորա յուսալ առ աստուած։
Հաստատեալ է սիրտ նորա, և նա մի՛ երկիցէ մինչեւ տեսցէ ի թշնամիս իւր։
Սփռեաց՝ և ետ աղքատաց. արդարութիւն նորա յաւիտենից, և եղջիւր նորա բարձր եղիցի փառօք։
Մեղաւորն տեսցէ և բարկասցի. զատամունս իւր կրճտեսցէ և հալեսցի. և ցանկութիւն մեղաւորաց կորիցէ։

Տունք ժ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺԹ

Աղիշուխ։

Օրհնեցէք մանկունք զտէր. և օրհնեցէք զանուն տեառն։
Եղիցի անուն տեառն օրհնեալ յայսմ հետէ մինչեւ յաւիտեան։

Յարեւելից մինչեւ ի մուտս արեւու օրհնեալ է անուն տեառն։
Բարձր է ի վերայ ամենայն ազգաց տէր, և յերկինս են փառք նորա։
Ո՞վ է որպէս տէր աստուած մեր ի բարձունս բնակեալ, և զխոնարհս հայի տեսանել յերկինս և յերկրի։
Յարուցանէ զաղքատս յերկրէ, և բարձր առնէ զտառապեալս յաղբեւաց։
Նստուցանէ զնոսա իշխանաց ընդ իշխանս ժողովրդեան իւրոյ։
Բնակեցուցանէ զամուն ի տան ուրախասիրտ որպէս մայր որդովք բերկրեալ։

Տունք ե։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺԹ

Աղիշուխ։

Յեղանեալն իսրայէլ յեգիպտոսէ, տանն յակոբայ ի ժողովրդենէ այլազգեաց։
Եղեւ հրէաստան սրբութիւն նորա, և իսրայէլ իշխանութիւն նորա։
Ծով ետես և փախեաւ, և յոր

դանան անդրէն դարձաւ :
Լերինք ցնծացեն որպէս խոյք, և
բլուրք որպէս գառինք մաքեաց :
Օ՛ի է քեզ ծով, զի տեսեր և փախ
եար. կամ դու յորդանան՝ զի
դարձար անդրէն :
Լերինք՝ ցնծացէք որպէս խոյք, և
բլուրք որպէս գառինք մաքեաց :
Յերեսաց տեառն սասանեցաւ եր-
կիր, յերեսաց Աստուծոյ Յակոբայ :
Որ դարձոյց զվէմն ՚ի վտակս ջուրց,
և զտապատաժն յաղբերակուն :
Մի մեզ տէր մի մեզ, այլ անուան
քումմ տուր զփառս վասն ողոր-
մութեան և ճշմարտութեանդ քոյ :
Մի երբէք ասասցեն ՚ի հեթանոսս,
Թէ ո՛ւր է աստուած նոցա :
Ընդ մեզ յերկինս և յերկրի, զամե-
նայն զոր ինչ կամեցաւ՝ եւ արար :
Կուռք հեթանոսաց ոսկի և ար-
ծաթ են, ձեռագործք են որդւոց
մարդկան :
Բերան ունին, և ոչ խօսին. աչս
ունին, և ոչ տեսանեն :

ունին, և ոչ հոտոտեն :
Ձեռս ունին, և ոչ շօշափեն. ո-
տս ունին, և ոչ գնան. և ոչ գոյ
բարբառ ՚ի կոկորդս նոցա :
Նման նոցա եղիցին որ արարին
զնոսա, ամենեքեան որ յուսա-
ցեալ են ՚ի նոսա :
Տունն իսրայէլի յուսացաւ ՚ի տէր,
օգնական և ընդունող է նոցա :
Տունն ահարոնի յուսացաւ ՚ի տէր,
օգնական և ընկերօղ է նոցա :
Երկիւղածք տեառն յուսացան ՚ի
տէր, օգնական և փրկիչ է նոցա :
Յիշեաց զմեզ տէր և օրհնեաց զմեզ. օրհնեաց տէր զտունն իս-
րայէլի. օրհնեաց տէր զտունն ա-
հարոնի :
Օրհնեաց տէր զերկիւղածս տէր,
զփոքրկունս և զմեծամեծս :
Յաւելցէ ՚ի ձեզ տէր, ՚ի ձեզ և
յորդիս ձեր :
Օրհնեալ էք դուք ՚ի տեառնէ, որ
արար զերկինս և զերկիրս :
Երկինք երկնից տեառն են. և զերկ-
րսն ետ որդւոց մարդկան :

Ոչ թէ մեռեալք օրհնեսցեն զքեզ տէր, և ոչ ամենեքեան՝ որք լինան ՚ի դժոխս։
Այլ կենդանիքս օրհնեսցուք զքեզ տէր յայսմ հետէ մինչեւ յաւիտեան ։

Տունք լզ։ Գոբզայս ծբ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԴ

Աւհշուիա ։

Սիրեցի զի լսիցէ տէր զձայն աղօթից իմոց. զի խոնարհեցոյց զուն կըն իւր առ իս, և ես յաւուրս իմ կարդացի առնս։
Շրջեցան զինեւ երկունք մահու, և վիշտք դժոխոց գտին զիս։
Նեղութիւն և զանձկութիւն գտի, և զանուն տեառն կարդացի։
Ո՞տէր՝ փրկեա զանձն իմ. ողորմած աստուած մեր ողորմի և պահէ զտղայս տէր։
Նա խոնարհ եղէ՝ և տէր կեցոյց զիս. դարձ անձն իմ ՚ի հանգիստ քո, զի տէր օգնեաց քեզ։

Փրկեաց զանձն իմ ՚ի մահուանէ, զաչս իմ յարտասուաց, և զոտս իմ ՚ի գայթակղութենէ, հաճոյ եղէց առաջի տեառն յերկրին կենդանեաց ։

Տունք զ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԵ

Աւհշուիա ։

Հաւատացի զոր և խօսեցայ, և ես խոնարհ եղէ յոյժ։
Ես ասացի ՚ի զարմանալ իմում. թէ ամենայն մարդ սուտ է։
Ո՞ինչ տացու տէրունւոյ տեառն, ընդ ամենայնի՝ զոր և ետ ինձ։
Ո՞բաժակ փրկութեան ընկալայց, և զանուն տեառն կարդացից։
Ո՞ուխտս իմ տեառն տացու առաջի ամենայն ժողովրդեան նորա։
Պատուական է առաջի տեառն մահ սրբոց իւրոց. ո՞ տէր ես ծառայ քո ես եմ, ծառայ և որդի աղախնոյ քո։
Հատեր զկապանս իմ. քեզ մատուսցից պատարագ օրհնութեան և զանուն տեառն կարդացից։

Ո՛ւղղեա իմ տեառն տաց առաջի
ամ ժողովրդեան նո՛ր, ՚ի գաւխիթս
տան նո՛ն, և ՚ի մէջ քո երուսաղէմ։

Տունք ը։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԴ

Առիւսխա։

Որ հնեցեք զտէր ամ ազինք. դո
վեցեք զնա ամենայն ժողովուրդք։
Ո՛ւղղեալ ողորմութիւն նորա ՚ի վե
րայ մեր. և ճշմարտութիւն տեա
ռըն միասցէ յաւիտեան։

Տունք բ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԷ

Առիւսխա։

Խոստովան եղերուք տեառն, զի
բարի է, զի յաւիտեան է ողորմու
թիւն նորա։
Ասասցէ տունն Իսրայէլի զի յաւ
տեան է ողորմութիւն նորա։
Ասասցէ տունն Ահարոնի՝ զի յա
ւիտեան է ողորմութիւն նորա։
Ասասցեն երկիւղածք տեառն՝ զի
յաւիտեան է ողորմութիւն նորա։

Ինեղուե իմում ես առ տէր կար
դացի, և լուաւ ինձ յանդորր։
Տէր է իմ օգնական, և ես ոչ երկ
եայց, զի արասցէ ինձ մարդ։
Տէր է իմ օգնական, և ես տեսից
՚ի թշնամիս իմ։
Բարի է յուսալ ՚ի տէր՝ քան յու
սալ ՚ի մարդիկ. բարի է յուսալ
՚ի տէր՝ քան յուսալ ՚ի իշխանս։
Ամենայն ազինք շրջեցան զինեւ, և
անուամբ տեառն յաղթեցի նոցա։
Շրջելով շրջեցան զինեւ, և պա
շարեցին զիս ՚ի միասին. և ան
ուամբ տեառն վանեցի զնոսա։
Շուրջ եղեն զինեւ որպէս մե
ղուք, վառեցան բորբոքեցան որ
պէս փուշք ՚ի հուր. և անուամբ
տեառն մերժեցի զնոսա։
Ի մերժելն դրդուեցայ, և եղէ մերձ
՚ի գլորիլ. և տէր ընկալաւ զիս։
Ո՛ւժ իմ և օգնութի՛ւն իմ տէր,
և եղեւ ինձ ՚ի փրկութիւն։
Ձայն ցնծութեան փրկութեան
՚ի յարկս արդարոց։
Աջ տեառն արար զօրութիւն,

աչ տեառն բարձր արար զիս, և
աչ տեառն արար զօրութիւն։
Ոչ մեռայց, այլ կեցից և պատմե-
ցից զգործս տեառն։
Խրատելով խրատեաց զիս տէր,
և՝ի մահ ոչ մատնեաց։
Բացէք ինձ զդրունս արդարու-
թեան, զի մտից ընդ այն, և խոս-
տովան եղից տեառն։
Այս դուռն տեառնէ, և արդարք
մտանեն ընդ սա։
Խոստովան եղէց քեզ տէր, զի լը-
ուար ինձ, և եղեր ինձ՝ի փրկութիւն։
Վէմն զոր անարդեցին շինօղքն,
նա եղեւ գլուխ անկեան։
Ի տեառնէ եղեւ այս, և է սքան-
չելի առ աչս մեր։
Այսօր է զոր արար տէր. եկայք ցրն-
ծասցուք և ուրախ եղիցուք՝ի սմա։
Ո՞ տէր փրկեա, ո՞ տէր առաջնորդեա.
օրհնեալ որ գալոց ես յանուն տեն,
և օրհնեցաք զքեզ՝ի տանէ տեն։
Տէր ած մեր երեւեցար մեզ. ա-
րարէք տօնս ուրախութեան կանխ
խաւ, մինչեւ յանկիւնս սեղանոյ։

Ընտրեաց իմ եւդու՝ և խոստովան
եղէց քեզ. աստուած իմ ես դու՝
և բարձր արարից զքեզ։
Խոստովան եղէց քեզ տէր՝ զի լը-
ուար ինձ, և եղեր ինձ՝ի փրկութիւն։
Խոստովան եղերուք տեն զի բարի է,
զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա։

Տունք իբ։ Գոբզայս խգ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԴ

Աչխուխա։

Երանեալ են ամբիծք՝ի ճանապար-
հի, և որք գնան յօրէնս տեառն։
Երանի որք քննեն զվկայութիւնս
նորա, բոլորով սրտիւ խնդրեսցեն զնա։
Ոչ թէ որք գործեն զանօրէնութիւն,
՝ի ճանապարհս նորա գնացեն։
Դու պատուիրեցեր զպատուիրա-
նս քո՝ի պահել լինել յոյժ։
Երանի թէ յաջողեալ էին ինձ ճա-
նապարհք իմ՝ի պահել լինել զար-
դարութիւնս քո։
Յայնժամ ես ոչ ամաչէի՝ի զգու-

ՀԱՆԱԼ ԻՆՁ Ի ՊԱՏՈՒԻՐԱՆ ՔՈ։

Խոստովան եղէց քեզ տէր յոլ-
ղութիւն սրտի իմոյ, որպէս ու-
սայց զիրաւունս արդարութե՛ քո։
Ո՛իրաւունս քո պահեցի, մի թո-
ղուր զիս մինչ ի կատար։
Ի՞ ուղղեսցէ երիտասարդ զճանա-
պարհս իւր, այլ ի պահել զբանս
քո։
Բոլորով սրտիւ իմով խնդրեցի
զքեզ, մի մերժեր զիս ի պատ-
ուիրանաց քոց։
Ի սրտի իմում թագուցի զբանս
քո, որպէս զի մի մեղայց քեզ։
Օրհնեալ ես դու տէր, ուսո՛ ինձ
զարդարութիւնս քո։
Ե՛րթամբք իմովք պատմեցից զա-
մենայն իրաւունս բերանոյ քո։
Ի ճանապարհս վկայութեանց քոց
զուարճացայ, որպէս յամենայն
ի մեծութեան։
Ի պատուիրանս քո հոգայցեմ, և
դիտեցից ի ճանապարհս քո։
Ո՛իրաւունս քո խոսեցայ, և ոչ
մոռացայ զբանս քո։

Լատո ծառայի քումմ, զի կեցից և
պահեցից զբանս քո։
Ո՛արիր զաչս իմ, և նայեցայց ի
սքանչելիս օրինաց քոց։
Պանդուխտ եմ ես յերկրի, մի թա-
ղուցաներ յինէն զպատուիրանս
քո։
Փափագեաց անձն իմ ի ցանկալ
ինձ յիրաւունս քո յամ ժամ։
Սաստեցեր ամբարտաւանից. ա-
նիծեալ՝ որ խոտորեցան ի պատ-
ուիրանաց քոց։
Իբաց արա յինէն զնախատինս և
զարհամարհանս, զի զվկայութիւ-
նըս քո խնդրեցի։
Բանզի նստան իշխանք և չարա-
խօսեին զինէն. այլ ծառայ քո
խորհեր յիրաւունս քո։
Ո՛ի վկայութիւք քո խօսք իմ էին, և
խորհուրդք իմ արդարութի՛ քո։
Մերձեցաւ անձն իմ ի հող, տէր
կեցո զիս ըստ բանի քումմ։
Ո՛ճանապարհս իմ պատմեցի քեզ
և լուար ինձ, ուսո՛ ինձ զարդա-
րութիւնս քո։

ի ձանապարհս արդարութեանց
քոց իմաստուն ասա զիս, և քնն
նեցից զբանչելիս քո։
Տ.քնեցաւ անձն իմ առ ի ձանձրա
նալ. հաստատեա զիս ի բանս քո։
Ձանապարհս սուտ եաց ի բաց ա
յնէն, և օրէնս քո ողորմեա ինձ։
Ձանապարհս ճշմարտութեան
քո ընտրեցի, և զկրաւունս քո ես
ոչ մոռացայ։
Մերձեցայ ես ի վկայութիւնս քո,
տէր մի յամօթ առներ զիս։
Ի ձանապարհս պատուիրանաց քոց
ընթացայ, զի անդորր արարեր սիրտ
ս իմ։
Օրէնսդէտ ասա զիս տէր ի ճա
նապարհս իրաւանց քոց, և խնդ
րեցից զնա յամենայն ժամ։
Իմաստուն ասա զիս. և քննեցից
զօրէնս քո, և պահեցից զնա ի
լրութիւն սրտիւ իմով։
Առաջնորդեա ինձ ի շաւիղս պատ
ուիրանաց քոց, զի ընդ նոսա հա
ճեցայ։
Խոնարհեցո զսիրտ իմ ի վկայու

թիւնս քո, և մի յագահութիւն։
Դարձո զաչս իմ, զի մի տեսից զա
նարութիւն. ի ձանապարհս քո
կեցո զիս։
Հաստատեա ծառայ քոյդ զբան
քո երկիւղ քո։
Զան յինէն զնախատինս, զոր և
կարծեցի. զի դատաստանք քո քաղ
ցր են։
Ահա ցանկացայ պատուիրանաց քոց.
յարդարութիւնդ քոյդ կեցո զիս։
Եկեսցէ ի վերայ իմ ողորմութիւն
քո տէր, և փրկութիւն քո ըստ
բանի քոյդ։
Տայ պատասխանի ումք նախատեն
զիս բանիւք. զի ես ի բանս քո
յուսացայ։
Մի ի բացեայ առներ ի բերանոյ
իմմէ զբան ճշմարտութիւն մինչեւ
յոյժ, զի յիւրաւունս քո յուսացայ։
Պահեցի զօրէնս քո յամենայն ժամ,
յաւիտեան և յաւիտեանս յա
ւիտենից։
Գնայի ես յանդորրս, զի զպատ
ուիրանս քո խնդրեցի։

Խօսէի վկայութիւնս քո առաջի
թագաւորաց, և ոչ ամաչէի ։
Խորհէի ՚ի պատուիրանս քո, զոր
սիրեցի ։
Համբարձի զձեռս իմ ՚ի պատուի-
րանս քո զոր սիրեցի, և խորհէի
յարդարութեանդ քումմ ։
Ցիշեա զբան ծառայի քո, յոր և
յուսացուցեր զիս ։
Սա մխիթարեցեալ զիս ՚ի խոնարհու-
թիւնմ. զի բան քո կեցոյց զիս ։
Ամբարտաւանք անիրաւեցան յիս
յոյժ. այլ յօրինացքոց ես ոչ խո-
տորեցայ ։
Ցիշեցի զվրաւունս քո յաւիտենից
տէր, և մխիթարեցայ ։
Տրտմութիւն կալաւ զիս ՚ի մեղա-
ւորաց, և զյք թողին զօրէնս քո ։
Գովելի են ինձ իրաւունք քո ՚ի
տեղւոջ պանդխտութեան իմոյ ։
Ցիշեցի ՚ի գիշերի զանուն քո տէր,
և պահեցի զօրէնս քո ։
Սա եղեւ ինձ ձանապարհ ՚ի կեա-
նել, զի զարդարութիւնդ քո խնդրեցի ։

Տունք ծզ ։

Աչխուխա ։

Բաժին իմ ես դու տէր, ասացի
պահել ինձ զօրէնս քո ։
Ողորմեցի զերեսս քո բովորով սըր-
տիս իմով. ողորմեա ինձ ըստ բա-
նի քումմ ։
Խորհեցայ ՚ի ճանապարհս իմ, և
դարձուցի զոտս իմ ՚ի վկայու-
թիւնս քո ։
Պատրաստեցայ և ոչ խռովեցայ,
զի պահեցի զպատուիրանս քո ։
Տուունք մեղաց պատեցան զիս-
նեւ. այլ զօրէնս քո ես ոչ մոռա-
ցայ ։
Ի մէջ գիշերի յառնէի խոստովան
լինիլ առ քեզ վասն իրաւանց և
արդարութեան քո ։
Հաղորդ էի ես ամենայն երկիւղա-
ծաց քոց, որոց պահեալ էին զը-
պատուիրանս քո ։
Ողորմութեամբ առաւն լի եղեւ երկիր,
զարդարութիւնդ քո ուսո ինձ ։
Հաղորդութիւն արարեր ընդ ծա-
ռայ քումմ տէր ըստ բանի քումմ ։

Ջ. քաղցրութիւն, զևրատ և զգի-
տութիւն ուստ ինձ, զի ՚ի պատ-
ուիրանս քո ես հաւատացի։
Մինչչեւ խոնարհեալ էի ես՝ մե-
ղայ. վասն այսորիկ զբանս քո պա-
հեցի յոյժ։
Քաղցր ես դու տէր, և քաղցրու-
թեամբ ուստ ինձ զարդարութիս քո։
Բազմացան յիս անիրաւութիւնք
ամբարտաւանից. այլ ես բովորով
սրտիւ լինիմ քննեցի զպատուիրա-
նս քո։
Ածան որպէս կաթին սիրտք նո-
ցա. այլ ես զօրինս քո խոսեցայ։
Բարի է ինձ զի խոնարհ արարեր
զիս, որպէս ուսցից զարդարու-
թիւնս քո։
Բարի են ինձ օրինք բերանոյ քո,
քան զհազարս ոսկւոյ և արծաթոյ։
Ձեռք քո արարին և ստեղծին զիս.
իմաստուն արա զիս, և ուսցից
զպատուիրանս քո։
Երկիւղածք քո տեսցեն զիս և ու-
րախ եղիցին, զի ես ՚ի բանս քո
յուսացայ։

Ծանեայ տէր զի արդարութեամբ
են դատաստանք քո. յիրաւի խո-
նարհեցուցեր զիս։
Եղիցի ողորմութիւն քո ՚ի մխի-
թարել զիս, ըստ բանի քում ըզ-
ծառայս քո։
Եկեսցեն յիս գթութիւնք քո՝ և
կեցից, զի օրէնք քո խոսք իմ էին։
Ամաչեսցեն ամբարտաւանք՝ որք
՚ի տարտապարտուց անիրաւեցան
զիս. այլ ես հոգացայ ՚ի պատուի-
րանս քո։
Խորտեսցեն զիս երկիւղածք քո,
և որք ճանաչեն զվկայութիս քո։
Եղիցի սիրտ իմ անբիծ յարդարու-
թեան քում, զի մի ամաչեցից։
Կարօտացաւ անձն իմ ՚ի փրկու-
թիս քո, զի ես ՚ի բանս քո յուսացայ։
Սպասեցին աչք իմ բանի քում.
ասացի՝ երբ մխիթարեսցե զիս։
Եղէ ես որպէս տիկ ՚ի պարզի, զի
զարդարութիս քո ես ոչ մոռացայ։
Քանի՞ ինչ են աւուրք ծառայի քո.
երբ արասցես ինձ իրաւունս ՚ի
հալածչաց իմոց։

Պատմեցին ինձ անօրէնք զկորհուրդս
դրս, այլ ոչ որպէս զօրէնս քո։
Ամենայն պատուիրանք քո ճշմա-
րիտ են. ՚ի նանիր հալածեցին զիս,
օգնեա ինձ։
Փոքր մի եւս և կորուսանէին զիս
յերկրի. այլ ես ոչ թողի զպատ-
ուիրանս քո։
Բատ ողորմութեան քում կեցո
զիս, և պահեցից զվկայութիւնս
բերանոյ քոյ։
Յաւիտեան տէր բան քոյ կայ յեր-
կինս, ազգէ ազգ ճշմա-
րտութիւն քո։
Հաստատեցեր զերկիր՝ և կայ։
Հրամանի քում ճնայ տիւ, զի ա-
մենեքեան ծառայք քո են։
Եթէ ոչ օրէնք քո խօսք իմ էին,
կանխաւ եւս արդեօք կորուսեալ
էի ՚ի խոնարհութեան իմում։
Յաւիտեան ոչ մոռացայց զարդա-
րութիւնս քո, զի նովքօք կեցուցեր զիս։
Քո եմ ես և կեցո զիս, զի զարդա-
րութիւնս քո խնդրեցի։
Ինձ սպասեցին մեղաւորք ՚ի կո-

րուսանել, զի զվկայութիւնս քո
ես ՚ի միտս առի։
Յամենայն կատարածի տեսի ըզ-
վախճան. յոյժ անդորր էին ինձ
պատուիրանք քո։
Որպէս սիրեցի զօրէնս քո, զօր-
հանապազ խօսք իմ էին։
Քան զիմաստիս իմ իմաստուն ա-
րարեր զիս ՚ի պատուիրանս քո,
զի յաւիտեան իմ էին։
Քան զամենայն ուսուցիչս իմ ի-
մաստուն եղէ, զի վկայութիւնք
քո խօսք իմ էին։
Քան զծերան իմաստուն եղէ, զի
զպատուիրանս քո քննեցի։
Յամենայն ճանապարհս չարաց
արգելի զոտս իմ, որպէս զի պա-
հեցից զբանս քո։
Ոչ շեղանց քոց ես ոչ խոտորեցայ,
զի դու օրէնսդէտ արարեր զիս։
Որպէս զի քաղցր են ՚ի բերան իմ բանք
քո՝ բան զմեղր բերանոյ իմոյ։
Ի պատուիրանաց քոց իմացեալ
առեցի զճամանապարհս չարութեան,
զի դու օրէնսդէտ արարեր զիս։

Ա՛րագ են բանք քո ոտից իմոց, և
լոյս տան շաւղաց իմոց։
Երդուայ և հաստատեցի, զի պա-
հեցից զաւետեանն իրաւունս ար-
դարութեան քո։
Խոնարհ եղէ մինչեւ յոյժ. տէր
կեցո զիս ըստ բանի քում։
Ընդ կամս բերանոյ իմոյ հաճեաց
տէր, և զիրաւունս քո ուսո՛ր ինձ։
Ընձեռ իմ ի ձեռս քո է յամենայն ժամ,
և զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ։
Եդին ինձ մեզաւորք որոգայթ.
՚ի պատուիրանաց քոց ես ոչ մոլո-
րեցայ։
Ժառանգեցից զվկայութիւս քո յա-
ւիտեան, զի ցնծութի՛ւն սրտի իմոյ։
Խոնարհեցուցի զսիրտ իմ առնել
զարդարութիւնս քո յաւիտեան
վասն հատուցման։
Ոչանօրէնս ատեցի, և զօրէնս քո
սիրեցի։
Օգնական և վրկիչ իմ ես դու,
և ես ի բանս քո յուսացայ։
Խափ եղերուք չինէն չարք, և
քննեցից զպատուիրանս Աստ իմոյ։

Օգնեա ինձ ըստ բանի քում և
կեցո զիս, և մի յամօթ առնել
զիս ի յուսոյ իմմէ։
Օգնեա ինձ և ապրեցո զիս, և
խորհեցայց յիրաւունս քո յա-
մենայն ժամ։
Ընարգեցեր զամենեսեան՝ որք ա-
պստամբք եղեն յարդարութենէ
քոյ. զի անիրաւութեամբ էին
խորհուրդք նոցա։
Յանցաւորս համարեցայ զամե-
նայն մեղաւորս երկրի. վասն այ-
սորիկ սիրեցի զպատուիրանս քո։
Բեւեռեա ընդ երկիւղ քո զմսե-
րին իմ, զի ի դատաստանաց քոց
երկեայց յոյժ։

Տունք կբ։

Աջիւս։

Ընարի իրաւունս և արդարու-
թիւն. մի մատներ զիս ի ձեռս նե-
ղչաց իմոց։
Ընկալ զծառայս քո ի բարիս, զի
մի ամբարտաւանք զրպաս ածեն զիս։

Սպասեցին աչք իմ վրկուե քում
տէր, և բանից արդարութե քո։
Արա ընդ ծառայի քում տէր ըստ
ողորմութեան քում. զարդարու-
թիւնս քո ուսո ինձ։
Ծառայ քո եմ ես, իմաստուն ա-
րա զիս, և ծանեայց վկայութիս քո։
Ժամ է պաշտել տէր. խափանե-
ցին զօրէնս քո։
Վասն այսորիկ սիրեցի պատուի-
րանըս քո քան զամենայն ոսկի և
զտպազիօն։
Ամենայն պատուիրանք քո յաջո-
ղեցան ինձ, զի ատեցի ես զճանա-
պարհս չարաց։
Սքանչելի են վկայութիք քո, վասն
այսորիկ սիրեաց զնոսա անձն իմ։
Յայտնութիւն բանից քոց լուսա-
ւոր և իմաստուն առնէ զտղայս։
Օրբերան իմ բացի, և առի շնչով.
՚ի պատուիրանս քո փափաքեաց
անձն իմ։
Նայեա առ իս և ողորմեա ինձ ըստ
իրաւունս սիրողաց անուան քո։
Ճշմարտարարս իմ ուղիղ արա ինձ

ըստ բանի քում, և մի տիրեսցեն
ինձ ամենայն մեղք։
Փրկեա զիս ՚ի զրպարտուէ մարդկան,
և պահեցից զպատուիրանս քո։
Երեսեցո զերեսս քո ՚ի ծառայ քո,
և ուսո ինձ զարդարութիւնս քո։
Վտակք ջուրց իջին յաչաց իմոց,
զի ոչ պահեցին զօրէնս քո։
Արդար ես դու տէր, և ուղիղ են
դատաստանք քո։
Պատուիրեցեր զարդարութի վկայ
ութեց քոց, և ճշմարիտ են յոյժ։
Մաշեաց զիս նախանձ քո, զի մո-
ռացան զբանս քո թշնամիք իմ։
Ընտրեալ է բան քո յոյժ, և ծա-
ռայ քո սիրեաց զսա։
Մանուկ եմ ես և արհամարհեալ,
և զարդարութիս քո ես ոչ մոռացայ։
Արդարութի քո արդարութի յա-
ւիտենից, և օրէնք քո ճշմարիտ են։
Նեղութիւնք և վիշտք գտին զիս,
և պատուիրանք քո խոսք իմ էին։
Արդարութեամբ են վկայութիւնք
քո յաւիտեան, իմաստուն ար-
ա և կեցո զիս։

կարդացի առ քեզ բողոքով սրտիս
խոսք. լաւ լինէ աչերս, զի զարդա-
րուեսցին քո խնդրեցի:
Ազաղակեցի առ քեզ՝ և փրկեա զիս,
և պահեցից վկայութեանս քո:
կանխեցի առաջամատս, աղաղա-
կեցի, և ես՝ ի բանս քո յուսացայ:
կանխեցին աչք իմ առաւօտու՝ ի
խօսել ինձ զբանս քո:
Ձայնի իմում լաւ աչեր ըստ ո
ղորմութեան քում. և յիրաւու-
նըս քո կեցո զիս:
Մերձեցուցին ինձ հալածիչք իմ
զանօրէնութիւն, զի յօրինաց քոց
հեռի եղեն:
Մերձ ես դու տէր, և ամ պատ-
ուիրանք քո ճշմարիտ են:
Ի սկզբանէ ծանեայ ՚ի վկայու-
թեանց քոց, զի յաւիտեան հաս-
տատեցեր զնոսա:
Տես զխոնարհութիւն իմ և փրկեա
զիս, զի զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ:
Դատեա զդատաստանս իմ և փրկ-
կեա զիս, և ըստ բանի քում կեց-
ցո զիս:

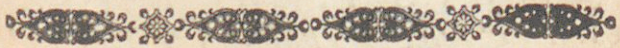
Հեռի է ՚ի մեղաւորաց փրկութիւն,
զի զիրաւունս քո ոչ պահեցին:
Գթութիւնք քո բազում են տէր,
և ըստ իրաւանց քոց կեցո զիս:
Բազում են, որք հալածեն և նե-
ղեն զիս, ՚ի վկայութեանց քոց
ես ոչ խոտորեցայ:
Հայեի յանագործսն և մաշէի, զի
զպատուիրանս քո ոչ պահեցին:
Տես՝ զի զպատուիրանս քո սիրեցի.
տէր՝ ողորմութիւն քո կեցո զիս:
Սկիզբն բանից քոց ճշմարտու-
թիւն է. յաւիտեան են ամենայն իրա-
ւունք արդարութեան քո:
Իշխանք հալածեցին զիս ՚ի նախանձ,
և ՚ի բանից քոց երկեաւ սիրտ իմ:
Ցնծացայ ես ՚ի բանս քո որպէս այն
որ գտանէ աւար բազում:
Ատեցի և անարգեցի, և
զօրէնս քո սիրեցի:
Եօթն անգամ յաւուր օրհնեցից
զքեզ վասն իրաւանց և արդարու-
թեան քո:
Խաղաղութիւն բազում է այնոցիկ
որք սիրեն զօրէնս քո, և ոչ գոյ

’ինոսա գայթակղութիւն։
Սպասեցի փրկութեանդուստ տէր,
և զպատուիրանս քո սիրեցի։
Պահեաց անձն իմ զվկայութիւնս
քո, և սիրեաց զնոսա յոյժ։
Պահեցից զպատուիրանս և զվկա-
յութիւնս քո, զի ամենայն ճա-
նապարհք իմ առաջի քո են։
Մերձեսցին հանդրուանք իմ առա-
ջի քո տէր, ըստ բանի քում ի-
մաստուն արա զիս։
Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո տէր,
և բանիւ քո փրկեա զիս։
Ողխեսցեն շրթունք իմ զօրհնու-
թիւնս քո, յորժամ ուսուսցես
ինձ զարդարութիւնս քո։
Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո, զի
ամենայն պատուիրանք քո արդա-
րութեամբ են։
Եղիցի ձեռն քո՝ի կեցուցանել զիս,
զի զպատուիրանս քո ընտրեցի։
Յանկացայ փրկութեանդուստ տէր,
և օրէնք քո խօսք իմ էին։
Կեցցէ անձն իմ, օրհնեսցէ զքեզ,
և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ։

Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար կո-
րուսեալ. խնդրեա զծառայ քո,
զի զպատուիրանս քո ես ոչ մոռա-
ցայ։

Տունք ծզ։

Կանոնս Գոքղայս է։ Սաղմոս ժգ։ Տունս յկբ։

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ԵՍԱՅԵԱՑ ԿԱՑԱՆԱՄԱՔՈՒՐ
ՍՈՒՐԲ ՍԱՐԳԱՐ ԷԻՆ։

Եսայիա խբ։

Օրհնեցէք զաստուած յօրհնու-
թիւն նոր, զի իշխանութիւն նո-
րա ’ի բարձունս փառաւորի։
Իւ անուն նորա փառաւորեալ է
’ի ծագաց մինչեւ ’ի ծագս երկրի։
Ոյք իջանէին ’ի ծով նաւուք, կըզ-
զիք և ամենայն բնակիչք նոցա
ընդ նոսա։
Ուրախ եղիցի անապատն և ամ
բնակիչք իւր. ուրախ եղիցին բա-
նակքք և բակք կեդարու, և ու-
րախ եղիցին բնակիչք վիմին։
Ի գլխոց լերանց գոչեսցեն, տա-

ցեն զիաուս ամուսնոյ. և զքաջու-
թիւն նորա կղզիք պատմեսցեն։
Տէր ած զօրութեց զիմեալ ոյժ
զարթուցանել զպատերազմ, յա-
րուցանել զնախանձ, վող հար-
կանել և գոչել ՚ի վերայ թշնամ-
եաց իւրոց զօրութբ բազմաւ։
Ուրախ եղիցին երկինք ՚ի վերուստ,
և ամպք ցօղեսցեն զարդարու-
թիւն։ Բղխեսցէ երկիր զողորմութիւն և զար-
դարութիւն առ հասարակ բղխեսցէ։

ԱՂՕԹՔ ՅՈՎՆԱՆՆՈՒ ՄԱՐԳԱՐԷԻՆ։

Ի նեղութեան իմում եա առ տէր
կարդացի. և լուաւ ած յանդնդոց
դժոխոց աղաղակի իմում։
Լուր տէր ձայնի իմում, զի ընկե-
ցեր զիս ՚ի խորս ծովու, և ջրհանք
դետոց պաշարեցին զիս։
Ընթեան զլօսանք քո և ալիք քո
անցին ՚ի վերայ իմ, և ասացի ես
մերժեցայ ուրեմն յերեսաց ա-
չաց քոց։
Էրդ եկեսցէ յաւելից հայիլ ՚ի տա-

ճար սուրբ քո. զի հեղան զինեւ
ջուրք մինչեւ յանձն իմ, և անդ
դ նդ անհնարինք պաշարեցին
զիս։
Նմուտ գլուխ իմ ընդ փոսարա
լերանց. իջի ես ՚ի խորս երկրի, և
տեսի զնիգս նորա, զի էին որպէս
աղիք յաւիտենից. և ելցեն յա-
պականութենէ կեանք իմ։
Ընդ քեզ տէր աստուած իմ ՚ի նը-
ուաղել անձին իմոյ կարդացի, և
դքեզ տէր յիշեցի. և մատեան ա-
ղօթք իմ ՚ի տաճար սուրբ քո։
Զի ոչք պահէին զունայնութիւն
և զսուտութիւն, ողորմութենէ
իւրեանց մերժեցան։
Ես ես ՚ի ձայն օրհնութե խոստո-
վան եղէց քեզ, մատուցից պա-
տարագս տուն առն, և կատարեցից
զուխտ իմ ՚ի վրկութեան։
Փառք հօր և որդւոյ և։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Եկեսցեն աղօթք մեր ՚ի տաճար սուրբ քո. խոնարհեսցի ունկն քո ՚ի խնդրուածս մեր։ Արդասէր տէր, վասն սրբոյ անարատի մօր քոյ և կուսի, և վասն բնակել զաղաչանս մեր, և կեցո զմեզ։

Ջ քարոզն և զաղօթս, ՚ի վերջն Մի նախանձ ձիր կանոնին գտցես ՚ի 87 երեսն։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԹ

Օրհնութիւնք աստիճանաց։

Ի նեղութեան իմում էս առ տէր
կարդացի, և լուաւ ինձ տէր.
փրկեաց զանձն իմ՝ի շրթանց նենգ
գաւրաց և՝ի լեզուէ չարէ։
Օ՛ տացի քեզ՝ կամ զինչ յաւելցի,
ցի, լեզու նենգաւոր։
Որպես նետք հզօրի, զի մխեալ
են կայծակամբք կաղնոյ։
Վայ ինձ զի ընդ երկար եղեւ պան
դխտութիւն իմ. և բնակեցայ
ես՝ի վրանս կեդրոնի։
Բազում անգամ բնակեցաւ անձն
իմ ընդ այնոսիկ, որք ատէին զող
ջոյն։
Ես էի խաղաղարար. յորժամ խո
սէի, մարտանէին ընդ իս։

Տունք գ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺ

Օրհնութիւնք աստիճանաց։

Համբարձի զաչս իմ՝ի լերինս, ուր

տի եկեսցէ ինձ օգնութիւն։
Օգնութիւն ինձ ’ի տեառնէ եկեսցէ, որ արար զերկինս և զերկիր։
Մի տար ’ի սասանութիւն զոտն քո, և մի՛ ննջեսցէ պահապան քո։
Որպէս ոչ ննջէ և ոչ ’ի քուն երթայ պահապանն իսրայէլի։
Տէր պահեսցէ զքեզ, և տէր ընկալցի աջոյ ձեռամբն իւրով։
Ընդդէմն ’ի տուէ քեզ մի՛ մեղիցէ, և մի՛ լուսին ’ի գիշերի։
Տէր պահեսցէ զքեզ յամենայն չարէ, պահեսցէ տէր զանձն քո։
Տէր պահեսցէ զմուտ և զել քո յայսմհետէ մինչեւ յաւիտեան։

Տունք ը։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԱ

Օրհնութիւնք աստիճանաց։

Ուրախ եղէ ես՝ որք ասէին ցիս, ’ի տուն տեառն երթիցուք մեք։
Հաստեալ կային ոտք մեր առ դրունս քո՝ երուսաղէմ։
Երուսաղէմ շինեալ որպէս քաղաք, և բնակութիւնք շուրջանոյն։

Ընդ ելանելին ազգք ազգք տեառն. ’ի վկայութիւն իսրայէլի խոստովան լինել անուան տեառն։
Ընդ որում եղեն աթոռք դատաստանի, աթոռս արկեալ են ’ի տան դաւթի։
Հարցէք զողջունել երուսաղէմի, և դձինուհիքն՝ ոչ զքեզ սիրէք զտէր։
Եղիցի հաստատութիւն ’ի զօրութեան քում, և հինութիւն յաջոտարակս յամուրս քո։
Վասն եղբարց և ընկերաց իմոց խօսեցայ զհաստատութիւն վասն քոյ և վասն տան տեառն Աստուծոյ մերոյ խնդրեցաք զբարութիւն ’ի քէն։

Տունք ը։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԲ

Օրհնութիւնք աստիճանաց։

Ընդ քեզ տէր համբարձի զաչս իմ, որ բնակեալդ ես ’ի յերկինս։
Որպէս աչք ծառայի ’ի ձեռն տեառն ոնոց ’ի ձեռն տիկնոջ իւրոյ։
Նոյնպէս են աչք մեր առ քեզ տէր

աստուած մեր, մինչեւ ողորմիս
գիս ՚ի վերայ մեր:
Ողորմեա մեզ տէր ողորմեա մեզ,
զի բազում լցաք արհամարհանօք:
Եւս առաւել լցան անձինք մեր
նախատանօք, որք նախատեին զմեզ
մեզ, և արհամարհանօք ամբարտա-
ւանից ։

Տունք ե ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԹ

Օրհնութիւնք աստիճանաց ։

Եթէ ոչ տէրն էր առ մեզ, ասասցէ
Իսրայէլ, եթէ ոչ տէրն էր առ մեզ ։
Ընդ յառնել մարդկան ՚ի վերայ
մեր, կենդանւոյն կլա-
նէին զմեզ ։
Ի բարկանալ սրտմտութեամբ նո-
ցա ՚ի վերայ մեր, ապա և զուրբ
ուրեմն ընկղմեցին զմեզ ։
Ընդ ուղեա անցին անձինք մեր,
անցին անձինք մեր ընդ ուղեա
անդադարս ։
Օրհնեալ է տէր, որ ոչ եւ տվին զմեզ
յորս ատամանց նոցա ։

Ընձինք մեր ապրեցան որպէս ճնճղ
ղուկք՝ յորոգայթէ որսողաց ։
Որոգայթք նոցա փշրեցան, և մեք
ապրեցաք ։
Օգնութիւն մեզ յանուանէ տեա-
ռնէն, որ արար զերկինս և զերկիր ։

Տունք ը ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԹ

Օրհնութիւնք աստիճանաց ։

Ո յուսայ ՚ի տէր, որպէս լեառն
սիոն, մի սասանեսցի յաւիտեան՝
որ բնակեալն է յերուսաղէմ ։
Լերինք շուրջ են զնովաւ, տէր
շուրջ է զժողովրդեամբ իւրով
յայսմ հետէ մինչեւ յաւիտեան ։
Ոչ թողու տէր զգաւազան մեղա-
ւորաց ՚ի վիճակս արդարոց, և արդ-
արք մի ձգեսցեն զձեռս իւրեանց
յանօրէնութիւն ։
Բարի առնէ տէր բարեաց, և այ-
նոցիկ՝ որք ուղիղ են սրտիւք ։
Իսկ զմիթարեալսն ՚ի յաւիտեան-
ժիւն, տանի զնոսա տէր ընդ գոր-
ծեալս զանօրէնութիւն ։

խաղաղութի՛ւն ի վերայ Իսրայէլի։

Տունք է։ Գոբզայս կ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԵ

Օրհնութիւնք ատիճանաց։

Ի դարձուցանել Տէր զգերութի՛ւն սիո՛ն
նի՛ւ եղաք մեք մխիթարեալք։
Յայնժամ լցան բերանք մեր խընդ
դութի՛ւ և լեզուք մեր ցնծութի՛ւն։
Յայնժամ ասասցեն՝ի հեթանոս,
մեծ արար տէր զառնել իւր ընդ
նոսա. մեծ արար տէր զառնել
իւր ընդ մեզ. և մեք եղաք բերկ-
րեալք։
Դարձո՛ տէր զգերութի՛ւնս մեր
որպէս զուղիս՝ի հարաւոյ. որ
վարքին արտասուօք, ցնծու-
թեամբ հնձեսցեն։
Երթալով երթային և լային, որ
բարձեալ տանէին զսերմանիս իւ-
րեանց։
Գալով եկեսցեն և ցնծասցեն, որ
առեալ բերիցեն զորայս իւրեանց։

Տունք ղ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԹ

Օրհնութիւնք ատիճանաց։

Եթէ ոչ տէր շինէ զտունն, ի՛ նա
նի՛ւ վաստակին շինօղք նորա։
Եթէ ոչ տէր պահէ զքաղաքն. ընդ
դունայն տքնին պահապանք նորա։
Ի նանիր է ձեզ յառնել կանխաս.
արդ արիք միանջեւ էք ննջեցեալք,
որ ուտէք զհաց ցաւոց։
Ի ժամանակի որպէս տացի քուն
սիրելեաց իւրոց. ժառանգութի՛ւն
առն որդիք են, որոյ վարձք իւրեն,
այն է պտուղ որովայնի իւրոյ։
Որպէս նետք ի ձեռս հզօրի, այն
պէս են և որդիքն թօթափելոց։
Երանի որ լցից զցանկութի՛ւն իւր
ի նոցանէ. մի՛ ամաչեսցեն յորժամ խօսեսցին թշնամիքն նոցա ընդ
նոսա առ դրանն։

Տունք ղ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԹ

Օրհնութիւնք ատիճանաց։

Երանի ամենեցուն՝ որ երկնչին

’ի տեառնէ, և գնան ’ի ճանապարհ
հրա նորա։

Ո՛վ ամբարիշտ ձեռաց քոց կերկեցես։
երանի է քեզ, և բարի եղիցի։
Կին քո որպէս այգի վայելուչ յան-
կիւնս տան քո։ որդիք քո որպէս
նորատունկ ձիթենւոց շուրջ զսե-
ղանով քո։

Այսպէս օրհնեսցի ամենայն մարդ,
որ երկնչի ’ի տեառնէ։ օրհնեսցէ
զքեզ տէր ’ի սիովն։

Եւ տեսցես զոս զբարութիւն երու-
սաղէմի զամ աւուրս կենաց քոց։
Տեսցես զոս զորդիս որդւոց քոց,
խաղաղութիւն ’ի վերայ իսրայէլի։

Տունք ղ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԵ

Օրհնութիւնք ամենից։

Բազում անգամ մարտեան ընդ իս
’ի մանկութենէ իմմէ, ասասցէ իս
իսրայէլ։

Բազում անգամ մարտեան ընդ իս
’ի մանկութենէ իմմէ, և չհնձ ոչ
յաղթեցին։

Ծ՛ի թիկունս իմ հարին մեզաւորք,
ընդ երկար արարին զանօրէնու-
թիւնս իւրեանց։

Տէր արդար է, և խորտակէ զուռն
մեզաւորաց։

Ամաչեսցեն և յետս դարձցին ա-
մենեքեան՝ որք ատեն զսիօն։

Եղիցին նոքա որպէս խոտ տանց
եաց, որ մինչչեւ ’ի բուռն եկեալ
չորացաւ։

Ոստ ոչ եւիցէ զնուն իւր հընձո-
ղըն, և ոչ գրկիւրկս իւր՝ որ զորայն
ժողովէր։

Ոչ ասացին ամենեքեան՝ որք ան-
ցանէին առ նոքօք, թէ օրհնու-
թիւն տեառն ընդ ձեզ, և օրհ-
նեցաք զձեզ յանուանէ տեառն։

Տունք ը։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԹ

Օրհնութիւնք ամենից։

Ի խորոց կարդացի առ քեզ տէր,
տէր՝ լուր ձայնի իմում։
Եղիցին ականջք քո ’ի լսել զձայն
աղօթից իմոց։

Թէ զանօրէնութիւնս իմ քննես
տէրտէր, իսկ ո՞ կարէ կալ առաջի
քո. զի ՚ի քէն է քաւութիւն:
Վասն անուան քո համբերի տէր,
համբեր անձն իմ բանիքոտմ. յու-
սացաւ անձն իմ ՚ի տէր:
Ի պահէ առաւօտու մինչեւ ե-
րեկոյ, ՚ի պահէ առաւօտու յու-
սացաւ իսրայէլ ՚ի տէր:
Ի տեառնէ է ողորմութիւն բազում.
՚ի նմանէ է փրկութիւն. և նա փրկեսցէ
զիսրայէլ յամենայն նե-
ղութեանց նո՛ր:

Տունք ը:

ՍԱՂՄՈՍ ՃԼԱ

Օրհնութիւնք աստիճանաց:

Տէր ոչ բարձրացաւ սիրտ իմ, և
ոչ վերացան աչք իմ:
Ոչ գնացի ես ընդ մեծամեծս, և
ոչ ընդ այնոսիկ զոր պատնէլն է
դէն քան զիս:
Եթէ խոնարհէցոյց ես որպէս
մանուկ ստրուկեալ ՚ի ստէնէ մօր
իւրոյ, և դարձեր անդրէն ՚ի նոյն:
Այլ թէ հպարտացուցի արդեօք

զանձն իմ, այսպէս եղիցի հատու-
ցումն անձին իմոյ. յուսացաւ
իսրայէլ ՚ի տէր յայսմ հետէ մինչ-
եւ յաւիտեան:

Տունք դ: Գոբղայս խդ:

ՍԱՂՄՈՍ ՃԼԱ

Երգ ձուոց:

Յիշեա տէր զԴաւիթ, և զամե-
նայն հեզութիւն նորա:
Որպէս երդուաւ տեառն, և ու-
խտեաց ցաստուածոյ յակոբայ:
Թէ ոչ մտից ՚ի յարկս տան իմոյ,
թէ ելից յանկողինս մահճաց ի-
մոց:
Թէ տացէ քուն աչաց իմոց, կամ
նինջ արտեւանաց իմոց, կամ հան-
գիստ իրանաց իմոց. մինչեւ գը-
տից զտեղի յարկի տեառն ա-
տուածոյ յակոբայ:
Ահա լուաք զնմանէ յեփրաթայ,
և գտաք զնա ՚ի դաշտս մայրեաց:
Մտցուք ՚ի յարկս նորա, երկիր-
պագցուք ՚ի տեղւոջ՝ ուր կացեալ
են ոտք նորա:

Ելի տէր՝ ի հանգիստ քո, դու և տապանակ կառավի սրբութեան քո։ Վահանայք քո զգեցցին զարդա- րութիւն, և սուրբք քո ցնծալով ցնծասցեն։

Վասն դաւթի սիրելւոյ քո, մի դարձուցաներ զերեսս քո յօծե- լեալ քումմէ։

Երդուաւ տէր դաւթի ճշմարտու- թիւն՝ և ոչ ստեայց նմա. ի պտղոյ որո- վայնի նորա նստուցանել յաթոռ նորա։ Թէ պահեսցեն որդիք քո զօրէնս իմ, և զվկայութիւնս իմս զոր ու- սուցից նոցա։

Որդիք նոցա նստցին յաթոռ նորա յաւիտեան յաւիտենից յաթոռ քո։

Ընտրեցաւ տէր ընդ սիօն, և ընտ- րեաց բնակիլ՝ ի նմա, ասէ՝ այս է հանգիստ իմ յաւիտեան յաւ- իտենից, ի սմա բնակեցայց՝ զի հաճեցայ ընդ սա։

Օրհնելով օրհնեցից զայրիս սորա, և զաղքատս սորա լցուցից հացիւ։ Եպիսկոպոսս սորա զգեցուցից զփրկու- թիւն, և սուրբք սորա ցնծալով

ցնծասցեն։

Ընդ ծագելոյ զեղջիւր՝ ի դա- ւիթ. պատրաստ արարից զճրագ օծելոյ իմոյ։

Թշնամեաց նորա զգեցուցից զա- մօթ, այլ՝ ի վերայ նորա ծաղկեա- ցի սրբութիւն իմ։

Տունք ժե։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԼԲ

Երգ ճռուց։

Օ՜ի բարի կամ զի վայելուչ, զի բը- նակիլն եղբարք՝ ի միասին։

Որպէս իւղ զի ի գլուխ և՝ ի մօրուսն ահարոնի, և՝ ի մօրուա- ցըն ի բաստանս զգեստու նորա։

Որպէս ցօղ զի ցօղէ՝ ի հերմոնէ՝ ի վերայ լերինն սիօնի։

Տունք գ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԼԳ

Երգ ճռուց։

Ահա օրհնեցէք զամ ծառայք տէ-

ռբն զտէր, ո կայք ՚ի տուն տեա-
ռբն և ՚ի գաւխմա աստուծոյ մերոյ:
Ի գիշերի համբարձէք զձեռս ձեր
՚ի սրբութիւն, և օրհնեցէք զտէր:
Օրհնեսցէ զձեզ տէր ՚ի սիովն,
որ արար զերկինս և զերկիր:

Տունք գ:

ՍԱՂՄՍ ՃԼԴ

Աչեշաւխ:

Օրհնեցէք զանուն նմն, օրհնեցէք
ծառայք տեառն զտէր, ո կայք
՚ի տուն նմն և՚ի գաւխմա այ մերոյ:
Օրհնեցէք զտէր, զի բարի է, սաղ-
մոս ասացէք անուան նորա, զի
քաղցր է:
Զ. Յակոբ ընտրեաց իւր տէր, և
զիսրայէլ ժառանգութիւն իւր:
Ես ծանեայ՝ զի մեծ է տէր, և տէր
մեծ է քան զամենայն կուռս:
Զ. ամենայն զոր ինչ կամեցաւ և ա-
րար տէր, յերկինս և յերկրի, ՚ի
ծով և յամենայն խորս:
Հանէ զամպս ՚ի ծագաց երկրի.
փայլատակութիւնս իւր յանձրեւս

արար. և հանէ զհողմ ՚ի շտեմա-
րանաց իւրոց:
Եհար զամ անդրանիկս եգիպտաց-
ոց, ՚ի մարդոյ մինչեւ յանասուն:
Առաքեաց զնշանս և զարուեստս
իւր ՚ի մէջ քո եգիպտոս, ՚ի փա-
րաւոն և յամենայն զօրս իւր:
Եհար զազգս բազումս, և սպան
զիմաստասուս հզօրս:
Զ. սեհօն թագաւոր ամորհացո-
ց, զովգ թագաւոր բասանու,
և զամենայն թագաւորութիւնս
քանանացւոց:
Եւտ զերկիր նոցա ՚ի ժառանգու-
թիւն, ժառանգութիւն իսրայէ-
լի ժողովրդեան իւրոյ:
Տէր անուն քո յաւիտեան, տէր
յիշատակ քո ազգէ մինչեւ յազգ:
Դատէ տէր զժողովուրդս իւր.
և՚ի ծառայս իւր մխիթարի:
Կուռք հեթանոսաց ոսկի և ար-
ծաթ են, ձեռագործք են որդ-
ւոց մարդկան:
Բերան ունի՝ և ոչ խօսին, աչք են՝
և ոչ տեսանեն:

Ականջք են՝ և ոչ լսեն, և ոչ գոյ շունչ՝ի բերանս նոցա։
Նման նոցա եղիցին որք արարին զնոսա. ամենեքեան որք յուսա ցեալ են՝ի նոսա։
Տուն իսրայէլի օրհնեցէք զտէր. տուն ահարոնի օրհնեցէք զտէր։
Տուն ղեւեայ օրհնեցէք զտէր. երկիւղածք տեր օրհնեցէք զտէր։
Օրհնեալ տէր՝ի սիովն, որ բնակեալն է յերուսաղէմ։

Տունք ի։ Գողգոթա խե։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԼԵ

Աշիշուխա։

Խոստովան եղերուք տեառն, զի բարի է զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա։
Խոստովան եղերուք աստուծոյն աստուծոց. զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա։
Խոստովան եղերուք տէրանց. զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա։
Որ արար զհրաշս մեծամեծս միայն. զի յաւիտեան է ողորմութիւն։
Որ արար զերկինս արուեստիւ իմաստութեամբ

իւրով. զի յաւիտեան է ողորմութիւն։
Որ հաստատեաց զերկիր՝ի վերայ ջուրց. զի յաւիտեան է ողորմութիւն։
Որ արար զլուսաւորս մեծամեծս միայն. զի յաւիտեան է ողորմութիւն։
Զարեգակն արար իշխանական տուընջեան. զի յաւիտեան է ողորմութիւն։
Զլուսին և զաստեղս իշխանական դիշերոյ. զի յաւիտեան է ողորմութիւն։
Որ հար զերկիրն եգիպտացւոց անդրանիկօք իւրովք հանդերձ. զի յաւիտեան է ողորմութիւն։
Եւ եհան զիսրայէլ՝ի միջոց նորա. զի յաւիտեան է ողորմութիւն։
Ի ձեռն բարձր և՝ի բազուկ հզօր, զի յաւիտեան է ողորմութիւն։
Որ հերձ զծովն մեծ, և բաժանեաց յերկուս մասունս. զի յաւիտեան է ողորմութիւն։
Եւ անցոյց զիսրայէլ ընդ մէջ նորա. զի յաւիտեան է ողորմութիւն։
Ընկղմեաց զփարաւօն և զզօրս իւր՝ի ծով կարմիր. զի յաւիտեան է ողորմութիւն։
Եւ եհան զժողովուրդ իւր յանապատ. զի յաւիտեան է ողորմութիւն։
Որ հար զազգս մեծամեծս միայն. զի յաւիտեան է ողորմութիւն։

Եւ սպան զԹագաւորս հզօրս. զի
յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:
Զսեհոն Թագաւորն ամուրհացւոց.
զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:
Զովգ Թագաւոր բասանու. զի
յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:
Եւ տացէ երկիր նոցա ՚ի ժառանգու-
Թիւն. զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:
Ժառանգութիւն Իսրայէլի ծառայ
սի իւրոյ. զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:
Զի ՚ի տկարութեան մերում յիշեաց զմեզ ՚ի խոնարհութիւն
մերում. զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:
Եւ փրկեաց զմեզ ՚ի ձեռաց Թըշ-
նամեաց մերոց. զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:
Ո տայ կերակուր ամենայն կեն-
դանեաց. զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:
Խոստովան եղերուք աստուծոյն
երկնաւորի. զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:

Տունք իգ:

ՍԱՂՄՈՍ ՃԼԴ

Մոգմոս դաւթի. ՚ի ձեռն երեմիայի. աննշան յերիրայեցւոցն:

Ընդ գետս բաբելացւոց, անդ նըս-
տեաք և լայաք. որպէս յիշեցաք

մեք անդ զսիովն:
Ի միջ ուռեաց նոցա կախեցաք
զվտակարանս մեր:
Ընդ հարցանէին գերիչք մեր զըս-
բանս օրհնութեան. գերեալքն
մեր սպիպէին զմեզ և ասէին:
Օրհնեցէք մեզ յօրհնութենէն
սիոնի. իսկ զինքդ օրհնեացուք
զօրհնութիւն աստուն յերկիր օտար:
Թէ մոռացայց զքեզ երուսաղէմ,
մոռասցի զիս աջ իմ:
Կցեսցի լեզու իմ ՚ի քիմս իմ, Թէ
ոչ յիշեցից զքեզ, Թէ ոչ նախ
նուագեցից զքեզ երուսաղէմ,
սկիզբն ուրախութեան իմոյ:
Զիշեա տէր զորդիսն Եդովմայ
յաւուրսն երուսաղէմի:
Ոյք ասէին, քակեցէք քակեցէք,
մինչեւ ՚ի հիմն հասուցէք:
Դուստր բաբելացւոց Թշուառա-
կան, երանի որ հատուցցէ քեզ
ցումն քո, զոր դու մեզ հատուցեր:
Երանի որ կալցէ զմանկունս քո,
և եհար զքարն:

Տունք ժ:

ՍԱՂՄՈՍ ՃԼԷ

Սացմոս դաւթի ։

Խոստովան եղէց քեզ տէր բոլո-
րով սրտիւ իմով, առաջի հրեշ-
տակաց սաղմոս ասացից քեզ ։
Օ՛ի լուար զբանս բերանոյ իմոյ.
երկիրպագից՝ ի տաճար սուրբ քո,
և խոստովան եղէց անուան քում
վասն ողորմութեան և ճշմարտու-
թեան քոյ։ Մեծ արարեր յայտի դանուն սուր-
բ քո. յորում աւուր [illegible] կոչեցի քեզ, վաղվաղակի՛ լսէր [illegible], և բա-
զում արասցե [illegible] ինձ իմ։
Խոստովան [illegible] առ [illegible] ամե-
նայն [illegible] սուրբք երկիր՝ զի լսան
զբանս բերանոյ քո, և երկնչեսցեն
զճանապարհս քո ։
Ա՛ե՛ն վասն [illegible]ն. բարձր է
[illegible]ր, զխոնարհս տ[illegible]անէ, և զբար-
[illegible]նս՝ ի հեռ[illegible]նէ ճանաչէ ։
Թէ գնացից [illegible] ի մէջ նեղութեանց,
կեցուսցես զս՝ ի բարկութենէ
թշնամեացն ։
Զկ[illegible]ր զձեռն քո, և փրկեսցէ զիս
[illegible]քո, և տէր հատուսցէ ընդ իմ։

Տէր ողորմութիւն քո յաւիտեան.
զգործս ձեռաց քոց մի՛ անտես
առներ ։

Տունք ը ։ Գոբզայս կէտ ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԼԸ

Ի կատարած ։ Սացմոս դաւթի ։

Տէր փորձեցեր զիս և ծանեար
զիս. դու ծանեար զնստել իմ և
զյառնել իմ։
Ի միտ առեր զխորհուրդս իմ՝ ի
հեռաստանէ. զշաւիղս իմ և զկ
ձիճակս իմ դու քննեցեր, և զամ
ճանապարհս իմ յառաջագոյն տե
սեր, զի ոչ գոյ նենգութիւն՝ ի
լեզուի իմում։
Ահա դու տէր՝ ծանեար զյետինն իմ
և զառաջինն իմ. դու ստեղծեր զիս,
և եդեր զձեռն քո՝ ի վերայ իմ։
Սքանչելի եղեւ գիտութիւն քո
յինէն, զօրացաւ, և ոչ հանդարտ
տեմ սմա ։
Ցո՞ երթայց ես յոգւոյ քումմէ,

կամ յերեսաց քոց ես յո՞ փախեայց։
Թէ ելանեմ յերկինս, դու անդ ես.
և թէ իջանեմ ՚ի դժոխս, և անդ
մօտ ես։
Թէ առից զթեւս իմ ընդ առաւօ-
տս, և բնակեցայց յեզերս ծովու։
Սակայն և անդ ձեռն քո առաջ-
նորդեսցէ ինձ, և աջ քո ընկալցի
զիս։
Ասացի՝ խաւար ուրեմն արդեօք
ծածկեաց զիս, կամ գիշեր փոխա-
նակ լուսոյ փակիլ թեան իմոյ։
Խաւարն ՚ի քէզ ոչ խաւարեսցի,
և գիշերն որպէս տիւ լուսաւոր ե-
զիցի. և խաւար նո՛ր որպէս զլոյս նո՛ր։
Դու ստացար զերիկամունս իմ, և
ընկալար զիս յորովայնի մօր իմոյ։
Խոստովան եղէց քեզ տէր, զի ա-
հեղ և սքանչելի ես. սքանչելի են
գործք քո, և անձն իմ սիրեաց յոյժ։
Ոչ թաղեաւ ոսկր իմ ՚ի քէն զոր
արարեր ՚ի ծածուկ. և կար զօրու-
թեան իմոյ ընդ ստորինս երկրի։
Օ՛նդորձս իմ տեսին աչք քո. և ՚ի
դիս քո ամենեքեան գրեցան։

Ի տուէ մոլորեցան, և ոչ ոք էր որ
առաջնորդէր նոցա։
Ինձ յոյժ մեծապատիւ եղեն բարեկամք
քո աստուած, և յոյժ զօրացան իշ-
խանք նոցա։
Թուեցի զնո՛ս, և քան զաւազ բազ-
մացան. զարթեայ, և արդ ընդ
քեզ եմ։
Թէ սպանանես զմեզաւորսն ա՛ծ, արք
արեան ՚ի բաց եղերուք յինէն։
Ի հակառակութիւն և ՚ի նախանձ,
առցեն ՚ի նանիր զքաղաքս քո։
Օ՛ատելիս քո տէր ատեցի, և ՚ի
վերայ թշնամեաց քոց մաշեցայ։
Յատելութիւն կատարեալ ատե-
ցի զնոսա, և եղեն ինձ թշնամիք։
Փորձեա զիս ա՛ծ և ծանիր զսիրտ իմ,
քննեա զիս և ծանիր զշաւիղս իմ.
և տես թէ իցէ անօրէնութիւնք ՚ի
ճանապարհս իմ, և առաջնորդեա
ինձ ՚ի ճանապարհս քո յաւիտենից։

Տունք իբ։

ՍՂՄՈՍ ՃԼԹ

Ի կատարած. Սաղմոս դաւթի։

Ընդունելի զիս տէր ՚ի մարդոյ չարէ։

յառնէ անկրաւէ վրկեա զիս։
Խորհեցան զանօրէնութիւն ի սիր-
տս իւրեանց. զօր ամենայն պատ-
րաստեցան ի պատերազմ։
Սրեցին զլեզուս իւրեանց որպէս
զօձի, և թմրնք իժից ի նեղբոյ շրթ-
թանց նոցա։
Պահեա զիս տէր ի ձեռաց մեղաւո-
րի, և ի մարդոյ չարէ վրկեա զիս։
Խորհեցան խափանել զընացս իմ.
թագուցին ամբարտաւանք որո-
գայթ ինձ։
ԵՒ արս ձգեցին որոգայթ ոտից ի
մոց. շուրջ զշաւղաք իմոյք եդին
ինձ զդայթակղութիւն։
Ասացի տէր աստ իմ ես դու, ունկն
դիր տէր ձայնի աղօթից իմոց։
Տէր տէր զօրութիւն վրկութե ինոյ,
հովանի դլխոյ իմոյ յաւուր պատե-
րազմի։
Մի մատներ զիս տէր ի ցանկութիւն
մեղաւորաց, զոր խորհեցան վասն
իմ. մի ընդ վայր հարկանիցես զիս։
Զի մի երբեք բարձրասցին, և խոր-
հուրդք նոցա մի կատարեսցին.

վախճան կատարածի ինձ վաստակ
չարեաց իւրեանց ծածկեսցէ զնս։
Սրկեես ի վր նոցա զկայծակունս
հրոյ, և կործանեսցես զնոսա. ի
տառապանաց մի կարասցեն կեալ։
Մարդոյ լեզուանոյ մի յաջողեսցի
ի վերայ երկրի. զայր մեղաւոր չա
րիք իւր որսասցեն ի կորուստ։
Ծանեայ զի առնես տէր դատաստան
աղքատի և իրաւունս անանկի։
Սրդարք դոհասցին զանուանէ
քումմէ, և բնակեսցին ուղիղք
տառջի երեսաց քոց։

Տունք ժդ։

ՍԱԴՄՈՍ ՃԽ

Սացմոս դաւթի։

Տէր կարդացի առ քեզ՝ և լուր
ինձ, նայեա ի ձայն աղօթից իմոց
ի կարդալ իմում առ քեզ։
Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ որպէս
խունկ առաջի քո տէր. համբար
ձումն ձեռաց իմոց պատարագ ե-
կեղեցի։
Դիր տէր պահապան բերանոյ իմոյ

և դուռն ամուր չրխանց իմոց, զի մի խոտորեսցի սիրտ իմ բանիւ չարուխեան։

Ի պատճառել զպատճառս մեղաց ընդ մարդս, ոչ գործեն զանօրէնութիւն. և ոչ եղեց կցորդ ընտրելոց նոցա։

Խրատեսցէ զիս արդարն ողորմութեամբ և յանդիմանեսցէ. իւղ մեղաւորի մի օծցէ զգլուխ իմ, այլ աղօթք իմ՝ի կամս նորա։

Երգեան մերձ առ վիմին դատաւորք նոցա. լուիցեն բանից իմոց, և քաղցրասցին։

Որպես թանձրուն հողոյ զի սրսխեալ է՝ի վերայ երկրի. ցրուեսցին ոսկերք նոցա մերձ՝ի դժոխս։

Ուր քեզ տէր տէր են աչք իմ, ի քեզ յուսացայ, մի հաներ զհոգի իմ։

Պահեա զիս յորոգմանէ որ թակեսցէ ինձ, ի գայթակղութենէ գործողին զանօրէնութիւն։

Ընկղմին՝ի ցանցս նորա մեղաւորք, մինչդեռ եմ ես մինչեւ անցից։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԽԱ

Խնդրուածք Դաւթի. Աջօթք, ի ժամանակի ցի եր նա յայրն անդ։

Ձայնիւ իմով ես առ տէր կարդացի, ձայնիւ իմով զտէր աղաչեցի։

Սփռեցից առաջի տեառն զաղօթս իմ, և զնեղութիւնս իմ առաջի նորա պատմեցից։

Ի նուաղել յինէն հոգւոյ իմոյ, դու տէր ծանեար զշաւիղս իմ. ի ճանապարհ յոր և դնայի, թաքուցաւ ինձ որոգայթ։

Նայէի յաջմէ՝ տեսանէի, և ոչ ոք ճանաչէր զիս. կորեաւ յինէն ապաստան իմ, և ոչ գտաւ խնդրող անձին իմոյ։

Ղաղակեցի առ քեզ տէր և ասացի, դու ես յոյս և բաժին իմ յերկրին կենդանեաց։

Նայեա տէր յաղօթս իմ, զի ես խոնարհ եղէ յոյժ. ապրեցո զիս՝ի հալածչաց իմոց, զի հզօրք եղեն քան զիս։

Հան՝ի բանտէ զանձն իմ. գոհանալ զանուանդ քումմէ։

Եւ քեզ սպասեն արդարք մինչեւ հատուսցես։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԽԲ

Սաղմոս դաւթի. ՚ի ժամանակի ելի հայածէր զնա աբիսողոմ որդի նորա։

Տէր լսէր աղօթից իմոց, ունկն դիր խնդրուածոց իմոց ճշմարտութեամբ քոյ։

Լուր ինձ արդարութեամբ քով, և մի մտաներ ՚ի դատաստան ընդ ծառայ քոյմ. զի ոչ արդարանայ առաջի քո ամենայն կենդանի։

Հալածեաց թշնամին զանձն իմ, խոնարհ արար յերկիր զկեանս իմ. և նստոյց զիս ՚ի խաւարի որպէս մեռեալ յաւիտենից։

Զանձրացաւ յիս հոգի իմ, և սիրտ իմ խառնեցաւ յիս։

Յիշեցի զաւուրսն զառաջինս, խորհեցայ յամենայն գործս քո. յարարածս ձեռաց քոց խորհեցայ, և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ։

Ընձն իմ որպէս երկիր ծարաւի է առ քեզ. վաղվաղակի լուր ինձ Տէր, զի նուաղեցաւ յինէն հոգի իմ։

Մի դարձուցաներ զերեսս քո յիմ ինէն. նմանիցիմ այնոցիկ, որք ի չանեն ՚ի գուբ։

Լսելի արա ինձ առաւօտու զողորմութիւնդ քո, զի ես ՚ի քեզ տէր յուսացայ։

Ծանոյց ինձ ճանապարհ յոր և գնացից, զի առ քեզ Տէր համբարձի զանձն իմ։

Փրկեա զիս ՚ի թշնամեաց իմոց տէր, զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի։

Ուսոյց ինձ առնել զկամս քո, զի դու ես աստուած իմ։

Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ ՚ի յերկիր ուղիղ։

Վասն անուան քո տէր կեցուսցես զիս, արդարութեամբ քով հանցես ՚ի նեղութենէ զանձն իմ։

Ողորմութիւբ քով սատակեա զթշնամիսս իմ, և կորոյս զամենայն նեղիչս անձին իմոյ, զի ես ծառայ քո եմ։

Տունք ժդ։

ՍԱՂՄՍ ՃԽԳ

Սաղմոս դաւթի առ գոչիսք։

Օրհնեալ տէր ՚ած իմ, որ ուսոյց զձեռս իմ ՚ի պատերազմ, և զմատունս իմ ՚ի ձակատամարտս։

Աղորմութի՛ւն իմ և ապաւէն իմ, օգ-
նական իմ և փրկիչ իմ, ապաւէն
իմ, և ես յուսամ՝ ի նա. ո՛ հընա-
զանդ առնէ զժողովուրդս ընդ ինև:
Տէր՝ ո՞վ է մարդ զի յայտնեցար
դու նմա, կամ որդի մարդոյ թէ
համարիս ինչ զնա:
Մարդ նանրոյ նմանեցաւ, և ա-
ւուրքն նորա որպէս հովանի անցին:
Տէր խոնարհեցո զերկինս և էջ,
մերձեա՛ ի լերինս և ծխեացին:
փայլեա՛ զփայլատակունս քո, և
խռովեա զնոսա, առաքեա զնետս
քո, և ցրուեա զնոսա:
Առաքեա զձեռն քո՛ի բարձանց, և
փրկեա զիս՝ի ջուրց բազմաց, և ի
ձեռաց որդւոց օտարաց:
Որոց բերանք իւրեանց խօսեցան
զնանրութի՛ւն, և աջ նոցա աջ է մեղաց:
Երգս նոր երգեցից քեզ, Աստուած
նեցից զքեզ, տաւնադեաւ սաղ-
մոսարանաւ սաղմոս ասացից քեզ:
Ո տացէ փրկութի՛ւն Թագաւորաց
մերոց, որ փրկեալոց կոչէ զդաւիթ
ծառայ իւր՝ի սրոյ չարէ:

Փրկեա զիս և ապրեցո զիս՝ի ձե-
ռաց որդւոց օտարաց:
Որոց բերանք իւրեանց խօսեցան
զնանրութի՛ւն, և աջ նոցա աջ է մեղաց:
Որոց ուստերք իւրեանց որպէս նո-
րատունկ հաստատուն են՝ի մանկ-
կութէ իւրեանց, դստերք նոցա զար-
դարեալ և սաճուճեալ՝ի նմանու-
թիւն տաճարի:
Շտեմարանք նոցն լի են և բղխեն՝ի մի
ւեանց, խաշինք նոցն բազմաճիւք են,
և բազմանան՝ի գնացս իւրեանց,
և անդեայք նոցա պարարտք են:
Ոչ գոյ խրամատուածի ցանկոյ նոցն, և
ոչ աղաղակ՝ի հրապարակս նոցա:
Երջ երանեցին ժողովրդեան, որոյ
այս այսպէս է. նա երանի ժողովր-
դեան, որոյ տէր աստուած է նոցա:

Տունք ԺԷ:

ՍԱՂՄՈՍ ՃԽԴ

Օրհնութեանց Սացմոս դաւթի:

Բարձր առնեմ զքեզ Աստ իմ և Թա-
գաւոր իմ, և օրհնեմ զանուն քո
յաւիտեան և յաւիտեանս յաւի-
տենից:

Օ. օրհանապազ օրհնեցից զքեզ, և գովեցից զանուն քո յաւիտեան և յաւիտեանս յաւիտենից:

Սեծ է տէր և օրհեալ է յոյժ, և մեծութեան նորա ոչ քո չափ:

Ազգ ազգ գովեսցեն զգործս քո, և զզօրութիւնս քո պատմեսցեն:

Օ. մեծվայելչութի փառաց սրբութեան քո խօսեսցին, և զսքանչելիս քո պատմեսցեն:

Օ. զօրութի ահի քո ասասցեն, և զմեծութիւնս քո պատմեսցեն:

Օ. յիշատակ բազում քաղցրութե քո բղխեսցեն, և արդարութեամբ քո ցնծասցեն:

Գթած ողորմած է տէր երկայնամիտ և բազումողորմ:

Բաղցր է տէր առ ամենն, և գթութի նորա՝ի վերայ ամենայն արարածոց իւրոց:

Խոստովան եղիցին առ քեզ տէր ամենայն գործք քո, և սուրբք քո օրհնեսցեն զքեզ:

Օ. փառս արքայութե քո ասասցեն, և զզօրութիւնս քո պատմեսցեն:

Ճանաչել զօրութ մարդկան զզօրու-

թիւնս քո, և զփառս մեծվայելչութեան արքայութեան քո:

Արքայութիւն քո արքայութիւն ամենայն յաւիտենից, և տէրութիւն քո ազգե ազգս:

Հաստատեալ է տէր յամ բանիւր, և արդար է յամ գործս իւր:

Հաստատէ տէր զամ գայթակղեալս, և կանգնէ զամ գլորեալս:

Աչք ամենեցուն՝ի քեզ յուսան, և դու տաս կերակուրն ի ժամու:

Տաս դու նոցա և կերակրին. բանայս ձեռն քո, և լցուցանես զամենեսեան քաղցրութի կամօք քովք:

Արդար է տէր յամ ճանապարհս իւր. և սուրբ է յամ գործս իւր:

Մերձ է տէր առ ամենեսեան որ կարդան առ նա, առ ամենեսեան որ կարդան առ նա ճշմարտութի:

Օ. կամս երկիւղածաց իւրոց առնէ տէր. աղօթից նոցա լսէ, և կեցուցանէ զնոսա:

Պահէ տէր զամենայն որ սիրեն զնա, և զամ մեղաւորս սատակէ տէր:

Օ. օրհնութի՛ւնս տէրն խօսեսցի

բերան իմ. օրհնեսցէ ամ կենդա-
նի զանուն սուրբ նր յաւիտեան և
յաւիտենից յաւիտենից:

Տունք իբ: Գոլգաթա. ծբ:

ՍԱՂՄՈՍ ՃԽԵ

Աչխուխա. անգեայ եւ շարարիայ:

Օրհնեա անձն իմ զտէր. օրհնե-
ցից զտէր ի կեանս իմ, սաղմոս ա-
սացից ում իմոյ մինչեւ եմ ես:
Մի յուսայք յիշխանս յորդիս մարդ-
կան, զի ոչ գոյ փրկուիմի ի նոսա:
Ելցէ հոգի ի նոցանէ՝ և դարձցին
անդրէն ի հող, և յայնմ աւուր
կորիցեն ամ խորհուրդք նոցա:
Երանի ազգի որոյ տէր աստուած
յակոբայ օգնական է նմա, և յոյս
նորա ի տէր աստուած է:
Որ արար զերկինս և զերկիր, զծով
և զամենայն որ է ի նոսա:
Որ պահէ զճշմարտուի յաւիտեան,
և առնէ իրաւունս զրկելոց:
Տայ հաց քաղցելոց, և արձակէ
զկապեալս տէր:

Տէր բանայ զաչս կուրաց, և կանգ-
նէ զգլորեալս տէր:
Տէր սիրէ զարդարս, տէր պահէ
զպանդուխտս. զորբս և զայրիս
ընդունի տէր, և զճանապարհս
ամբարշտաց կորուսանէ:
Թագաւորեսցէ տէր յաւիտեան,
ած քո սիոն ազգէ ազգի յազգ:

Տունք ժ:

ՍԱՂՄՈՍ ՃԽԶ

Աչխուխա. անգեայ եւ շարարիայ:

Օրհնեցէք զտէր՝ զի բարի է սաղ-
մոս. ած մերոմ քաղցր եղիցի օրհ-
նութիւն:
Շինէ զերուսաղէմ տէր, և զցրուս
ուեալսն իսրայէլի ժողովէ:
Բժշկէ զբեկեալ սիրտս, և պատէ
զամենայն վէրս նոցա:
Որ թուէ զբազմութիւն աստեղաց, և
զամենեսեան զնոսա յանուանէ կոչէ:
Մեծ է տէր և մեծ է զօրութիւն նորա,
իմաստութեան նորա ոչ գոյ քան:
Ընդունի զհեզս տէր, և խոնարհա-
նէ զամբարտաւանս մինչև յերկիր:

Օրհնեցէք զնա խոստովանութիւն,
սաղմոս ասացէք նմա օրհնութիւն։
Ոգեղէնդ զերկինս ամպովք, եւպատ
բաստարար զանձրեւ իւր յերկիր։
Բուսոյց զխոտ ի լերինս, և դալար
րի ի ծառայութիւն մարդկան։
Ոտայ անասնոց կերակուր, ձագուց
ագռաւուց՝ որ կարդան առնա։
Ոչ թէ ընդ զօրութիւնս ձիոյ կամ
մեցաւ տէր, և ոչ ընդ իրանս առն
հրեշտայի հաճեցաւ։
Այլ հաճեցաւ տէր ընդ երկիւղած իւր, և ընդ այնոսիկ՝ որ
յուսան յողորմութիւնն նորա։

Տունք ժբ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԽԵ

Աշխութիա. անգնայ եւ շաբաթիայ։

Գովեա երուսաղէմ զտէր։
Լե օրհնեա զաստուած քո սիօն։
Ո՛վ զօրացոյց զնիգս դրանց քոց,
և օրհնեաց զորդիս քո ի քեզ։
Ոեդ զահմանս քո ի խաղաղութի,
պարարտութիւ ցորենոյ լցոյց զքեզ։
Առաքէ զբան իւր յերկիր. վազվազ
ընթանան պատգամք նորա։

Դնէ զձիւն որպէս զսաւր, և զխեզ
որպէս փոշի ցանեաց։
Արձակէ զսառն որպէս պատառս.
առաջի ցրտոյ նորա ո՞ կարէ կեալ։
Առաքէ զբան իւր և հալէ զնոսա.
ընդէնցէ հողմք, և դնասցեն ջուրք։
Պատմէ զբան իւր յակոբայ, զարդարս և զիրաւունս իսրայէլի։
Ոչ այսպէս արար ամենայն ազգաց
տէր, և զդատաստանս իւր ոչ
յայտնեաց նոցա։

Տունք ժ։ Գոբզայս լբ։

ԱՂՕԹՔ ԱՄԲԱԿՈՒՄԱՅ ՄԱՐԳԱՐԷԻ։

Ձայն դ։

Տէր, զլուր քո լուայ և երկեայ.
տէր՝ նայեցայ ի գործս քո և զարհուրեցայ։
Ի մէջ երկուց կենդանեացն ծանիր
ցիս զոս, ի մերձենալ ամացն յայտնեսցիս, և ի հասանել ժամանակին
երեւեսցիս։
Ի խաւսել անձին իմոյ ի ժամանակի
բարկութեանդ զողորմութիւն յիշեսցես։

Աստուած ՚ի հարաւոյ եկեսցէ, և
և սուրբն ՚ի վտանէ լեռնէ։
Յայտնեսցեն երկինք զվայելչութիւն
փառաց նորա. և օրհնութեամբ
նորա լցան սիեղեալք։
Ծառապայիք որպես ՚ի լուսոյ հա-
տան ՚ի նմանել, և եղջիւրք ՚ի ձե-
ռին նորա գոյան. և անդ հաստա-
տեցաւ զօրութիւն փառաց նորա։
Յերեսաց նորա երթայցեն հարուածք
և դեհեր հաւասաց նորա երթիցեն
մեծամեծք ՚ի թռչնոց։
Եկաց և չափեաց զերկիր. հայեցաւ
և դիտեաց զհեթանոսս։
Լերինք հալեսցին և անտառք վատ-
նեսցին. ճանապարհք՝ որք ՚ի սկզբ-
բանէն էին, կուսացին. և ՚ի նըշ-
մանել զոտիցն ամենայն երկիր։
Տեսի զբանակս քուշանոց. խռով
վեցան բնակիչք վրանացն մադիա-
մու։
Միթէ ՚ի վերայ գետոց բարկա-
ցիս դու տէր, կամ սրտմտութիւն
քո ՚ի վերայ գետոց, կամ բար-
կութիւն քո ՚ի վերայ ծովու։

Ելեր դու ՚ի կառս քո. հեծելոսիդ
քո փրկութիւն եղեւ յեղանելն քո։
Օծարկեաս ազեղն քո. զնեստս կա-
պարճից քոց արբուցեր, զգեաստս
ցրուեցեր, վերկիր գոլացուցեր ՚ի
սաստկութենէ անձրեւի, որ անդ
ցանեն ընդ սա։
Ընդունդք աղաղակեցին մեծաձե-
ղոյ փայլման սրե գոլանին արդեւք
և ծագումն լուսնին գադարեցաւ։
Որպես ՚ի նշոյլս սլաքաց քոց գնաց-
ցեն, և որպես ՚ի լոյս փայլատակ-
ման սրոյ քո։
Բարկութեամբ զարկեալ ՚ի վէմ երկրի, և
գոլով կացցես զհեթանոսս։
Երեւեցար ՚ի փրկութիւն ժողովրդոց
դեան քո ՚ի փրկել զընտրեալս քո։
Նետաձիգ եղեր ՚ի գլուխս մարդ-
կան ամբարտաւանից. մինչեւ յանդ
դունդս ծովու ընկղմեցան։
Անդրէնցաք զվերջ գլխոց քոց ՚ի
գլխատեալսն ամենայն, որք յա-
սպետ էին յանդգնութիւն ՚ի գալ
զի կերիցեն զաղքատսն ՚ի գաղտին։
Ընաքեցեր ՚ի վերայ ծովու զերև

վարս քո. և խոովեցան յաղթ
ջուրք անդնդոց:
Սկսի ես՝ և գետան աղիք իմ՝ ի ձայ-
նէ բերանոյ իմոյ. եմուտ դողումն
յոսկերս իմ, և ես յանձն իմ խո-
ռովեցայ:
Օ՜այս պահեսցես յաւուր նեղու-
թեան, ածել՝ ի վերայ ազգի ա-
մենայնի որք մատնչին ընդ ժո-
ղովեան քումմ:
Թզենի ոչ ասցէ զպտուղ իւր, և
յայգեօղ բեր մի՛ գոցի. ձիթենիք
անասցին, և երկիր մի՛ բուսուսցէ
զդալարն:
Պակասեսցին հօտք՝ ի ճարակաց,
և եզինք մի՛ գոցին առ մսուրս:
Ես՝ ի տէր յուսացայ, ցնծացայց
և ուրախ եղէց յԱստուծոյ փրկչէ իմմ:
Տէր տէր ես՝ իմ զօրութիւն,
և կացոյց զոտս իմ՝ ի հաստա-
տութեան. ՚ի վերայ պարանոցի
թշնամեացն կացոյց զիս և հանդոյց
զիս երագ երագ:
Փառք հօր և որդւոյ և:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Ողորմեա՛ տէր ողորմեա՛, ածային
ողորմութեամբ և գթութեամբ
քո խնայեա յարարածս քո:
Ա՛րդ ասէր տէր վասն սրբոցդ

Զբարոյն և զաղօթս ՚ի վերջն Ողորմեա կա-
նոնին գտցես ՚ի 138 երեսն:

ՍԱՂՄՈՍ ՃԽԸ

Աւետիս. անգեայ եւ շաբաթիայ:

Օրհնեցէք զտէր յերկինից, օրհ-
նեցէք զնա ՚ի բարձանց:
Օրհնեցէք զնա ամենայն հրեշտա-
կք նորա. օրհնեցէք զնա ամե-
նայն զօրութիւնք նորա:
Օրհնեցէք զնա արեգակն և լու-
սին. օրհնեցէք զնա ամենայն աս-
տեղք և լոյսք:
Օրհնեցէք զնա երկինք երկնից.
և ջուրք որ՝ ի վերոյ քան զերկինս,
օրհնեցէք զանուն տեառն:
Օ՚ի նա ասաց՝ և եղեն, հրամայ-
եաց՝ և հաստատեցան:

կացցէ զնա յաւիտեան յաւիտենից. ամէն եղիցի։
Օրհնեցէք զտէր յերկրէ վիշապք
և ամենայն խորք։
Հուր և կարկուտ, ձիւն և սառն,
հոգմ և մրրիկ, որք առնէք զբանն ի
նէրինք. և ամ բարձունք, ծառք
պտղաբերք և ամենայն մայրք։
Վագանք և ամ անասունք, սողունք
և ամենայն թռչունք թեւաւորք։
Թագաւորք երկրի և զօրք ի բերանոց,
իշխանք և ամ դատաւորք երկրի։
Երիտասարդք և կոյսանք, ծերք և
տղայք օրհնեցէք զանուն տեառն։
Բարձրացաւ անուն նորին միայն. խոս-
տովանութիւն նորա յերկինս և յերկրի։
Բարձր առնէ տէր զեղջիւր ժողո-
վրդեան իւրոյ. օրհնութիւն նորա ամ
սրբոց նորա որդւոցն իսրայէլի ժո-
ղովրդեան՝ որ մերձ է առ տէր։

Տունք ԺԹ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԽԹ

Աշխուխա. անգեայ եւ. յաթաթիայ։

Օրհնեցէք զտէր յօրհնութիւն նորին,
օրհնութիւն նորա յեկեղեցիս սրբոց։

Ուրախասցի իսրայէլ յարարիչ
իւր. որդիք սիոնի ցնծասցեն ի
թագաւորն իւրեանց։
Օրհնեսցեն զանուն նորա օրհնու-
թեամբ, սաղմոսիւք եւ օրհնու-
թեամբ սաղմոս երգեսցեն նմա։
Զի հաճի տէր ընդ ժողովուրդ իւր
սուրբ, եւ բարձր առնէ զհեզս
ի փրկութեան։
Պարծեսցին սուրբքն փառօք, եւ
ցնծասցեն ի հանդիստ իւրեանց,
եւ բարձր արասցեն զաստուած
բերանօք իւրեանց։
Սուր երկայրի եւս ի ձեռս նո-
ցա, առնուլ զհատուցումն ի հե-
թանոսաց, ի յանդիմանութիւն
ամենայն ժողովրդոց։
Ի կապել զթագաւորս նոցա կա-
պանօք, զազնւաւորս նոցա ձեռ-
նակապօք երկաթեօք։
Առնել նոցա դատաստանս գրա-
գրոց. եւ փառք այս են ամենայն
սրբոց նորա։

Տունք Ը։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԵ.

Աշխուխա . անգեայ եւ ցաթարիայ :

Օրհնեցէք զաստուած ’ի սրբու-
թեան նորա, օրհնեցէք զնա ’ի
հաստատութեան ’ի զօրութեան նորա :
Օրհնեցէք զնա ’ի զօրութեան նո-
նա, օրհնեցէք զնա ’ի բազում
մեծութեան նորա :
Օրհնեցէք զնա ’ի ձայն օրհնու-
թեան, օրհնեցէք զնա սաղմոսիւք
եւ օրհնութեամբ :
Օրհնեցէք զնա չնծութեամբ ,
գովեցէք զնա ուրախութեամբ :
Օրհնեցէք զնա ’ի բանս քաղցր,
գովեցէք զնա ’ի բարբառ լսելի :
Օրհնեցէք զնա ’ի ձայն դոհու-
թեան . ամենայն հոգի օրհնե-
ցեք զտէր :

Տունք ղ : Վոբղայս ըբ :

Կանոնս յիսը : Ձորք կանոնս Տունք ոյխբ :
Միահամուռ սաղմոսք՝ Գոբղայս ծղ : Սաղմոս ճե :
Տունք ’ի սմա անկբ :

Այս սացմոս ինքնագիր Դաւթի արտագոյ Յուդա :
Ի ժամանակի ջի եչ նա նոհատակ ընդդէմ գոջիաթու , ա-
ռաքի սաւուցայ եւ ամենայն ջօրացն իսրայէլի :

Փոքր էի ես յաղբերս իմ, եւ կըտ-
սեր ’ի տան հօր իմոյ , արածէի
զխաչինս հօր իմոյ :
Ձեռք իմ արարին զսաղմոսարան,
եւ մատունք իմ կազմեցին զդոր-
ձի օրհնութեան :
Իսկ արդ ո պատմեսցէ զայս տեառն
իմում. ինքնին տէր ամենայնի լը-
ուիցէ զամենայն :
Նա առաքեաց տէր զհրեշտակ իւր,
եւ համբարձ զիս ’ի հօտէ խա-
նանց հօր իմոյ , եւ էօծ զիս յո-
ծումն իւղոյ իւրոյ :
Եղբարք իմ մեծամեծք եւ գե՛ղ-
ցիկք, եւ ոչ հաճեցաւ ընդ նո-
սա տէր :
Ելի ես ընդդէմ այլազգւոյն , եւ
նզովեցի զկուռս նորա :
Հանի զսուսերն ’ի նմանէ , եւ
հատի զգլուխ նորին , եւ բարձի
զնախատինս յորդւոցն իսրայէլի :
Փառք հօր եւ որդւոյ եւ :

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ

ԵՐԻՑ ՄԱՆԿԱՆՑ

Դաւիթեայ գ ։

Օրհեալ ես տէր ած հարցն մերոց , օրհնեալ փառաւորեալ անուն քո յաւիտեան ։ Զի արդար ես դու տէր , և ամենայն գործք քո ճշմարիտ են ։ Ճանապարհք քո ուղիղ են , և ամենայն դատաստանք քո արդար են ։ Դատաստան արդարութեան ածեր ի վերայ մեր ըստ ամենայնի զոր ինչ ածեր ի վերայ մեր , և քաղաքի սրբոյ հարցն մերոց երուսաղէմի ։ Ընդ արդարութեամբ և ի ճշմարիտ ածեր զայս ամենայն ի վերայ մեր վասն մեղաց մերոց ։ Ընօրինեցաք և յանցեաք ապստամբ լինել ի քէն , մեղաք յամենայնի և պատուիրանաց քոց մեք ոչ անսացաք ։ Ոչ պահեցաք և ոչ արարաք որպէս պատուիրեցեր դու մեզ , զի զբարիս գտցուք մեք ի քէն ։ Ընդ ամենայն զոր արարեր և զոր ինչ ածեր ի վերայ մեր , արդար դատաստանաւ արարեր ։ Մատնեցեր զմեզ ի ձեռս թշնամեաց մերոց , անօրինաց , խաստաց և ապստամբողաց , ի ձեռս թագաւորի անօրինի և չարի քան զա-

մենայն երկիր , մատնեցեր զմեզ ։ Եւ արդ ոչ գոյ մեզ ժամ բանալ զբերանս մեր , զի ամօթ և նախատինք եղաք ծառայից քոց պաշտօնէից ։ Ընդ մի մատներ զմեզ խոպատ վասն անուան քո . մի ցրեր զուխտս քո , և մի՛ ի բացեայ առներ զաղօթս մեր ։ Վասն աբրահամու սիրելւոյ քո , իսահակայ ծառայի քո , և իսրայէլի սրբոյ քո ։ Խոստացար նոցա և ասացեր , բազմացուցից զզաւակ ձեր որպէս զաստեղս երկնից բազմութեամբ , և որպէս զաւազ առ եզր ծովու ։ Եւ արդ տէր նուազեցաք մեք քան զամենայն աղգս , և եմք տառապեալ յամենայն երկրի այսօր վասն մեղաց մերոց ։ Ոչ գոյ ի ժամանակի յայսմիկ իշխան՝ մարգարէ և առաջնորդ , ոչ ողջակէզք պատարագաց , ոչ խունկք օրինաց , և ոչ տեղի պատարագս մատուցանելոյ առաջի քո , և զողորմութիւն գտանել ի քէն ։ Ընդ անձամբք խոնարհեալ և հոգւով տառապանաց ընդունելի լիցուք մեք առ զողջակէզս խոյից և զուարակաց , և որպէս բիւրաւորս գառանց պարարտաց ։ Այնպէս ընդունելի լիցին պատարագք մեր այսօր առաջի քո , զի կատարեալ գայցուք ընկերի քո . և ջիք ամօթ յուսացելոցս ի քէն ։ Եւ արդ գամք դնել առ քո ամ սրտիւք մերով , երկնչելովք ի քէն , և խնդրեմք զերեսս քո . տէր մի յամեր առնել զմեզ ։ Ընդ արա առ մեզ ըստ հեղութեան քում և ըստ բազում ողորմութեան քում . փրկեա զմեզ վասն

աքանչելեաց քոց տէր . և փառաւորեսցի ա-
նուն քո յաւիտեան :
Յամօթ լիցին ամենեքեան , որ չարչարեն զըղ
ծառայս քո . ամաչեցեալ լիցին բռնութիւնք
նոցա , և ամ զօրութիւնք նոցա խորտակեսցին :
Նշ ծանիցեն զի դու ես տէր անձ միայն , որ
փառաւորեալդ ես ի վերայ ամ սիեղերաց :
Օրհնեալ ես դու տէր անձ հարցն մերոց ,
գովեալ և առաւել բարձրացեալ յաւիտեան :
Նշ օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց քոց . գով-
եալ և առաւել բարձրացեալ յաւիտեան :
Օրհնեալ ես ի տաճարի փառաց սրբու-
թեան քո . գովեալ :
Օրհնեալ ես ի վերայ աթոռոյ արքայու-
թեան քո . գովեալ :
Օրհնեալ ես որ նստիս ի քրովբէս և հայիս
յանդունդս . գովեալ :
Օրհնեալ ես ի վերայ հաստատութեան
երկնից . գովեալ :
Օրհնեցէք ամենայն գործք տեառն զտէր .
օրհնեցէք և բարձր արարէք զնա յաւիտեան :
Օրհնեցէք երկինք զտէր . օրհնեցէք և բարձր
արարէք զնա յաւիտեան :
Օրհնեցէք հրեշտակք տեառն , և ջուրք որ
ի վերոյ երկնից զտէր . օրհնեն :
Օրհնեցէք զօրութիւնք տեառն , արեգակն
և լուսին զտէր . օրհնեն :
Օրհնեցէք աստեղք երկնից , անձրեւք և
ցօղք զտէր . օրհնեն :
Օրհնեցէք ամենայն հոգիք հուր և ջեր ըղ
տէր օրհնեն :
Օրհնեցէք ցուրտ և տօթ , ցող և ձիւնա-

քեր զտէր . օրհնեն :
Օրհնեցէք սառն և պարզ , եղեամն և ձիւն
զտէր . օրհնեն :
Օրհնեցէք տիւք և գիշերք , լոյս և խաւար
զտէր . օրհնեն .
Օրհնեցէք ամպք և փայլատակունք և եր-
կիր զտէր . օրհնեն :
Օրհնեցէք լերինք բլուրք , և ամենայն բոյսք
երկրի զտէր . օրհնեն :
Օրհնեցէք աղբիւրք ծովք և գետք զտէր .
օրհնեն :
Օրհնեցէք կէտք և ամենայն կայտառք՝ որ
ի ջուրս , և թռչունք երկնից զտէր . օրհ :
Օրհնեցէք գազանք և անասունք , և որդիք
մարդկան զտէր . օրհնեն :
Օրհնեսցէ իսրայէլ զտէր . օրհնեսցէ եւ
բարձր արասցէ զնա յաւիտեան :
Օրհնեցէք քահանայք զտէր . օրհ :
Օրհնեցէք ծառայք տեառն զտէր . օրհ :
Օրհնեցէք անձինք և հոգիք արդարոց ըղ
տէր . օրհ :
Օրհնեցէք սուրբք և խոնարհք սրտիւք ըղ
տէր . օրհ :
Օրհնեցէք անանիա ազարիա և միսայէլ ըղ
տէր . օրհ :

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐԻԱՄԻՈՒ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻՆ

Ղ–ի . ա :

Մեծացուսցէ անձն իմ զտէր , և ցընծասցէ հոգի իմ աստուածով փրկչաւ իմով :

Եյց արար ի վերայ խոնարհութեան աղախնոյ իւրոյ . այսուհետև երանիցեն ինձ ամենայն ազգք :

Եբար ընդ իս մեծամեծս հզօրն . և սուրբ է անուն նորա :

Ողորմութիւն արար ազգաց յազգս երկիւղածաց իւրոց . արար զօրութիւն բազկաւ իւրով :

Ցրուեաց զամբարտաւանս ի մտաց սրտից , և քակեաց զհզօրս յաթոռոց :

Ի խոնարհս բարձրացոյց , զկարօտս եղից բարութեամբ , և զմեծատունս արձակեաց ունայնս :

Պաշտպանեաց իսրայէլ ծառայի իւրոյ յիշելով զողորմութիւն իւր :

Որպէս խօսեցաւ առ հարսն մեր , ընդ աբրահամ և զաւակի նորա յաւիտեան :

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՁԱՒԲԱՐՈՒՅՑԻ ՏՕՐՆ

ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ՄԿՐՏՉԻ :

Ղ–ի . ա :

Օրհնեալ տէր աստուած իսրայէլի , որ յայց եաւ , և արար փրկութիւն ժողովրդեան իւրոյ :

Յարոյց մեզ եղջիւր փրկութեան ի տանէ դաւթի ծառայի իւրոյ . որպէս խօսեցաւ բերանովք սրբոցն՝ որ յաւիտենից մարգարէքն էին :

Փրկութիւն ի թշնամեաց մերոց , և ի ձեռաց ամենայն առելեաց մերոց :

Առնել ողորմութիւն առ հարսն մեր , և յիշել զկտակարանս սրբութեան իւրոյ :

Երդումն զոր երդուաւ աբրահամու հօր մերոյ՝ տալ մեզ առանց երկիւղի զփրկութիւն ի թշնամեաց մերոց :

Պաշտել զնա սրբութեամբ և արդարութեամբ առաջի նորա զամենայն աւուրս կենդանոյ մերոյ :

Եւ դու մանուկ՝ մարգարէ բարձրելոյն կոչեսցիս . գնասցես առաջի տեառն՝ պատրաստել զճանապարհս նորա :

Տալ գիտութիւն փրկութեան ժողովրդեան իւրոյ , ի թողութիւն ամենայն մեղաց մերոց :

Վասն գթոյ ողորմութեան տեառն աստուծոյ

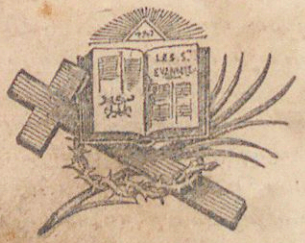
Ծոյ մերոյ, որով երեւեցաւ մեզ արեգակն
'ի բարձանց՝ լուսաւոր առնել զկեսաւոր
մեր։

Ծագել լոյս 'ի վերոյ այսոցիկ՝ որ նստեալք
'ի խաւարի և 'ի սուրբս մահու, ուղղել
զոտս մեր 'ի ճանապարհս խաղաղու Թեան։

ՂՕԹՔ ՍԻՄԵՈՎՆԻ ԾԵՐՈՒՆԻՈՅՆ։

Դ–ի· բ։

Արդ արձակեա զծառայս քո տէր ըստ բա-
նի քում 'ի խաղաղութիւն. զի տեսին աչք
իմ զփրկութիւն քո, զոր պատրաստեցեր
առաջի ամենայն ժողովրդոց։
Լոյս յայտնեցար հեթանոսաց, և փառք
ժողովրդեան քում Իսրայէլի։

ՂՕԹՔ ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ ՄԱՆԱՍԻՒ

ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ։

Տէր ամենակալ աստուած արքահամու, ի-
սահակայ, յակոբայ և զաւակի նոցա արդա-
րոց. ամենակալ տէր՝ Թող զմեզ իմ։
Որ արարեր զերկինս և զերկիրս և զամենայն
զարդ նոցա. ամենակալ տէր։
Որ կապեցեր զծով բանիւ հրամանի քո. փա-
կեցեր զխորս, կնքեցեր անուն որ և փառա-
ւորեալ անուամբ քով սրբով. ամենակալ։
Որ ամենայն ինչ սարսի և դողայ յերեսաց
ահի զօրութեան քո. ամենակալ։
Ընդառաջ ես մեծվայելչութիւն փառաց սրբու-
թեան քո. սաստիկ ես բարկութիւն սպառա-
նալեաց քոց 'ի վերայ մեղաւորաց. անչափ
և անքննին են ողորմութիւնք աւետեաց
քոց. ամենակալ տէր։
Դու տէր բարձրեալ, գթած, երկայնամիտ,
բազումողորմ. և զղջանայս 'ի վերայ չարեաց
մարդկան. ամենակալ տէր։
Դու աստուած՝ ոչ եդեր ապաշխարութիւն
վասն արդարոցն՝ արքահամու, իսահակայ
և յակոբայ, որք ոչ մեղան քեզ. ամենա։
Այլ եդեր ապաշխարութիւն վասն իմ մե-
ղաւորիս, զի մեղայ աւելի քան զաւազ ծո-
վու, և բազմացան անօրէնութիւնք իմ. ա։
Չեմ արժանի հայիլ և տեսանել զբարձրու-

Թիւնս երկնից ՚ի բազմութենէ անօրէնութեան իմոյ. ամենակալ տէր:

Կորացեալ եմ ես ՚ի բռնութենէ կապանացդ երկաթից, և ոչ դոյ ինձ հանգիստ. ամէն:

Խարհացուցի զբռնութիւն, և չար առաջի քո արարի. կանգնեցի պատկեր և բազմացուի զցասումն. ամենակալ:

Եւ արդ տէր՝ խոնարհեցուցանեմ զծունր սրտի իմոյ, և հայցեմ ՚ի քաղցրութենէ քումմէ. ամենակալ տէր:

Ածեայ տէր մեզայ, և զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ. ամենակալ:

Ընդառնեմ և խնդրեմ ՚ի քէն՝ Թող ինձ տէր, Թող ինձ, և մի կորուսաներ զիս ընտ անօրէնութեան իմոյ. ամենակալ:

Մի յաւիտեան բարկանար ինձ տէր, և մի յիշեր զչարիսն իմ. և մի պատուաստիրեր զիս ընդ իջեալսն ՚ի ներքոյ երկրի չարեօք. ամէն:

Օ՜ի գու աստուած՝ աստուած ապաշխարողաց ես, և յիս ցոյց զբարերարութիւնդ քո, որ անարժան եմ. ամենակալ տէր:

Կեցուսցես զիս ընտ բազում ողորմութեան քումմ. և ես օրհնեցից զքեզ զամենայն աւուրս կենաց իմոց. ամենակալ տէր:

Օ՜քեզ տէր օրհնեն ամենայն զուարթունք երկնից. և քո են փառք յաւիտեանս. ամէն:

Փառք հօր և որդւոյ և ՚ի Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ և յաւիտեան եւ յաւիտենից. ամէն:

Ընդառնեմ և խնդրեմ ՚ի քէն տէր, Թող ինձ զմեղս իմ:

Խաղաղմղծեմ տէր, ողորմեա ինձ:

Ընդ քաւեա զիս զմեղաւորս ՚ի մէջայ և կեցո:

Ընարիչ իմ և յոյս ած, գԹա ՚ի մեղս

յեալծառայս, և ողորմեա ինձ բազմամեղիս:

Ամենօրհնեալ սրբութիւն և միշտ կոյս աստուածածնին մարիամ, բարեխօսեա առ տէր վասն իմ մեղաւորիս:

Ամենայն սուրբք աստուծոյ, բարեխօսեցէք առ Հայր ՚ի յերկինս վասն մեր մեղաւորացս:

Ընդհատոս որդի աստուծոյ անոխակալ, ընկալ զաղաչանս մեր, զի ՚ի քեզ են ապաւինեալ անձինք մեր:

Յաղթող զօրութեամբ՝ սուրբ և կենդանատար և պատուական խաչիւ քո տէր պահպանեա զմեզ:

Ընտրեա տէր զհրեշտակ խաղաղութեան քո, որ եկեալ պահեսցէ զմեզ անխռովս ՚ի տուէ և ՚ի գիշերի:

Եւ մարդասիրութեամբ քո յիշեա զմեզ տէր, յիշեա զմեզ յորժամ գաս արքայութեամբ քով, և ողորմեա մեզ:

Նախադրութիւնք խրատականք յաղագս աղօթիցն, զոր ա-
րարեալ Տեառն Աբրահամ եղբօրն Գրիգորիոսի հայոց կա-
թողիկոսի։

Աղօթք հասարակաց քրիստոնէից մեծաց և փոքրուց, զոր պարտին ուսանիլ ամենեքեան՝ և ուսուցանել զմիմեանս. քահանայք՝ զժողովուրդս, հարք՝ զորդիս, մարք՝ զդստերս, և ընկերք՝ զընկերսն իւր։ Այս աղօթից ցեն սովաւ յաւուրն հինգ անգամ՝ երկուտասան ծնրադրութեամբ ի ժամուն. այսինքն՝ քուն՝ յառաւօտուն, ի ճաշուն, ի հասարակ աւուրն, յերեկոյին, և ի հանգստեան, Այդպա թէ պղերդ որ լինիցի և ծուլանայ ըղհինգ ժամ աղօթս կատարել, աղօթեսցէ երիս անգամ, կամ երեք անգամ, կամ երկու անգամ, կամ մի անգամ յաւուրն. որ միայն ճանաչէ թէ քրիստոնեայ է, և գինքն ծանիցէ թէ արարած եմ աստուծոյ և երկրպագու նորա։ Այս թէ զամենայն բանս աղօթիցն հեղգայ ուսանիլ, (որք և զսահմանական երգս բազում փութով ուսանին,) ուսցի գիւրս սորա, կամ այլ նուազ. զի թէ տուն երիս ուսանիցին ի մանկ, և աղօթեսցեն երիս ծնրադրութեամբ ի ժամուն, ընդունելի է առաջի աստուծոյ։ Այդպա թէ որ ի քրիստոնէիցն անփոյթ առնէ զսա յուսանելոյ և յաղօթելոյ, յանդիմանեսցի և ի մերոց ժողովոյն այլապէսոյ. որք զաղօթսն զոր ուսոյց նոցա, ի պատեհ ազատմանէ անգամ ոչ խափանեն՝ Թող թէ ի խա-

զաղութեան։ Իսկ մեր ժողովուրդք արտաքոյ աղօթից տեղոյ քնաւ ոչ յիշեն զանուանն սոսուածոյ. զի ոչ ունին փոյթ ի կարգս աղօթից որպէս զաստուածպաշտս, այլ սիրեն զդատարկաբանութիւն քան զաղօթս։ Այս թէ երբեմն գան ամանք յաղօթել առ քահանայն, կամ փակեալ բերանով կանգնին, կամ զրուցասարութիւնս առնեն ընդմիմեանս. զի ոչ ինքեանք գիտեն քանս աղօթից, և ոչ քահանայից միտ դնեն սաղմոսաց և պաշտամանց։ Վասն այսր պատճառի արարաք զաղօթս զայս պարզ և յատակ բառիւ վասն ախմարաց դիւրահաս լինելոյ. որ է սակաւ քան քանից՝ տունս քան և չորս, քան ժամուց տունկեան և գիշերոյ, և քան տաւիղ սրբոց մարգարէիցն, և զօրաւոր քան մոսես. զի գիտելագոյն պէտս խնդրաւածոց մերոց որ յայն՝ աւելի չինեան. և տուաք ժողովրդեան մերում յուսանիլ. զի ամենայն անձն քրիստոնէի ուսցի զսա, և ուր հանդիպեսցին ի ժամ աղօթիցն խոսեսցին սովաւ ընդ աստուածոյ, թէ յիւրեղեցի՝ թէ ի սան՝ թէ յանդի՝ թէ ի գործ ինչ՝ թէ ի ճանապարհի։ Այս որք ուսանին զսա և աղօթեսցեն մտադրութեամբ՝ կիրմեւանդ սրբոսիւ և արտասուօք. ամենայն խնդրուածք որ գրեալ են ի սմա՝ կատարեսցին ի կենդանութեան և յետ մահու։ Իսկ որք արհամարհեն և ոչ ուսանին և ոչ աղօթեսցեն, ինքեանք տեսցեն զինքեանս անձանց իւրեանց. մեք հասաւք ի մէնջ զպատճառն՝ առնելով զաղօթս զայս. զի մի այլ ևս պատճառեսց-

ցեն թէ ոչ գիտեմք բանս աղօթից, վասն այնորիկ ոչ կամք յաղօթս։ Այլ ծանիցեն այնպիսիքն, թէ սատանայ ոչ այնչափ ջանայ զայլ բարեգործութիւնս մեր խափանել որչափ զաղօթս. զի գիտէ որ յաղօթիցն միայն ինքն հալածի՛ ի մէնջ, և աստուած բնակէ՛ ի մեզ։ Արդ՝ մեք աղաչեսցուք զբարերարն մեծ բանալ զաչս մտաց ձերոց, յօժարութեամբ ուսանիլ զսա և աղօթել, և ոչ սիրելի լինել։ Այլ յաղօթելն՝ զԳրիգորիս կամուղիկոս հայոց, և զեղբայրն նորին զՆերսէս զաղօթից յօրինողն յիշեցէք՛ ի քրիստոս։ Այլ որք ընդօրինակէք՛ ի գիրս զաղօթս, գրեցէք և զիարատական բանս զայսոսիկ. և որք գրեն զսա՝ գրեցէն՛ ի գպրութիւն կենաց յաւիտենից։ Այլ որք ուսանիցեն և աղօթիցեն, ողորմութիւն ընկալցին՛ ի քրիստոսէ. և որք ուսուցանիցեն զընկերս, վարձս առցեն յաստուծոյ։ Այլ որք գրենն, մի առաւել քան զօրինակ՝ բան կամ գիր խառնեսցեն, և մի նուազ գրեսցեն, զի մի այլ և այլ լինիցին բանքն, այլ հաւատար լիցին ամենեքեան ուր և գրեսցին։ Այլ ախտաւորքն՛ ի գիրս՝ ուղիղ գրուացն տացեն գրել. և քրիստոսի փառք յաւիտեանս. ամէն։

ԸՆՕԹՔ ԻՐԱՒՔՆԱՒԻՒՐ ԱՆՁԻՆ ՀԱՒԱՏԱՑԵԼՈՑ Ի ՔՐԻՍՏՈՍ

Ջոր արարեալ է որբոյ տեառն Ներսէսի հայոց կաթուղիկոսի։

Հաւատով խոստովանիմ և երկիւղած անեմ քեզ՝ հայր և որդի և սուրբ հոգի, անղ և անմահ բնութիւն, արարիչ հրեշտակաց և մարդկան և ամենայն եղելոց. ողորմեա քո արարածոց և ինձ բազմամեղս։

Հաւատով խոստովանիմ. և երկիւղած անեմ քեզ՝ անբաժանելի լոյս, միասնական սուրբ երրորդութիւն և մի աստուածութիւն, արարիչ լուսոյ և հալածիչ խաւարի. հալածեա՛ ի հոգւոյ իմմէ զխաւար մեղաց և անգիտութեան, և լուսաւորեա զմիտս իմ՛ ի ժամուս յայսմիկ աղօթել քեզ՝ ի հաճոյս, և ընդունել՛ ի քէն զինդրուածս իմ՛. և ողորմեա քո արարածոց և ինձ բազմամեղս։

Այր երկնաւոր աստուած ճշմարիտ՝ որ առաքեցեր զորդիդ քո սիրելի՛ ի խնդիր մոլորեալ ոչխարին, մեզայ յերկինս և առաջի քո, ընկալ զիս որպէս զանառակ որդին, և զդեցո՛ զինձ զպատմուճանն զառաջինն՝ զոր մերկացայ մեղօք. և ողորմեա քո արարածոց և։

Որդի աստուածոյ աստուած ճշմարիտ՝ որ խոնարհեցար՛ ի հայրական ծոցոյ՝ և առեր մարմին՝ ի սրբոյ կուսէն մարիամայ վասն մերոյ փրկութեան, խաչեցար թաղեցար և յար-

եաբ ՚ի մեռելոց՝ և համբարձար փառօք առ
հայր, մեղայ յերկինս և առաջի քո. յիշեա
զիս որպէս զաւազակն՝ յորժամ գաս արքա-
յութեամբ քով. և ողոր։

Ընդէ աստուածոյ աստուած ճշմարիտ՝ որ ի-
ջեր ՚ի յոգւոյն և ՚ի վերնատունն, և լոյս
աւետեցեր զիս մկրտութեամբ սուրբ աւա-
զանին, մեղայ յերկինս և առաջի քո. մաք-
րեա զիս վերստին աստուածային հրով քով
որպէս հրեղէն լեզուօք սուրբ զառաքեալսն.
և ողորմեա քո արարա։

Ընդեղ բնութիւն, մեղայ քեզ մոօք խմով,
հոգւով և մարմնով խմով, մի յիշեր զմեղս
իմ զառաջինս՝ վէն անուանդ քում սրբոյ. և ո-
Տեսող ամենայնի, մեղայ քեզ խորհրդով բա-
նիւ և գործով. ընդեա զձեռագիր յանցա-
նաց իմոց, և գրեա զանուն իմ ՚ի դպրու-
թեան կենաց. և ողոր։

Փնտող գաղանեաց, մեղայ քեզ կամաւ և
ակամայ գիտութեամբ և անգիտութեամբ.
թողութիւն ընդրկեա մեղաւորիս, զի ՚ի
ծննդենէ սուրբ աւազանին մինչև ցայսօր
մեղաւեալ եմ առաջի աստուածութեանդ
քո ղգայարանաւք իմովք, և ամենայն անդա-
մոք մարմնոյս. և ողոր։

Ամենահնար ոեր, գիք պահապան աշաց ի-
մոց զերկիւղ քո սուրբ՝ ոչ ևս հայիլ յա-
քատ. և ականջաց իմոց՝ ոչ ախորժել լսել
պղտոն չարութեան. և բերանոյ իմոյ՝ ոչ խօ-
սիլ զսուտութիւն. և սրտի իմոյ՝ ոչ խոր-
հիլ զպարտութիւն. և ձեռաց իմոց՝ ոչ գործել
զանիրաւութիւն. և ոտից իմոց՝ ոչ գնալ ՚ի

Չունի տիտղոսաթերթ, սկսվում է էջ 7-ից, էջ 382-ով է վերջանում՝ կիսատ է։